УКРАЇНА

У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ПРЕСИ

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ імені В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ
ВІДДІЛ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ

УКРАЇНА У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ПРЕСИ

Інформаційно-бібліографічний бюлетень

Головний редактор
Удовик В. М., директор Фонду Президентів України,
д-р наук. із соц. ком., старш. наук. співроб.

Відповідальна за випуск
Кушнарьова М. Б., заввідділу формування інформаційних ресурсів
Фонду Президентів України, кандидат філософських наук

Науковий редактор
Польовик С. М., старш. наук. співроб. відділу формування інформаційних
ресурсів Фонду Президентів України, канд. наук із соц. ком.

Інформаційно-бібліографічні матеріали підготували
Федорчук А. Г., Матвійчук А. В., Мищак І. М., Бондаренко Д. В., Хилько М. І.,
Макарова О. І., Моршна Н. О., Дейнека Я. А., Бараш В. Д., Третяк Т. І.,

Аналітичні матеріали підготував
Мищак І. М., старш. наук. співроб. відділу формування інформаційних ресурсів
Фонду Президентів України, д-р істор. наук, проф.

Візуальну аналітику підготував
Федорчук А. Г., наук. співроб. відділу формування інформаційних ресурсів
Фонду Президентів України

Заснований у 2011 році
Виходить один раз на місяць

Адреса редакції:
НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна
Тел. (044) 525-54-70
E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції
Думки, висловлені в матеріалах, належать виключно авторам
і не обов'язково відображають точку зору укладачів

© Національна бібліотека України
імені В. І. Вернадського, 2011

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ імені В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ
ВІДДІЛ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ

УКРАЇНА У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ПРЕСИ

(інформаційно-бібліографічний бюлетень)

Випуск 12 (202)

(огляд матеріалів зарубіжної преси за 1–31 грудня 2025 р.)

Київ 2025

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА **4**
ВІЙНА РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ: АНАЛІЗ ІНТЕРНЕТ-МЕДІА (аналітичний огляд закордонної преси про події в Україні за 1–31 грудня 2025 року) **6**
ВІЗУАЛЬНА АНАЛІТИКА (висвітлення в зарубіжній пресі подій в Україні за 1–31 грудня 2025 року) **25**
АКТИВНІСТЬ ПРЕСИ У ВИСВІТЛЕННІ ВІЙНИ В УКРАЇНІ 25
УКРАЇНА ПІД ЧАС РОСІЙСЬКОГО ВТОРГНЕННЯ 28
УКРАЇНА У СВІТОВІЙ ПОЛІТИЦІ 29
ТОНАЛЬНІСТЬ ПУБЛІКАЦІЙ ПРО УКРАЇНУ 30
ІНФОРМАЦІЙНО-БІБЛІОГРАФІЧНІ МАТЕРІАЛИ **32**
УКРАЇНА ПІД ЧАС РОСІЙСЬКОГО ВТОРГНЕННЯ **32**
ВІЙСЬКОВІ ДІЇ СИЛ ОБОРОНИ УКРАЇНИ 32
ГУМАНІТАРНА ПОЛІТИКА ТА ВОЛОНТЕРСЬКИЙ РУХ 36
ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ ВЛАДИ 37
ЕКОЛОГІЧНИЙ ТЕРОРИЗМ РОСІЇ 40
ІНФОРМАЦІЙНА ВІЙНА РОСІЇ 41
МЕДИЧНІ ТА ОСВІТНІ ПРОЄКТИ 43
ОПЕРАТИВНА РОБОТА ГУР, СБУ ТА СПЕЦПІДРОЗДІЛІВ СИЛ ОБОРОНИ 43
ПОРТРЕТИ УКРАЇНСЬКОГО СПРОТИВУ 46
ПРОГНОЗИ ТА КОМЕНТАРІ ЩОДО СИТУАЦІЇ НА ФРОНТІ 48
РЕАКЦІЯ ВІТЧИЗНЯНИХ ВПЛИВОВИХ ДІЯЧІВ ТА ОРГАНІЗАЦІЙ 50
СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНЕ ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА 52
УКРАЇНА У СВІТОВІЙ ПОЛІТИЦІ **56**
БЛАГОДІЙНА, ГУМАНІТАРНА ТА МЕДИЧНА ДОПОМОГА УКРАЇНІ 56
ВІЙСЬКОВІ ТРЕНУВАННЯ ЗСУ В КРАЇНАХ СВІТУ 56
ВПЛИВ ВІЙНИ В УКРАЇНІ НА СВІТОВУ ПОЛІТИКУ ТА ЕКОНОМІКУ 56
ДАНІ ЗАРУБІЖНИХ РОЗВІДОК ТА АНАЛІТИЧНИХ ІНСТИТУТІВ 65
ДОСЯГНЕННЯ УКРАЇНЦІВ НА МІЖНАРОДНІЙ АРЕНІ 65
ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ 66
ЗАКОРДОННІ ВІЗИТИ УКРАЇНСЬКИХ ДЕРЖАВНИХ ТА ГРОМАДСЬКИХ ДІЯЧІВ 68
ЗАРУБІЖНЕ ЕКСПЕРТНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ПРО ВІЙНУ В УКРАЇНІ 68
ЗАСУДЖЕННЯ ТА РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ РФ 71
ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ ДО НАТО 74
МИРНІ ПРОПОЗИЦІЇ ТА ПЕРЕГОВОРНИЙ ПРОЦЕС 74
МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО 97
РЕАКЦІЯ СВІТОВИХ ПОЛІТИКІВ, ДІЯЧІВ ТА ОРГАНІЗАЦІЙ 99

РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАНЬ, ОЦІНОЧНИЙ АНАЛІЗ ТА РЕЙТИНГИ 116
РОСІЙСЬКА ПРОПАГАНДА ТА ДЕЗІНФОРМАЦІЯ 118
РОСІЙСЬКІ АТАКИ НА КРАЇНИ НАТО ТА ЄВРОПИ 118
САНКЦІЇ ПРОТИ РОСІЇ 119
ТЕРОРИСТИЧНІ АКТИ, ДИВЕРСІЇ ТА ХАКЕРСЬКІ АТАКИ РОСІЇ.....120
ФІНАНСОВА ТА ЕКОНОМІЧНА ДОПОМОГА УКРАЇНІ.....121
ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ 133

ПЕРЕДМОВА

Вирішальну роль під час повномасштабного вторгнення росії в Україну відіграє своєчасне, достовірне та незаангажоване інформування громадян світу про перебіг російсько-української війни. У цьому контексті внесок зарубіжних медіа стає ще потужнішим, як ніколи, адже те, як у світових ЗМІ висвітлюють українську тематику значною мірою впливає на сприйняття громадськістю, а отже – їх настрої. Далі ці настрої можуть відображатись і в прийнятті певних рішень з боку владної верхівки країн світу щодо допомоги та підтримки України.

З початку повномасштабної агресії росії 24 лютого 2022 року Україна стала гедлайнером всіх світових ЗМІ. Очевидно, через війну, але постійна увага була прикута не тому, що точилися бої як такі, а завдяки героїчному спротиву українського народу. Сміливість усіх українців – від ЗСУ, які щодня чинять подвиги на полі бою, витісняючи ворога, до простих людей, які голими руками йшли на танки та виходили на мітинги на тимчасово окупованих територіях – вивела Україну на позиції сильного гравця у світовій політиці, зумовивши мобілізацю міжнародних зусиль на підтримку нашої держави у протистоянні російській агресії, посилення стійкості та обороноздатності України, відновлення пошкодженої енергетичної інфраструктури, а також забезпечення дієвих механізмів безпеки для України.

Реакція міжнародної спільноти на російсько-українську війну, викладена на шпальтах впливових світових медіа, лягла в основу випусків інформаційно-бібліографічного бюлетеня «Україна у відгуках зарубіжної преси» з 24 лютого 2022 року. Бюлетень, який продукується з 2011 року, є оглядом суспільно-політичних подій в Українській державі, а також відгуків зарубіжної преси на неспровоковане вторгнення країни-окупанта в Україну, опублікованих в найбільш впливових та авторитетних світових медіа.

Інформація, представлена в бюлетені, сприяє оперативному отриманню користувачем структурованих відомостей. Зміст рубрик інформаційно-бібліографічних матеріалів бюлетеня представлений за тематичним добірками, а в межах рубрик – за хронологією. До всіх публікацій подано анотацію українською мовою. Бібліографічні записи подаються мовою оригіналу зі збереженням особливостей бібліографічного опису. Заголовки публікацій подані з перекладом українською мовою. Тематика матеріалів розкриває сприйняття України у світі під час російського вторгнення як у внутрішньополітичному, так і міжнародному

аспектах. Серед жанрових різновидів матеріалів, які підлягали моніторингу, слід назвати новинні повідомлення, тематичні огляди, хроніку, авторські статті, інтерв'ю, есе, подкасти, журналістські розслідування, рейтинги, експертні оцінки, аналітичні коментарі, репортажі, результати опитувань, прогностична інформація тощо.

Інформаційно-бібліографічний бюлетень «Україна у відгуках зарубіжної преси» містить візуальну аналітику щодо кількісно-якісного аналізу тематики, тональності та активності світових медіа у висвітленні української проблематики. Також бюлетень містить аналітичний огляд зарубіжної преси щодо політичних оцінок і рішень міжнародних організацій та політичних і громадських діячів окремих країн стосовно збройної російської агресії проти України, та відповідних заходів міжнародної спільноти, викликаних повномасштабним вторгненням країни-агресора. В кінці бюлетеня представлено перелік використаних джерел, які піддавалися моніторингу, з короткими відомостями про кожне видання.

Інформаційно-бібліографічний бюлетень призначений для органів державної влади, політологів, істориків, суспільствознавців, працівників бібліотек та інших інформаційних установ. Періодичність – 12 випусків на рік. Бюлетень видається в онлайн-версії.

В 12 випуску за 2025 рік інформаційно-бібліографічного бюлетеня «Україна у відгуках зарубіжної преси» висвітлюється реакція міжнародної спільноти на російсько-українську війну та суспільно-політичну ситуацію в Україні в дзеркалі відображення в 26-и зарубіжних інтернет-версіях газетних і журнальних видань з 1 по 31 грудня 2025 року. В ході моніторингу було проаналізовано матеріали зарубіжної преси 13-и країн світу, зокрема таких представниць Європейського Союзу як Бельгія, Естонія, Іспанія, Латвія, Литва, Польща, Угорщина, які приймають активну участь у врегулюванні ситуації в Україні, та вагомих країн «Групи Семи», зокрема Великої Британії, Канади, США, Франції, Німеччини та Японії, які є лідерами безпекової, фінансової, гуманітарної та політичної підтримки України.

Мовний аспект моніторингу включав аналіз публікацій світових медіа 14-а мовами світу, а саме: англійською, естонською, іспанською, італійською, латвійською, литовською, нідерландською, німецькою, польською, словацькою, угорською, французькою, чеською та шведською.

ВІЙНА РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ: АНАЛІЗ ІНТЕРНЕТ-МЕДІА

(аналітичний огляд закордонної преси про події в Україні за 1–31 грудня 2025 року)

Мищак І. М., старш. наук. співроб. відділу формування інформаційних ресурсів Фонду Президентів України, д-р істор. наук, проф.

В огляді публікацій інтернет-медіа за грудень 2025 року було проаналізовано медіаресурси 18 країн світу. Найбільшу активність у висвітленні української тематики проявили інтернет-видання Угорщини (15,77 %), Великої Британії (13,46 %), США (12,31 %), Іспанії (11,92 %), Франції (10,38 %), Канади (9,23 %), Німеччини (8,46 %), Японії (5,77 %), Латвії (5,00 %), Естонії (4,23 %), Литви (3,46 %) (*див. діаграму 1*).

Найбільшу кількість публікацій на українську тематику серед закордонних інтернет-медіа опублікували: угорська газета «Nepszava» (11,54 %), британська «The Guardian» (8,85 %), американська «New York Post» (7,69 %), іспанська «La Razón» (7,31 %), французька «Le Parisien» (6,92 %), німецький журнал «Focus» (5,38 %), канадська газета «The Toronto Sun» (5,00 %), американська «The Washington Post», британська «The Independent» та іспанська «El Mundo» (по 4,62 %) (*див. діаграми 2, 3*).

Угорські видання «Portfolio» та «Nepszava» присвятили низку статей аналізу оновленої Стратегії національної безпеки США, вихід якої пов'язують певною мірою з російсько-українською війною. Угорський економіст Е. Тертак у статті для «Portfolio» стверджує, що Стратегія національної безпеки США зміщує фокус з ідеологічного протистояння на прагматичні економічні інтереси. Автор зазначає, що президент США Д. Трамп пропонує план, який передбачає припинення прямої військової підтримки України за рахунок американських платників податків і перекладання відповідальності за безпеку Європи на країни НАТО, вимагаючи від них збільшення оборонних видатків до 5 % ВВП. Натомість журналіст «Portfolio» А. Сабо звертає увагу на тезу стратегії, згідно з якою через війну російсько-європейські відносини ослабли і для їх врегулювання знадобиться значна американська участь, а американська сторона, нібито, бачить себе лише посередником, а не безпосереднім учасником.

Угорські оглядачі та експерти аналізують дії української влади, перспективи припинення війни в Україні та умови проведення виборів. Журналісти газети «Népszava» Т. Ронай і М. Гал характеризують кращих політиків 2005 року, серед яких – Президент

України В. Зеленський. Автори зазначають, що хоча на вуличних плакатах в Угорщині його зображено у вигляді «диявола з копитами», В. Зеленський залишається позитивною фігурою у більшості країн світу. На їхнє переконання, імідж В. Зеленського фактично покращився завдяки примхливості Д. Трампа – його постійному прагненню відкрито принижувати Президента України, яка зазнає нападу і воює з метою самооборони. Будучи світовим лідером номер один, Д. Трамп, за словами авторів допису, одночасно допомагає найнебезпечнішому диктатору у світі. Оглядач «Portfolio» М. Шашварі аналізує нещодавній мирний план, який передбачає можливість вступу України до ЄС на початку 2027 року. Автор вважає, що такий сценарій, попри спротив російської влади та скептицизм прем'єр-міністра Угорщини В. Орбана, має більше шансів на реалізацію, ніж членство в НАТО. На шпальтах «Népszava» М. Габор пише, що можливість російсько-української мирної угоди може призвести до двох великих виборів в Україні. Автор нагадує, що термін повноважень Президента В. Зеленського і парламенту закінчився, а у виборах може взяти участь екскомандувач ЗСУ В. Залужний. Він пише про інформацію в українській пресі, згідно з якою посол у Лондоні може бути кандидатом у президенти, але раніше це було розвінчано як фейкові новини, поширені адміністрацією президента. Однак, на думку соціологів, до шансів військового політика варто поставитися серйозно. М. Габор зазначає, що посол у Лондоні вже активно працює на батьківщині, зокрема нещодавно він виступав на форумі в Україні про майбутню роль ветеранів війни. У статті для «Népszava» експерт із російських питань А. Рач стверджує, що повідомлення країни-агресора про нібито масовану атаку 91 українського дрона на резиденцію російського диктатора на Валдаї є цілковитою вигадкою, не підтвердженою жодними об'єктивними доказами. Фахівець наголошує, що відсутність візуальних матеріалів та свідчень місцевих жителів вказує на інформаційну маніпуляцію, яку кремлівська влада використовує як формальний привід для затягування або зриву переговорів про припинення вогню.

Угорські журналісти багато уваги приділяють використанню новітніх технологій на полі бою в російсько-українській війні. Оглядач «Népszava» Д. Харшаньї пише, що вторгнення країни-агресора в Україну докорінно змінило ведення війни, надавши вирішальну роль безпілотникам та штучному інтелекту, а світовий військово-промисловий комплекс уважно стежить за Україною для виявлення вразливостей озброєнь та визначення подальших напрямів розвитку. Автор зазначає, що поки російський диктатор зіткнувся з затяжною

війною на виснаження, Україна, попри початкове створення «зоопарку несумісних систем» через децентралізовані закупівлі, впроваджує інновації, розробляючи нові засоби протидії, зокрема дрони-перехоплювачі «Sting», здатні знищувати російські ударні безпілотники. Журналіст «Portfolio» Б. Вара зазначає, що війна, розв'язана країною-агресором проти України, продемонструвала ефективність асиметричної тактики, коли українські сили за допомогою морських дронів та ракет нівелювали чисельну перевагу флоту окупантів. Оглядач «Népszava» А. Кіш присвятив матеріал угорському підприємцю із Закарпаття по лінії батька Р. Бровді, який разом із талановитими молодими українськими військовими створив підрозділ безпілотників «Птахи Мадяра». Зазначається, що початкова розробка в гаражі поступово перетворилася на науково-виробничий завод, а нині українці планують відкрити нову сторінку у війні безпілотників, завдавши одночасних скоординованих ударів із 50–100 безпілотників. Підкреслено, що такою операцією може керувати досвідчений пілот безпілотника з підтримкою супутника, радара або літака або без нього.

Видання Великої Британії «The Independent» та «The Guardian» обговорюють мирні ініціативи та підтримку України. «The Independent» інформує читачів про зустріч у Лондоні прем'єра К. Стармера з Президентом України В. Зеленським, президентом Франції Е. Макроном і федеральним канцлером Німеччини Ф. Мерцом. Лідери держав обговорили дипломатичну роботу з американською стороною та подальшу оборонну підтримку України. К. Стейсі, редактор політичного відділу «The Guardian», інформує, що прем'єр-міністр Великої Британії К. Стармер, виступаючи перед переговорами з європейськими лідерами в Берліні, сказав, що він проти будь-якої угоди, яка не містить достатніх військових гарантій для України, оскільки на Україну зростає тиск з боку США, щоб підписати план, який підтримує Д. Трамп. Почесний професор міжнародних відносин Міського коледжу Нью-Йорка та старший науковий співробітник Інституту досліджень війни та миру імені Зальцмана при Колумбійському університеті Р. Менон у статті для «The Guardian» пише, що враховуючи припинення Д. Трампом усієї прямої військової допомоги Україні в березні 2025 року, лише допомоги Європи може виявитися недостатньо для забезпечення українцям миру, який вони вважають справедливим. З іншого боку, зауважує автор, ця війна сповнена несподіванок, головна з яких полягає в тому, що українська армія залишається непереможеною. Журналіст «The Independent» Т. Емброуз коментує інтерв'ю європейського комісара з питань юстиції та демократії М. Макґрата, який зазначив, що прагнення

президента США Д. Трампа забезпечити мир в Україні не повинно дозволити кремлівському очільнику уникнути відповідальності за воєнні злочини, скоєні російськими військами, фактично встановивши нову червону лінію для угоди. Як зазначає журналіст, коментарі М. Макґрата відображають поширену в європейських столицях стурбованість тим, що початковий американський план угоди передбачав обіцянку повної амністії за дії, вчинені під час війни, а також плани реінтеграції країни-окупанта у світову економіку. Оглядач «The Guardian» М. Кеттл аналізує результати переговорів між спецпосланцем президента США С. Віткоффом та російським диктатором щодо закінчення війни в Україні. Він оцінює результати переговорів як невдалі. Зі свого боку, кореспондент «The Guardian» Е. Рот, підсумовуючи дводенні переговори у Берліні між делегаціями України та США, відзначає позитивні результати щодо гарантій безпеки, проте стверджує, що найскладніші питання залишаються невирішеними. Натомість кореспондент «The Independent» С. Кайлі називає С. Віткоффа «небезпечним посередником» Д. Трампа, аналізуючи перемовини в російській столиці. Він зазначає, що в Європі немає політика, готового вголос сказати очевидне: «Трамп – не посередник, бо він на боці Росії». С. Кайлі називає С. Віткоффа «Стів Безглуздий», посилаючись на європейських розвідників, і висловлює думку, що Д. Трамп і С. Віткофф тісно пов’язані спільною бізнес-імперією, тому прагнуть особистої вигоди.

Британські медіа коментують готовність України продовжувати опір російській агресії. За словами кореспондента «The Guardian» Ш. Вокера, російська влада наполягає на тому, що українські безпілотники намагалися завдати удару по резиденції путіна на березі озера Валдай. Натомість Україна категорично відкинула це твердження, а Президент України В. Зеленський назвав його «ще однією брехнею з боку рф» та звинуватив російську сторону в провокації, щоб зірвати дипломатичний імпульс. Автор задається питанням: «чи можна довіряти Москві?» і відповідає одним словом – ні. Він вважає, що російське міністерство оборони часто робить неправдиві заяви про війну в Україні. Журналістки «The Independent» Н. Сінгх і М. Батт інформують, що 25 грудня підрозділи Повітряних Сил ЗСУ завдали удару британськими крилатими ракетами повітряного базування «Storm Shadow» по Новошахтинському заводу нафтопродуктів у Ростовській області. Наголошується, що Новошахтинський завод – один із найбільших постачальників нафтопродуктів на півдні країни-агресора.

Британські журналісти розповідають про відображення російсько-української війни в кінематографі. Журналіст і культурний критик газети «The Guardian» А. Гортон взяв інтерв'ю в українського документаліста М. Чернова, стрічка якого «2000 метрів до Андріївки», за версією «The Guardian», опинилася на другій сходинці у переліку п'ятдесяти найкращих фільмів 2025 року у Великій Британії. Видання нагадує, що фільм отримав нагороду за найкращу режисуру на фестивалі «Санденс» у січні 2025 року. Стрічка також перемогла на фестивалі CPH:DOX у Копенгагені та висунута від України на «Оскар» 2026 року. Своєю чергою кореспондентка «The Guardian» Д. Ранкін розповідає про документальний фільм британської режисерки українського походження С. Маккарті «Після дощу: викрадені Путіним діти повертаються додому». Це історії двох дівчаток та їхніх родин, які пройшли пекло викрадення дітей і повернення їх із насильної депортації. Через їхні історії С. Маккарті показує масштаби трагедії, що торкнулася родин близько 20 тисяч насильно депортованих дітей.

Американські оглядачі «The Washington Post» і «New York Post» та експерти обговорюють можливості мирного завершення війни в Україні та роль США у цьому процесі. Кореспонденти «The Washington Post» С. О'Грейді, І. Арнсдорф та С. Вестфолл коментують переговори в Мар-а-Лаго між президентом США Д. Трампом і Президентом України В. Зеленським. Зазначається, що в ході переговорів були вжиті заходи для узгодження пропозиції щодо припинення російського вторгнення, але залишаються складні питання, і незрозуміло, чи погодиться російська сторона на їхні рекомендації. Журналіст «New York Post» Р. Кінг коментує інтерв'ю Президента України В. Зеленського журналісту Б. Баєру з телеканалу «Fox News». В. Зеленський сказав, що без США Україна не зможе перемогти у війні проти російського агресора. За його словами, навіть за нинішнього рівня допомоги захист повітря залишається надзвичайно складним. Журналіст вказує на те, що хоча президент Д. Трамп рішуче виступав проти двопартійних пакетів військової допомоги Україні, схвалених його попередником, його адміністрація продала Україні критично важливу зброю. Він додав, що, крім того, США надали Україні найважливішу розвідувальну підтримку та запровадили жорсткі санкції проти країни-агресора. Репортерка газети «New York Post» К. Дорнбос інформує, що американські офіційні особи здебільшого уникають конкретних деталей того, що станеться, якщо російська сторона не піде на поступки американському плану, натомість зосередившись на просуванні мирного процесу. Директор

Євразійського центру Атлантичної ради та колишній посол США в Україні Д. Гербст вважає, що поки посланці США підштовхують Україну до прийняття навіть раніше відхилених російських умов, а США та їхні європейські союзники сперечаються щодо умов планів припинення війни, російська влада спостерігає, не маючи жодного стимулу йти на поступки для досягнення міцного миру. Натомість керівниця брюссельського бюро «The Washington Post» Е. Френсіс наводить слова європейських чиновників, які заявляють, що на переговорах щодо України команда Д. Трампа позиціонувала США як незалежного арбітра, а не як провідного представника НАТО. Так, старша віцепрезидентка вашингтонського аналітичного центру GMF К. Мейджор зазначила, що суть плану була такою: США більше не союзники, вони посередники, і європейці сприйняли це як катастрофу. У контексті ролі США в підтримці України редактор газети «New York Post» С. Чемберлен знайомить читачів з восьмим щорічним опитуванням Інституту Рональда Рейгана щодо питань національної оборони, яке показало збільшення підтримки України у війні з російською стороною серед американців. Згідно з цими даними, майже дві третини американців хочуть, щоб США продовжували постачати зброю в Україну – навіть незважаючи на те, що адміністрація Д. Трампа знову намагається домовитися про припинення війни.

Американські журналісти й експерти розмірковують над положеннями Стратегії національної безпеки США та її можливого впливу на геополітичні процеси. У статті для «The Washington Post» І. Тарур називає Стратегію національної безпеки США «справжньою бомбою для Брюсселя». Автор статті зазначає, що замість того, щоб зосередитися на геополітичних викликах з боку країни-агресора та Китаю (як це робила Стратегія національної безпеки Д. Трампа на першому терміні), вона націлилася на саму Європу, застерігаючи від «цивілізаційного стирання» континенту через неконтрольовану міграцію та бездіяльність ліберального істеблішменту. За словами журналіста, у документі висміюються «нереалістичні очікування» європейських чиновників, які підтримують Україну в її боротьбі за виживання та «нестабільні уряди меншин», які вони представляють.

Аналіз співвідношення сфер огляду української проблематики у закордонних інтернет-виданнях упродовж грудня 2025 року засвідчив, що оглядачами більш активно оцінювалися роль і місце нашої держави у світовій політиці (77 %). Російському вторгненню в Україну в оглядах закордонних медіа приділено значно менше уваги (23 %) *(див. діаграми 4, 5).*

Російське вторгнення в Україну в закордонних інтернет-медіа за структурою висвітлених питань виглядає так: воєнний потенціал України – 15 %; оперативна робота ГУР, СБУ та спецпідрозділів Сил оборони України; діяльність української влади – по 13 %; соціально-культурне життя українського суспільства; реакція вітчизняних впливових діячів та організацій – по 12 %; портрети українського спротиву – 10 % *(див. діаграму 6)*.

Російське вторгнення в Україну найчастіше висвітлювалося: іспанськими виданнями «La Razón» (20 %) та «El Mundo» (15 %), угорською газетою «Népszava» (11,67 %), французькою «Le Parisien» та японською «The Japan Times» (по 10 %), американськими «New York Post» і «The Washington Post» та британською «The Guardian» (по 5 %), канадською «Le Journal de Montréal» і французьким тижневиком «Le Journal du Dimanche» (по 3,33 %) *(див. діаграму 7)*.

Упродовж грудня 2025 року обговорення воєнного потенціалу України стало головною інформаційною подією закордонних інтернет-медіа. Журналістка американської газети «New York Post» Г. Фахмі пише, що оскільки війна в Україні наближається до четвертого року, все більше українських жінок приєднується до військових дій завдяки сучасним методам ведення війни. За даними Міністерства оборони України, у 2025 році у ЗСУ служить понад 70000 жінок, що на 20 % більше, ніж у 2022 році. Як зазначає репортерка видання, завдяки сучасним методам ведення війни та технологіям, що відкривають можливості для традиційно чоловічих посад в армії, за останні кілька місяців армія адаптувала свою кампанію з набору кадрів серед жінок. За словами військових чиновників, пілоти безпілотників стали однією із найпопулярніших бойових ролей серед жінок. Кореспондент іспанського видання «El Mundo» Х. Еспіноза повідомляє, що Україна відкриває свої перші школи для підготовки тисяч пілотів наземних платформ, які незабаром будуть будуватися десятками тисяч. Майбутніх операторів дронів навчають основам керування БпЛА для розвідки та коригування вогню, аерофотозйомці, тактичній медицині, орієнтуванню на місцевості та базовій інженерії дронів, готуючи фахівців до роботи в умовах сучасних викликів.

Закордонні оглядачі часто інформують своїх читачів про нові зразки українського озброєння. Так, у статті журналіста французької газети «Le Parisien» В. Кузена йдеться про новий український ударний безпілотний літальний апарат «Cooper», представлений компанією «Polifly» на виставці «Brave1 Components» у Києві. Зазначається, що дрон

«Cooper» виготовлений з поліуретану, що дозволило знизити його вагу та, на відміну від традиційних композитних методів, дає можливість виробляти до 700 корпусів на місяць, задовольняючи ключові вимоги сучасного фронту – низьку вартість і швидке масове виробництво. Автор повідомляє, що український БПЛА має розмах крила 2 м, боєголовку вагою 5,5 кг та дальність польоту понад 90 км, хоча радіус дії наземної станції керування становить 35 км. В іншій публікації «Le Parisien» М. Поль пише про розробку в Україні унікального наземного дрона «Sirko-S1», який оснащений комплексом розмінування «TROPIYA». Цей дрон здатен дистанційно знешкоджувати мінні поля, що значно підвищує безпеку саперних операцій. Використання такого комплексу дозволяє уникнути ризику для життя військових, адже знешкодження відбувається без фізичної присутності людини на мінному полі. Тему наземних дронів продовжує репортер іспанської газети «La Razón» А. Біуррун, який розповідає, як 1-й окремий медичний батальйон ЗСУ провів надскладну операцію під кодовою назвою «ГВЕР» із порятунку тяжко пораненого бійця з окупованого населеного пункту. Операція за допомогою наземного роботизованого комплексу (НРК) тривала майже шість годин. Прямуючи до пораненого, НРК був уражений протипіхотною міною, однак продовжив рух на пошкодженому колесі. Вже під час безпосередньої евакуації військового в НРК влучив скид з російського дрона. Поранений не постраждав завдяки броньованій капсулі.

Оперативна робота ГУР, СБУ та спецпідрозділів Сил оборони України продовжує залишатися у центрі уваги іноземних медіа. Журналіст французької газети «Le Parisien» П. Максим повідомляє, що Служба безпеки України спільно з Військово-морськими силами Збройних Сил України вперше в історії успішно атакували підводний човен країни-окупанта за допомогою автономного апарата, що стало відчутним ударом для росії. Автор зазначає, що внаслідок операції в порту Новоросійська критичних пошкоджень зазнало судно проєкту 636.3 «Варшавянка», яке кремлівська влада використовувала для запусків крилатих ракет по території України. П. Максим наголошує на значній фінансовій вартості втраченого військового об’єкта та зауважує, що через міжнародні санкції витрати російської сторони на будівництво аналогічного корабля суттєво зростуть. Журналіст іспанської «La Razón» уточнює, що цей підводний човен був здатний нести щонайменше чотири крилаті ракети «Калибр», які часто використовуються для атак на територію України. Експерт із безпеки, воєнний блогер Р. Сакс на шпальтах естонської газети «Postimees» зазначає, що згідно з

повідомленням Сил спеціальних операцій України українські спецпризначенці успішно атакували два російські вантажні судна в північній частині Каспійського моря, які перевозили зброю з Ірану до країни-агресора. Французький журналіст Р. ле Сомм'є у статті для «Le Journal du Dimanche» пише, що українські спецслужби активізують атаки на російський «флот-привид» – мережу нафтових танкерів, які таємно діють, щоб обійти санкції. За його словами, ці приховані удари дратують країну-агресора, турбують Вашингтон і перевизначають межі війни, яка тепер стала безликою. В іспанській газеті «La Razón» подано інформацію про те, що СБУ атакувала російський нафтовий танкер «тіньового флоту» в Чорному морі за допомогою військових дронів «Sea Baby», завдавши серйозної шкоди судну, яке йшло у виключній економічній зоні України. Танкер, ідентифікований як «Дашан» під прапором Коморських Островів, рухався на високій швидкості до російського портового терміналу Новоросійська з вимкненою системою автоматичної ідентифікації, коли в нього влучили, що завдало критичних пошкоджень після вибухів, які розірвали кормову частину. Як зауважує автор статті, СБУ оцінила вартість «Дашана» приблизно в 30 млн дол. і заявила, що зазвичай судно перевозить нафтопродукти на суму приблизно 60 млн дол. за один рейс.

Діяльність української влади також привертає значну увагу іноземних медіа. Угорське видання «Népszava», посилаючись на інтерв'ю «Politico», яке дав виданню Президент України В. Зеленський, пише про його готовність провести вибори протягом наступних 60–90 днів за умови, що США та європейські партнери допоможуть гарантувати безпеку під час волевиявлення в умовах воєнного стану. Тему можливих виборів продовжує кореспондент американської «The Washington Post» Д. Л. Стерн, який нагадує про раніші твердження Президента України В. Зеленського щодо неможливості виборів у воєнний час. Однак 9 грудня, відповідаючи на запитання журналістів після візиту до Італії, він заявив, що за підтримки США та Європи голосування може бути проведене протягом трьох місяців. Ці коментарі, зауважує автор статті, різко змінюють його давню позицію про неможливість голосування в умовах воєнного стану. Вони з'явилися через кілька годин після нової критики з боку президента США Д. Трампа. В. Зеленський, стверджує Д. Л. Стерн, таким чином відреагував на заклик американського лідера Д. Трампа провести вибори в Україні, заявивши, що він до цього готовий. У німецькій газеті «Frankfurter Allgemeine» акцентовано на тому, що Президент України В. Зеленський погоджується на проведення виборів під час

війни, але лише за умови, що США та Європа гарантуватимуть безпеку країни, тобто захист від майбутньої російської агресії.

Роль і місце України у світовій політиці за структурою висвітлених у грудні 2025 року питань виглядає так: мирні пропозиції та переговорний процес – 29 %, реакція світових політиків, діячів та організацій на події в Україні – 22 %, вплив російського вторгнення в Україну на світову політику й економіку – 11 %, закордонне експертне середовище про війну в Україні – 4 %, результати опитувань, оціночний аналіз та рейтинги; засудження та розслідування злочинів рф – по 3 % *(див. діаграму 8).*

Найчастіше роль і місце України у світовій політиці упродовж аналізованого періоду висвітлювали: угорська газета «Nepszava» (11,5 %), британська «The Guardian» (10 %), американська «New York Post» (8,5 %), німецький журнал «Focus» (6,5 %), французька газета «Le Parisien» та канадська «The Toronto Sun» (по 6 %), угорська «Portfolio» (5,5 %), британська «The Independent» (5 %), американська «The Washington Post» та канадська «Le Journal de Montréal» (по 4,5 %) *(див. діаграму 9).*

Упродовж грудня 2025 року мирні пропозиції та переговорний процес залишалися головною темою обговорення іноземних медіа. Оглядач видання «Bloomberg Opinion» М. Чемпіон на шпальтах японської «The Japan Times» розповідає, що адміністрація Д. Трампа була зацікавлена не стільки в переговорах щодо мирної угоди для України, скільки в перезавантаженні відносин між США та країною-агресором за рахунок України та її європейських прихильників. Автор пише, що публікація 28-и пунктної пропозиції США та країни-окупантки просто зробила неможливим ігнорування цього. Однак, зазначає М. Чемпіон, тепер, коли європейські лідери, здається, нарешті визнають, що вони самі по собі, коли справа доходить до України, це ставить не менш глибоке питання: чи здатний Європейський Союз взагалі стати геополітичним гравцем, який може протистояти російській стороні, Китаю та своєму номінальному союзнику США? Автор зазначає, що чесна відповідь на це питання – «Ні». Завданням Європи наразі журналіст вважає визнати країну-терористку головною загрозою та об’єднатися навколо спільної стратегії боротьби з нею. Канадська «Toronto Sun» у редакційній статті повідомляє про різку критику адміністрації президента США Д. Трампа за запропонований мирний план щодо припинення російсько-української війни, враховуючи її щедрість щодо російської сторони. Водночас видання висвітлює позицію Президента України В. Зеленського, який заявив, що готовий

рухатися вперед із мирним планом. Як зазначає старший науковий співробітник Інституту Макдональда-Лор'є М. Бонді, у Києва є небагато варіантів, окрім як спонукати США втрутитися та припинити війну, незважаючи на образливі умови угоди та, здавалося б, доброзичливість Білого дому щодо країни-агресора. Автори пояснюють це тим, що Україна не перемагає, а Європа, Канада та інші ймовірні прихильники продовжують пропонувати більше порожніх обіцянок, ніж реальної допомоги. Репортерка іноземного відділу газети «The Washington Post» М. Ілюшина та керівниця брюссельського бюро видання Е. Френсіс пишуть, що Президент України В. Зеленський та його найближчі радники розпочали дипломатичну кампанію, відвідавши Париж, щоб заручитися підтримкою європейських лідерів, стурбованих тим, що угода, яка покладає значну частину довгострокової безпеки України на Європу, обговорюється без їхньої участі. Керуючий директор по Європі в консалтинговій компанії «Eurasia Group» М. Рахман в аналітичній записці зазначив, що переговори з Е. Макроном та іншими європейськими лідерами спрямовані на демонстрацію європейської підтримки позиції України. Він зпрогнозував, що швидке припинення вогню залишається малоймовірним, незважаючи на переговори під керівництвом США, оскільки очікується, що дві сторони продовжать маневрувати для досягнення вигідних умов припинення вогню, які будуть неприйнятними для іншої сторони. Кореспондент іспанської «El Mundo» П. Пардо взяв інтерв'ю у редактора журналу «Foreign Policy» Р. Агравала. На питання, які варіанти залишаються у Європи з мирним планом Д. Трампа для України, він відповів, що питання полягає в тому, які дії може вжити Європа та скільки ресурсів вона може надати Україні. Редактор вважає це питанням внутрішньої політики кожної європейської країни, тому що кожна країна має дуже різне сприйняття національних загроз: для Іспанії загроза знаходиться на півдні, а для Фінляндії – на сході. Р. Агравал зазначив, що кожна європейська країна має власну оцінку того, що вона може зробити, і це зрештою визначить майбутнє війни й України. Латвійська газета «Diena» знайомить читачів із думкою директора Центру передового досвіду стратегічних комунікацій НАТО Я. Сартса щодо укладання миру між російською та українською сторонами. На його думку, країна-агресор все ще очікує від України капітуляції з можливістю, якщо буде необхідно, продовження нападу. Я. Сартс вважає, що російська сторона прагне до певного миру чи паузи, в якій Україна слабка та ослаблена, і вони можуть спробувати продовжувати здобувати вплив в Україні за допомогою інших інструментів. Колумніст канадського

видання «Le Journal de Montreal» М. Дюмонт аналізує вчинки та прагнення російського диктатора. Він пише, що поки американські посланці чекали на можливість поговорити про мир, російський диктатор втомлював Європу войовничими погрозами та хвалився успіхами російської армії на українському полі бою. Автор вважає, що він нацьковує США на Європу, вдаючись до маніпуляцій, які, зважаючи на все, загіпнотизували американського президента. М. Дюмонт пропонує уявити, чого б досяг російський диктатор, якби угода про припинення війни в Україні дала йому все, чого він хотів: нові території, яких він вимагав, прощення воєнних злочинів і, як «вишеньку на торті, повернення Росії як авторитетного гравця на міжнародній арені».

Реакція світових політиків, діячів та організацій на події в Україні також була у центрі уваги іноземних інтернет-видань. Японська газета «The Asahi Shimbun» інформує, що президент Франції Е. Макрон вирушає до Китаю з триденним державним візитом, присвяченим торгівлі та дипломатичним переговорам, оскільки він прагне залучити Пекін до тиску на країну-агресорку щодо припинення вогню в Україні. Висвітлюючи візит президента Франції Е. Макрона до Пекіна, під час якого він звернувся до лідера Китаю з проханням допомогти припинити війну в Україні, французька газета «Le Parisien» пише, що Е. Макрон очолює боротьбу проти мирного плану США, який зазнає критики через повторення в ньому вимог російської сторони. Наведено слова С. Цзіньпіна, який заявив Е. Макрону, що «Китай підтримує всі зусилля, спрямовані на мир, і сподівається, що всі сторони досягнуть справедливої, міцної та обов’язкової мирної угоди, прийнятної для всіх». Натомість канадський політолог і колумніст канадського тижневика «Le Journal de Montréal» Л. Тассе стверджує, що Е. Макрон під час розмови з С. Цзіньпінем безуспішно намагався послабити підтримку Китаєм російської сторони у війні України. Л. Тассе аналізує, чому Китай відмовляється допомагати Франції та іншим союзникам України проти російської сторони. На думку політолога, справа в тому, що Китай виграє від підтримки країни-агресора, купуючи російську нафту та газ за безпрецедентно низькими цінами. Французький фахівець з міжнародних відносин В. Ерве теж рефлексує на відносини між президентом Франції Е. Макроном та Президентом України В. Зеленським, які демонструють публічну близькість на тлі випробувань. Автор стверджує, що міцний і публічний прояв підтримки України з боку Е. Макрона приховує той факт, що європейські держави були відсунуті на другий план у врегулюванні українського питання, яке тепер вирішується переважно між

Вашингтоном та кремлівською владою. Думку редакційної колегії під назвою «Європейське лицемірство щодо України» оприлюднила газета «The Washington Post». В публікації журналісти фактично звинувачують європейських союзників України у подвійних стандартах. На їхнє переконання, якщо війна розшириться, саме Європа першою опиниться під російським ударом. Це робить спроби європейських лідерів, пише газета, читати моралі США ще більш дивним. Редакційна колегія вважає, що це проблема всієї Європи, мовляв, лідери звично говорять про «непохитну підтримку та солідарність з Україною», а на практиці, зазначає видання, континент часто не здатний ані домовитися, ані діяти так, як цього потребує допомога сусіду.

Упродовж грудня 2025 року більшість повідомлень у закордонних інтернет-виданнях щодо української проблематики мала нейтральну тональність (79,62 %). Частка позитивних повідомлень склала 16,92 %, а негативних – 3,46 %, що істотно менше, ніж у листопаді (12,70 %) *(див. діаграму 10)*.

Найчастіше закордонні медіа у нейтральному контексті висвітлювали сценарії розвитку подій в Україні, питання відшкодування шкоди Україні, завданої державою-агресором тощо. У досліджуваний період місце і роль України у світовій політиці представлені в 172 нейтральних статтях та повідомленнях. 20 статей і повідомлень вирізнялися позитивною тональністю, а 8 – негативною. Що стосується ситуації в Україні безпосередньо під час російського вторгнення, то нейтральна інформація представлена в 35 статтях і повідомленнях. Позитивних статей і повідомлень про Україну – 24, а негативних – лише 1 *(див. діаграму 11)*.

Упродовж грудня 2025 року переважно нейтральна тональність статей про Україну характерна для інтернет-видань США («The Washington Post», «New York Post»), Канади («Le Journal de Montréal», «The Toronto Sun»), Латвії («Neatkarīgā Rīta Avīze», «Diena»), Литви («Lietuvos rytas», «Verslo žinios») та ін.

Переважно нейтральна тональність статей і повідомлень стосується перспектив припинення війни в Україні й долі Європи в цілому. Канадський кореспондент «The Toronto Sun» Б. Ліллі, рефлексуючи на оновлену Стратегію національної безпеки США, найбільш дивним у цьому документі називає різку оцінку Європи, яка, згідно з документом, знаходиться на межі зникнення цивілізації. Він нагадує читачам, що населення Європейського Союзу становить понад 450 мільйонів осіб у порівнянні зі 146 мільйонами в

країні-агресорі, а економіка ЄС майже вдесятеро більша за російську. Однак Б. Ліллі зазначає, що незважаючи на це, намагання ЄС виявилися марними у справі припинення війни в Україні й донедавна зосереджувалися на американській підтримці. Канадський політолог і колумніст тижневика «Le Journal de Montréal» Л. Тассе, аналізуючи міжнародну політику у 2025 році, вважає, що вона розвивалася відповідно до політики, яку проводить президент США Д. Трамп. На думку канадського політолога, малоймовірно, що війна в Україні закінчиться 2026 року, бо 76 % населення України відмовляються поступатися своєю територією країною-агресору. Зі свого боку, пише автор, російський диктатор попереджає, що війна продовжуватиметься доти, доки не буде задоволена його жага до завоювань. Латвійська журналістка і громадська діячка Е. Вейдемане на шпальтах газети «Neatkarīgā Rīta Avīze» публікує інтерв'ю з колишнім міністром оборони, директором аналітичного центру Північноєвропейського політичного центру А. Пабріксом. Під час розмови А. Пабрікс ділиться своєю думкою щодо військових планів країни-агресора і зазначає, що як і за часів СРСР, так і зараз вони пов'язані з війною проти Заходу та що росіяни розглядають війну в Україні як війну проти Заходу одночасно. Ексміністр вважає, що потрібно діяти зараз, бо неможливо зупинити російську агресію лише деклараціями та заявами про солідарність. Інша латвійська газета – «Diena» – коментує слова міністерки закордонних справ Латвії Б. Браже, яка наголосила, що Україні потрібен справедливий і тривалий мир. Вона зазначила, що цілі країни-агресора залишаються незмінними – розколоти єдність союзників по НАТО, зменшити підтримку України та підірвати авторитет США у світі, і агресор намагається зробити це також через так звані мирні переговори. Б. Браже підкреслила, що необхідно продовжувати послаблювати країну-агресора та її економіку. Водночас Литва пропонує практичні кроки щодо покарання держави-агресора. Так, литовська газета «Lietuvos rytas» повідомляє, що міністр закордонних справ К. Будріс підписав у Гаазі Конвенцію про створення Міжнародної компенсаційної комісії для України. Комісія буде відповідальна за оцінку шкоди, завданої російською агресією Україні, визначатиме розмір компенсації та забезпечення юридичної відповідальності за порушення міжнародного права. У заяві К. Будріса зазначено, що підписання Конвенції знаменує собою фундаментальний та необхідний етап колективної правової відповіді на російську агресію.

У нейтральному контексті закордонні медіа висвітлюють ядерний тероризм держави-агресора. Репортер американської газети «New York Post» Д. Спектор інформує,

що захисний екран Чорнобильської АЕС, побудований для утримання радіоактивних матеріалів від катастрофи 1986 року, більше не може виконувати свою основну функцію безпеки через пошкодження російським дроном. Генеральний директор МАГАТЕ Р. Гроссі у своїй заяві зазначив, що інспекційна місія «підтвердила, що захисна конструкція втратила свої основні функції безпеки, включаючи здатність утримувати радіоактивні матеріали, але також встановила, що не було пошкодження її несучих конструкцій». Кореспондентка іспанського видання «La Razón» К. Опорто також із посиланням на МАГАТЕ повідомляє, що захисний щит Чорнобильського ядерного реактора більше не може повноцінно виконувати свою функцію блокування радіації після того, як дрон врізався в конструкцію. Агентство ООН наполягає на необхідності «повного відновлення», щоб запобігти подальшому погіршенню стану та гарантувати довгострокову ядерну безпеку.

Позитивні повідомлення щодо українського питання упродовж грудня 2025 року з'являлися переважно в інтернет-виданнях Іспанії («La Razón», «El Mundo»), Канади («Le Journal de Montréal», «The Toronto Sun»), Німеччини («Frankfurter Allgemeine», «Focus»), Естонії («Postimees», «Eesti Päevaleht»).

Серед позитивних новин іноземні медіа передусім відзначають надання військової, технічної та іншої підтримки Україні. Репортер канадської «The Toronto Sun» Б. Пасіфіум пише про заяву міністра національної оборони Д. Макгінті та міністерки закордонних справ А. Ананд щодо додаткової допомоги Україні в розмірі 200 млн дол. Допомога складатиметься з критично важливої військової техніки, виробленої у США та закупленої за списком пріоритетних потреб НАТО для України (PURL). Автор нагадує, що це вже вдруге, коли Канада купує техніку для України за програмою PURL, що дозволяє забезпечувати Україну критично необхідними озброєннями через цілеспрямоване фінансування постачань американського виробництва. Цю саму програму підтримки України згадує й німецький тижневик «Focus», який цитує заяву міністра закордонних справ Німеччини Й. Вадефуля про виділення Україні 200 млн дол. через механізм PURL, ще 25 млн євро буде виділено до трастового фонду НАТО на такі цілі, як зимове спорядження та медикаменти. Згідно з даними іспанської газети «La Razón», Збройні сили Іспанії з листопада 2022 року підготували понад 8500 українських військовослужбовців у Іспанії, які пройшли понад 200 модулів за 33 різними спеціальностями, що викладаються в різних центрах по всій країні. Українські військовослужбовці отримали: від базової бойової підготовки до спеціальних

курсів із безпосередньої повітряної підтримки, бойової інженерії, розмінування, міжнародного гуманітарного права, виробництва геопросторової інформації, гіпербаричної медицини та безпілотників. За словами начальника штабу місії ЄС в Іспанії підполковника Х. Х. Лопеса, іспанський внесок становить 10 % від загальної кількості навченого українського особового складу, «що демонструє серйозність, з якою Іспанія ставиться до своїх міжнародних зобов'язань».

Закордонні оглядачі та експерти все частіше говорять про необхідність надання Україні заморожених російських активів та підтримки нашої держави фінансово. Литовська газета «Verslo žinios» цитує заступника міністра національної оборони К. Алекса, який під час засідання Європейської Ради у Брюсселі повідомив, що Литва планує отримати 6,375 млрд євро від програми Європейського фонду дій у сфері безпеки (SAFE) та подала до Європейської Комісії запит на 6,3 млрд євро для фінансування близько 50 оборонних проєктів. Після цього Європейська Комісія оцінить їх, щоб перші виплати могли бути здійснені вже у 2026 році. Литва також планує виділити частину коштів від програми на підтримку України. Передбачаються різні заходи – спільні закупівлі з Україною, придбання військової техніки в України або постачальників ЄС для потреб України. У публікації лауреата з економіки, професора Колумбійського університету Д. Стігліца для угорської «Portfolio» висвітлюється роль Європейського Союзу в мирному врегулюванні війни в Україні. Автор наголошує, що ЄС має скористатися найсильнішим кроком для підтримки України, надавши їй «репараційний кредит» за рахунок заморожених активів країни-агресора, незалежно від участі США. Д. Стігліц стверджує, що, попри заяви критиків, використання цих коштів, більша частина яких знаходиться у бельгійській фінансовій установі «Euroclear», не несе ризику та є морально правильним, оскільки країна-агресор своїми діями в Україні спричинила найтяжчу кризу безпеки в Європі з часів Другої світової війни, а її активи користуються захистом європейських інституцій. Підкреслюється, що фінансова підтримка вкрай необхідна Україні. Водночас журналіст Л. Кук на шпальтах британської «The Independent» повідомляє, що Європейський центробанк відмовився надавати гарантію щодо виплати Україні «репараційного кредиту» в 140 млрд євро. За даними газети, в ЄЦБ визнали, що пропозиція Єврокомісії виходить за межі його мандата. Міністр закордонних справ Бельгії М. Прево заявив, що його країна вважає «варіант репараційного кредиту найгіршим із усіх, оскільки він ризикований». Прем'єр країни Б. де

Вевер наполягає на тому, щоб уряди ЄС надали Бельгії фінансові гарантії, що перевищують 140 мдрд євро, які можна було б виплатити протягом кількох днів. Проте європейські країни відкинули як надмірну вимогу Бельгії надати їй «гарантії чека» для виділення Україні «репараційного кредиту» за рахунок заморожених активів країни-агресора. У редакційній статті естонської газети «Postimees» йдеться про те, що ЄС вирішив назавжди заморозити російські кошти, що зберігаються в європейській фінансовій системі. Вони не будуть повернуті країні-агресору, доки не закінчиться війна та не буде узгоджено компенсацію за воєнні збитки Україні. Редакція висловлює думку, що це рішення є правильним і необхідним, але треба рухатися далі, щоб ці активи могли бути негайно та повністю передані Україні, що допомогло б українцям купувати зброю, підтримувати функціонування економіки країни та таким чином протистояти продовженню жорстокої агресії з російського боку.

Негативна тональність інформаційних повідомлень про Україну прослідковувалася передусім в інтернет-виданнях Угорщини («Nepszava», «Portfolio»), Франції («Le Parisien»), Великої Британії («The Guardian»).

Критичні зауваження певною мірою пов'язані з дискусією про готовність України до вступу до Європейського Союзу. Редакційна колегія британської газети «The Guardian» зазначає, що європейські дипломати та посадовці різко розкритикували ідею вступу України в ЄС до 1 січня 2027 року, яка міститься у «мирному плані Д. Трампа». Один зі співрозмовників видання пояснив такий скептицизм тим, що «2027 рік – це завтра», тоді як процес вступу зазвичай триває роки та включає переговори і виконання численних критеріїв. За словами дипломатів, підхід США до цього питання свідчить про те, що американці ігнорують процедури та політичні реалії всередині Євросоюзу. Тему європейського майбутнього України продовжує угорська газета «Népszava». Автор допису цитує міністра у справах Європейського Союзу Угорщини Я. Бока, який заявив, що Рада із загальних справ зосереджена на підготовці до саміту Європейської Ради, де ключовим пунктом порядку денного зустрічі буде ситуація в Україні, особливо питання фінансування країни, щодо якого досі немає згоди між державами-членами. За словами Я. Боки, уряд В. Орбана не погоджувався з ухваленням висновків щодо розширення, оскільки, на думку кабінету, вони упереджені: з одного боку, малюють надто позитивну картину України, а з іншого – необґрунтовано критикують Західні Балкани та Грузію. В іншій статті «Népszava» коментує

інтерв'ю глави канцелярії прем'єр-міністра Угорщини Г. Гуляша, в якому він зазначив, що «навіть на думку Єврокомісії Україна не виконала умови переговорів про вступ до ЄС і що наразі немає цифр щодо того, що означатиме вступ України до Євросоюзу». Тому, твердить Г. Гуляш, Угорщина не може сприяти прийняттю рішення про переговори щодо вступу України до ЄС. «Népszava» також публікує дані опитування громадської думки компанією «Median», проведеного на початку листопада 2025 року, щодо сприйняття України серед угорців. Зокрема, результати свідчать про погіршення сприйняття угорцями України, тоді як ставлення їх до росіян покращилося. Видання пише, що урядова пропаганда досягла своєї мети: майже через три роки після початку війни в Україні угорське суспільство тепер розглядає країну-сусіда як більшу загрозу, ніж російського агресора, хоча до цього ситуація була прямо протилежна.

Іноземні оглядачі продовжують висловлювати критичні зауваження щодо стану боротьби з корупцією та злочинністю в Україні. Журналістка французької газети «Le Parisien» А. Хаммаді зазначає, що в той час як ЄС щойно надав Україні кредит у розмірі 90 млрд євро, влада України подвоює зусилля щодо боротьби з корупцією та злочинними мережами. Вона пише, що хоча переважна більшість обладнання, доставленого до Києва, дійсно сприяє військовим зусиллям, частина його зникає до прибуття в пункти призначення. Авторка статті посилається на дані звіту швейцарської неурядової організації «Global Initiative Against Transnational Organized Crime» (GI-TOC) від червня 2024 року, згідно з яким із лютого 2022 року було втрачено або вкрадено майже 600 000 одиниць зброї. Журналістка газети вважає, що зброя не обов’язково потрапляє на чорний ринок, але труднощі з її відстеженням викликає занепокоєння, особливо зараз, коли ЄС щойно надав Україні безвідсоткову позику.

Отже, іноземні оглядачі та експерти продовжують аналізувати пункти плану мирних ініціатив президента США Д. Трампа і перспективи припинення російсько-української війни. У європейських виданнях переважно висловлюється скепсис щодо розуміння адміністрацією Д. Трампа справжніх причин війни і готовності путіна до її припинення. Також акцентується на поступовому усуненні США від допомоги Україні, натомість готовності надавати зброю нашій державі лише за умови купівлі її європейськими державами. Як і раніше, іноземні медіа високо оцінюють здатність України чинити опір російському агресору та ефективність спеціальних операцій, які проводяться Силами

оборони України, у тому числі на території росії. Позитивні повідомлення головним чином стосуються готовності багатьох держав надавати військову, технічну та фінансову допомогу Україні й підтримувати її дипломатично для забезпечення справедливого миру. Негативні повідомлення у грудні переважно були викликані дискусією щодо готовності України до вступу до ЄС та її відповідності критеріям вступу. Також, уже традиційно, критичні статті стосувались справ, пов'язаних з корупцією та організованою злочинністю в нашій державі.

ВІЗУАЛЬНА АНАЛІТИКА (висвітлення в зарубіжній пресі подій в Україні за 1–31 грудня 2025 року)

Федорчук А. Г., науковий співробітник

відділу формування інформаційних ресурсів Фонду Президентів України

АКТИВНІСТЬ ПРЕСИ У ВИСВІТЛЕННІ ВІЙНИ В УКРАЇНІ

Діаграма 1. Активність країн у висвітленні війни в Україні (доля публікацій ЗМІ країни за період 1–31 грудня 2025 року)

Діаграма 2. Активність видань світу у висвітленні України (доля публікацій за період 1–31 грудня 2025 року)

Діаграма 3. Доля найбільш активних у висвітленні України видань найбільш активних країн світу (за період 1–31 грудня 2025 року)

Діаграма 4. Співвідношення сфер огляду України світовими ЗМІ (доля публікацій за період 1–31 грудня 2025 року)

Діаграма 5. Розподіл тематики публікацій про Україну в найбільш інформативних іноземних ресурсах (1–31 грудня 2025 року)

УКРАЇНА ПІД ЧАС РОСІЙСЬКОГО ВТОРГНЕННЯ

Діаграма 6. Російське вторгнення в Україну в іноземних ЗМІ: структура висвітлених питань (за період 1–31 грудня 2025 року)

Діаграма 7. Російське вторгнення в Україну в найбільш інформативних іноземних ресурсах (доля публікацій 10 найбільш інформативних видань за період 1–31 грудня 2025 року)

УКРАЇНА У СВІТОВІЙ ПОЛІТИЦІ

Діаграма 8. Реакція міжнародної спільноти на російське вторгнення в Україну в іноземних ЗМІ: структура висвітлених питань (за період 1–31 грудня 2025 року)

Діаграма 9. Реакція міжнародної спільноти на російське вторгнення в Україну в найбільш інформативних іноземних ресурсах (доля публікацій 10 найбільш інформативних видань за період 1–31 грудня 2025 року)

ТОНАЛЬНІСТЬ ПУБЛІКАЦІЙ ПРО УКРАЇНУ

Діаграма 10. Співвідношення тональності матеріалів про Україну в світових ЗМІ (доля публікацій за період 1–31 грудня 2025 року)

	УКРАЇНА ПІД ЧАС РОСІЙСЬКОГО ВТОРГНЕННЯ	УКРАЇНА У СВІТОВІЙ ПОЛІТИЦІ
позитивна	24	20
нейтральна	35	172
негативна	1	8

Діаграма 11. Тональність публікацій про Україну в іноземних ЗМІ в ракурсі загальних рубрик (питома вага публікацій за період 1–31 грудня 2025 року)

Діаграма 12. Розподіл тональності публікацій про Україну в ресурсах окремих країн, відсортованих за загальною кількістю публікацій (питома вага публікацій за період 1–31 грудня 2025 року)

ІНФОРМАЦІЙНО-БІБЛІОГРАФІЧНІ МАТЕРІАЛИ

УКРАЇНА ПІД ЧАС РОСІЙСЬКОГО ВТОРГНЕННЯ

ВІЙСЬКОВІ ДІЇ СИЛ ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Fernández, Antonio. Esta es la única contraofensiva exitosa del ejército de Ucrania de 2025 y así fue ejecutada [Це єдиний успішний контрнаступ української армії у 2025 році, і ось як він був виконаний]. *La Razón*. Madrid. 2025. Diciembre 13. URL : https://www.larazon.es/internacional/esta-unica-contraofensiva-exitosa-2025-tropas-zelenski-ucrania_20251213693d6d00ea66eb735310baa8.html.

Дописувач іспанської газети «La Razón» Антоніо Фернандес розповідає про операцію Сил оборони України в Куп'янську, що в Харківській області, місті, яке російська влада оголосила захопленим її армією. Операцію очолила 13-та бригада оперативного призначення НГУ «Хартія». Сили оборони України знищили понад 1000 російських солдатів, взявши під контроль ключові райони навколо Куп'янська. В результаті атаки було звільнено щонайменше два сусідніх населених пункти (Кіндрашівка та Радьківка) і кілька лісистих масивів, що закріпило просування Сил оборони України. Міські бої та операції з зачистки в центрі міста тривають, однак підкріплення та логістична підтримка противника повністю заблоковані, що змушує їх покладатися на удари безпілотників.

***

Guerre en Ukraine: Kiev annonce avoir abandonné la ville de Siversk, dans l'est [Війна в Україні: Київ оголосив про вихід зі східного міста Сіверська]. *Le Parisien*. Paris. 2025. Diciembre 23. URL : https://www.leparisien.fr/international/guerre-en-ukraine-kiev-annonce-avoir-abandonne-la-ville-de-siversk-dans-lest-23-12-2025-IRQPJRB5KJG45HJWW63NONIQ6E.php.

В статті французької газети повідомляється, що українська армія залишила населений пункт Сіверськ Донецької області. Як зазначили в Генштабі, таке рішення було ухвалене з метою збереження життів українських бійців та боєздатності підрозділів. Окупанти попри суттєві втрати продовжують активні наступальні дії та мають перевагу в живій силі та техніці, йдеться у повідомленні. Наразі в районі Сіверська тривають важкі бої. У Генштабі зауважили, що росіяни просунулись за рахунок своєї чисельності та тиску малими штурмовими групами у складних погодних умовах. Українські військові також здійснювали тиск на ворога – Сіверськ нині під вогневим контролем українських сил, які завдають уражень окупантам і перерізають логістику, щоб не допустити їхнього подальшого просування.

***

Aguesse, Léo. 'En Ukraine, l'armée russe avance à pas de fourmis': la chute de Siversk, amorce d'une percée dans le Donbass? [В Україні російська армія просувається черепашими темпами: падіння Сіверська, початок прориву на Донбасі?]. *Le Parisien*. Paris. 2025. Diciembre 24. URL : https://www.leparisien.fr/international/ukraine/en-ukraine-

larmee-russe-avance-a-pas-de-fourmis-la-chute-de-siversk-amorce-dune-percee-dans-le-donbass-24-12-2025-XF5GL3OMUZDBRB7PC6LNOH5C44.php.

В статті журналіста газети «Le Parisien» Лео Агесса йдеться, що Україна оголосила про виведення військ із Сіверська в цілях «збереження життів наших солдатів і боєздатності наших частин», як повідомив Генштаб. Те ж джерело заявило, що російським солдатам «вдалося просунутися вперед завдяки чисельній перевазі й постійному тиску з боку невеликих штурмових груп у складних погодних умовах». Згідно з комюніке Генштабу, війська противника «мають значну перевагу в чисельності особового складу і техніці й, незважаючи на важкі втрати, продовжують наступальні операції». Йдеться, що українські захисники значно виснажили ворога під час оборони Сіверська, завдавши йому великих втрат. Автор статті пише, що в дійсності, захоплення Сіверська може бути в першу чергу символічним, оскільки Президент України Володимир Зеленський оголосив, що після складних переговорів добився перегляду мирного плану США – в новій версії більше не передбачене негайне виведення українських військ з приблизно 20 % території, що все ще знаходиться під українським контролем у Донецькій області, а швидше заморожування лінії фронту.

ВОЄННИЙ ПОТЕНЦІАЛ УКРАЇНИ

Cousin, Victor. Guerre en Ukraine: une ogive de 5 kg et 100 km de portée, c'est quoi le nouveau drone Cooper en polyuréthane développé par Kiev? [Війна в Україні: 5-и кілограмова боєголовка з дальністю польоту 100 км, що таке новий поліуретановий безпілотник «Cooper», розроблений Києвом?]. *Le Parisien*. Paris. 2025. Décembre 1. URL : https://www.leparisien.fr/international/ukraine/guerre-en-ukraine-une-ogive-de-5-kg-et-100-km-de-portee-cest-quoi-le-nouveau-drone-cooper-en-polyurethane-developpe-par-kiev-11-12-2025-HDKDHV7UFJCNPEW5AQF77DLNAQ.php.

У статті журналіста французької газети «Le Parisien» Віктора Кузена йдеться про новий український ударний безпілотний літальний апарат «Cooper», представлений компанією «Polifly» на виставці «Brave1 Components» у Києві, який має стати відповіддю на використання країною-агресором дронів «Shahed». Зазначається, що дрон «Cooper» виготовлений із поліуретану, що дозволило знизити його вагу та, на відміну від традиційних композитних методів, дає можливість виробляти до 700 корпусів на місяць, задовольняючи ключові вимоги сучасного фронту – низьку вартість і швидке масове виробництво. Автор повідомляє, що український БПЛА має аналогічні російському зразку характеристики, зокрема розмах крила 2 м, боєголовку вагою 5,5 кг та дальність польоту понад 90 км, хоча радіус дії наземної станції керування становить 35 км. Підкреслюється, що використання поліуретану може стати ключовим елементом у боротьбі України на фронті, оскільки поточна потужність компанії дозволяє виготовляти до 200 дронів щомісяця.

***

Poul, Maxime. Guerre en Ukraine: des mini-fusées pour faire exploser les mines ennemies… Kiev a amélioré son drone terrestre Sirko-S1 [Війна в Україні: Мініракети для підриву ворожих мін… Київ удосконалив свій наземний безпілотник «Sirko-S1»]. *Le Parisien*. Paris. 2025. Décembre 2. URL : https://www.leparisien.fr/international/ukraine/guerre-en-ukraine-kiev-integre-a-son-drone-terrestre-sirko-s1-un-tropiya-un-systeme-de-deminage-a-propulsion-par-fusee-02-12-2025-FPBD3XDTONB6LPS755ZAJOVTII.php.

Журналіст газети «Le Parisien» Максим Поль пише про розробку в Україні унікального наземного дрона «Sirko-S1», який оснащений комплексом розмінування «TROPIYA». Цей дрон здатен дистанційно знешкоджувати мінні поля, що значно підвищує безпеку саперних операцій. Використання такого комплексу дозволяє уникнути ризику для життя військових, адже знешкодження відбувається без фізичної присутності людини на мінному полі. М. Поль зазначає, що це не перший випадок використання Україною подібних систем розмінування: деякі з них були передані їй партнерами, зокрема зі Швеції. «Sirko-S1» забезпечує ефективне виявлення та знешкодження мін різного типу на важкодоступних територіях.

***

Harsányi, György. Oroszország ukrajnai inváziója átformálta a hadviselést, döntő szerepet kapott a drónok és a mesterséges intelligencia alkalmazása [Вторгнення Росії в Україну змінило ведення війни, а використання безпілотників та штучного інтелекту відіграло вирішальну роль]. *Népszava*. Budapest. 2025. December 3. URL : https://nepszava.hu/3303603_oroszorszag-ukrajnai-invazioja-atformalta-a-hadviselest-donto-szerepet-kapott-a-dronok-es-a-mesterseges-intelligencia-alkalmazasa.

Журналіст угорської газети «Népszava» Дьордь Харшаньї пише, що вторгнення країни-агресора в Україну докорінно змінило ведення війни, надавши вирішальну роль безпілотникам та штучному інтелекту, а світовий військово-промисловий комплекс уважно стежить за Україною для виявлення вразливостей озброєнь та визначення подальших напрямів розвитку. Автор зазначає, що поки російський диктатор зіткнувся з затяжною війною на виснаження, Україна, попри початкове створення «зоопарку несумісних систем» через децентралізовані закупівлі, продовжує інновації, розробляючи нові засоби протидії, зокрема дрони-перехоплювачі «Sting», здатні знищувати російські ударні безпілотники. У матеріалі також згадується, що Німеччина замовляє нові танки «Leopard 2A8», а Україна, яка потерпає від безперервних російських повітряних атак, навіть залучає до використання експериментальні лазерні гармати, ефективні на висоті до 2 км, що підтвердив командувач Сил безпілотних систем Збройних Сил України Вадим Сухаревський.

***

Fahmy, Gabrielle. Over 70K Ukrainian women now serving in army as war with Russia drags on [Понад 70 тисяч українських жінок служать в армії, оскільки війна з Росією затягується]. *New York Post*. New York. 2025. December 6. URL : https://nypost.com/2025/12/06/world-news/more-than-70k-ukrainian-women-now-serving-in-army-as-deadly-war-with-russia-drags-on/.

Репортерка недільного випуску газети «New York Post» Габріель Фахмі пише, що оскільки війна в Україну наближається до четвертого року, все більше українських жінок приєднуються до військових дій завдяки сучасним методам ведення війни. За даними Міністерства оборони України, у 2025 р. у Збройних Силах України служить понад 70 000 жінок, що на 20 % більше, ніж у 2022 р. Як зазначає репортерка видання, завдяки сучасним методам ведення війни та технологіям, що відкриває можливості для традиційно чоловічих посад в армії, за останні кілька місяців армія адаптувала свою кампанію з набору кадрів серед жінок. За словами військових чиновників, пілоти безпілотників стали однією з найпопулярніших бойових ролей серед жінок. Йдеться, що з 70 000 жінок-військовослужбовиць понад 5 500 було відправлено безпосередньо на передову.

***

Devez, Elsa. Affiches glamours, campagnes ciblées… En Ukraine, opération séduction pour trouver des soldats [Привабливі плакати, цілеспрямовані кампанії… В Україні розгортається «кампанія чарівності» для вербування солдатів]. *Le Parisien*. Paris. 2025. Décembre 10. URL : https://www.leparisien.fr/international/ukraine/affiches-glamours-campagnes-ciblees-en-ukraine-operation-seduction-pour-trouver-des-soldats-08-12-2025-BRR4QVZ3LRBD3OQSTLLTK6M7GY.php.

Спеціальна кореспондентка газети «Le Parisien» в Україні Ельза Девіз пише, що, зіткнувшись із різким скороченням набору новобранців, 3-я штурмова бригада Сухопутних військ ЗСУ покладається на креативний маркетинг, щоб залучити добровольців та переконати тих, хто сумнівається, вступити до української армії. Вона зазначає, що по всій Україні розвішані рекрутингові плакати 3-ої штурмової бригади, де, наприклад, сонцезахисні окуляри жінки відображають зображення солдата у військовій формі з підписом «Я люблю 3-ю штурмову бригаду». Журналістка поспілкувалася з креативним директором 3-ї штурмової бригади Владом, який продемонстрував постери різних рекрутингових кампаній.

***

Biurrun, Alfredo. El ‘legendario’ rescate de un soldado ucraniano herido con un dron Maul: 6 horas en un ‘ataúd’ blindado y bajo ataque ruso [«Легендарний» порятунок пораненого українського солдата за допомогою дрона «Maul»: 6 годин у броньованій «труні» під російською атакою]. *La Razón*. Madrid. 2025. Diciembre 11. URL : https://www.larazon.es/tecnologia/legendario-rescate-soldado-ucraniano-herido-dron-maul-6-horas-ataud-blindado-ataque-ruso_20251211693ac34b22f0db7dafed972c.html.

Незалежний автор іспанської газети «La Razón» Альфредо Біуррун розповідає, як 1-й окремий медичний батальйон ЗСУ провів надскладну операцію під кодовою назвою «ГВЕР» із порятунку тяжко пораненого бійця з окупованого населеного пункту. Операція за допомогою наземного роботизованого комплексу (НРК) «Maul», українського виробництва тривала майже шість годин. Зазначається, що з моменту важкого поранення та накладання турнікета пройшло 33 дні. Під час операції втрачено шість НРК, з яких чотири – це техніка суміжних підрозділів. І лише з сьомого разу вдалось вивезти пораненого з населеного пункту, який перебуває під контролем ворога. Прямуючи до пораненого, НРК був уражений протипіхотною міною, однак продовжив рух на пошкодженому колесі. Вже під час безпосередньої евакуації військового в НРК влучив скид із російського дрона. Поранений не постраждав завдяки броньованій капсулі.

***

Espinosa, Javier. ‘La Casa de Matar’: cómo sacarse un carné para conducir robots [«Дім убивств»: Як отримати ліцензію на керування роботами]. *El Mundo*. Madrid. 2025. Diciembre 15. URL : https://www.elmundo.es/internacional/2025/12/15/693bfc92fc6c83be1e8b4583.html.

Спеціальний кореспондент видання «El Mundo» Хав’єр Еспіноза повідомляє, що Україна відкрила свої перші школи для підготовки тисяч пілотів БпЛА, які незабаром будуть будуватися десятками тисяч. Майбутніх операторів дронів навчають основам керування БпЛА для розвідки та коригування вогню, аерофотозйомці, тактичній медицині, орієнтуванню на місцевості та базовій інженерії дронів, готуючи фахівців до роботи в умовах сучасних викликів, зокрема в зоні бойових дій, де це вміння критично важливе для виконання завдань з мінімізацією ризиків для бійців.

***

Kiss, Andrej. Eljött a drónok totális háborúja, és az ukránok most új fejezetet akarnak nyitni [Тотальна війна з використанням безпілотників розпочалася, і тепер українці хочуть відкрити новий розділ]. *Népszava*. Budapest. 2025. December 21. URL : https://nepszava.hu/3305551_dron-hadviseles-orosz-ukran-haboru-haditechnika-korkep.

Журналіст угорської газети «Népszava» Андрей Кіш зазначає, що якщо в багатьох розвинених країнах завдяки багатомільярдним бюджетним програмам з'явилися високотехнологічні безпілотники, то в Україні замасковані сітками бункерні бази використовували для напрацювання досвіду тактики повсякденного ведення бою шляхом переобладнання дешевих китайських аматорських безпілотників на зброю. Угорський підприємець із Закарпаття по лінії батька Роберт Бровді разом із талановитими молодими українськими військовими створив підрозділ пілотів безпілотників «Птахи Мадяра». Початкова розробка в гаражі поступово перетворилася на науково-виробничий завод. Завдяки безпілотникам сторони на полі бою розділяє 15–20 км нейтральна зона. Однією з особливостей цієї, так званої, сірої зони є те, що будь-який рух і будь-яка активність ворога відразу виявляється. Повідомляється, що українці планують відкрити нову сторінку у війні безпілотників, завдавши одночасних скоординованих ударів із 50–100 безпілотників. Такою операцією міг би керувати досвідчений пілот безпілотника з підтримкою супутника, радара або літака.

***

Poul, Maxime. Guerre en Ukraine: 'Un petit chenapan sournois', c'est quoi le Bambetel, ce nouveau drone terrestre ukrainien à canal? [Війна в Україні: «Хитрий маленький бешкетник», що таке «Бамбетель», цей новий двоканальний український наземний безпілотник?]. *Le Parisien*. Paris. 2025. Décembre 31. URL : https://www.leparisien.fr/international/ukraine/guerre-en-ukraine-un-petit-chenapan-sournois-cest-quoi-le-bambetel-ce-nouveau-drone-terrestre-ukrainien-a-double-canal-31-12-2025-DU7NVLENWRDOZMFT26UNKF6F5E.php.

Журналіст французької газети «Le Parisien» Поль Максим розповідає про розробку нового українського наземного безпілотника-розвідника «Бамбетель», створеного компаніями «Skelia Systems» та «KB-Megatech». Автор зазначає, що цей дрон оснащений подвійною системою керування через оптоволокно та резервний радіоканал, що забезпечує стійкість до засобів радіоелектронної боротьби та високу надійність під час виконання бойових завдань. У публікації наводяться технічні характеристики пристрою, здатного долати до 20 км і нести 20 кг корисного навантаження, він тихий, електричний, може використовуватися як ударний засіб і має габарити, що дозволяють транспортувати його в позашляховику. Автор публікації наводить слова розробників, які характеризують винахід як непомітний засіб для доставки «подарунків» ворогу.

ГУМАНІТАРНА ПОЛІТИКА ТА ВОЛОНТЕРСЬКИЙ РУХ

RosadoLanzan una gran recogida de fondos para rescatar a los perros abandonados por la guerra en Ucrania [Розпочато масштабну кампанію зі збору коштів для порятунку собак, покинутих через війну в Україні]. *La Razón*. Madrid. 2025. Diciembre 13. URL : https://www.larazon.es/animales-mascotas/lanzan-gran-recogida-fondos-rescatar-perros-abandonados-guerra-ucrania_20251213693dab0aaf09df5010861f8f.html.

Журналістка іспанського видання «La Razón» Р. Росадо розповідає про ситуацію, що склалася в Донецькій області, де фронт війни просувається вперед, і сотні собак відчайдушно чекають на евакуацію, багато з яких прив'язані у дворах, замкнені в покинутих будинках або поранені та блукають порожніми розбомбленими вулицями. У відповідь на цю ситуацію організація захисту тварин «UAnimals» розпочала кампанію зі збору коштів для евакуації та догляду за тваринами, які перебувають у небезпеці на Донбасі. Нові місії проходитимуть у Донецькій, Дніпропетровській та Запорізькій областях. «UAnimals» прагне зібрати приблизно 16 000 євро для здійснення восьми поїздок у цей район та порятунку понад 250 покинутих тварин. Ці кошти будуть використані для придбання пального для евакуаційних машин, їжі та житла для команди, а також предметів першої необхідності, таких як корм, сіно, солома, клітки та переноски. Крім того, пожертви також дозволять організації лікувати врятованих тварин: покривати огляди, перебування в лікарні, аналізи, діагностику, стерилізацію та придбання ліків.

ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ ВЛАДИ

Devez, Elsa. 'Être plus forts': et si le scandale de corruption... renforçait la crédibilité de l'Ukraine? [«Бути сильнішими»: що, якщо корупційний скандал... зміцнить авторитет України?]. *Le Parisien*. Paris. 2025. Décembre 2. URL : https://www.leparisien.fr/international/ukraine/etre-plus-forts-et-si-le-scandale-de-corruption-renforcait-la-credibilite-de-lukraine-02-12-2025-XIYQYHSBWBCUTC346O25YZHPRI.php.

Кореспондентка газети «Le Parisien» Ельза Девез вважає, що вимушена відставка впливового глави Офісу Президента України Володимира Зеленського Андрія Єрмака відбулася у найбільш невідповідний момент для країни, «загнаної в кут російсько-американськими переговорами». Авторка зазначає, що цей «політичний шторм дозволяє Києву гарантувати прозорість та демократію». За словами журналістки, В. Зеленський, безсумнівно, обрав би менш критичний момент для цієї відставки, що знаменує собою важливий перелом у його президентстві, під час періоду інтенсивного тиску з боку адміністрації Д. Трампа, щоб змусити владу піти на значні поступки щодо припинення вогню.

***

Volodimir Zelenszkij közölte, akár a következő 60–90 nap folyamán is meg tudnák tartani Ukrajnában az elnökválasztást [Володимир Зеленський заявив, що президентські вибори в Україні можуть відбутися протягом наступних 60–90 днів]. *Népszava*. Budapest. 2025. December 9. URL : https://nepszava.hu/3304456_volodimir-zelenszkij-ukrajna-oroszorszag-energetikai-tuzszunet-valasztas.

Угорське видання «Népszava», посилаючись на інтерв'ю газеті «Politico», яке дав виданню Президент України Володимир Зеленський, пише про його готовність провести президентські вибори в Україні протягом наступних 60–90 днів за умови, що США та європейські партнери допоможуть гарантувати безпеку під час волевиявлення в умовах воєнного стану. В. Зеленський наголосив на намірі звернутися до парламенту для підготовки необхідної законодавчої бази та висловив готовність до «енергетичного перемир'я», якщо на це погодиться країна-агресор. Видання зазначає, що В. Зеленський анонсував передачу Сполученим Штатам доопрацьованого мирного плану, повідомивши про роботу над трьома документами, що стосуються рамкових умов, гарантій безпеки та повоєнної відбудови. В

документах підкреслюється незмінна позиція української сторони щодо неприпустимості будь-яких територіальних поступок на користь країни-окупанта.

***

Stern, David L. After Trump criticism, Zelensky says he's ready to hold elections [Після критики Трампа Зеленський заявив, що готовий провести вибори]. *The Washington Post*. Washington. 2025. December 10. URL : https://www.washingtonpost.com/world/2025/12/09/ukraine-election-zelensky-trump/.

Спеціальний кореспондент газети «The Washington Post» в Україні Девід Л. Стерн зазначає, що Президент України Володимир Зеленський стверджував, що вибори президента у воєнний час неможливі. Однак, 9 грудня 2025 р., відповідаючи на запитання журналістів після візиту до Італії, він заявив, що за підтримки США та Європи голосування може бути проведене протягом трьох місяців. Ці коментарі, які різко змінюють його давню позицію про неможливість голосування в умовах воєнного стану, з'явилися через кілька годин після нової критики з боку президента США Дональда Трампа. В. Зеленський відреагував на заклик американського лідера провести вибори в Україні, заявивши, що він до цього готовий завжди. Президент України попросив членів своєї політичної партії підготувати законодавчу базу для проведення виборів, незважаючи на війну в країні, за умови надання Сполученими Штатами та Європою гарантій безпеки.

***

Selenskyj spricht über mögliche Wahlen – unter Bedingungen [Зеленський говорить про можливі вибори – за певних умов]. *Frankfurter Allgemeine*. Frankfurt am Main. 2025. Dezember 10. URL : https://www.faz.net/aktuell/politik/usa-unter-trump/das-europa-kapitel-der-us-sicherheitsstrategie-im-wortlaut-110799720.html.

У німецькій газеті «Frankfurter Allgemeine» йдеться про те, що Президент України Володимир Зеленський висловився про можливість проведення виборів під час війни, але лише за умови, що США та Європа гарантуватимуть безпеку країни, тобто захист від майбутньої російської агресії. Це сталося після того, як президент США Дональд Трамп звинуватив В. Зеленського у тому, що він «диктатор» і йому бракує демократичної легітимності, що повторює риторику кремлівської верхівки. Видання зазначає, що окрім питання безпеки необхідно також створити правову основу для виборів у воєнний час, тому В. Зеленський попросив членів своєї парламентської групи підготувати необхідні законодавчі зміни. Закон України «Про правовий режим воєнного стану», йдеться у статті, прямо забороняє проведення президентських, парламентських та місцевих виборів під час нападу на країну, подібні правила існують у Німеччині та інших країнах, де вибори також дозволені лише після закінчення воєнного стану і, хоча закон може бути змінений, конституційні зміни, у свою чергу, заборонені під час воєнного стану. Крім того, питання про те, як гарантувати участь у виборах усіх українських виборців, які мають право голосу, залишається невирішеним.

***

Volodimir Zelenszkij szerint választás vagy népszavazás dönthetne a Donbász sorsáról [Володимир Зеленський зазначає, що вибори чи референдум можуть вирішити долю Донбасу]. *Népszava*. Budapest. 2025. December 12. URL : https://nepszava.hu/3304834_ukrajna-orosz-ukran-haboru-volodimir-zelenszkij-donbasz-valasztas-nepszavazas.

Видання «Népszava» інформує читачів про заяву Президента України Володимира Зеленського, зроблену під час зустрічі з журналістами, щодо територіального рішення, включно з долею Донбасу, яке має бути ухвалене виключно українським народом шляхом виборів чи референдуму. В. Зеленський зазначив, що країна-агресор висуває вимоги щодо відведення війська з усієї Донецької області, які Україна відкидає, оскільки влада не прийме жодних умов, що змусять відмовитися від суверенітету. Видання повідомляє, що у процесі переговорів Сполучені Штати пропонували як компроміс виведення українських військ з Донецької області в обмін на обіцянку російської армії не заходити на ці території. Президент України підкреслив, що територіальне питання залишається найбільш спірним моментом, а остаточна форма документів, що розробляються, поки що не визначена, попри спроби європейських країн сформувати спільну позицію.

***

Hergert, Paol. Putin protzt mit Kleinstadt-Eroberung – plötzlich schickt Selenskyj Video von dort [Путін хвалиться підкоренням маленького містечка – раптом Зеленський надсилає звідти відео]. *Focus*. Berlin. 2025. Dezember 13. URL : https://www.focus.de/politik/ausland/putin-protzt-mit-kleinstadt-eroberung-ploetzlich-schickt-selenskyj-video-von-dort_bf1efa56-6199-44ea-8c67-2091648c33a4.html.

Головний редактор німецького тижневика «Focus» Паол Гергерт розповідає, що після повідомлень країни-окупанта про захоплення міста Куп'янська, Президент України Володимир Зеленський, 12 грудня 2025 р., демонстративно з'явився на околиці цього східного міста. В. Зеленський під час візиту на фронт викрив брехню російського диктатора про повне захоплення маленького містечка, крім того він відвідав військових і подякував їм за службу.

***

Gábor, Miklós. A tábornok ugrásra készül, Volodimir Zelenszkij joggal féltheti a hatalmát [Генерал готується до стрибка, Володимир Зеленський має повне право боятися за свою владу]. *Népszava*. Budapest. 2025. December 21. URL : https://nepszava.hu/3305895_ukrajna-valasztas-politika-valerij-zaluzsnij-volodimir-zelenszkij-orosz-ukran-haboru.

Журналіст угорської газети «Népszava» Міклош Габор пише, що можливість російсько-української мирної угоди також може призвести до двох великих виборів в Україні. Журналіст зазначає, що термін повноважень президента і парламенту закінчився, а у виборах також може взяти участь екскомандувач ЗСУ Валерій Залужний. Він наголошує, що пости в соцмережах і публікація статті є чітким сигналом для цього. Ще в серпні в українській пресі з'явилася інформація про те, що посол у Лондоні сформував виборчу команду з членів партії «Європейська Солідарність» колишнього президента Петра Порошенка. Тоді це було розвінчано як фейкові новини. У будь-якому випадку, пише автор, ця новина набула широкого розголосу, і, на думку соціологів, до шансів військового політика варто поставитися серйозно. Згідно з результатами двотижневого дослідження, він переміг би чинного Президента України Володимира Зеленського у другому турі можливих президентських виборів і набрав би 65 % голосів. Журналіст газети зазначає, що посол у Лондоні вже активно працює на батьківщині, зокрема нещодавно він виступав на форумі в Україні про майбутню роль ветеранів війни. Виявилося, що посол вважає, що закінчення війни можливе в осяжному майбутньому і налаштований оптимістично в довгостроковій перспективі.

***

Rónay, Tamás. Pozitív és negatív hősök – Ők voltak az év külföldi politikusai 2025-ben [Позитивні та негативні герої – ось зарубіжні політики 2025 року]. *Népszava*. Budapest. 2025. December 31. URL : https://nepszava.hu/3306513_pozitiv-es-negativ-hosok-ok-voltak-az-ev-kulfoldi-politikusai-2025-ben.

Журналісти газети «Népszava» Тамаш Ронай і Марія Гал у своїй спільній публікації називають і характеризують кращих політиків 2005 р., серед яких Президент України Володимир Зеленський. Автори зазначають, що хоча на вуличних плакатах в Угорщині його зображено у вигляді «диявола з копитами», В. Зеленський залишається позитивною фігурою у більшості країн світу. На їх думку, негативні економічні наслідки майже чотирирічної тотальної війни відчуваються практично у всьому світі, але мало хто за межами угорської політичної еліти пов'язує це з В. Зеленським. Журналісти вважають, що імідж В. Зеленського фактично покращився завдяки примхливості Д. Трампа – його постійному прагненню, яке проявляється на кожній зустрічі або в його заявах про війну в Україні, відкрито принижувати президента країни, яка зазнає нападу і воює з метою самооборони, будучи при цьому світовим лідером номер один.

ЕКОЛОГІЧНИЙ ТЕРОРИЗМ РОСІЇ

Spector, David. Chernobyl protective shield can no longer contain nuclear material after drone strike: UN Watchdog [Чорнобильський захисний екран більше не може стримувати ядерні матеріали після удару безпілотника: наглядовий орган ООН]. *New York Post*. New York. 2025. December 6. URL : https://nypost.com/2025/12/06/us-news/chernobyl-protective-shield-can-no-longer-contain-nuclear-material-after-drone-strike-un-watchdog/.

Репортер газети «New York Post» Девід Спектор інформує, що захисний екран Чорнобильської АЕС, побудований для утримання радіоактивних матеріалів від катастрофи 1986 р., більше не може виконувати свою основну функцію безпеки через пошкодження дроном. Міжнародне агентство з атомної енергії (МАГАТЕ) заявило, що під час інспекції сталевої захисної конструкції, будівництво якої було завершене в 2019 р., було виявлено, що удар дрона в лютому пошкодив конструкцію. Генеральний директор МАГАТЕ Рафаель Гроссі у своїй заяві зазначив, що інспекційна місія «підтвердила, що захисна конструкція втратила свої основні функції безпеки, включаючи здатність утримувати радіоактивні матеріали, але також встановила, що не було постійного пошкодження її несучих конструкцій або систем моніторингу». Д. Спектор зазначає, що російська сторона заперечує свою причетність до інциденту.

***

Oporto, Carmen. Una brecha en Chernóbil reaviva el temor nuclear: el escudo pierde capacidad tras el impacto de un dron [Прорив у Чорнобилі знову розпалює ядерні побоювання: щит втрачає потужність після удару дрона]. *La Razón*. Madrid. 2025. Diciembre 10. URL : https://www.larazon.es/internacional/brecha-chernobil-reaviva-temor-nuclear-escudo-pierde-capacidad-impacto-dron-p7m_2025121069391a836f86fb0fe9ef0630.html.

Кореспондентка іспанського видання «La Razón» Кармен Опорто повідомляє, що, згідно з інформацією МАГАТЕ, захисний щит Чорнобильської атомної електростанції більше не може повноцінно виконувати свою функцію блокування радіації після того, як дрон врізався в конструкцію. Після перевірки, Генеральний директор МАГАТЕ Рафаель

Гроссі пояснив, що вибух пошкодив зовнішню оболонку корпусу і що в результаті «захисна конструкція втратила деякі зі своїх основних функцій безпеки, включаючи можливості стримування». Однак він уточнив, що не було виявлено жодних постійних пошкоджень ні в опорних конструкціях, ні в системах моніторингу, які залишаються в робочому стані. Агентство ООН наполягає на необхідності «повного відновлення», щоб запобігти подальшому погіршенню стану та гарантувати довгострокову ядерну безпеку. Атака сталася 14 лютого 2025 р., коли ймовірно російський дрон врізався в щит, що закривав реактор 4 на станції. Хоча рівень радіації не збільшився, удар відкрив отвір площею близько 15 м² у сталевій конструкції захисної оболонки та спричинив невелику пожежу у зовнішній оболонці.

***

Une frappe russe pourrait provoquer l'effondrement de l'abri antiradiations interne de la centrale nucléaire de Tchernobyl [Російський удар може спричинити обвалення внутрішнього радіаційного укриття на Чорнобильській атомній електростанції]. *Le Journal de Montreal*. Montreal. 2025. December 23. URL : https://www.journaldemontreal.com/2025/12/23/une-frappe-russe-pourrait-provoquer-leffondrement-de-labri-antiradiations-interne-de-la-centrale-nucleaire-de-tchernobyl.

Канадське видання «Le Journal de Montreal» публікує інтерв'ю директора Чорнобильської АЕС Сергія Тараканова агентству AFP, який заявив, що укриття зруйнованого реактора АЕС було пошкоджене внаслідок російської атаки в лютому 2025 р. і може не витримати другого удару. Він попередив, що повне відновлення цього укриття, яке втратило декілька своїх основних функцій, може тривати від трьох до чотирьох років і, що ще один російський удар може призвести до руйнування внутрішньої оболонки. Водночас С. Тараканов повідомив AFP, що рівень радіації на об'єкті залишається «стабільним та в межах норми».

ІНФОРМАЦІЙНА ВІЙНА РОСІЇ

O'Grady, Siobhán. Tensions flare between Russia and Ukraine after Trump's peace talks [Після мирних переговорів Трампа між Росією та Україною загострилася напруженість]. *The Washington Post*. Washington. 2025. December 29. URL : https://www.washingtonpost.com/world/2025/12/29/zelensky-ukraine-russia-trump-security/.

Журналістки вашингтонського бюро газети «The Washington Post» в Україні Сіобан О'Грейді та Анастасія Галушка зазначають, що в російський диктатор у телефонній розмові з президентом США Дональдом Трампом звинуватив Україну в нападі на одну з його резиденцій. Українська влада спростувала це твердження, назвавши його відволікаючим маневром від мирних переговорів. За словами авторок, звинувачення, що посилювалися всього через день після зустрічі Президента України Володимира Зеленського з Д. Трампом у Флориді для переговорів про припинення війни, кинули тінь на переговори і продемонстрували крихкість мирного процесу, який очолює Білий дім, який досі не призвів до прориву. Російські офіційні особи не надали негайних доказів заяви про атаку з боку України. Йдеться, що ЦРУ відмовилося коментувати, чи вдалося виявити спробу нападу, про яку говорила російська сторона.

***

Rácz, András. Rácz András szerint Oroszország hazudik a Putyin-rezidencia elleni állítólagos ukrán légitámadásról [Андраш Рач стверджує, що Росія бреше про нібито український авіаудар по резиденції Путіна]. *Népszava*. Budapest. 2025. December 30. URL : https://nepszava.hu/3306625_oroszorszag-vlagyimir-putyin-orosz-ukran-haboru-legitamadas-hazugsag-szakerto.

На шпальтах видання «Népszava» експерт із російських питань Андраш Рач стверджує, що повідомлення країни-агресора про нібито масовану атаку 91 українського дрона на резиденцію російського диктатора на Валдаї є цілковитою вигадкою, не підтвердженою жодними об'єктивними доказами. Фахівець наголошує, що відсутність візуальних матеріалів та свідчень місцевих жителів вказує на інформаційну маніпуляцію, яку кремлівська влада використовує як формальний привід для затягування або зриву переговорів про припинення вогню. А. Рач підкреслює, що російська сторона не зацікавлена в дипломатичному врегулюванні війни проти України, а подібні фейки, крім самої країни-агресора, тиражують лише підконтрольні уряду Угорщини медіа.

***

Walker, Shaun. Did Ukraine target Putin's residence or is Russian claim a ploy to sway Trump? [Україна цілеспрямовано атакувала резиденцію Путіна, чи ця заява Росії – прийом, щоб вплинути на Трампа?]. *The Guardian*. London. 2025. December 30. URL : https://www.theguardian.com/world/2025/dec/30/did-ukraine-target-putin-residence-russian-claim-trump.

Шон Вокер, кореспондент газети «The Guardian» із питань Центральної та Східної Європи, зазначає, що російська влада наполягає на тому, що українські безпілотники намагалися завдати удару по резиденції їх диктатора на березі озера Валдай. Натомість Україна категорично відкинула це твердження, а Президент України Володимир Зеленський назвав його «ще однією брехнею з боку РФ» та звинуватив російську сторону в провокації, щоб зірвати дипломатичний імпульс. Автор задається питанням: «чи можна довіряти Москві?» і відповідає одним словом – ні. Автор вважає, що російське міністерство оборони часто робить фантастичні заяви про війну в Україні. Ш. Вокер пише, що російська сторона, як і раніше, наполягає на тому, що ніколи не завдає ударів безпілотниками та ракетами в Україні по цивільному населенню, незважаючи на регулярні докази зворотного. На думку журналіста, російська влада має довгу історію вигаданих історій про Україну, починаючи з анексії Криму в 2014 р., коли російський диктатор заявив, що російські спецназівці, які анексували півострів, насправді були «місцевими жителями».

***

Butt, Maira. Did Ukraine launch 91-drone attack on Putin's presidential residence – or is it a Russian show for Trump? [Україна завдала удару по президентській резиденції Путіна за допомогою 91 безпілотника, чи це російське шоу на підтримку Трампа?]. *The Independent*. London. 2025. December 31. URL : https://www.independent.co.uk/news/world/europe/russia-drone-putin-ukraine-trump-b2892655.html.

Репортерка газети «The Independent» Майра Батт пише, що, не дивлячись на заяви російської сторони, до тепер неясно, чи був напад на резиденцію російського диктатора, про який повідомив речник диктатора. Зокрема, він заявив, що його країна не виходить із процесу переговорів щодо війни в Україні, але «посилить» свою позицію і вестиме діалог тільки зі США. При цьому речник додав, що не має наміру публічно пояснювати, у чому саме полягатимуть зміни цієї позиції. Авторка статті запитала в Олександра Коваленка,

українського військового та безпекового аналітика групи «Інформаційний опір», чи з технічної точки зору Україна справді має зброю для здійснення нападу на президентську резиденцію диктатора на Валдаї за допомогою ударних безпілотників. Експерт зазначив, що Україна має в своєму розпорядженні ударні безпілотники великої дальності з дальністю польоту понад 1000 км, а також ракетні комплекси, здатні долати такі відстані, – а саме ракету Р-360 «Нептун» і, звичайно ж, ракету ФП-5 «Фламінго», яка також здатна досягати такої дальності.

МЕДИЧНІ ТА ОСВІТНІ ПРОЄКТИ

Espinosa, Javier. Los niños de Zaporiyia se preparan para la guerra en 'colegios búnker' con los rusos a 15 kilómetros [Запорізькі діти готуються до війни в «школах-бункерах», коли росіяни знаходяться лише за 15 кілометрів]. *El Mundo*. Madrid. 2025. Diciembre 12. URL : https://www.elmundo.es/internacional/2025/12/11/693ae9fbfc6c8361068b4589.html.

Спеціальний кореспондент видання «El Mundo» Хав'єр в Україні Еспіноза розповідає про нову школу в Балабине, яку закопали на глибину км, а потім входи захистили сіткою від дронів. Стара будівля школи зараз використовується лише для позакласних заходів, доки не лунають сигнали повітряної тривоги. Балабине розташоване трохи більше ніж за 5 км від обласного центру, міста Запоріжжя, і рішення місцевої влади розпочати будівництво підземних шкіл випливає з реальності, яку вони не можуть ігнорувати: повільного, просування російських військ у цій південній провінції та, перш за все, розширення дальності дії їхніх БПЛА. Приміщення школи є своєрідним лабіринтом відсіків, розділених панелями, що утворюють понад півдюжини класних кімнат, спеціалізовані навчальні кімнати, ігрову кімнату зі столом для пінг-понгу та навіть їдальню. Підземна школа в Балабиному також вміщує усіх учнів із сусіднього села Малокатеринівка.

ОПЕРАТИВНА РОБОТА ГУР, СБУ ТА СПЕЦПІДРОЗДІЛІВ СИЛ ОБОРОНИ

Poul, Maxime. Guerre en Ukraine; 'Une première', Kiev endommage un sous-marin russe à 340 millions d'euros grâce à son drone 'Sub Sea Baby' [Війна в Україні: «Вперше»: Київ пошкодив російський підводний човен вартістю 340 мільйонів євро за допомогою свого безпілотника «Sub Sea Baby»]. *Le Parisien*. Paris. 2025. Décembre 16. URL : https://www.leparisien.fr/international/ukraine/guerre-en-ukraine-une-premiere-kiev-detruit-un-sous-marin-russe-a-340-millions-deuros-grace-a-son-drone-sub-sea-baby-16-12-2025-G4PG7AVV3FHW5OVMZYX4SGCGOM.php.

Журналіст французької газети «Le Parisien» Поль Максим повідомляє, що Служба безпеки України спільно з Військово-морськими силами Збройних Сил України вперше в історії успішно атакували підводний човен країни-окупанта за допомогою автономного апарата, що стало відчутним ударом для російського диктатора. Автор зазначає, що внаслідок операції в порту Новоросійська критичних пошкоджень зазнало судно проєкту 636.3 «Варшавянка», яке кремлівська влада використовувала для запусків крилатих ракет по території України. П. Максим наголошує на значній фінансовій вартості втраченого військового об'єкта та зауважує, що через міжнародні санкції витрати російської сторони на будівництво аналогічного корабля суттєво зростуть. У статті також підкреслюється, що успішні дії української сторони з використанням морських дронів змусили флот країни-загарбника залишити тимчасово бухти.

***

le Sommier, Régis. En mer Noire, l'Ukraine déclare la guerre à la flotte fantôme russe [У Чорному морі Україна оголошує війну російському «флоту-примарі»]. *Le Journal du Dimanche*. Paris. 2025. Décembre 7. URL : https://www.lejdd.fr/International/en-mer-noire-lukraine-declare-la-guerre-a-la-flotte-fantome-russe-164740.

Французький журналіст проросійських поглядів, керівник ультраправого медіа «Omerta» Режі ле Сомм'є пише, що українські спецслужби активізують атаки на російський «флот-привид» – мережу нафтових танкерів, які таємно діють, щоб обійти санкції. За його словами, ці приховані удари дратують країну-агресора, турбують Вашингтон і перевизначають межі війни, яка тепер стала безликою. Журналіст зазначає, що російський диктатор «здаєть каже всім: якщо ви нас шукаєте, то ви нас знайдете». Однак, резюмує автор, на тлі загального обурення практично не було помічено його коментаря з приводу недавніх українських атак на нафтові танкери в Чорному морі, хоча диктатор озвучував погрози, «якщо атаки продовжаться», то він перекриє Україні вихід до Чорного моря.

***

Ucrania destroza un petrolero ruso en un ataque sincronizado con drones Sea Baby en el Mar Negro [Україна знищила російський нафтовий танкер синхронізованою атакою дрона «Sea Baby» у Чорному морі]. *La Razón*. Madrid. 2025. Diciembre 11. URL : https://www.larazon.es/internacional/ucrania-destroza-petrolero-ruso-ataque-sincronizado-drones-sea-baby-mar-negro_20251211693a79d2af09df50108349c4.html.

В іспанській газеті «La Razón» подано інформацію, що підрозділ СБУ атакував російський нафтовий танкер «тіньового флоту» в Чорному морі за допомогою військових дронів «Sea Baby», завдавши серйозної шкоди судну, яке йшло у виключній економічній зоні України. Танкер, ідентифікований як «Дашан» під прапором Коморських Островів, рухався на високій швидкості до російського портового терміналу Новоросійська з вимкненою системою автоматичної ідентифікації, коли в нього влучили дрони. Йдеться, що дрони завдали критичних пошкоджень після вибухів, які розірвали кормову частину. Відео, яким поділилися джерела, показує потужні вибухи на кормі судна, яке стало непридатним для використання. СБУ оцінила вартість «Дашана» приблизно в 30 млн дол. і заявила, що зазвичай воно перевозить нафтопродукти на суму приблизно 60 млн дол. за один рейс. Європейський Союз, Велика Британія, Канада, Австралія і Швейцарія раніше запровадили санкції проти судна за його участь у транспортуванні російської нафти та за роботу з вимкненими системами ідентифікації.

***

Saks, Rainer. Ukraina tabas Kaspia merel Venemaale relvi vedanud laevu [Україна захопила в Каспійському морі судна, що перевозили зброю до Росії]. *Postimees*. Tallinn. 2025. December 13. URL : https://arvamus.postimees.ee/8378981/rainer-saks-ukraina-tabas-kaspia-merel-venemaale-relvi-vedanud-laevu.

Експерт із безпеки, воєнний блогер Райнер Сакс на шпальтах естонської газети «Postimees» зазначає, що, згідно з повідомленням Сил спеціальних операцій України, бійці українських спецпризначенців успішно атакували два російські вантажні судна в північній частині Каспійського моря, які перевозили зброю з Ірану до країни-агресора. Згідно з даними, обидва судна перебувають під санкціями США. Інформації про те, як судна були атаковані чи наскільки серйозними були пошкодження, не оприлюднено. Однак російський

рух опору «Must Säde» оголосив про свою участь у нападі. Останніми днями, окрім вантажних суден, у Каспійському морі безпілотниками також була атакована нафтовидобувна платформа.

***

Ucrania asegura haber atacado por primera vez un submarino ruso con los drones 'Sea Baby' [Україна стверджує про першу атаку на російський підводний човен за допомогою безпілотників «Sea Baby»]. *La Razón*. Madrid. 2025. Diciembre 15. URL : https://www.larazon.es/internacional/ucrania-asegura-haber-atacado-primer-submarino-ruso-drones-sea-baby_2025121569402f5d22f0db7daff229fc.html.

В газеті «La Razón» йдеться про те, що Служба безпеки України стверджує про першу атаку на російський підводний човен типу 636 «Варшавянка» за допомогою підводних безпілотників «Sea Baby». Українські ЗМІ повідомляють, що підводний човен, вартість якого оцінюється в 400 млн дол., стояв на якорі в порту Новоросійська та отримав «серйозні пошкодження», що зробило його непрацездатним. Підводний човен був частиною Чорноморського флоту країни-окупантки, однак його було переміщено разом із іншими суднами, щоб він був поза зоною дії українських атак. Цей підводний човен був здатний нести щонайменше чотири крилаті ракети «Калибр», які часто використовуються для атак на територію України.

***

Kalmus, Teet. Teet Kalmus: Ukrainlaste rünnak Vene allveelaeva vastu avas uue ajastu. See muudab olukorda ka Läänemerel [Теет Калмус: Українська атака на російський підводний човен відкрила нову еру. Вона також змінить ситуацію в Балтійському морі]. *Eesti Päevaleht*. Tallinn. 2025. December 17. URL : https://epl.delfi.ee/artikkel/120424301/sojaraport-teet-kalmus-ukrainlaste-runnak-vene-allveelaeva-vastu-avas-uue-ajastu-see-muudab-olukorda-ka-laanemerel.

Естонський воєнний оглядач Теет Калмус на сторінках естонської газети «Eesti Päevaleht» пише, що різні типи безпілотників змінили розуміння сучасної війни за останні роки і дії України в Чорному морі є гарним прикладом цього: безпілотники дозволяють меншій країні успішно використовувати асиметричну війну проти більшої. Оглядач мав на увазі той факт, що російські військові кораблі в Чорному морі переховуються в порту Новоросійська, куди вони періодично здійснюють рейси в результаті роботи українських військових безпілотників. Оглядач зазначає, що російські підводні човни, що стріляють крилатими ракетами «Калибр», досі є проблемою для української армії, тому СБУ спільно з ВМС України відкрили нову еру, провівши спеціальну операцію в порту Новоросійська, у результаті якої підводні дрони «Sub Sea Baby» вперше в історії атакували та знищили боєздатність російського підводного човна «Варшавянка».

***

Singh, Namita. Ukraine uses British missiles to strike Russian oil refinery [Україна завдала удару британськими ракетами по російському нафтопереробному заводу]. *The Independent*. London. 2025. December 26. URL : https://www.independent.co.uk/bulletin/news/ukraine-hits-russian-oil-refinery-b2890636.html.

Журналістки газети «The Independent» Наміта Сінгх і Майра Батт інформують, що 25 грудня 2025 р. підрозділи Повітряних Сил ЗСУ завдали удару британськими крилатими ракетами повітряного базування «Storm Shadow» по Новошахтинському заводу нафтопродуктів у Ростовській області. Наголошується, що Новошахтинський завод – один

із найбільших постачальників нафтопродуктів на півдні країни-агресора. Він забезпечує російську армію, а саме: постачає окупаційній армії дизельне пальне та авіаційний гас. Українські військові зазначили, що на заводі зафіксовано численні вибухи – ціль уражено, а масштаби збитків уточнюються.

ПОРТРЕТИ УКРАЇНСЬКОГО СПРОТИВУ

Averchuk, Rostyslav. Ucrania resiste el desgaste extremo en un frente cada vez más brutal [Україна витримує надзвичайне виснаження на дедалі жорстокішому фронті]. *La Razón*. Madrid. 2025. Diciembre 1. URL : https://www.larazon.es/internacional/voces-frente-ucraniano-situacion-dificil-pero-tanto-como-rusia-pretende-que-parezca_20251201692cf3299261f37ec7373ad6.html.

Спеціальний кореспондент іспанської газети «La Razón» в Україні Ростислав Аверчук у репортажі розповідає про Анатолія Репшу, колишнього будівельника, який став сержантом батальйону, і зараз перебуває на позиції у Харківській області. А. Репш, який повернувся з Польщі, щоб вступити до лав ЗСУ на початку повномасштабного вторгнення, воює пліч-о-пліч із сотнями солдатів поблизу Куп'янська, одного з головних опорних пунктів на передовій, де вони щодня відбивають російські атаки. А. Репш не приховує глибокого виснаження, яке настало після майже чотирьох років боїв та життя під постійною загрозою російських безпілотників. Він наголошує, що ситуація дуже складна, тому що кількість російських безпілотників, які атакують лінії постачання, постійно зростає. Р. Аверчук пише, що ризик і екстремальні умови чинять фізичний і психологічний тиск на солдатів через майже нульову надію на заміну чи ротацію. В момент надзвичайної відвертості, позначений виснаженням майже чотирирічної війни, А. Репш визнає: «На даний момент я прийняв би майже всі вимоги Росії, крім, можливо, визнання російської мови офіційною».

***

Gutiérrez, Lucía. 'Si estás leyendo esto es que he muerto': la emotiva carta de un soldado británico caído en Ucrania [«Якщо ви це читаєте, це означає, що я мертвий»: Зворушливий лист британського солдата, який загинув в Україні]. *La Razón*. Madrid. 2025. Diciembre 20. URL : https://www.larazon.es/internacional/estas-leyendo-esto-que-muerto-emotiva-carta-soldado-britanico-caido-ucrania_202512206945f52322f0db7daff857a3.html.

Журналістка іспанського видання «La Razón» Люсія Гутьєррес розповідає про британського десантника молодшого капрала Джорджа Гулі, який загинув у трагічній аварії, спостерігаючи, як українські війська випробовують нову оборонну здатність далеко від лінії фронту. Д. Гулі вступив до лав ЗСУ в листопаді 2015 р., після вишколу в Навчальному центрі піхоти в Каттеріку, після чого приєднався до Парашутного полку. Командир роти, в якій служив Д. Гулі, назвав його «взірцем професіоналізму» та «природженим солдатом». Йдеться, що наразі вперше стало відомо про присутність іноземних десантників в Україні. Авторка пише, що незрозуміло, яку роль мав Д. Гулі в межах місії, але в січні його мали підвищити до капрала. Раніше він також служив в Афганістані, Африці та Східній Європі.

***

Gutiérrez, Lucía. Legión Internacional de Ucrania: 15 formas de matar rusos a golpe de dron [Міжнародний легіон при ГУР МО України: 15 способів знищувати росіян за допомогою дронів]. *La Razón*. Madrid. 2025. Diciembre 21. URL : https://www.larazon.es/internacional/legion-

internacional-ucrania-15-formas-matar-rusos-golpe-dron_2025122169474999ea66eb73531a3c73.html.

Мультимедійна письменниця і журналістка Люсія Гутьєррес на шпальтах іспанського видання «La Razón» повідомляє про Міжнародний легіон при ГУР МО України, який має дуже чітку мету: знищити якомога більше росіян, захищаючи свободу. Авторка зазначає, що для досягнення цієї мети у нього є два основні види зброї: одна – це дрони, безсумнівно, найефективніший засіб нападу в цій війні, а інша – це соціальні мережі, ідеальна демонстрація їх ефективності. За словами журналістки, цей армійський підрозділ об'єднує добровольців-бійців із усього світу (за оцінками, від 50 до 75 країн) під девізом «Від сили до величі». Авторка зазначає, що підрозділ пишається, серед іншого, тим, що сприяє таким цінностям, як свобода, товариство, ініціативність, дисципліна, а також використання інтелекту та критичного мислення. Йдеться, що легіон бере участь у заходах, пов'язаних з обороною, будівництвом оборонних систем, військовими технологіями та кібербезпекою, а також у спеціальних операціях.

***

Espinosa, Javier. Duelo de drones en los cielos de Ucrania, el giro radical de esta guerra [Дуель дронів у небі України: радикальний зсув у цій війні]. *El Mundo*. Madrid. 2025. Diciembre 22. URL : https://www.elmundo.es/internacional/2025/12/21/6943ecedfc6c83bb0f8b45bb.html.

Спеціальний кореспондент видання Хав'єр Еспіноза супроводжував український підрозділ перехоплення дронів на Запорізькому фронті, наголошуючи, що зіткнення між БПЛА стає все більш поширеним явищем. Він розповів про українського військового на псевдо «Фокс», який є командиром трійки солдатів, що спеціалізуються на перехопленні російських безпілотників (БПЛА) зі складу 65-ої окремої механізованої бригади «Великий луг». Цей підрозділ почав діяти наприкінці минулого року і їм знадобилося два місяці, щоб збити перший безпілотник. У команди «Фокса» є чотири iPad та комп'ютер. Один із них позначає російські літаки, що входять у їхню зону відповідальності, білими трикутниками, а інший підключений до розвідувального підрозділу, який підтверджує тип літака, що наближається. Раніше група «Фокса» зосереджувалася на збиванні ворожих винищувачів-бомбардувальників за допомогою «FIM-92 Stinger», але винищувачі більше не є видимим елементом у цій війні, їх замінили всюдисущі БПЛА. Основною ціллю для «Фокса» та його команди є сумнозвісна «Молния», недорогий безпілотний дрон, винайдений росіянами та широко використовується на Запорізькому фронті, де воює український підрозділ. «Фокс» розповів, що за останні два тижні його група збила 15 ворожих дронів.

***

Rojas, Alberto. Sergiy Stakhovsky: 'Esta guerra es como un partido de tenis largo. Va a durar muchos años' [Сергій Стаховський: «Ця війна схожа на довгий тенісний матч. Вона триватиме багато років»]. *El Mundo*. Madrid. 2025. Diciembre 25. URL : https://www.elmundo.es/internacional/2025/12/24/694c00d8e9cf4a441b8b4577.html.

Спеціальний кореспондент іспанської газети «El Mundo» в Україні Альберто Рохас веде репортаж із Їхарківського напрямку фронту, де наразі перебуває військовий Сергій Стаховський – колишня «перша ракетка» України. Тенісист розповів репортеру, що повномасштабне вторгнення в Україну сусіда-агоесора внесло свої корективи – тенісист перервав відпочинок у Дубаях, перетнув кордон і вступив до лав територіальної оборони Києва. Крім того, С. Сєтаховський одразу взявся допомагати як на інформаційному, так і на

благодійному фронтах. Коли Збройні Сили України нівелювали загрозу захоплення Києва, С. Стаховського перевели в запас ЗСУ. Зараз він долучився до Служби безпеки України, зокрема до Центру спеціальних операцій «А», де бере участь в спеціальних диверсійних і розвідувальних операціях.

***

Rojas, Alberto. Vida y muerte en la zona de aniquilación [Життя і смерть у зоні вимирання]. *El Mundo*. Madrid. 2025. Diciembre 27. URL : https://www.elmundo.es/internacional/2025/11/12/6914d8defdddff190d8b45b3.html.

Спеціальний кореспондент іспанської газети «El Mundo» в Україні Альберто Рохас веде репортаж із Херсонського напрямку, де українська лінія фронту розчиняється у величезній сірій зоні, де солдати місяцями займають свої позиції без будь-якої можливості ротації. Він розповідає про Василя, сержант-майора 153-ї окремої механізованої бригади Сухопутних військ ЗСУ, який показує щось схоже на камінь з дещо сферичною формою та природною текстурою, майже непомітний на будь-якому шляху. Через секунду він розкриває його навпіл і виявляє всередині бойок і місце для вибухівки. Цей пристрій не забирає життя миттєво, але розриває ногу, як міни-метелики. Солдати називають цю зону «зоною вбивства». Репортер описує міру зону, не як класичне поле бою з лінією фронту, де стикаються дві армії, а невизначений ландшафт, що простягається на милі в обидва боки: кратери, спустошені ліси, рої дронів, що полюють на здобич, незнайдені трупи та час від часу поранені, які кричать про допомогу. Він зазначає, що це той простір між лініями зіткнення, де життя і смерть вирішуються за лічені секунди.

ПРОГНОЗИ ТА КОМЕНТАРІ ЩОДО СИТУАЦІЇ НА ФРОНТІ

Sabbagh, Dan. The slow death of Pokrovsk [Повільна смерть Покровська]. *The Guardian*. London. 2025. December 2. URL : https://www.theguardian.com/world/2025/dec/02/the-slow-death-of-pokrovsk-ukraine-russia.

Редактор газети «The Guardian» із питань оборони та безпеки Деніел Саббах коментує 18-и місячну битву за Покровськ, яка показує стан воюючих сторін у цій війні. Він подає аналіз Ніка Рейнольдса, аналітика Королівського інституту оборонних досліджень Великої Британії, в якому йдеться, що навіть якщо російська сторона продовжить наступ, незрозуміло, якою мірою її цивільне населення в майбутньому миритиметься з великою кількістю «вербованих та вбитих». Він зауважив, що на тлі постійних російських ударів, рівень руйнувань Покровська призвів до того, що місто втратило своє стратегічне значення оскільки кількість населення тут скорочена, промисловість зруйнована, а шляхи постачання перенаправлені. На думку аналітика, натомість Покровськ став кривавим знаком відновлення мирних переговорів. Н. Рейнольдс переконаний, що існують досить вагомі військові аргументи на користь того, щоб Україна віддала частину території, але з політичної точки зору Україна усвідомлює, що відмова від території «не обов’язково зупинить війну».

***

Cruchaudet, Gautier. Guerre en Ukraine: Pokrovsk, un nœud stratégique dont Moscou revendique la prise [Війна в Україні: Покровськ, стратегічний вузол, на який претендує Москва]. *Le Journal du Dimanche*. Paris. 2025. Décembre 4. URL :

https://www.lejdd.fr/International/guerre-en-ukraine-pokrovsk-un-noeud-strategique-dont-moscou-revendique-la-prise-164676.

Журналіст французького тижневика «Le Journal du Dimanche» Готьє Крюшоде пише про стратегічне значення міста Покровськ на Донбасі в контексті перемовин між країною-агресором та США щодо мирного плану. Автор зазначає, що кремлівська влада оголосила про повний контроль над Покровськом, який є важливим логістичним вузлом для постачання українських військ на півночі Донбасу, що, як стверджується у статті, має велике стратегічне та психологічне значення. Російський диктатор заявив про захоплення міста напередодні зустрічі з американськими емісарами Стівом Віткоффом та Джаредом Кушнером щодо обговорення мирного плану Дональда Трампа. Президент України Володимир Зеленський спростував цю інформацію, заявивши, що Збройні Сили України продовжують утримувати деякі частини міста, незважаючи на два роки спроб російської сторони захопити цей район. Директор франко-російського аналітичного центру «Observo» Арно Дюб'єн пояснює, що «падіння Покровська позбавить Україну важливої оборонної позиції та матиме серйозні психологічні наслідки – ось чому Володимир Зеленський стверджує, що місто не впало і що його підрозділи не оточені».

***

Averchuk, Rostyslav. Niebla y lluvia: las aliadas de Rusia ante los drones ucranianos en el frente [Туман і дощ: союзники Росії стикаються з українськими дронами на фронті]. *La Razón*. Madrid. 2025. Diciembre 6. URL : https://www.larazon.es/internacional/niebla-lluvia-aliadas-rusia-drones-ucranianos-frente_20251206693381b455584d48fb6b95a9.html.

Спеціальний кореспондент іспанської газети «La Razón» в Києві Ростислав Аверчук розповідає, що густий туман і сильна злива дозволяють російським військам посилювати тиск на сході та півдні України, тоді як країна-агресорка повністю ігнорує дипломатичні зусилля щодо миру. Водночас, дедалі більше російських солдатів – атакуючи пішки, дуже невеликими групами або навіть поодинці – поступово проникають та займають позиції, використовуючи туман і дощ як щит від безпілотників, долаючи 7–10 км, так званої, «зони ураження», що розділяє дві армії. Р. Аверчук зазначає, що повітряні безпілотники були основою української оборони в умовах нестачі артилерії та звичайної зброї і на багатьох ділянках фронту вони вже замінюють традиційну піхоту, якими керують оператори з кілометрової відстані. Журналіст наголошує, що туман і дощ останнього місяця змушують різко скоротити їх використання, зокрема українським захисникам довелося вдаватися до альтернативних методів визначення місцезнаходження ворога, таких як перехоплення їхнього радіозв'язку.

***

Guallar, Amador. El Ejército ucraniano afronta su cuarto invierno en las trincheras [Українська армія зустрічає свою четверту зиму в окопах]. *La Razón*. Madrid. 2025. Diciembre 7. URL : https://www.larazon.es/internacional/ejercito-ucraniano-afronta-cuarto-invierno-trincheras_202512076934d6ad9261f37ec73f75d0.html.

Журналіст, фотограф і письменник Амадор Гуальяр в іспанській газеті «La Razón» розповідає, що бурі, сніг та екстремальні зимові температури знову визначатимуть долю військ на російсько-українській війні. За його словами, несприятлива погода часто обмежує обидві сторони розпочати локальні наступальні атаки, оскільки логістичні лінії надзвичайно крихкі. Таким чином, зима перетворює війну на змагання логістики та стійкості, а не на

битву маневрів, спрямованих на негайні стратегічні рішення. Йдеться, що тому український фронт рухається до тієї ж тактики постійного виснаження, де країна-агресорка продовжить наполягати на обмежених територіальних здобутках, щоб створити оборонні зони, які виснажують Сили оборони України, одночасно збільшуючи кількість ракетних атак та атак безпілотників проти українських логістичних та енергетичних центрів. Журналіст зазначає, що в цьому відношенні холодна погода сприяє ракетним пускам, оскільки ночі довші, а температура змушує населення використовувати більше енергії, що робить атаки на енергетичну інфраструктуру більш ефективними.

РЕАКЦІЯ ВІТЧИЗНЯНИХ ВПЛИВОВИХ ДІЯЧІВ ТА ОРГАНІЗАЦІЙ

Espinosa, Javier. Los ucranianos avisan: la doctrina OTAN está 'obsoleta' [Українці попереджають: доктрина НАТО «застаріла»]. *El Mundo*. Madrid. 2025. Diciembre 2. URL : https://www.elmundo.es/internacional/2025/12/01/692d921de85ecef47b8b4592.html.

Спеціальний кореспондент іспанської газети «El Mundo» Хав'єр Еспіноза повідомляє, що масове використання дронів революціонізує бойову медицину та породжує нову хворобу: «дронофобію». Зокрема, українські військовослужбовці скаржаться на застарілу систему навчання, яку вони отримують на Заході. Підполковник ЗСУ Роман Кузич наголошує, що доктрина НАТО базується на, так званій, «золотій годині», протягом якої поранених мають евакуювати. В Україні фактичний середній час евакуації з зони ураження становить від п'яти до шести годин і це означає, що солдати проводять з джгутами набагато більше часу, ніж рекомендується. Підполковник вважає, що обставини сучасної війни, з якими стикаються українці, спонукають їх рекомендувати обмежене використання джгутів і, коли дозволяють умови, доповнювати їх використання менш агресивними методами зупинки кровотечі (такими як гемостатична марля або ізраїльський бинт). Дані, які наводить Р. Кузич, є постійним аргументом, що ставить під сумнів усі уроки, отримані за останні десятиліття щодо конфліктів. Автор статті наголошує, що ці цифри навіть викликають питання щодо придатності стандартних бронежилетів, які носять солдати та рятувальники.

***

Matviichuk, Oleksandra. Transactional diplomacy cannot bring peace to Ukraine [Транзакційна дипломатія не може принести мир Україні]. *The Japan Times*. Tokyo. 2025. December 9. URL : https://www.japantimes.co.jp/commentary/2025/12/09/world/ukraine-and-transactional-diplomacy/.

Українська правозахисниця Олександра Матвійчук та журналіст агентства «Reuters» Майкл О'Флаерті в статті для японської газети наголошують, що світ затамував подих, спостерігаючи за посиленням дипломатії, спрямованої на припинення жорстокої війни країни-окупантки проти України. За їх словами, враховуючи очевидний поспіх із забезпеченням угоди, є всі підстави турбуватися, що отриманий «мир» буде «порожнім, несправедливим і зрештою нестійким». Автори вважають, що припинення бойових дій та надання гуманітарної допомоги мають бути головними пріоритетами, але нещодавні миротворчі зусилля були значною мірою транзакційними та позбавленими будь-яких таких ціннісних цілей. На думку авторів, вони зосереджені на землі, військовому потенціалі та ресурсах, водночас здебільшого замовчуючи про долю мільйонів постраждалих від війни. Йдеться, що будь-яка угода повинна покласти край війні назавжди, а не просто створити паузу, і вона повинна забезпечити їхнє поточне та майбутнє благополуччя.

***

Dominguezї, Gabriel. Ukraine eyes more nonlethal aid, long-term security ties with Japan: senior official [Україна прагне збільшення нелетальної допомоги та довгострокових зв'язків з Японією у сфері безпеки: високопосадовець]. *The Japan Times*. Tokyo. 2025. December 10. URL : https://www.japantimes.co.jp/news/2025/12/10/japan/politics/ukraine-deputy-defense-minister-japan/.

Репортер із питань оборони японської газети «The Japan Times» Габріель Домінгес повідомляє, що оскільки країна-агресорка поступово здобуває території в Україні, Київ закликає Токіо посилити свою підтримку в таких сферах, як кібербезпека, розмінування та системи боротьби з безпілотниками, перетворюючи те, що починалося як спеціальна нелетальна допомога, на довгострокове партнерство у сфері безпеки. Заступник міністра оборони України з питань європейської інтеграції Сергій Боєв у ексклюзивному інтерв'ю «The Japan Times» заявив, що Україна визначила кілька пріоритетних напрямків, серед яких – системи боротьби з безпілотниками, які можна інтегрувати з мережею протиповітряної оборони країни, логістика та технічне обслуговування нелетального обладнання, а також можливості спостереження та розвідки для підвищення обізнаності в морській сфері, особливо в Чорному морі.

***

Pokrovsk's fall weakens Ukraine, in Trump's eyes [Падіння Покровська послаблює Україну, на думку Трампа]. *The Japan Times*. Tokyo. 2025. December 11. URL : https://www.japantimes.co.jp/news/2025/12/11/world/ukraine-pokrovsk-analysis/.

В японській газеті «The Japan Times» подано інформацію, що захоплення країною-терористкою Покровська, схоже, є питанням «коли», а не «якщо», і хоча його падіння не спричинить краху оборони України, воно послаблює Київ на делікатному етапі переговорів під керівництвом США щодо припинення війни. Старший аналітик Центру ініціатив «Повернись живим» Микола Бєлєсков наголосив, що новий раунд тиску на Україну з метою врегулювання конфлікту на невигідних умовах відбувається паралельно з важкими боями на фронті, що допомагає країні-агресорці, оскільки впливає на сприйняття Дональда Трампа. Він додав, що Україна повинна намагатися залишатися з американцями, які постачають життєво важливі розвідувальні дані та зброю, одночасно відмовляючись від мирної угоди, яка, за словами країни-окупантки, має передбачати виведення українських військ з усього східного регіону Донбасу, де розташований Покровськ.

***

Kuleba, Dmytro. What's really behind Zelensky's caution [Що насправді стоїть за обережністю Зеленського?]. *The Washington Post*. Washington. 2025. December 19. URL : https://www.washingtonpost.com/opinions/2025/12/19/zelensky-ukraine-peace-talks-war-russia/.

Колишній міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба в статті для американського видання «The Washington Post» викладає свою точку зору на мирний переговорний процес. Дипломат пише, що після кількох місяців безрезультатних спроб обговорення більше не йде в абстрактних рамках, а йдеться про конкретні компроміси. На думку автора, якщо США нададуть Україні гарантії безпеки, то Президент України Володимир Зеленський «здобуде значну перемогу». За його словами, Україна давно втратила віру в різні політичні гарантії безпеки, які їй пропонувалися, більшість із яких Захід не виконав. Тепер, схоже, пише Д. Кулеба, в України нарешті з'явився шанс перевірити, чи

юридично обов'язкових гарантій будуть дотримуватися. Як пише Д. Кулеба, схоже, В. Зеленський також змінив свою позицію і сигналізує про готовність до «хворобливих» компромісів, які на ранніх етапах повномасштабного вторгнення були б політично і стратегічно немислимі, включаючи пропозиції, що стосуються найчутливішого з усіх питань: території. На думку дипломата, позиція В. Зеленського відображає стійкий український консенсус, а українці хоч і виснажені, але стійкі та не байдужі до результатів переговорів.

***

King, Ryan. Zelensky admits Ukraine 'can't win' without US support [Зеленський визнав, що Україна «не зможе перемогти» без підтримки США]. *New York Post*. New York. 2025. December 30. URL : https://nypost.com/2025/12/30/us-news/zelensky-admits-ukraine-cant-win-without-us-support/.

Журналіст американської газети «New York Post» Раян Кінг коментує інтерв'ю Президента України Володимира Зеленського журналісту Брету Баєру з телеканалу «Fox News» у програмі «Special Report». В інтерв'ю В. Зеленський сказав, що без Сполучених Штатів Америки Україна не зможе перемогти у війні проти російського агресора. За його словами, російська сторона застосовує сотні й тисячі дронів та ракет і навіть за нинішнього рівня допомоги, наголошує В. Зеленський, захист повітря залишається надзвичайно складним. Як зазначає журналіст, хоча президент Дональд Трамп рішуче виступав проти двопартійних пакетів військової допомоги Україні, схвалених його попередником, його адміністрація продала Україні критично важливу зброю. Він додав, що крім того, США надали Україні найважливішу розвідувальну підтримку та запровадили жорсткі санкції проти країни-агресора. За словами В. Зеленського, російська сторона насправді не виграє війну, незважаючи на те, що контролює майже п'яту частину України і останніми тижнями поступово досягає успіхів на полі бою.

СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНЕ ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Rebón, Marta. Andréi Kurkov: Juegos del Hambre en la Ucrania de entreguerras [Андрій Курков: Голодні ігри в міжвоєнній Україні]. *El Mundo*. Madrid. 2025. Diciembre 2. URL : https://www.elmundo.es/la-lectura/2025/12/02/692eb4f6e85ecedc7e8b4571.html.

Спеціальна кореспондентка іспанської газети «El Mundo» Марта Ребон розповідає про книгу українського письменника Андрія Куркова «Серце – не м'ясо» (2024), в якій письменник шукає відповідь на питання: що залишається від людини, коли влада намагається контролювати навіть її совість. Ця книга розповідає про бурхливий Київ 1919 р., коли молода Українська Народна Республіка розпадається під тиском Червоної Армії, залишків Білих військ, окупаційних військ та цілого сузір'я ополчень. Місто переходить з рук у руки, кожна нова влада утримує владу лише тимчасово, а повсякденне життя організоване навколо черг, реквізицій та відключень електроенергії. Назва «Серце – не м'ясо» натякає на те, що ні голод, ні страх не повинні зводити метафоричний центр людяності до простого органу. Роман А. Куркова наполягає на тому, що «порядок», обіцяний окупацією, завжди досягається ціною свободи. М. Ребон, проаналізувавши цей твір, резюмує, що Україна засвоїла цей урок ціною занадто багатьох життів і століття потому, Київ уже не здається: він знає, що прийняття миру загарбника означає його власну загибель.

***

Hunder, Max. Ukraine stares down the barrel of population collapse [Україна стоїть перед загрозою демографічного колапсу]. *The Japan Times*. Tokyo. 2025. December 5. URL : https://www.japantimes.co.jp/news/2025/12/05/world/society/ukraine-population-collapse/.

Діловий репортер видання «Kyiv Independent» Макс Хандер на шпальтах японської газети розповідає, що поки багато українських лікарень намагаються впоратися з нескінченним напливом поранених, пологове відділення в селищі Гоща на Рівненщині «спустошене». У лікарні в Гощі цього року зафіксовано лише 139 пологів, що менше ніж 164 у 2024 р. і набагато менше, ніж десять років тому, коли, за даними місцевої влади, щороку народжувалося понад 400 дітей. Автор вважає, що українська влада стикається з серйозною проблемою, оскільки країна стрімко прямує до демографічної катастрофи. Сотні тисяч людей загинули та були поранені майже за чотири роки боїв, мільйони інших покинули країну, а народжуваність зменшується. М. Хандер пише, що минулого року Київ прагнув вирішити кризу, окресливши демографічну стратегію до 2040 р., зосереджену на стримуванні подальшої еміграції та заманюванні українців з-за кордону, зокрема шляхом покращення житлових умов, інфраструктури та освіти, а також залученні іммігрантів із інших країн, якщо робочі місця залишаться незаповненими.

***

Espinosa, Javier. La batalla del río Dnipro, el Vietnam de Ucrania [Битва за річку Дніпро: В'єтнамська війни України]. *El Mundo*. Madrid. 2025. Diciembre 7. URL : https://www.elmundo.es/internacional/2025/12/07/6931b5f4e9cf4aef1a8b4582.html.

Спеціальний кореспондент видання Хав'єр Еспіноза в Україні веде репортаж із Нікополя, де країна-окупантка розширює свої «людські сафарі» з дронами на всі південні міста, від Нікополя до Херсона, поки українці воюють у болотах, щоб запобігти розширенню «зони вбивства» росіянами. Він розповідає про Ольгу Дольник і її «перевернутий світ, де гарна погода – це погано, а погана – добре». За його словами, для 39-и річної українки сонце вселяє страх, а туманні ранки дозволяють їй покинути свій дім, бо в туманну погоду російські дрони не літають. Ольга розповідає, що дрони часто потрапляють у місто, пролітаючи над вулицею Шевченка, де стоїть її будинок. Журналіст пише, що Нікополь, невелике українське містечко, розташоване на березі Дніпра за кілька кілометрів від протилежного берега, окупованого російськими військами, стає відображенням абсурдної реальності, яку Херсон переживає з 2024 р. Нікополь, де досі проживає близько 50 тисяч людей із майже 108 тисяч мешканців, які проживали в місті до повномасштабного російського вторгнення 2022 р., протягом тижнів спостерігає стрімке зростання атак дронів. Тільки 23 листопада дрони вразили чотири заправні станції – пріоритетну ціль останнім часом – у місті Марганець, розташованому лише за 30 км від Нікополя.

***

Entre les écoles sous-terraines et les alertes aériennes: pas facile d'être un ado en Ukraine [Підпільні школи та повітряні тривоги: бути підлітком в Україні непросто]. *Le Journal de Montreal*. Montreal. 2025. December 17. URL : https://www.journaldemontreal.com/2025/12/17/entre-les-ecoles-sous-terraines-et-les-alertes-aeriennes-pas-facile-detre-un-ado-en-ukraine.

Канадське видання «Le Journal de Montreal» в статті про українських дітей зазначає, що підліткам зараз надзвичайно непросто – соціальний тиск, війна, тривоги, переїзди,

стосунки, навчання – усе це лягає на ще незрілу нервову систему. Наприкінці 2023 р. під егідою Всесвітньої організації охорони здоров'я було опитано близько 24 000 молодих українців віком від 11 до 17 років. В дослідженні наголошується, що частка тих, хто почувається щасливим, значно знизилася після російського вторгнення 24 лютого 2022 р., але українські підлітки демонструють досить високий рівень здатності протистояти війні. Згідно з іншим опитуванням, опублікованим у серпні 2024 р., 34 % дітей називають шкільні іспити основним джерелом стресу, і лише 27 % – сирени повітряної тривоги. Як пише видання, у дослідженні, опублікованому українською програмою з охорони психічного здоров'я «Як справи?» та дитячим фондом ООН ЮНІСЕФ, ці результати тривожним чином свідчать, що війна стала частиною повсякденного життя багатьох дітей. За даними Міністерства освіти і науки України (МОН) майже мільйон молодих українців навчаються онлайн, у тому числі 300 000 виключно через інтернет. В Україні налічується 96 підземних шкіл, в основному поблизу лінії фронту та російського кордону. За даними МОН, ще 211 шкільних бункерів перебувають у стадії будівництва.

***

Walker, Shaun. The bleakest winter: Ukrainians face exhaustion and uncertainty as Trump demands concessions [Найсуворіша зима: українці стикаються з виснаженням та невизначеністю, тоді як Трамп вимагає поступок]. *The Guardian*. London. 2025. December 20. URL : https://www.theguardian.com/world/2025/dec/20/angels-and-ammo-conflict-seeps-into-everything-in-north-eastern-ukraine-even-a-nativity-play.

Кореспондент газети «The Guardian» Шон Вокер у фотоілюстрованому репортажі з Харкова розповів про те, як живуть українці в період жорстоких російських обстрілів інфраструктури. Оглядач відвідав показ вистави «Вертеп. Війна. Вірші» – сценічної постановки, повністю побудованої на віршах поета та письменника Сергія Жадана. Вистава поєднує мотиви різдвяного вертепу з осмисленням подій російсько-української війни. У виставі є мотив святкування Різдва, там використовуються певні атрибути, пов'язані з фольклорною традицією та з релігійними обрядами. Ш. Вокер пише, що різдвяна вистава, нещодавно показана в харківському ляльковому театрі, нагадала, що за останні чотири роки війна пронизала практично всі аспекти українського життя. Режисерка різдвяної постановки Оксана Дмитрієва розповіла репортеру, що українці не можуть втекти від реальності, тому герої вистави переживають реалії війни разом із глядачами.

***

Ukraine's lost generation caught in 'eternal lockdown' [Втрачене покоління України у «вічному локдауні»]. *The Japan Times*. Tokyo. 2025. December 22. URL : https://www.japantimes.co.jp/news/2025/12/22/world/ukraine-lost-generation.

В японській газеті «The Japan Times» повідомляється про те, що майже мільйон молодих українців живуть у вічному локдауні, навчаючись онлайн або частково онлайн. Спочатку була пандемія з березня 2020 р., потім повномасштабне вторгнення країни-окупантки – шість років, коли більшість часу вони проводили перед комп'ютером, навчаючись та відпочиваючи. Ця ізоляція особливо відчувається в Харківській області, що межує з країною-агресоркою, яка є мішенню щоденних атак. Близько 843 навчальних закладів було зруйновано або пошкоджено в регіоні – це п'ята частина загальнонаціональної кількості втрат. Онлайн-сайт розслідувань «Bellingcat» зареєстрував понад 100 відео- чи фотосвідчень у соціальних мережах про російські удари по навчальних закладах чи дошкільних закладах у Харкові та його околицях.

***

Wojazer, Barbara. Kyiv's wartime Christmas showcases city's split reality [Воєнне Різдво в Києві демонструє розкол реальності міста]. *The Japan Times*. Tokyo. 2025. December 24. URL : https://www.japantimes.co.jp/news/2025/12/24/world/society/ukraine-wartime-christmas/.

Репортерка «Agence France-Presse» в Україні Барбара Воязер на шпальтах японської газети «The Japan Times» веде репортаж із Києва, столиці України, яка майже щоночі перебуває під загрозою повітряних атак, коли російські ракети та безпілотники часто врізаються в багатоквартирні будинки. Вона пише, що різдвяні розваги, тим не менш, заполонили місто, ставши святковою демонстрацією того, як мешканці Києва були змушені поєднувати звичайне життя з реальністю в країні, що охоплена війною. Авторка розповідає про зимовий фестиваль «Зимова країна» в Національному експоцентрі України, що пропонує безліч розваг: від величезної ковзанки та різдвяного ярмарку з глінтвейном до «Резиденції Санти», казкових фотозон, гірок, атракціонів та фудкортів. Фестиваль прийняв понад 330 000 людей за перші три тижні грудня. Репортерка описує, що натовпи людей тиснулися навколо ковзанки, де грали різдвяні класичні пісні, ледь чутні крізь радісні крики дітей, які гойдалися на маятниковій гірці неподалік. За її словами, генератори гуділи, живлячи фудкорти та атракціони, які страждають від відключень електроенергії, спричинених невпинними обстрілами енергетичної інфраструктури України країною-терористкою.

УКРАЇНА У СВІТОВІЙ ПОЛІТИЦІ

БЛАГОДІЙНА, ГУМАНІТАРНА ТА МЕДИЧНА ДОПОМОГА УКРАЇНІ

Helmanim mērs ir pilns: vērsīsies tiesā [Меру Гельманісу набридло: він звернеться до суду]. *Neatkarīgā Rīta Avīze*. Rīga. 2025. December 30. URL : https://nra.lv/tautaruna/slavenibas/510160-helmanim-mers-ir-pilns-versisies-tiesa.htm.

Латвійська газета «Neatkarīgā Rīta Avīze» пише, що голова муніципальної ради Огре Егілс Гельманіс опублікував різку заяву в фейсбук, звинувативши власника ТОВ «Ogres Ziņas» Маріса Рожанса у поширенні неправдивої інформації та пошкодженні його репутації щодо допомоги Україні. Е. Гельманіс розповів, що з початку війни повітовою радою українським солдатам було передано приблизно 250 автомобілів. Він визнає, що був один поодинокий випадок, коли солдати продали автомобіль (що заборонено законом), але інцидент було розслідувано, винуватця покарано, що М. Рожанс представляє це як «схему». Мер наголошує, що статті М. Рожанса шкодять Україні та Латвії і закликає мешканців остерігатися тих, хто повторює наративи російського диктатора, хто хоче підірвати підтримку України та дискредитувати патріотів. Е. Гельманіс наголосив, що продовжить допомагати Україні та буде боротися з брехнею.

ВІЙСЬКОВІ ТРЕНУВАННЯ ЗСУ В КРАЇНАХ СВІТУ

España ha adiestrado ya a más de 8.500 militares ucranianos en territorio nacional [Іспанія вже підготувала понад 8500 українських військовослужбовців на іспанській землі]. *La Razón*. Madrid. 2025. Diciembre 7. URL : https://www.larazon.es/espana/defensa/espana-adiestrado-mas-8500-militares-ucranianos-territorio-nacional_202512076935641a9261f37ec73fe409.html.

Згідно з газетою «La Razón», Збройні сили Іспанії з листопада 2022 р. підготували понад 8500 українських військовослужбовців у Іспанії, які пройшли понад 200 модулів за 33 різними спеціальностями, що викладаються в різних центрах по всій країні. Навчання проводяться в рамках місії військової допомоги ЄС на підтримку України, яка має на меті доповнити можливості Збройних Сил України. Таким чином, українські військовослужбовці отримали: від базової бойової підготовки до спеціальних курсів із безпосередньої повітряної підтримки, бойової інженерії, розмінування, міжнародного гуманітарного права, виробництва геопросторової інформації, гіпербаричної медицини та безпілотників. Навчання здійснюється через штаб-квартиру Толедського навчально-координаційного центру, який працює під керівництвом Оперативного командування. За словами начальника штабу місії ЄС в Іспанії підполковника Хуана Хосе Лопеса, іспанський внесок становить 10 % від загальної кількості навченого українського особового складу, «що демонструє серйозність, з якою Іспанія ставиться до своїх міжнародних зобов’язань».

ВПЛИВ ВІЙНИ В УКРАЇНІ НА СВІТОВУ ПОЛІТИКУ ТА ЕКОНОМІКУ

ICC president vows to resist U.S. and Russian pressure despite sanctions and threats [Президентка Міжнародного кримінального суду обіцяє протистояти тиску США та Росії, незважаючи на санкції та погрози]. *The Asahi Shimbun*. Tokyo. 2025. December 3. URL : https://www.asahi.com/ajw/articles/16196698.

Японська газета «The Asahi Shimbun» інформує, що голова Міжнародного кримінального суду Томоко Акане заявила на щорічних зборах організації, що не піддасться тиску з боку США і країни-агресора. Президент США Дональд Трамп наклав санкції на дев'ятьох посадових осіб суду, включаючи шість суддів і головного прокурора, за проведення розслідувань щодо американських та ізраїльських чиновників, а російська влада видала ордери на арешт співробітників у зв'язку з ордером на арешт їх президента через війну в Україні. Йдеться, що санкції негативно вплинули на роботу суду з широкого кола розслідувань у той час, коли інституція вже зазнає зростаючого навантаження на свої ресурси.

***

Fernández Díaz, Jorge. Lo que se combate en Ucrania [За що воюють в Україні]. *La Razón*. Madrid. 2025. Diciembre 4. URL : https://www.larazon.es/opinion/que-combate-ucrania_202512046930c8139261f37ec73b5921.html.

Аргентинський письменник і журналіст Хорхе Фернандес Діас в іспанській газеті «La Razón» висловлює думку, що бойові дії в Україні спрямовані на визначення європейської «сфери впливу» країни-агресорки, як ключового полюса в світовому порядку. Журналіст вважає, що з підтримкою російського диктатора Китаєм, який ховається на задньому плані в очікуванні його долі, російська сторона готова діяти проти Тайваню, який визначає його відповідну «зону впливу» в Японському морі. Автор публікації переконаний, що за такого сценарію ЄС ризикує стати «полюсом» цього нового порядку або просто «колонією» США.

***

Veidemane, Elita. Vai Krievija patiešām izmantos tieši Latviju NATO spēka pārbaudei? [Чи справді Росія використає Латвію для перевірки сили НАТО?]. *Neatkarīgā Rīta Avīze*. Rīga. 2025. December 4. URL : https://nra.lv/neatkariga/intervijas/508347-putina-plani-vai-latvija-ir-nakamais-merkis.htm#google_vignette.

Латвійська журналістка і громадська діячка Еліта Вейдемане на шпальтах газети «Neatkarīgā Rīta Avīze» публікує інтерв'ю з істориком і політологом Карлісом Даукштасом. За словами політолога, прогрес, так званих, українських мирних, переговорів досі оповитий туманом і можна лише здогадуватися, що відбувається. Він задається питанням: чи хоче воєнний російський злочинець миру, і відповідає, що «хоче, але лише на своїх умовах» і тому, не маючи іншого вибору, буде продовжувати свій агресивний план. Тим часом, зазначає К. Даукштас, рівень воєнних загроз у Європі зростає і яким буде напрямок, що планує російський диктатор, ніхто не знає. Але політологу здається небезпечною новина про те, що країна-агресор обрала наступний випробувальний об'єкт для перевірки міцності НАТО – це Латвія. Другий неприємний момент, підкреслює він, – чи не піде Європа за гаслом 1939 р., яке лунало в британських газетах: «Ви готові померти за Данциг?», а у випадку Латвії: «Ви готові померти за Лудзу та Резекне?»

***

Sillak, Silver. Silver Sillak: järjekordne õppetund Ukrainast – taastuvenergia on investeering riigikaitsesse [Сільвер Сіллак: Ще один урок із України – відновлювана енергетика – це інвестиція в національну оборону]. *Eesti Päevaleht*. Tallinn. 2025. December 6. URL : https://epl.delfi.ee/artikkel/120421842/silver-sillak-jarjekordne-oppetund-ukrainast-taastuvenergia-on-investeering-riigikaitsesse.

Голова Естонської палати відновлюваної енергетики Сільвер Сіллак на шпальтах естонської газети «Eesti Päevaleht» застерігає, що у нинішній геополітичній ситуації європейські країни, включаючи Естонію, більше не можуть покладатися на імпорт енергії з інших країн для забезпечення своєї енергетичної безпеки. Він зазначає, що продовжуючи купувати російські газ та нафту, ми поглиблюємо нашу залежність від держави-агресора та допомагаємо фінансувати путінську війну в Україні. С. Сіллак бачить рішення у вітрових електростанціях, які дозволять як зменшити енергетичну залежність, так і краще захистять енергетичну інфраструктуру.

***

Veidemane, Elita. Artis Pabriks: nav tik slikti kā 1939. gadā, bet labi arī nav [Артіс Пабрікс: не так погано, як у 1939 році, але й не добре]. *Neatkarīgā Rīta Avīze*. Rīga. 2025. December 7. URL : https://nra.lv/neatkariga/intervijas/508536-nato-kluse-krievija-melo-artis-pabriks-par-eiropas-drosibu.htm.

Латвійська журналістка і громадська діячка Еліта Вейдемане на шпальтах газети «Neatkarīgā Rīta Avīze» публікує інтерв'ю з колишнім міністром оборони, директором аналітичного центру Північноєвропейського політичного центру Артісом Пабріксом. Під час розмови А. Пабрікс ділиться своєю думкою щодо військових планів країни-агресора і зазначає, що як за часів СРСР, так і зараз вони пов'язані з війною проти Заходу та, що росіяни розглядають війну в Україні як війну проти Заходу одночасно. За словами політолога, невідомо чи може розпочатися війна в різних формах з Латвії, Молдови чи Польщі, але вся стратегія безпеки та оборони Латвії має бути підпорядкована найгіршим можливим сценаріям. А. Пабрікс закликає країни НАТО до більш серйозного відношення до небезпеки, до серйознішої підготовки, більшого політичного лідерства, якого бракує в Європі. Ексміністр вважає, що потрібно діяти зараз, бо неможливо зупинити російську агресію лише деклараціями та заявами про солідарність.

***

Tharoor, Ishaan. A line in the sand moment for Europe and the U.S. [Момент рубежу для Європи і США]. *The Washington Post*. Washington. 2025. December 8. URL : https://www.washingtonpost.com/world/2025/12/07/europe-united-states-national-security/.

В статті для газети «The Washington Post» колумніст видання Ішан Тарур коментує «Стратегію національної безпеки США», яка стала справжньою бомбою для Брюсселя. Документ описує зовнішньополітичні пріоритети президента США та їх ідеологічну основу. Автор статті зазначає, що замість того, щоб зосередитися на геополітичних викликах з боку країни-агресора та Китаю (як це робила «Стратегія національної безпеки США» Д. Трампа на першому терміні), вона націлилася на саму Європу, застерігаючи від «цивілізаційного стирання» континенту через неконтрольовану міграцію та бездіяльність ліберального істеблішменту. В документі висміюються «нереалістичні очікування» європейських чиновників, які підтримують Україну в її боротьбі за виживання та «нестабільні уряди меншин», які вони представляють, – різка критика європейських центристів. Документ окреслює загальну позицію адміністрації Д. Трампа, яка відходить від епохи глобального домінування до підходу, більш вузько обмеженого інтересами США, зокрема йдеться, що «часи, коли Сполучені Штати, як Атлас, підтримували весь світовий порядок, минули». Політолог із Університету Джона Гопкінса Генрі Фаррелл відреагував на документ наступним чином: «Ці жести, які узгоджуються з історією залякувань і примусу Трампа з

моменту його повернення в Білий дім, можуть мати негативні наслідки для нього і нарешті Америка визнала, що її ключові союзники насправді є її найгіршими ворогами».

***

Lefebvre, Victor. Ukraine-Russie: Pierre Lévy analyse les enjeux des négociations de paix [Україна-Росія: П'єр Леві аналізує ставки мирних переговорів]. *Le Journal du Dimanche*. Paris. 2025. Décembre 8. URL : https://www.lejdd.fr/International/ukraine-russie-pierre-levy-analyse-les-enjeux-des-negociations-de-paix-164748.

Колишній посол Франції в країні-агресорі П'єр Леві в інтерв'ю журналісту тижневика Віктору Лефевру аналізує мирні переговори щодо припинення війни в Україні. Згідно з його словами, переговори між країною-агресором та Україною знаменують собою «момент прояснення». За цими переговорами, на думку П. Леві, ховається зіткнення двох світоглядів: ревізіоністської агресорки та Заходу, що прагне узгодженості. Дипломат вважає, що війна в Україні стосується американських інтересів, а Китай також дуже уважно стежить за цією кризою і дізнається з неї про потенційний конфлікт на Тайвані. П. Леві переконаний, що ці два театри війни тісно пов'язані. Він констатує, що нарешті настав момент ясності для європейців, які повинні бути готові взяти на себе більше відповідальності.

***

Karnau, Andrus. Herem: Venemaal kulub vähem kui aasta, et olla valmis ründama Balti riike [Герем: Росії знадобиться менше року, щоб бути готовою до нападу на країни Балтії]. *Postimees*. Tallinn. 2025. December 9. URL : https://majandus.postimees.ee/8376670/herem-venemaal-kulub-vahem-kui-aasta-et-olla-valmis-rundama-balti-riike.

Репортер естонської газети «Postimees» Андрус Карнау пропонує ознайомитися з думкою генерала у відставці Мартіна Герема щодо подальших дій країни-агресора. На вебконференції «Elering», військовий зазначив, що після припинення бойових дій в Україні країні-агресору знадобиться кілька місяців, щоб бути готовою до нападу на країни Балтії. Він наголошує, що говорячи про досить похмуре можливе майбутнє, не хоче нагнітати тривогу і страх, а хоче обговорювати рішення щодо захисту. Генерал вважає, що треба готуватися до російської атаки зараз, інакше це буде безвідповідально.

***

Rónay, Tamás. Donald Trump elkészítette a vádiratot Európa ellen, a kárörvendő Orbán Viktor politikájával Magyarország a maradék súlyát is elveszítheti [Дональд Трамп підготував звинувачення проти Європи, і політика тріумфального Віктора Орбана може позбавити Угорщину впливу]. *Népszava*. Budapest. 2025. December 9. URL : https://nepszava.hu/3304283_egyesult-allamok-amerikai-nemzetbiztonsagi-strategia-europa-vadirat-orban-viktor-magyarorszag-befolyas.

Журналіст газети «Népszava» Тамаш Ронай аналізує вплив оновленої «Стратегії національної безпеки США» на Європу. Він зазначає, що послання з Вашингтона зрозуміле: ЄС є на заваді глобальної стратегії США і трансатлантичний альянс більше не є спільністю цінностей для уряду США, він не тільки перевизначає геополітичні пріоритети, а й прагне змінити баланс сил у Європі. Американська позиція полягає в тому, що європейські уряди обмежують свободу слова, пригнічують політичну опозицію (тобто вкрай правих), кинули власні народи в кризу ідентичності та своїми імміграційними політиками викликають крах цивілізації. Т. Ронай пише, що реакція в Брюсселі спочатку була приглушеною, але утримання від голосування було скоріше ознакою паралічу: ніхто не хотів відкривати новий

фронт з адміністрацією Д. Трампа, коли підтримка України вже висіла на волосині, але президент Європейської ради Антоніу Кошта заявив у Парижі, що треба зосередитися на побудові Європи, яка розуміє, що альянси, створені після Другої світової війни, змінилися, оскільки Брюссель і Вашингтон більше не поділяють те саме бачення міжнародного порядку. Автор зазначає, що на цьому тлі по всіх дипломатичних каналах почався панічний аналіз: як діяти ЄС, не втративши всю свою геополітичну вагу? Т. Ронай щодо ситуації, що склалася, найбільш ймовірним сценарієм вважає розвиток розширеної співпраці між найбільш значущими державами ЄС.

***

Reitz, Ulrich. Drei Top-Experten geben Trump bei deftiger Kritik Recht – darüber müssen wir reden [Троє провідних експертів погоджуються з жорсткою критикою Трампа – нам потрібно про це поговорити]. *Focus*. Berlin. 2025. Dezember 10. URL : https://www.focus.de/politik/ausland/3-top-experten-geben-trump-bei-seiner-kritik-recht-darueber-muessen-wir-reden_00983d51-dee2-4a46-843a-4bf44bedac6c.html.

Головний кореспондент німецького тижневика «Focus» Ульріх Рейц пише, що експертка з економіки Вероніка Грімм вказує на нестримну економічну слабкість Німеччини і ця криза не зменшилася, а навпаки, посилилася за часів канцлерства Фрідріха Мерца. Вона прямо висловлюється про те, що Німеччина, а не США, ставить під загрозу глобальну безпеку через слабкість німецької економіки. Цілком можливо, пише У. Рейц, що американці відмовляться від європейських справ, наприклад, від допомоги Україні і це залишається проблемою для канцлера Німеччини – з точки зору Д. Трампа, Німеччина стала фактором ризику. За словами У. Рейца, політичний конфлікт в Україні зараз прямує до протистояння – також між Брюсселем і Вашингтоном. Канцлер Німеччини Фрідріх Мерц намагається забезпечити принаймні «коаліцію охочих» виділити 200 млрд євро допомоги від російських заморожених активів для України. У. Рейц зазначає, що маніпуляції з російськими мільярдами є політично вибухонебезпечними як для внутрішньої політики Німеччини, так і для відносин Німеччини зі Сполученими Штатами.

***

Lilley, Brian. Trump's blunt National Security Strategy shouldn't shock – it's 'America First' [Прямолінійна стратегія Трампа в галузі національної безпеки не повинна викликати подиву – це принцип «Америка понад усе»]. *Toronto Sun*. Toronto. 2025. December 11. URL : https://toronto.com/opinion/columnists/lilley-trumps-blunt-national-security-strategy-shouldnt-shock-its-america-first.

Канадський консервативний оглядач, письменник та політичний кореспондент газети «Toronto Sun» Брайан Ліллі пише про оновлену «Стратегію національної безпеки США», підписану Дональдом Трампом, яка кидає виклик ліберальному світопорядку, рішуче просуваючи програму «Америка – понад усе». На думку оглядача, найбільш дивним у друкованому вигляді документа є різка оцінка Європи, яка, згідно з документом, знаходиться на межі зникнення цивілізації, де Д. Трамп дає різку оцінку політичної траєкторії Європи. Як вважає автор публікації, відносини Європи з країною-агресором є наслідком нестачі впевненості континенту в собі. Населення Європейського Союзу становить понад 450 мільйонів осіб у порівнянні зі 146 мільйонами в країні-агресорі, а економіка ЄС майже вдесятеро більша за російську. Б. Ліллі зазначає, що незважаючи на це, намагання ЄС виявилися марними у справі припинення війни в Україні і донедавна зосереджувався на американській допомозі.

***

Vara, Bálint. Két ázsiai nagyhatalom készül a leszámolásra: ilyen katonai erőkkel csapnának össze [Дві азійські наддержави готуються до протистояння: ось які військові сили вони використовуватимуть для зіткнення]. *Portfolio*. Budapest. 2025. December 12. URL : https://www.portfolio.hu/global/20251212/ket-azsiai-nagyhatalom-keszul-a-leszamolasra-ilyen-katonai-erokkel-csapnanak-ossze-805504.

Журналіст угорської газети «Portfolio» Балінт Вара зазначає, що війна, розв'язана країною-агресором проти України, продемонструвала ефективність асиметричної тактики, коли українські сили за допомогою морських дронів та ракет нівелювали чисельну перевагу флоту окупантів. Автор звертає увагу на те, що Японія надає підтримку Києву в питаннях кібербезпеки та розмінування, отримуючи натомість цінний досвід сучасної війни.

***

Szabó, Ákos. Új amerikai időszámítást hirdetett Donald Trump – Feje tetejére állt az eddigi világrend, de mi jön ezután? [Дональд Трамп оголосив про новий американський календар – Поточний світовий порядок перевернувся з ніг на голову, але що буде далі?]. *Portfolio*. Budapest. 2025. December 14. URL : https://www.portfolio.hu/global/20251214/uj-amerikai-idoszamitast-hirdetett-donald-trump-feje-tetejere-allt-az-eddigi-vilagrend-de-mi-jon-ezutan-805232.

Журналіст газети «Portfolio» Акош Сабо аналізує оновлену «Стратегію національної безпеки США», підписану президентом США Дональдом Трампом, яка демонструє суттєву зміну зовнішньополітичних пріоритетів Вашингтона. Автор наголошує, що з документа зникли згадки про «змагання великих держав», а до країни-агресора використовується менш жорсткий тон, при цьому зазначається, що Д. Трамп прагне миру «навіть у регіонах та країнах, які не мають безпосереднього відношення до його інтересів», зокрема в Україні. За даними видання «Portfolio», в контексті війни, яка триває, у стратегії зауважується лише, що через війну російсько-європейські відносини ослабли і для «врегулювання відносин» знадобиться значна американська участь, а американська сторона, нібито, бачить себе лише посередником, а не безпосереднім учасником.

***

Viaña, Daniel. Sánchez tampoco estará en la gran cumbre de hoy en Berlín, clave para la paz de Ucrania y el futuro de Europa [Санчес також буде відсутній на сьогоднішньому важливому саміті в Берліні, який має вирішальне значення для миру в Україні та майбутнього Європи]. *El Mundo*. Madrid. 2025. Diciembre 15. URL : https://www.elmundo.es/internacional/2025/12/15/6940211ae85ece85208b458d.html.

Журналіст іспанської газети «El Mundo» Деніель Віанья розповідає, що прем'єр-міністр Іспанії не буде присутній на ключовій зустрічі європейських лідерів у Берліні, метою якої є сприяння миру в Україні та, як наслідок, також буде розглянуте питання майбутнього Європи. Він пише, що наразі Педро Санчес буде єдиним лідером великої економіки ЄС, який буде відсутній, що ще раз підкреслює повне виключення Іспанії з процесів прийняття рішень Європейського Союзу. Журналіст вважає, що відсутність П. Санчеса, а отже, і Іспанії, останнім часом стала нормою. Він зазначає, що прем'єр Іспанії більше не веде дебати, він більше не перебуває в їх центрі, а питання, що розглядаються, далекі від його пріоритетів. До цього додається складна внутрішня ситуація П. Санчеса з численними справами про корупцію в уряді та звинуваченнями у сексуальному насильстві в Іспанській соціалістичній

робітничій партії. На думку автора, все це навряд чи допомагає Іспанії підтримувати сильну присутність в ЄС – принаймні ту, на яку вона заслуговує як четверта за величиною економіка єврозони.

***

Trumps neue Nähe zu Europas Rechten: Experten fürchten, es steckt mehr dahinter [Раптова близькість Трампа до правого крила Європи: експерти побоюються, що це щось інше]. *Focus*. Berlin. 2025. Dezember 15. URL : https://www.focus.de/politik/ausland/trumps-neue-naehe-zu-europas-rechten-experten-fuerchten-es-steckt-mehr-dahinter_f2d37e75-fb95-4748-96fe-aec686a31482.html.

Редакційна колегія газети «Focus» зазначає, що своєю новою стратегією національної безпеки президент США Дональд Трамп знову чітко визначив цілі своєї зовнішньої політики. Ця ясність викликала занепокоєння у багатьох європейців, які сприймають це як відверте втручання у внутрішню політику країни, спрямоване на покращення перспектив європейських ультраправих. Гунтрам Вольф із брюссельського аналітичного центру «Bruegel» вважає, що «це спроба втрутитися у внутрішні справи Європи з метою послаблення демократичних процесів і зміцнення позицій ультраправих партій». Експерти зазначають, що ця стратегія – це набагато більше, ніж просто підтвердження схожих поглядів на такі питання, як імміграція. Вони впевнені, що це вказує на більш масштабний план: поділ 27 країн-членів Європейського Союзу за ідеологічними ознаками, щоб послабити блок і досягти домінування.

***

EP deputāti apstiprina vēsturisku likumu [Депутати Європарламенту схвалили історичний закон]. *Neatkarīgā Rīta Avīze*. Rīga. 2025. December 17. URL : https://nra.lv/pasaule/509438-tiks-aizliegts-krievijas-gazes-imports-es.htm.

У латвійській газеті «Neatkarīgā Rīta Avīze» йдеться про те, що 17 грудня 2025 р. на пленарному засіданні Європейського парламенту (ЄП) депутати схвалили історичний закон – про поступове припинення імпорту російського природного газу та підготовку до припинення імпорту нафти. Угоду від імені ЄП підписала латвійська політикиня та депутатка ЄП Інесе Вайдере, відповідальна за цей закон. Перед голосуванням І. Вайдере нагадала своїм колегам, що з моменту повномасштабного російського вторгнення в Україну ЄС заплатив понад 216 млрд євро за російську викопну енергію та досі платить близько 40 млн євро щодня. Вона наголосила, що кожне євро фінансувало війну та вбивства людей в Україні. І. Вайдере пояснює, що з набранням чинності регламенту на початку 2026 р. компанії більше не зможуть укладати нові контракти на постачання російського газу.

***

Japan reaffirms no-nukes pledge after official floats weapons idea [Японія підтвердила свою прихильність до відмови від ядерної зброї після того, як офіційні особи висунули ідею її застосування]. *The Asahi Shimbun*. Tokyo. 2025. December 19. URL : https://www.asahi.com/ajw/articles/16237366.

Японська газета «The Asahi Shimbun» описує дискусію, яка загрожує фундаментальним принципам післявоєнної політики безпеки Японії на фоні зростаючої загрози безпеці з боку Китаю і російської влади. Представник офісу прем’єр-міністерки Санае Такаїчі, залучений до формування оборонної стратегії, заявив про необхідність отримання Японією статусу ядерної держави. Попри те, що Токіо десятиліттями

дотримується статусу єдиної країни, яка пережила ядерні бомбардування, сучасні виклики змушують частину політикуму переглядати старі догми. Наразі уряд С. Такаїчі офіційно розглядає можливість перегляду «Трьох неядерних принципів» 1967 р., які до сьогодні вважалися священним кредо японської дипломатії.

***

Riekstiņa, Magda. Redzama nozaru un reģionu nevienlīdzība [Видима секторальна та регіональна нерівність]. *Diena*. Rīga. 2025. December 19. URL : https://www.diena.lv/raksts/uznemeja-diena/zinas/redzama-nozaru-un-regionu-nevienlidziba-14345753.

Редакторка рубрики «Економіка» латвійської газети «Diena» Магда Ріекстіна пише про те, що для економіки Латвії третє десятиліття XXI століття ознаменувалося складними періодами. Крім пандемії COVID також був психологічний шок, спричинений повномасштабним вторгненням країни-агресора в Україну, а відлуння війни вплинуло на кілька секторів економіки Латвії та спричинило невпевненість серед населення, а також зумовило високу інфляцію, під час якої для багатьох людей зростання доходів не встигало за стрибком цін. Авторка пише, що зважаючи на все це, 2025 р. не можна назвати драматичним на тлі кількох останніх років, він був відносно спокійним для економіки Латвії в тому сенсі, що не було кризи, яка б серйозно підірвала стабільність усієї національної економіки та добробут усього суспільства.

***

Terták, Elemér. Beszédes hallgatás – Amiről nem szól az Egyesült Államok új nemzetbiztonsági stratégiája [Мовчання в словах – чого не говорить нова стратегія національної безпеки Сполучених Штатів]. *Portfolio*. Budapest. 2025. December 19. URL : https://www.portfolio.hu/gazdasag/20251219/beszedes-hallgatas-amirol-nem-szol-az-egyesult-allamok-uj-nemzetbiztonsagi-strategiaja-806706.

Угорський економіст Елемер Тертак аналізує оновлену «Стратегію національної безпеки США», яка, на його думку, зміщує фокус із ідеологічного протистояння на прагматичні економічні інтереси. Автор зазначає, що президент США Дональд Трамп пропонує план, який передбачає припинення прямої військової підтримки України за рахунок американських платників податків і перекладання відповідальності за безпеку Європи на країни НАТО, вимагаючи від них збільшення оборонних видатків до 5 % ВВП. Е. Тертак припускає, що ймовірний мирний план Д. Трампа містить пункти про зняття санкцій з країни-агресора та її реінтеграцію у світову економіку, що, за задумом Вашингтона, дозволить США отримати доступ до російських природних ресурсів і зменшити залежність від Китаю. Економіст підсумовує, що такі кроки спрямовані на отримання Сполученими Штатами фінансової вигоди від відбудови України та стратегічну перевагу над своїм головним геополітичним конкурентом.

***

Charlebois, Sylvain. CHARLEBOIS: Canada didn't regulate grocers – it lost faith in them [ШАРЛЕБУА: Канада не регулювала діяльність продуктових магазинів – вона втратила до них довіру]. *Toronto Sun*. Toronto. 2025. December 22. URL : https://torontosun.com/opinion/columnists/charlebois-canada-didnt-regulate-grocers.

Сільвен Шарлебуа, директор Лабораторії агропродовольчої аналітики Університету Далгаузі, на шпальтах канадської газети «Toronto Sun» пише, що проблема продовольчої

інфляції в Канаді бере свій початок з фінансової кризи 2008 р., коли індекс цін на продовольство почав неухильно розходитися з загальною інфляцією. На його думку, пандемія, війна в Україні, геополітична напруженість та політична нестабільність лише загострили існуючі структурні проблеми. Аналітик зазначає, що завжди спокусливо вказати на циклічні або тимчасові чинники, включно з зловживаннями комерційною практикою, але реальність набагато глибша. За його словами, продовольча інфляція в Канаді – це, в основному, структурна проблема, що корениться в жорсткому ланцюжку поставок, харчовому секторі, що перебуває під постійним тиском, і системному дефіциті конкурентоспроможності. Автор публікації вважає, що для її вирішення знадобиться набагато більше, ніж один кодекс.

***

Harada, Tatsuya. Takaichi: Japan must prepare for possible long military conflict [Такаїчі: Японія повинна готуватися до можливого тривалого військового конфлікту]. *The Asahi Shimbun*. Tokyo. 2025. December 24. URL : https://www.asahi.com/ajw/articles/16247582.

Штатна кореспондентка японської газети «The Asahi Shimbun» Тацуя Харада повідомляє, що прем'єр-міністерка Японії Такаїчі Санае назвала необхідність забезпечення здатності Японії підтримувати «бойову стійкість» у разі військового конфлікту причиною швидкого перегляду трьох ключових документів із питань безпеки. Підтримка сил стосується здатності продовжувати вести війну в довгостроковій перспективі з точки зору боєприпасів, палива та обладнання. С. Такаїчі наголосила на необхідності того, щоб Японія була готова до тривалого конфлікту, подібного до війни між країною-агресоркою та Україною. Вона також сказала, що стратегії ведення війни змінилися з 2022 р., коли були розроблені три нинішні документи, пов'язані з безпекою, для визначення основної дипломатичної та безпекової політики Японії. Прем'єр-міністерка, маючи на увазі війну між країною-окупанткою та Україною, зазначила, що безпілотні літальні апарати все частіше використовуються для проведення ройових атак на ціль.

***

Kim, Tong Hyung. North Korea displays apparent progress in construction of nuclear sub [Північна Корея демонструє очевидний прогрес у будівництві атомного підводного човна]. *Toronto Sun*. Toronto. 2025. December 24. URL : https://torontosun.com/news/world/north-korea-displays-apparent-progress-in-construction-of-nuclear-sub.

Журналіст агенції «Associated Press» Кім Тон Хьон на шпальтах газети «Торонто Sun» інформує, що Північна Корея показала явний прогрес у будівництві атомного підводного човна, демонструючи світлини державних ЗМІ, які показують майже завершений корпус, а лідер країни Кім Чен Ин засуджує спробу конкурента Південної Кореї придбати цю технологію. Деякі експерти вважають, що нещодавнє зближення Північної Кореї з країною-агресором, включаючи відправку тисяч військових і військової техніки для підтримки війни в Україні, могло допомогти їй отримати технологічну допомогу натомість. Хоча деякі аналітики підозрюють, що Північна Корея могла запросити реактор у російської сторони, можливо, зі списаного російського підводного човна, більш імовірно, що Північна Корея розробила власний реактор, можливо, отримавши певну технологічну допомогу від країни-агресора.

ДАНІ ЗАРУБІЖНИХ РОЗВІДОК ТА АНАЛІТИЧНИХ ІНСТИТУТІВ

‘Poutine en veut toujours plus’: la Russie ne s’arrêtera pas à l’Ukraine, selon les renseignements américains [«Путін завжди хоче більшого»: Росія не зупиниться в Україні, згідно з даними американської розвідки]. *Le Parisien*. Paris. 2025. Décembre 20. URL : https://www.leparisien.fr/international/ukraine/poutine-en-veut-toujours-plus-la-russie-ne-sarretera-pas-a-lukraine-selon-les-renseignements-americains-20-12-2025-KFQMPIQDTFFUNONFZZ47AF6XTQ.php.

Французька газета «Le Parisien», відповідаючи на питання: чи «Росія зупиниться на завоюванні України», наводить дані зарубіжних розвідок. Наприклад, хоча російський диктатор може назвати атаку на Європу «нісенітницею», спецслужби США спростовують цю теорію: вони наполягають на тому, що російський лідер хоче захопити не лише всю Україну, а й колишні радянські республіки. Ці висновки, опубліковані «Reuters», залишаються незмінними з моменту російського вторгнення в лютому 2022 р. Висновки також перегукуються з даними британських і європейських служб безпеки, які вказували на те, що, за словами Майка Квіглі, члена комітету з розвідки Палати представників від Демократичної партії, «Путін завжди хоче більшого». Згідно з «Reuters», європейці впевнені в цьому, поляки також абсолютно впевнені, а країни Балтії в цьому впевнені найбільше.

***

Rai, Arpan. Russia attempts to break through Sumy frontline and abducts 50 civilians from border villages [Росія намагається прорвати лінію фронту в Сумах та викрала 50 мирних жителів з прикордонних сіл]. *The Independent*. London. 2025. December 22. URL : https://www.independent.co.uk/news/world/europe/ukraine-frontline-sumy-russian-forces-civilians-abducted-b2888753.html.

Репортерка новин газети «The Independent» Арпан Рай пише, що за повідомленням американського аналітичного центру «Інститут вивчення війни» (ISW), російські війська проводять нову кампанію когнітивної війни через обмежені транскордонні атаки на великій частині раніше бездіяльної лінії північного фронту в Сумській та Харківській областях, щоб створити штучне враження про широкомасштабні успіхи. ISW продовжує оцінювати ситуацію так, що лінії фронту в Україні не перебувають під загрозою швидкого колапсу і що російська перемога не є неминучою.

ДОСЯГНЕННЯ УКРАЇНЦІВ НА МІЖНАРОДНІЙ АРЕНІ

Horton, Adrian. Film-maker Mstyslav Chernov: ‘I kept seeing Ukraine as a victim of this invasion – I wanted to tell another story’ [Кінорежисер Мстислав Чернов: «Я постійно бачив Україну жертвою цього вторгнення – я хотів розповісти іншу історію»]. *The Guardian*. London. 2025. December 18. URL : https://www.theguardian.com/film/2025/dec/18/mstyslav-chernov-ukraine-invasion-2000-meters-to-andriivka.

Журналіст і культурний критик газети «The Guardian» Адріан Гортон взяв інтерв’ю в українського документаліста Мстислава Чернова, стрічка якого «2000 метрів до Андріївки», за версією «The Guardian», опинилася на другій сходинці у переліку п’ятдесяти найкращих фільмів 2025 р. у Великій Британії. Фільм отримав нагороду за найкращу режисуру на фестивалі «Санденс» у січні 2025 р., стрічка також перемогла на фестивалі CPH:DOX у Копенгагені та висунута від України на «Оскар» 2026 р. Фільм розповідає про бої за звільнення села Андріївка під Бахмутом у 2023 р. У сюжеті стрічки – М. Чернов і фотограф

Олександр Бабенко прямують за взводом українських солдатів 3-ї окремої штурмової бригади, які мають подолати укріплений ліс для деокупації села Андріївка. Майже вся навколишня територія замінована, а село фактично зруйноване. Журналісти демонструють життя бійців у окопах і жорстокі битви за важливий контрнаступальний плацдарм. М. Чернов у інтерв'ю виданню розповів, що його нова стрічка є історією не тільки про реальність війни, а й про відстань між Європою та Україною, між українським суспільством і людьми в окопах. М. Чернов зазначає, що історія успіху цієї операції стала історією втрат, пам'яті, ціни, яку солдати заплатили за кожен клаптик землі – звідси й назва фільму. Йдеться, що стрічка українського режисера є частиною співпраці між «Frontline» та «Associated Press», яка досліджує російську війну проти України.

ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ

2030-ra már uniós tagként látja Ukrajnát a bővítési biztos, aki tovább beszélgetne Magyarországgal a kérdésről [Єврокомісарка з питань розширення вважає, що Україна стане членом ЄС до 2030 року, і хоче продовжити обговорення цього питання з Угорщиною]. *Népszava*. Budapest. 2025. December 10. URL : https://nepszava.hu/3304579_ukrajna-europai-unio-csatlakozas-marta-kos.

Угорська газета «Népszava» публікує результати брифінгу неформальної зустрічі міністрів країн Європейського Союзу, яка відбулась у Львові. Згідно з заявою учасників брифінгу, «Україна стане членом ЄС, коли це станеться – лише питання часу». Європейська комісарка з питань сусідства та розширення Марта Кос зазначила, що «Україна стане членом ЄС, і ніхто не зможе цьому перешкодити». Вона додала, що завдання інститутів ЄС – довести Україну до завершення процесу вступу, а з іншого боку, потрібно поговорити з Угорщиною та всіма державами-членами, які мають сумніви щодо членства України в ЄС.

***

Any Russia-Ukraine deal is doomed without security guarantees, says Starmer Ukraine war briefing: Reports Ukraine would join EU in 2027 met with scepticism [Короткий огляд ситуації в Україні під час війни: повідомлення про вступ України до ЄС у 2027 році зустрінуті зі скептицизмом]. *The Guardian*. London. 2025. December 13. URL : https://www.theguardian.com/world/2025/dec/13/ukraine-war-briefing-report-ukraine-join-eu-2027.

Редакційна колегія газети «The Guardian» зазначає, що європейські дипломати та посадовці різко розкритикували ідею вступу України у ЄС до 1 січня 2027 р., яка міститься у «мирному плані Трампа». Один зі співрозмовників видання пояснив такий скептицизм тим, що «2027 рік – це завтра», тоді як процес вступу зазвичай триває роки та включає переговори й виконання численних критеріїв. Дипломати наголошують, що підхід США до цього питання свідчить про те, що американці ігнорують процедури та політичні реалії всередині Євросоюзу. Один зі співрозмовників пояснив: «Ніби збираються вирішувати за нас». Інше джерело цю ідею назвало «нісенітницею», мовляв, зараз у ЄС немає достатнього «апетиту до розширення».

***

Megint blokkolt az Orbán-kormány, most épp az uniós bővítéssel kapcsolatban feküdt keresztbe egy közös állásfoglalásnak [Уряд Орбана знову заблокував спільну резолюцію, цього

разу щодо розширення ЄС]. *Népszava*. Budapest. 2025. December 16. URL : https://nepszava.hu/3305361_orban-kormany-veto-unios-bovites-boka-janos.

Угорська газета «Népszava» зазначає, що міністр у справах Європейського Союзу Угорщини Януш Бока заявив на пресконференції, що Рада з загальних справ зосереджена на підготовці до саміту Європейської ради, де ключовим пунктом порядку денного зустрічі буде ситуація в Україні, особливо питання фінансування країни, щодо якого досі немає згоди між державами-членами. За словами Я. Боки, уряд Віктора Орбана не погоджувався з ухваленням висновків щодо розширення, оскільки, на думку кабінету, вони упереджені: з одного боку, малюють надто позитивну картину України, а з іншого – необґрунтовано критикують Західні Балкани та Грузію. За словами Я. Боки, уряд В. Орбана вважає, що політика розширення потребує більш збалансованого підходу, тому він наклав вето. Міністр сподівається, що через відсутність висновків Ради з загальних справ Європейська рада матиме ширшу та більш стратегічну дискусію щодо майбутнього розширення, ніж зазвичай.

***

Sasvári, Marcell. Békefeltétel lehet az ukrán csatlakozás, pedig a tagság követelményei évek munkájával is nehezen teljesülhetnek [Вступ України може бути умовою миру, хоча вимоги для членства може бути важко виконати навіть після років роботи]. *Portfolio*. Budapest. 2025. December 22. URL : https://www.portfolio.hu/unios-forrasok/20251222/bekefeltetel-lehet-az-ukran-csatlakozas-pedig-a-tagsag-kovetelmenyei-evek-munkajaval-is-nehezen-teljesulhetnek-806904.

Журналіст угорської газети «Portfolio» Марцель Шашварі аналізує нещодавній мирний план, який передбачає можливість вступу України до Європейського Союзу на початку 2027 р. Автор зазначає, що такий сценарій, попри спротив російської влади та скептицизм прем'єр-міністра Угорщини Віктора Орбана, має більше шансів на реалізацію, ніж членство в НАТО. М. Шашварі детально розглядає економічні виклики, які стоять перед Україною, зокрема стрімке зростання інфляції, дефіцит державного бюджету та залежність від зовнішнього фінансування, водночас відзначаючи значний прогрес у впровадженні реформ у сферах боротьби з корупцією, цифровізації та дерегуляції. Журналіст підсумовує, що хоча Україна ще тривалий час потребуватиме фінансової підтримки, її інтеграція може посилити оборонний та економічний потенціал ЄС у довгостроковій перспективі.

***

Uniós bővítésről is csak egyhangúlag lehet szó [Розширення ЄС може обговорюватися лише одноголосно]. *Népszava*. Budapest. 2025. December 23. URL : https://nepszava.hu/3306144_unios-bovitesrol-is-csak-egyhangulag-lehet-szo.

Угорська газета «Népszava» коментує інтерв'ю глави канцелярії прем'єр-міністра Угорщини Гергелі Гуляша, яке він дав проурядовому виданню «Magyar Hirlap». Зокрема, він зазначив, що навіть на думку Єврокомісії Україна не виконала умови переговорів про вступ до ЄС і що наразі немає цифр щодо того, що означатиме вступ України до Євросоюзу. Тому, на його думку, Угорщина ні в якому разі не може сприяти прийняттю рішення про переговори щодо вступу України до ЄС. Г. Гуляш вважає, що відмова Угорщини від участі у підтримці України має лише позитивні наслідки. Він також наголосив, що «розширення ЄС може обговорюватися лише одноголосно».

ЗАКОРДОННІ ВІЗИТИ УКРАЇНСЬКИХ ДЕРЖАВНИХ ТА ГРОМАДСЬКИХ ДІЯЧІВ

Guez, Ariel. Emmanuel Macron reçoit Volodymyr Zelensky à Paris: le programme de la dixième visite du président ukrainien en France [Емманюель Макрон прийняв Володимира Зеленського у Парижі: програма десятого візиту президента України до Франції]. *Le Parisien*. Paris. 2025. Décembre 1. URL : https://www.leparisien.fr/international/ukraine/emmanuel-macron-recoit-volodymyr-zelensky-a-paris-le-programme-de-la-dixieme-visite-du-president-ukrainien-en-france-01-12-2025-4P7RRJM22ZH6JNXAGK33QQKJXQ.php.

Журналіст газети «Le Parisien» Аріель Гез інформує, що Президент України Володимир Зеленський разом із першою леді Оленою Зеленською прибув до Парижу, де зустрівся з президентом Франції Емманюелем Макроном. Лідери двох країн відвідають виробничі потужності французького авіакосмічного підприємства «Dasssault Aviation». В. Зеленський з дружиною візьмуть участь у заході, пов'язаному з ініціативою «Поверни дітей», патроноаткою якої є О. Зеленська. Міністр закордонних справ Андрій Сибіга, який також прибув до Парижа, повідомив, що в межах візиту зустрівся із французьким колегою Жаном-Ноелем Барро.

***

Cadloff, Emily Baron. Carney meets Zelenskyy in Halifax as Trump prepares to host peace talks [Карні зустрівся з Зеленським у Галіфаксі, поки Трамп готується до проведення мирних переговорів]. *Toronto Sun*. Toronto. 2025. December 27. URL : https://torontosun.com/news/national/carney-to-meet-zelenskyy-in-halifax.

Позаштатна журналістка газети «Toronto Sun» Емілі Барон Кадлофф повідомляє, що дорогою до Флориди, де 28 грудня 2025 р. Президент України Володимир Зеленський проведе зустріч із Президентом США Дональдом Трампом, український лідер відвідав Канаду, де зустрівся в Галіфаксі з прем'єр-міністром Канади Марком Карні. Під час зустрічі М. Карні оголосив про виділення Україні 2,5 млн дол. Як йдеться у пресрелізі канцелярії прем'єр-міністра, виділені Канадою 2,5 млрд дол. дозволять Міжнародному валютному фонду та Світовому банку надати Україні кредит у розмірі майже 10 млрд дол. для підтримки відновлення. Ці кошти також будуть використані для гарантування кредиту до 322 млн дол. від Європейського банку для надання допомоги Україні в зміцненні енергетичної безпеки. Після коротких виступів М. Карні та В. Зеленський взяли участь у закритій двосторонній зустрічі, за якою відбулася віртуальна зустріч з іншими світовими лідерами та членами «коаліції охочих». На онлайн-зустрічі були присутні країни-члени НАТО, а також представники інших країн.

ЗАРУБІЖНЕ ЕКСПЕРТНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ПРО ВІЙНУ В УКРАЇНІ

Boussois, Sébastien. Guerre en Ukraine: bientôt quatre ans... et jusqu'à quand? [Війна в Україні: майже чотири роки... і доки?]. *Le Journal du Dimanche*. Paris. 2025. Décembre 2. URL : https://www.lejdd.fr/International/guerre-en-ukraine-bientot-quatre-ans-et-jusqua-quand-164626.

Французький дослідник-політолог, який спеціалізується на питаннях насильницького екстремізму та радикалізації Себастьян Буссуа на шпальтах тижневика «Le Journal du Dimanche» констатує, що війна в Україні триває четвертий рік, а позиції незмінні: Європа підтримує Президента України Володимира Зеленського, не визначаючи конкретної мети, Дональд Трамп прагне нав'язати мир, російський диктатор розраховує на час. Політолог

вважає, що війна триває, тому що її учасники не хочуть миритися з її завершенням. С. Буссуа переконаний, що війні треба покласти край, але як? Відповідаючи на це питання, політолог зазначає, що Європа озброює та підтримує Україну, не ставлячи жодних термінів та цілей, прийнятних ні для ворогуючих сторін, ні для себе самої. На його думку, Європа відмовляється від прямої конфронтації з російською стороною, сподіваючись на її крах або повну перемогу України. С. Буссуа називає ці два припущення «ілюзорними». Політолог переконаний, що така розмірена підтримка без проголошеної мети перетворила війну на конфлікт виснаження, той самий, який країна-агресор передбачала і прийняла з самого початку.

***

Murray, Douglas. Douglas Murray: Europe must step up its own defense spending and deter Putin, Russia from any more invasions [Дуґлас Мюррей: Європа повинна збільшити власні витрати на оборону та стримати Путіна та Росію від будь-яких подальших вторгнень]. ***New York Post*****. New York. 2025. December 5. URL : https://nypost.com/2025/12/04/opinion/douglas-murray-europe-must-step-up-its-own-defense-spending-and-deter-putin-russia-from-any-more-invasions/.**

Британський письменник і політичний коментатор, заступник редактора консервативного британського політичного та культурного журналу «The Spectator» Дуґлас Мюррей у статті для газети «New York Post» розмірковує щодо майбутнього України та участі Європи в наданні їй гарантій безпеки. На думку коментатора, російська сторона на переговорах наполягає на отриманні всіх захоплених нею українських територій та не захопленої частини Донбасу. Д. Мюррей вважає, що в разі погодження з Україною територіального питання мають бути гарантії майбутньої безпеки країни, щоб утримати російського диктатора від спроб захоплення нових українських територій у найближчому чи віддаленому майбутньому. Автор публікації переконаний, що про те, що українці хотіли б найбільше – про членство в НАТО – не можна говорити, бо це був би провал переговорів. Д. Мюррей вважає найкращим рішенням цього питання – розміщення європейських військ в Україні як фактор стримування країни-агресора. Зокрема, він наголошує, «якщо європейці хочуть допомогти покласти край цій війні, найкраще, що вони можуть зробити, це підтвердити свої слова діями».

***

Boussois, Sébastien. Défense: l'Europe au bord de l'effacement stratégique définitif [Оборона: Європа на межі остаточного стратегічного забуття]. ***Le Journal du Dimanche*****. Paris. 2025. Décembre 18. URL : https://www.lejdd.fr/International/defense-leurope-au-bord-de-leffacement-strategique-definitif-165137.**

В публікації французького експерта з геополітики Себастьяна Буссуа в тижневику «Le Journal du Dimanche» стверджується, що війна російської сторони проти України входить у критичну фазу, тоді як Європейський Союз фактично усунутий від ухвалення ключових рішень щодо її завершення. Автор пише, що президент США Дональд Трамп прагне швидкого припинення бойових дій, навіть ціною територіальної цілісності України, тоді як російський диктатор намагається нав'язати власні умови, користуючись стратегічною нерішучістю європейських держав. На думку автора, Європа, обмежена браком політичної волі, військової спроможності та готовності платити за власну безпеку, ризикує опинитися поза глобальним процесом ухвалення рішень щодо майбутнього континенту. В статті наголошується, що загроза для Європи має не лише воєнний, а й

політичний, економічний та екзистенційний характер, оскільки питання безпеки України безпосередньо пов'язане з місцем Європи у світовому порядку.

***

Menon, Rajan. The EU's deeds as much as Putin's words will ensure the war in Ukraine continues [Дії ЄС, як і слова Путіна, забезпечать продовження війни в Україні]. *The Guardian*. London. 2025. December 22. URL : https://www.theguardian.com/commentisfree/2025/dec/22/eu-vladimir-putin-ukraine-volodymyr-zelenskyy-russia-president.

Почесний професор міжнародних відносин Міського коледжу Нью-Йорка та старший науковий співробітник Інституту досліджень війни та миру імені Зальцмана при Колумбійському університеті Раджан Менон у статті пише, що, враховуючи припинення Дональдом Трампом усієї прямої військової допомоги Україні в березні 2025 р., лише допомоги Європи може виявитися недостатньо для забезпечення українцям миру, який вони вважають справедливим. З іншого боку, пише автор, ця війна сповнена несподіванок, головна з яких полягає в тому, що українська армія залишається непереможеною. Він наголошує, що Україна продовжить боротися, притиснута до стіни, проти противника, який має набагато більшу кількість необхідних для війни ресурсів, і чиє уявлення про компроміс у лідера не відрізняється від капітуляції його противника. Як вважає автор, пресконференція російського диктатора та пакет кредитів ЄС для України практично гарантують, що війна триватиме і в 2026 р.

***

Tassé, Loïc. 2026 dans la continuité de 2025 [2026 рік, продовження з 2025 року]. *Le Journal de Montreal*. Montreal. 2025. Décembre 27. URL : https://www.journaldemontreal.com/2025/12/27/2026-dans-la-continuite-de-2025.

Канадський політолог і колумніст канадського тижневика «Le Journal de Montréal» Лоїк Тассе в статті, аналізуючи міжнародну політику в 2025 р., вважає, що вона розвивалася відповідно до політики, яку проводить Дональд Трамп. На думку канадського політолога, малоймовірно, що війна в Україні закінчиться 2026 р., так як 76 % населення України відмовляються поступатися своєю територією країною-агресору. Зі свого боку, пише автор, російський диктатор попереджає, що війна продовжуватиметься доти, доки не буде задоволена його жага до завоювань. На думку політолога, навіть якщо між Україною та країною-агресором буде укладено мирний договір, остання зіткнеться із партизанською війною.

***

Andersson, O. Estos son los 20 puntos del nuevo plan de paz para Ucrania [Це 20 пунктів нового мирного плану для України]. *La Razón*. Madrid. 2025. Diciembre 29. URL : https://www.larazon.es/internacional/estos-son-20-puntos-nuevo-plan-paz-ucrania_202512296951d29eea66eb735320f9d4.html.

Спеціальний кореспондент іспанської газети «La Razón» О. Андерссон зазначає, що між Сполученими Штатами та Україною у Флориді було узгоджено новий проєкт мирної угоди і Президент України Володимир Зеленський зараз очікує відповіді від країни-агресорки. Однак, за словами Йохана Норберга, аналітика з питань політики безпеки та експерта з російських питань у Шведському національному науково-дослідному інституті оборони (FOI), це не свідчить про те, що переговори наближаються до завершення. Він вважає малоймовірним, що країна-терористка прийме нові пункти без зустрічних вимог.

Військовий експерт Йоакім Паасіківі також зазначає, що ситуація виглядає похмуро з точки зору ставлення країни-агресорки. За його словами, Україна та країна-окупантка залишаються далекими одна від одної, так як Україна вимагає гарантій безпеки, бажано з західними військами, що країна-агресорка заперечує. За словами експерта, вона хоче ті частини України, на які претендує, без необхідності захоплювати їх військовою силою, оскільки, ймовірно, їй бракує для цього можливостей.

***

Facal, Joseph. 2026 dans le monde [2026 рік у всьому світі]. *Le Journal de Montreal*. Montreal. 2025. December 29. URL : https://www.journaldemontreal.com/2025/12/31/2026-dans-le-monde.

Колишній депутат Національних зборів Квебеку, політичний оглядач Джозеф Факаль на шпальтах канадського видання «Le Journal de Montreal», відповідно до журналістських традицій, прогнозує за чим будуть стежити на міжнародній арені у 2026 р. Стосовно України, політик зазначає, що поки всі говорять про можливе припинення вогню, російської диктатор використовує ситуацію для зміцнення своїх територіальних надбань та збройних сил. Він зазначає, що передбачуваного економічного колапсу в країні-агресорі не сталося, так як країна має достатньо ресурсів і не виявляє жодних ознак здаватися. Політик пише, що Дональд Трамп дистанціювався від України, але європейці, як і раніше, рішуче її підтримують. На думку Д. Факаля, російсько-українська війна затягнеться і залишається предметом обговорення в 2026 р.

***

Auclert, Raphaëlle. Impasse diplomatique: un nouveau réveillon sombre pour l'Ukraine [Дипломатичний глухий кут: ще одна похмура новорічна ніч для України]. *Le Journal du Dimanche*. Paris. 2025. Décembre 31. URL : https://www.lejdd.fr/International/impasse-diplomatique-un-nouveau-reveillon-sombre-pour-lukraine-165483.

Рафаель Оклер, французька викладачка-дослідниця, докторка наук в області русистики, на шпальтах видання «Le Journal du Dimanche» аналізує дипломатичні зусилля для закінчення війни в Україні. Зокрема, вона вважає, що в ході дипломатичних маневрів 2025 р. часто обговорювалися мотиви союзників в Україні. За її словами, Сполучені Штати хочуть нав'язати свої умови, щоб перетворити країну на укріплений форпост проти російської сторони, тим самим витіснивши Європейський Союз з його ролі оплоту проти країни-агресора на Євразійському континенті. Р. Оклер зазначає, що ЄС, не дивлячись ні на що, прагне затвердитися в ролі поліцейського континенту, але не може запропонувати нічого, крім словесних завірень і позерства. На думку дослідниці, «українська влада, зі свого боку, як можна довше затягує закінчення війни, щоб продовжувати отримувати вигоду з фінансових потоків, які підтримують її на плаву».

ЗАСУДЖЕННЯ ТА РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ РФ

Ambrose, Tom. EU warns Trump that Ukraine peace plan must not pardon Putin for war crimes [ЄС попереджає Трампа, що план мирного врегулювання в Україні не має на увазі прощення військових злочинів Путіна]. *The Independent*. London. 2025. December 2. URL : https://www.independent.co.uk/news/world/europe/eu-trump-ukraine-peace-deal-putin-war-crimes-b2875469.html.

Журналіст видання «The Independent» Том Емброуз у статті коментує інтерв'ю європейського комісара з питань юстиції та демократії Майкла Макґрата, який зазначив, що прагнення президента США Дональда Трампа забезпечити мир в Україні не повинно дозволити кремлівському очільнику уникнути відповідальності за воєнні злочини, скоєні російськими військами, фактично встановивши нову червону лінію для угоди. Він заявив, що переговорники повинні забезпечити, щоб прагнення до перемир'я не призвело до уникнення російською стороною судового переслідування країни-агресора. Команда Дональда Трампа наполягає на перезавантаженні відносин із російською стороною, незважаючи на те, що її звинувачують у різних злочинах: від викрадення десятків тисяч українських дітей до нападів на мирних жителів у Бучі, Маріуполі та інших містах. Як зазначає журналіст, коментарі Майкла Макґрата відображають поширену в європейських столицях стурбованість тим, що початковий американський план угоди передбачав обіцянку повної амністії за дії, вчинені під час війни, а також плани реінтеграції країни-окупанта у світову економіку. М. Макґрат наголосив, що учасники переговорів мають гарантувати: будь-яка формула миру не звільнить її від судового переслідування.

***

Chamberlain, Samuel. Melania Trump says 7 more abducted Ukraine kids reunited with families after back-channel talks [Меланія Трамп заявила, що ще 7 викрадених українських дітей возз'єдналися з родинами після закулісних переговорів]. *New York Post*. New York. 2025. December 4. URL : https://nypost.com/2025/12/04/us-news/melania-trump-says-7-more-abducted-ukraine-kids-reunited-with-families-after-back-channel-talks/L.

Політичний редактор газети «New York Post» Самуель Чемберлен інформує, що в офісі першої леді США Меланії Трамп заявили, що до України вдалося повернути ще семеро дітей, незаконно вивезених до країни-агресора, – шість хлопчиків та одну дівчинку. М. Трамп сказала, що вона «високо оцінює дипломатію Росії та України щодо возз'єднання дітей із сім'ями». Перша леді США наголосила, що дітей повернули завдяки «співпраці між Росією та Україною» і «просуванню процесу» щодо повернення викрадених українських дітей «вперед». За словами М. Трамп, вона та її представник «надали гуманітарну допомогу від Сполучених Штатів, щоб покращити результати ініціативи з возз'єднання» українських дітей. Дружина президента США висловила сподівання, що зрештою «наші спільні зусилля призведуть до ширшої регіональної стабільності».

***

Althaus, Peter. Entführte Kinder zurück in die Ukraine? Elf Länder halten zu Russland [Викрадених дітей повернули до України? Одинадцять країн на боці Росії]. *Focus*. Berlin. 2025. Dezember 4. URL : https://www.focus.de/politik/ausland/entfuehrte-kinder-zurueck-in-die-ukraine-diese-11-laender-halten-zu-russland_804d5c36-5d89-4022-befd-8fed939b99ce.html.

Головний редактор новин німецького журналу «Focus» Петер Альтхаус пише, що Генеральна Асамблея ООН ухвалила резолюцію «Повернення українських дітей». Резолюція спрямована на захист прав дітей, яких російська сторона незаконно депортувала або примусово перемістила з тимчасово окупованих територій України і вимагає від країни-агресора негайно та без жодних передумов повернути всіх незаконно депортованих українських дітей. Генасамблея також закликає до всебічного розслідування злочинів проти дітей та притягнення винних до відповідальності. Окремо підтримуються міжнародні зусилля, спрямовані на повернення українських дітей, їхню реабілітацію, доступ до медичної, психологічної та освітньої підтримки. Проти резолюції, окрім самої країни-

агресора проголосували Білорусь, Іран, Нікарагуа, Куба, Еритрея, Малі та ще кілька держав. Утрималися 57 держав, серед яких були Китай та Індія.

***

Gutiérrez, Lucía. Rusos a la fuerza: Moscú envía a Corea del Norte a niños ucranianos secuestrados para 'reeducarlos' [Росіяни силою: Москва відправляє викрадених українських дітей до Північної Кореї «перевиховувати»]. *La Razón*. Madrid. 2025. Diciembre 5. URL : https://www.larazon.es/internacional/rusos-fuerza-moscu-envia-corea-norte-ninos-ucranianos-secuestrados-reeducarlos_2025120569327b839261f37ec73d067d.html.

Мультимедійна письменниця і журналістка Лусія Гутьєррес пише, що експертка з міжнародного правосуддя та юридичного аналізу Регіонального центру прав людини (RCHR) Катерина Рашевська на слуханнях у Сенаті США 3 грудня 2025 р. розповіла, що російська влада вивозить українських дітей із окупованих територій до, так званих, «таборів перевиховання» не лише в країну-агресор і Білорусь, а й у Північну Корею. Вона заявила, що організація задокументувала 165 таборів перевиховання, де українських дітей мілітаризують і русифікують. К. Рашевська показала фото 12-и річного хлопчика Михайла з окупованої частини Донецької області та 16-и річної дівчини Лізи з анексованого Сімферополя в Криму. Їх, за даним RCHR, росіяни відправили до табору «Сонгдовон» у Північній Кореї, що за 9000 км від їхнього дому. У цьому таборі дітей вчили «знищувати японських військових» і знайомили з ветеранами, які в 1968 р. атакували американський корабель «Pueblo», вбивши і поранивши дев'ять військових США. Генеральна Асамблея ООН ухвалила резолюцію, яка вимагає від російської сторони повернути українських дітей, насильно вивезених чи депортованих на її територію, а також припинити подібну практику та «зміну статусу» неповнолітніх.

***

Zelenski agradece a Melania Trump su papel en el retorno de Rusia de 7 niños ucranianos [Зеленський подякував Меланії Трамп за її роль у поверненні 7 українських дітей із Росії]. *La Razón*. Madrid. 2025. Diciembre 5. URL : https://www.larazon.es/internacional/radiografia-invernal-frente-ucraniano_20251205693312386e5e5012dcdbec96.html.

В іспанській газеті «La Razón» подано інформацію, що Президент України Володимир Зеленський подякував президенту США Дональду Трампу та першій леді Меланії Трамп за їхню роль у поверненні до України семи українських дітей, які перебували під опікою російської влади, з прифронтових районів. Президент України також подякував усім, хто зробив можливим повернення цих семи дітей. Україна звинувачує країну-терористку в насильницькому переміщенні тисяч українських дітей на її територію з районів, окупованих у певний момент війни кремлівськими силами. Країна-окупантка стверджує, що переміщення стосуються лише дітей із дитячих будинків або тих, хто не перебував під опікою своїх сімей, і що їхня мета – «безпека дітей».

***

Rankin, Jennifer. 'It's not going to be some miraculous recovery': film charts healing of Ukrainian children rescued from Russia [«Чудового одужання не буде»: фільм розповідає про зцілення українських дітей, врятованих із Росії]. *The Guardian*. London. 2025. December 11. URL : https://www.theguardian.com/world/2025/dec/11/after-the-rain-film-ukrainian-children-rescued-from-russia.

Брюссельська кореспондентка газети «The Guardian» Дженніфер Ранкін розповідає про документальний фільм британської режисерки українського походження Сари Маккарті «Після дощу: викрадені Путіним діти повертаються додому». Це історії двох дівчаток, Олександри Межевої і Вероніки Власової, та їхніх родин, які пройшли пекло викрадення дітей і повернення їх із насильної депортації. Як зазначає кореспондентка, знімальна група працювала з дітьми в реабілітаційному таборі серед естонського лісу. Через їхні історії С. Маккарті, показує масштаби трагедії, що торкнулася родин близько 20 тисяч насильно депортованих дітей. Режисерка зазначає, що її метою було показати головних героїв, як дітей з усіма їхніми витівками, веселощами та тугою.

ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ ДО НАТО

Forgács, Iván. A semlegesség semmire sem garancia, csak Orbán Viktor szeret a forgalommal szemben menni, hogy zavart keltsen [Нейтралітет нічого не гарантує, Віктор Орбан просто любить їхати проти руху, аби сіяти хаос]. *Népszava*. Budapest. 2025. December 21. URL : https://nepszava.hu/3305548_balazs-peter-magyarorszag-semlegesseg-vilagpolitika-orosz-ukran-haboru-orban-kormany-interju.

Іван Форгач, журналіст газети «Népszava», взяв інтерв'ю в ексміністра закордонних справ Угорщини і колишнього єврокомісара Петера Балажа. Бесіда була зосереджена на нейтральному статусі України щодо вступу до НАТО. Ексміністр вважає, що «Росія, серед іншого, хоче через війну нав'язати Україні нейтралітет» і хоча Угорщина є активним членом НАТО, але зовнішньополітичні маневри уряду Віктора Орбана, натякають на прагнення до нейтралітету. На питання, які переваги може принести такий статус, він відповів, що зараз у країни-агресора є певна обіцянка з цього приводу, оскільки Дональд Трамп, хоч і неофіційно, заявив, що не підтримуватиме прийняття України, і що опозиція США покладе цьому край. Але поки В. Орбан, зазначає П. Балаж, залишається в резерві, він також може накласти вето, тому на даний момент серйозних шансів одностайного вступу України до НАТО немає. Ексміністр вважає, що найбільша проблема полягає в тому, що дії Д. Трампа підірвуть всю трансатлантичну систему безпеки, що змусить Європу стати стратегічно незалежною, нарощувати та розвивати свою зброю. Він наголошує, що кожна країна має право сама визначати свій статус щодо вступу до НАТО.

МИРНІ ПРОПОЗИЦІЇ ТА ПЕРЕГОВОРНИЙ ПРОЦЕС

No Western country seriously wants Ukraine to win: Full Comment podcast [Жодна західна країна всерйоз не хоче перемоги України: подкаст «Повний коментар»]. *Toronto Sun*. Toronto. 2025. December 1. URL : https://toronto.com/opinion/no-western-country-seriously-wants-ukraine-to-win/wcm/40b799db-abc0-4f33-aa99-139e100f406a.

В редакційній статті газети «Toronto Sun» йдеться, що адміністрацію Дональда Трампа піддали різкій критиці за запропонований мирний план щодо припинення російсько-української війни, враховуючи її щедрість щодо російської сторони, але Президент України Володимир Зеленський заявив, що готовий рухатися вперед із планом. Як зазначає старший науковий співробітник Інституту Макдональда-Лор'є Метью Бонді, у Києва є небагато варіантів, окрім як спонукати Америку втрутитися та припинити жорстоку, майже чотирирічну війну, незважаючи на образливі умови угоди та, здавалося б, доброзичливість Білого дому щодо країни-агресора. На його думку, це тому, що Україна не перемагає, а

Європа, Канада та інші ймовірні прихильники продовжують пропонувати більше порожніх обіцянок, ніж реальної допомоги. М. Бонді вважає, що якщо західні країни не зупинять варварську, але слабку країну-агресора, виникає питання, чи хочуть вони взагалі захищати західну цивілізацію.

***

Ilyushina, Mary. U.S. delegation ready to meet with Putin in latest bid to end Ukraine war [Делегація США готова зустрітися з Путіним у рамках спроби покласти край війні в Україні]. *The Washington Post*. Washington. 2025. December 2. URL : https://www.washingtonpost.com/world/2025/12/02/russia-putin-witkoff-kushner-ukraine-talks-moscow/.

Репортерка іноземного відділу газети «The Washington Post» Марія Ілюшина та керівниця брюссельського бюро видання Еллен Френсіс пишуть, що до російської столиці прибула делегація США для проведення важливих переговорів із російським диктатором щодо оновленої мирної пропозиції, яка містить 20 пунктів замість колишніх 28. Президент України Володимир Зеленський та його найближчі радники розпочали дипломатичну кампанію, відвідавши Париж, щоб заручитися підтримкою європейських лідерів, стурбованих тим, що угода, яка покладає значну частину довгострокової безпеки України на Європу, обговорюється без їхньої участі. Керуючий директор по Європі в консалтинговій компанії «Eurasia Group» Муджтаба Рахман в аналітичній записці зазначив, що переговори з Е. Макроном та іншими європейськими лідерами спрямовані на демонстрацію європейської підтримки позиції України. Він зпрогнозував, що швидке припинення вогню залишається малоймовірним, незважаючи на переговори під керівництвом США, оскільки очікується, що дві сторони продовжать маневрувати для досягнення вигідних умов припинення вогню, які будуть неприйнятними для іншої сторони. Авторки публікації вважають, що спроби Сполучених Штатів виступити посередником у врегулюванні відносин між двома сторонами за останній рік все більше нагадували дипломатичний «день бабака» – цикл, у якому кожен сплеск активності закінчувався відмовою російської сторони поступитися її максималістським вимогам.

***

Schwarz, Franziska. Wadephul: Chancen auf Waffenruhe in der Ukraine waren ‘noch nie so gros’ – wenn die USA mitspielen [Вадефуль: Шанси на припинення вогню в Україні «ніколи не були такими великими» – якщо США співпрацюватимуть]. *Focus*. Berlin. 2025. Dezember 2. URL : https://www.focus.de/politik/ausland/wadephul-chancen-auf-waffenruhe-in-der-ukraine-waren-noch-nie-so-gross-wenn-die-usa-mitspielen_cb11351f-b77d-4589-964f-1b71500bbb2e.html.

Студентка, яка вивчає журналістику та стратегічні комунікації в Університеті Пассау, а також працює стажером у відділі новин німецького тижневика «Focus», Франциска Шварц знайомить читачів із думкою міністра закордонних справ Німеччини Йоганна Вадефуля щодо міжнародних дипломатичних зусиль з припинення вогню у війні країни-агресора проти України. Й. Вадефуль вважає, що шанс до цього «ніколи не був більшим», ніж зараз. Вирішальною передумовою, за його словами, буде отримання Україною гарантій того, що вона не беззахисна перед поновленням російської агресії, і США відіграють у цьому ключову роль. Водночас, наголошує політик, Україна може бути змушена піти на болісні поступки в рамках мирних переговорів. Й. Вадефуль вважає, що громадянам України тоді доведеться вирішити, чи можуть вони прийняти умови припинення війни, маючи на увазі вимогу російської сторони щодо значних територіальних поступок.

***

Dumont, Mario. Poutine rit à la face du monde entier [Путін сміється в обличчя всьому світу]. *Le Journal de Montreal*. Montreal. 2025. December 2. URL : https://www.journaldemontreal.com/2025/12/03/poutine-rit-a-la-face-du-monde-entier.

Колумніст видання «Le Journal de Montreal» Маріо Дюмонт у статті аналізує вчинки і прагнення російського диктатора. Він пише, що поки американські посланці чекали на можливість поговорити про мир, російський диктатор втомлював Європу войовничими погрозами і хвалився успіхами російської армії на українському полі бою. Автор вважає, що він нацьковує Сполучені Штати на Європу, вдаючись до маніпуляцій, які, зважаючи на все, загіпнотизували американського президента. М. Дюмонт пропонує уявити, чого б досяг російський диктатор, якби угода про припинення війни в Україні дала йому все, чого він хотів: нові території, яких він вимагав, прощення воєнних злочинів і, як «вишеньку на торті, повернення Росії як авторитетного гравця на міжнародній арені». Автор переконаний, що він прагне остаточно послабити воєнний потенціал України. На думку оглядача, схоже, стратегія російського диктатора в мирних переговорах полягає в тому, щоб виграти час і важко зрозуміти, як можна досягти необхідних поступок від людини, яка сміється в обличчя усьому світу.

***

Sārts: Krievija joprojām sagaida diezgan nopietnu Ukrainas kapitulāciju [Сартс: Росія все ще очікує досить серйозної капітуляції України]. *Diena*. Rīga. 2025. December 2. URL : https://www.diena.lv/raksts/viedokli/pasaule/sarts-krievija-joprojam-sagaida-diezgan-nopietnu-ukrainas-kapitulaciju-14344938.

Латвійська газета «Diena» знайомить читачів із думкою директора Центру передового досвіду стратегічних комунікацій НАТО Яніса Сартса, якою він поділився в інтерв'ю програмі «Ранкова панорама» на латвійському телебаченні, щодо укладання миру між російською та українською сторонами. На його думку, країна-агресор все ще очікує від України досить серйозної капітуляції з можливістю, якщо буде необхідно, продовження нападу. Я. Сартс вважає, що російська сторона прагне до певного миру чи паузи, в якій Україна слабка та ослаблена, і вони можуть спробувати продовжити здобувати вплив в Україні за допомогою інших інструментів. Він також зазначив, що досі триває боротьба між двома ресурсами і питання в тому, кому першому почне не вистачати цих ресурсів.

***

Pardo, Pablo. Ravi Agrawal, director de la revista 'Foreign Policy': 'A los europeos no les queda mucho más que ofrecer a Donald Trump para que siga ayudando a Ucrania' [Раві Агравал, редактор журналу «Foreign Policy»: «Європейцям більше нема чого запропонувати Дональду Трампу, щоб він продовжував допомагати Україні»]. *El Mundo*. Madrid. 2025. Diciembre 3. URL : https://www.elmundo.es/internacional/2025/12/03/692ddd74fc6c83612b8b459b.html.

Кореспондент іспанської газети «El Mundo» в США Пабло Пардо взяв інтерв'ю у редактора журналу «Foreign Policy» Раві Агравала під час Міжнародного безпекового форуму в столиці канадської провінції Нова Шотландія місті Галіфакс, який проводиться щороку в цьому канадському місті. На питання, які варіанти залишаються у Європи з мирним планом Дональда Трампа для України, він відповів, що питання полягає в тому, які дії може вжити Європа та скільки ресурсів вона може надати Україні. Редактор вважає це питання внутрішньої політики кожної європейської країни, тому що кожна країна має дуже

різне сприйняття національних загроз: для Іспанії загроза знаходиться на півдні, а для Фінляндії – на сході. Р. Агравал зазначив, що кожна європейська країна має власну оцінку того, що вона може зробити, і це зрештою визначить майбутнє війни і України. Він також наголосив, що європейцям залишилося небагато чого запропонувати Д Трампу, адже вони і так погодилися витрачати набагато більше на оборону і купувати зброю у США, щоб передавати її Україні.

***

Champion, Marc. The EU is the wrong power player for Ukraine [ЄС – неправильний гравець впливу для України]. *The Japan Times*. Tokyo. 2025. December 3. URL : https://www.japantimes.co.jp/commentary/2025/12/03/world/europes-wrong-eu-poweplay/.

Оглядач видання «Bloomberg Opinion» із міжнародної тематики Марк Чемпіон на шпальтах японської газети розповідає, що адміністрація Дональда Трампа була зацікавлена не стільки в переговорах щодо мирної угоди для України, скільки в перезавантаженні відносин між США та країною-агресором за рахунок України та її європейських прихильників. Автор пише, що публікація 28-и пунктної пропозиції США та країни-окупантки просто зробила неможливим ігнорування цього. Однак, зазначає М. Чемпіон, тепер, коли європейські лідери, здається, нарешті визнають, що вони самі по собі, коли справа доходить до України, це ставить не менш глибоке питання: чи здатний Європейський Союз взагалі стати геополітичним гравцем, який може протистояти російській стороні, Китаю та своєму номінальному союзнику США? Автор зазначає, що чесна відповідь на це питання – «ні». Завданням Європи наразі журналіст вважає визнати країну-терористку головною загрозою та об’єднатися навколо спільної стратегії боротьби з нею. За його словами, це має включати подолання будь-яких перешкод, встановлених такими країнами, як Бельгія (щодо заморожених активів) або Угорщина (щодо того, чи взагалі чинити опір російській експансії), обходячи механізми ЄС для конфліктів.

***

Huszák, Dániel. Egyszerre két sokkoló hírt is kapott Ukrajna – Mi lesz így a békekötéssel? [Україна отримала одразу дві шокуючі новини – що буде з мирним договором?]. *Portfolio*. Budapest. 2025. December 3. URL : https://www.portfolio.hu/global/20251203/egyszerre-ket-sokkolo-hirt-is-kapott-ukrajna-mi-lesz-igy-a-bekekotessel-803810.

В статті угорського фінансового аналітика Даніеля Гусака висвітлюються дві події, що мають вирішальне значення для майбутнього України та мирного врегулювання. Автор зазначає, що президент США Дональд Трамп заявив про фактичне припинення прямої фінансової та військової допомоги Україні, стверджуючи, що Вашингтон більше не бере фінансової участі у війні, а озброєння продаватиме країнам Організації Північноатлантичного договору, які зможуть передати його українській стороні. Одночасно з цим у російській столиці відбулися п’ятигодинні переговори емісарів Д. Трампа Стіва Віткоффа та Джареда Кушнера з російським диктатором, де не вдалося досягти згоди щодо американо-українського мирного плану через територіальні питання, оскільки кремлівська влада категорично наполягає на визнанні анексії захоплених територій та повного контролю над Донецькою та Луганською областями. Автор зазначає, що Президент України Володимир Зеленський заявив про наближення кінця війни завдяки посередництву Д. Трампа, але автор підсумовує, що ключові проблеми, такі як територіальні поступки та

обмеження чисельності Збройних Сил України, залишаються невирішеними, а американська сторона, на думку автора, не вірить у перемогу України.

***

Eksperts: ASV cenšas noslēgt ‘papīra līgumu’, bet karu Ukrainā tas var tikai iesaldēt, ne izbeigt [Експерт: США намагаються укласти «паперову угоду», але це може лише заморозити війну в Україні, а не припинити її]. *Neatkarīgā Rīta Avīze*. Rīga. 2025. December 3. URL : https://nra.lv/politika/508325-eksperts-kritize-asv-daribas-regulejot-karu-ukraina.htm.

Латвійська газета «Neatkarīgā Rīta Avīze» знайомить читачів із точкою зору директора Центру східноєвропейських політичних досліджень та викладача Ризького університету Страдині Маріса Цепурітіса на мирний процес під керівництвом США. Він заявив агентству «LETA», що цей процес не вирішує причин конфлікту та може призвести лише до заморожування агресивної війни, розпочатої країною-агресором в Україні. Він зазначив, що переговорний процес, ймовірно, продовжиться, але без будь-яких суттєвих зрушень, оскільки вимоги російської сторони є неприйнятними для України. На думку С. М. Цепурітіса, нинішня ініціатива під керівництвом США зосереджена на укладенні «паперової угоди», що є важливим для адміністрації США та президента Дональда Трампа, але не сприяє вирішенню конфлікту по суті. Він наголосив, що передумовою справедливого миру в Україні є покарання агресора, а не його винагорода.

***

Braže: Ukrainai vajadzīgs taisnīgs un ilgstošs miers [Браже: Україні потрібен справедливий і тривалий мир]. *Diena*. Rīga. 2025. December 3. URL : https://www.diena.lv/raksts/pasaule/cits/putins-ar-viziti-indija-rada-ka-nav-izolets-14345095.

Латвійська газета «Diena» пише, що міністерка закордонних справ Латвії Байба Браже, яка взяла участь у зустрічі міністрів закордонних справ НАТО в Брюсселі, наголосила, що Україні потрібен справедливий і тривалий мир. Вона зазначила, що союзники підтримують мирні зусилля США, які забезпечать тривалий і справедливий мир для України та зміцнять європейську безпеку. Міністерка звернула увагу на те, що цілі країни-агресора залишаються незмінними – розколоти єдність союзників по НАТО, зменшити підтримку України та підірвати авторитет США у світі, і агресор намагається зробити це також через, так звані, мирні переговори. Б. Браже наголосила, що необхідно продовжувати послаблювати країну-агресора та її економіку, забезпечити, щоб санкції працювали та не обходилися, а політика стримування альянсу була сильною.

***

Kiley, Sam. Putin doesn’t want peace – and Trump’s baffling error has made it easy for him [Путін не хоче миру, і незрозуміла помилка Трампа полегшила йому це завдання]. *The Independent*. London. 2025. December 4. URL : https://www.independent.co.uk/news/world/europe/trump-putin-peace-talks-ukraine-russia-war-b2877797.html.

Редактор відділу міжнародних відносин газети «The Independent» Сем Кайлі в статті називає Стіва Віткоффа «небезпечним посередником» Д. Трампа та аналізує перемовини в російській столиці. Він зазначає, те, що НАТО дозволило США очолити переговори, дивно, якби не одна обставина: в Європі немає політика, готового вголос сказати очевидне: «Трамп – не посередник, бо він на боці Росії». Щодо С. Віткоффа, то С. Кайлі називає його «Стів Безглуздий», посилаючись на європейських розвідників, і висловив впевненість, що Д.

Трамп і С. Віткофф тісно пов'язані спільною бізнес-імперією, тому прагнуть особистої вигоди. Тож журналіст впевнений, що «Європа для них – абстракція, а Україна – тим більше». Але С. Кайлі має надію, що розрив між Європою та США може повернути демократичний Захід до ролі справжнього лідера дипломатії. Як вважає С. Кайлі, «це покладе край хаосу, який РФ так активно використовує як зброю, адже за словами самого Трампа, 'Росія – це ваша проблема, а не моя'»

***

Kettle, Martin. Europe is holding the line against Trump's and Putin's plans for Ukraine. But it won't be able to for ever [Європа тримається оборони проти планів Трампа та Путіна щодо України. Але вона не зможе робити це вічно]. *The Guardian*. London. 2025. December 4. URL : https://www.theguardian.com/commentisfree/2025/dec/04/europe-trump-putin-plans-ukraine-nato.

Замісник редактора та оглядач газети «The Guardian» Мартін Кеттл аналізує результати переговорів між спецпосланцем президента США Стівом Віткоффом та російським диктатором щодо закінчення війни в Україні. Оглядач називає результати переговорів невдалими, але вони вписується у вже звичну схему протистоянь щодо України під час другого терміну Д. Трампа. Водночас, за його словами, динаміка, яка спричинила ці переговори, може ставати все більш стійкою. М. Кеттл наголосив, що європейські зусилля на користь України неодноразово дозволяли протистояти Д. Трампу і російському диктатору. Однак, за словами аналітика, це не може і не буде тривати вічно, адже головною проблемою як України, так і Європи є те, що дисбаланс сил у XXI столітті обернувся проти них.

***

Doornbos, Caitlin. Douglas Murray: Europe must step up its own defense spending and deter Putin, Russia from any more invasions [Дуґлас Мюррей: Європа повинна збільшити витрати на оборону і стримати Путіна та Росію від подальших вторгнень]. *New York Post*. New York. 2025. December 4. URL : https://nypost.com/2025/12/04/opinion/douglas-murray-europe-must-step-up-its-own-defense-spending-and-deter-putin-russia-from-any-more-invasions/.

Репортерка газети «New York Post» Кейтлін Дорнбос пише про другий раунд переговорів, який провів спеціальний посланник Дональда Трампа Стів Віткофф із секретарем РНБО України Рустемом Умєровим, перш ніж вирушити до країни-агресора, щоб спробувати узгодити з Білим домом мирний план із припинення майже чотирирічної війни. Авторка пише, що це відбувається наступного дня після переговорів між делегаціями США та України щодо американського плану завершення війни. Як вважає авторка, переговори у Флориді, могли стати для української сторони останньою можливістю переконати С. Віткоффа перед його поїздкою для перемовин із росіянами. Державний секретар США Марко Рубіо заявив, що належить ще багато чого зробити й підкреслив, що мова йде не лише про умови завершення бойових дій, а й про ті, що дозволять Україні увійти в еру надзвичайного економічного прогресу.

***

Steffens, Frauke. 'Wir eine eigene Mehrheit' [«Нам потрібна власна більшість»]. *Frankfurter Allgemeine*. Frankfurt am Main. 2025. Dezember 4. URL : https://www.faz.net/aktuell/feuilleton/medien-und-film/talkshow/maischberger-in-der-tv-kritik-klingbeil-pocht-auf-eigene-mehrheit-fuer-rentenpaket-accg-200323351.html.

Кореспондентка газети «Frankfurter Allgemeine» в Нью-Йорку Фрауке Штеффенс розповідає, що під час ефіру ток-шоу Сандри Майшбергер обговорення також торкнулося війни в Україні. Віцеканцлер Ларс Клінґбайль сказав, що якщо він і шкодує про щось, то це про те, що в Німеччині російського диктатора не сприймали серйозно до його вторгнення в Україну. Щодо проєкту російсько-американського мирного плану, то він чітко дав зрозуміти, що нічого не повинно вирішуватися без згоди України. Л. Клінґбайль висловив вдячність канцлеру Німеччини Фрідріху Мерцу за рішуче втручання Європи після представлення мирного плану. Л. Клінґбайль стверджував, що багато пунктів, зокрема ті, де йшлося про значні територіальні поступки російській стороні, були неприйнятними.

***

Althaus, Peter. 'Wir dürfen die Ukraine und Wolodymyr nicht mit diesen Jungs alleinlassen' [«Ми не повинні залишати Україну та Володимира наодинці з цими хлопцями»]. *Focus*. Berlin. 2025. Dezember 4. URL : https://www.focus.de/politik/ausland/wir-duerfen-die-ukraine-und-wolodymyr-nicht-mit-diesen-jungs-alleinlassen_31666c3e-7954-454a-8bbc-d8740a94d68a.html.

Головний редактор новин німецького журналу «Focus» Петер Альтхаус коментує статтю видання «Der Spiegel», у якій наводяться численні цитати з телефонної конференції глав європейських держав та урядів. У записі розмови деякі з політиків різко висловлювалися про американських переговірників щодо війни в Україні. Серед іншого, цитується висловлювання канцлера Німеччини Фрідріха Мерца, який різко розкритикував делегацію США та попередив Президента України Володимира Зеленського про те, що він має бути надзвичайно обережним у найближчі дні, що з ним, як і з європейцями, американські переговірники, які зараз зустрічаються з українською делегацією в Маямі, «грають в ігри».

***

Kettle, Martin. Europe is holding the line against Trump's and Putin's plans for Ukraine. But it won't be able to for ever [Європа протистоїть планам Трампа та Путіна щодо України. Але вічно так робити не вийде]. *The Guardian*. London. 2025. December 4. URL : https://www.theguardian.com/commentisfree/2025/dec/04/europe-trump-putin-plans-ukraine-nato.

Британський журналіст і письменник, оглядач газети «The Guardian» Мартін Кеттл пише, що відсутність прогресу в мирних переговорів між російським диктатором і спецпредставником Дональда Трампа Стівом Віткоффом означає, що буде зроблено ще одну спробу покласти край війні, а можливо, і ще одну після неї, доки не буде досягнуто будь-якої угоди. Як вважає автор статті, так чи інакше, європейська боротьба за інтереси України неодноразово примудрялася витримувати тиск Д. Трампа та російського диктатора. Зближення американського лідера з Президентом України Володимиром Зеленським стало ключовим елементом цих зусиль після «катастрофи» в Овальному кабінеті, але це не може продовжуватися нескінченно. За словами автора, головна проблема як для України, так і для Європи полягає в тому, що дисбаланс сил XXI сторіччя обертається проти них, і в цьому новому дисбалансі у Європи та НАТО недостатньо зброї, могутності та багатства, щоб досягти альтернативного мирного врегулювання. М. Кеттл констатує, що майбутня трагедія полягає в тому, що історія поклала на Європу роль підтримки України, яку вона зрештою не в змозі виконати належним чином.

***

Gehrke, Christian. ‘Frieden spielt keine Rolle’: Politik-Experte über die brisanten Ukraine-Telefonate [«Мир не має значення»: Політолог про вибухонебезпечні телефонні розмови з Україною]. *Focus*. Berlin. 2025. Dezember 5. URL : https://www.focus.de/politik/ausland/frieden-spielt-keine-rolle-politik-experte-ueber-die-brisanten-ukraine-telefonate_275cc681-401d-45ef-8700-1fcd6b5b707b.html.

Політичний кореспондент німецького журналу «Focus» Крістіан Герке взяв інтерв’ю в політолога і радника НАТО Френка Умбаха. Питання журналіста стосувалися телефонної розмови Президента України Володимира Зеленського, канцлера Німеччини Фрідріха Мерца та інших європейських лідерів, у якій вони висловили недовіру американським переговірникам Стіву Віткоффу та Джераду Кушнеру. Радник НАТО вважає недовіру виправданою. За його словами, С. Віткофф не має дипломатичного досвіду чи експертизи і він сам це визнає. Політолог зазначає, що план з 28 пунктів приписується С. Віткоффу, але читаючи його, неабияк дивує відсутність типових дипломатичних формулювань і це тому, що план базується на одному чи кількох документах російського уряду. Він вважає, що фрази в плані просто перекладені з російської на англійську мову без дипломатичних змін. На думку радника, мирний план багато в чому був розроблений і написаний у країні-агресорі.

***

Francis, Ellen. In Russia talks, NATO allies fear Trump is doing his ‘own thing’ [На переговорах із Росією союзники з НАТО побоюються, що Трамп займається «своїми справами»]. *The Washington Post*. Washington. 2025. December 5. URL : https://www.washingtonpost.com/world/2025/12/05/nato-trump-russia-ukraine-war/.

Керівниця брюссельського бюро газети «The Washington Post» Еллен Френсіс пише, що європейські чиновники заявляють, що на переговорах щодо України команда президента Дональда Трампа позиціонувала США як незалежного арбітра, а не як провідного представника НАТО. Журналістка зазначає, що в своєму плані щодо України президент США та його радники, схоже, навіть позиціонували Сполучені Штати як виступаючих не від імені альянсу. Старша віцепрезидентка вашингтонського аналітичного центру «Німецький фонд Маршалла Сполучених Штатів» (GMF) Клаудія Мейджор зазначила, що суть плану була такою: США більше не союзники, вони посередники і європейці сприйняли це як катастрофу. Як вважає аналітик Інституту досліджень безпеки ЄС та колишній політичний радник НАТО Джузеппе Спатафора, європейським лідерам доведеться пристосуватися до нової реальності, в якій інтереси США не обов’язково збігаються з їхніми інтересами.

***

Kaljulaid, Raimond. Raimond Kaljulaid: need pole mingid rahuläbirääkimised – Ukrainat survestatakse lihtsalt alla andma [Раймонд Кальюлайд: Це не мирні переговори – на Україну просто тиснуть, щоб вона капітулювала]. *Eesti Päevaleht*. Tallinn. 2025. December 5. URL : https://epl.delfi.ee/artikkel/120421750/raimond-kaljulaid-need-pole-mingid-rahulabiraakimised-ukrainat-survestatakse-lihtsalt-alla-andma.

Член комітету національної оборони Раймонд Кальюлайд на шпальтах естонської газети «Eesti Päevaleht» висловлює думку, що «мирний план» США – це просто ввічливий термін, оскільки пропозиція, запропонована за посередництва США, по суті є угодою про капітуляцію, представленою Україні. Але, пише він, навіть за менш жорсткого припинення

вогню потрібно продовжувати зусилля щодо стримування країни-агресора та захисту Балтійського регіону.

***

Tisdall, Simon. Putin should have accepted Trump's deal. Now Russia's collapsing economy could lead to his downfall [Путіну слід було прийняти угоду Трампа. Тепер крах російської економіки може призвести до його падіння]. *The Guardian*. London. 2025. December 7. URL : https://www.theguardian.com/commentisfree/2025/dec/07/putin-accept-trump-deal-russia-economy-ukraine-war.

Оглядач із питань зовнішньої політики газети «The Guardian» Саймон Тісдал у статті зауважує, що російський диктатор систематично руйнує свою країну. Згідно з автором, війна в Україні, яку диктатор сам почав, є економічною, фінансовою, геополітичною та людською катастрофою для російської сторони, яка з кожним днем стає «гіршою». За його словами, на столі у диктатора лежала «мирна угода», яка винагороджувала агресію країни передачею великої території України, ставила під загрозу незалежність України та послаблювала оборону країни від будь-яких майбутніх атак. Аналітик зауважив, що суворі факти ставлять російського диктатора у безвихідну ситуацію – майже через чотири роки він досі перебуває на Донбасі, тоді як у власній країні все розвалюється. Водночас, як пише С. Тісдал, останнє фіаско перемовин США вчергове викрило «ідіотську та однобоку» стратегію Д. Трампа щодо України, адже з самого початку, заспокоюючи російського агресора, він атакував Президента України Володимира Зеленського та припинив постачання зброї для України. За словами оглядача, втручання президента США продовжує війну, через що він має відступити, перш ніж завдасть ще більшої шкоди, тоді як Європа і НАТО повинні втрутитися, надавши Україні «більше зброї, кредити на відшкодування збитків за рахунок конфіскованих російських активів, повністю застосувавши енергетичні санкції у відповідь на саботаж і кібератаки, а також проявивши більш єдину рішучість допомогти покласти край епосі терору Путіна».

***

Will Europe fight for Ukraine? [Чи боротиметься Європа за Україну?]. *The Independent*. London. 2025. December 8. URL : https://www.independent.co.uk/voices/editorials/ukraine-war-europe-coalition-willing-zelensky-b2880258.html.

В редакційній статті британського видання «The Independent» наголошується, що лондонська зустріч між Президентом України Володимиром Зеленським та лідерами основних європейських союзників має продемонструвати всьому світу, що український народ не самотній у своїй боротьбі за свободу. Зокрема, це нагадування американцям та росіянам про те, що міцний мирний договір неможливий без добровільної згоди України. Прем'єр-міністр Великої Британії Кір Стармер є керівником «коаліції охочих» разом із президентом Франції Емманюелем Макроном, що представляє провідні військові та ядерні держави Європи, тоді як канцлер Німеччини Фрідріх Мерц стоїть біля керма найбільшої економіки країни, яка залишається потужним промисловим гравцем. Як зазначає видання, разом вони повинні переконати В. Зеленського, що йому не потрібно капітулювати перед тиском країни-агресора та Америки, якщо він вважає неприйнятною будь-яку угоду, яку вони намагаються нав'язати. Однак навіть якщо Україні якимось чином вдасться протистояти спробам російської сторони захопити ще не захоплені нею території, зберегти свої збройні сили та отримати від американців якісь туманні гарантії підтримки миру, безпека України все одно неминуче ляже на плечі європейських держав. Йдеться, що це

стане ще очевиднішим, якщо угоди не буде досягнуто, війна затягнеться, а Америка просто «піде вбік», як припускає Дональд Трамп-молодший.

***

Guerre en Ukraine: Zelensky, inflexible sur 'les territoires', revigoré par sa rencontre avec les Européens [Війна в Україні: Зеленський, непохитний у питанні «територій», натхненний зустріччю з європейцями]. *Le Parisien*. Paris. 2025. Décembre 9. URL : https://www.leparisien.fr/international/ukraine/guerre-en-ukraine-zelensky-inflexible-sur-les-territoires-revigore-par-sa-rencontre-avec-les-europeens-09-12-2025-WXPAKTPIF5AXPKPN56SWORT5PA.php.

В статті газети «Le Parisien» йдеться, що в Лондоні європейські союзники, серед яких Емманюель Макрон, висловили солідарність з Президентом України Володимиром Зеленським після того, як він наголосив, що не має «права поступатися Росії» територіями, на які вона претендує. Зустріч лідерів Франції, Німеччини та Великої Британії з В. Зеленським, яка тривала трохи менше двох годин, дозволила продовжити «спільну роботу над американським планом» щодо встановлення миру в Україні «з метою доповнення його європейськими внесками в тісній координації з Києвом».

***

Volodimir Zelenszkij közölte, kedden átadják az Egyesült Államoknak az amerikai béketerv átdolgozott változatát [Володимир Зеленський оголосив, що у вівторок США передадуть Сполученим Штатам переглянуту версію мирного плану]. *Népszava*. Budapes9t. 2025. December 9. URL : https://nepszava.hu/3304328_volodimir-zelenszkij-amerikai-beketerv-atdolgozott-valtozat-egyesult-allamok-oroszorszag-orosz-ukran-haboru.

В статті видання «Népszava» зазначається, що Президент України Володимир Зеленський під час візиту до Лондона анонсував передачу Сполученим Штатам оновленої версії мирного плану, скороченого з 28 до 20 пунктів через вилучення відверто антиукраїнських положень. В. Зеленський наголосив на неможливості жодних територіальних поступок країні-агресору, оскільки це суперечить Конституції України та міжнародному праву, попри тиск з боку російської влади. Видання повідомляє, що В. Зеленський провів переговори з лідерами Великої Британії, Німеччини та Франції, а також запланував візит до Італії для зустрічі з прем'єр-міністеркою Джорджею Мелоні. Насамкінець підкреслюється, що Сполучені Штати намагаються знайти компроміс, однак між сторонами зберігаються серйозні розбіжності через загарбницькі вимоги окупантів.

***

Kalmus, Teet. Teet Kalmus: Zelenskõi käik pani nii Trumpi kui ka Putini omamoodi kahvlisse [Теет Калмус: Крок Зеленського поставив і Трампа, і Путіна у своєрідне безвихідне становище]. *Eesti Päevaleht*. Tallinn. 2025. December 10. URL : https://epl.delfi.ee/artikkel/120422754/sojaraport-teet-kalmus-zelenskoi-kaik-pani-nii-trumpi-kui-putini-omamoodi-kahvlisse.

Естонський воєнний оглядач Теет Калмус на сторінках естонської газети «Eesti Päevaleht» пише, що президент США Дональд Трамп значно посилив тиск на Президента України Володимира Зеленського, щоб він якомога швидше погодився на умови мирного плану, які переважно продиктовані країною-агресором. За його словами, російський диктатор додатково висловив бажання надати окупованим територіям юридичний статус, але цього не можуть гарантувати ні президент США Д. Трамп, ні В. Зеленський. В

українському контексті це означатиме проведення референдуму з цього питання. По-перше, це вимагатиме припинення воєнних дій, а по-друге, результат референдуму буде відомий заздалегідь – українці не погодяться оголосити свою територію ворожою. Автор пише, що крім того, якщо російський диктатор досягне свого, на міжнародному це буде сприйматися як те, що груба військова сила важливіша за міжнародне право. Для російського диктатора, зазначає Т. Калмус, краса гри полягає в тому, що навіть якщо В. Зеленський погодиться на всі пункти мирного плану, країна-окупант не зобов'язана їх дотримуватися, а це означає, що вона може продовжувати боротьбу ще довго, якщо захоче.

***

Reyes, Ronny. Ukraine land concession vote may be on the table as US pushes peace deal, Volodymyr Zelensky suggests [Володимир Зеленський припускає, що в умовах просування США мирної угоди голосування щодо поступки землі в Україні може бути предметом обговорення]. ***New York Post.*** **New York. 2025. December 11. URL : https://nypost.com/2025/12/11/world-news/ukraine-land-concession-vote-may-be-on-the-table-as-us-pushes-peace-deal-zelensky-says/.**

Репортер американської газети «New York Post» Ронні Рейєс зазначає, що в міру того, як українська і російська сторони наближаються до угоди про припинення вогню, досягнутої за посередництва США, Президент України Володимир Зеленський заявив, що зберігаються розбіжності з приводу того, чи Донбас буде «вільною економічною зоною», як пропонували американські посередники, чи «демілітаризованою зоною». За цим планом українські війська мають вийти з частини території, а російські – не заходити туди. Глава держави наголосив, що запропонована модель не в інтересах України, бо справедливо стояти на контактній лінії, але діалог триває, і Київ шукає справедливі рішення, засновані на паритеті та безпекових гарантіях. Український лідер також заявив, що США працюють над узгодженням гарантій безпеки для України, які пом'якшили б російську агресію, зазначивши при цьому, що у нього відбулися конструктивні переговори з держсекретарем США Марко Рубіо, міністром оборони Пітом Гегсетом, генеральним секретарем НАТО Марком Рютте. Як пише репортер, за словами В. Зеленського, територіальні питання, прописані в мирному плані США, має розв'язувати український народ – через вибори або референдум.

***

Guerre en Ukraine: Kiev n'envisage aucun 'deal sur les territoires', assure Paris [Війна в Україні: Київ не розглядає жодних «угод щодо територій», запевняє Париж]. ***Le Parisien*****. Paris. 2025. Décembre 12. URL : https://www.leparisien.fr/international/ukraine/guerre-en-ukraine-kiev-nenvisage-aucun-deal-sur-les-territoires-assure-paris-12-12-2025-N6ZGZ6ZUNFAD3A6FI7433462W4.php.**

В редакційній статті газети «Le Parisien» йдеться, що дипломатичний радник президента Франції Емманюель Бонн заявив, що Франція підтверджує підтримку України на мирних переговорах, зокрема зазначено, що «європейці та українці просять американців надати гарантії безпеки» перед початком будь-яких переговорів із територіальних питань. Він додав, що повинна бути повна прозорість щодо гарантій безпеки, які європейці та американці можуть надати українцям до досягнення будь-яких домовленостей щодо спірних територіальних питань. За словами радника, українці «не уклали жодних територіальних угод» і «сьогодні їх не розглядають».

***

Latendresse, Richard. Quand Trump s'amuse à redessiner la planète [Коли Трамп отримує задоволення від перекроювання кордонів планети]. *Le Journal de Montreal*. Montreal. 2025. December 13. URL : https://www.journaldemontreal.com/2025/12/13/quand-trump-samuse-a-redessiner-la-planete.

Колумніст Річард Латендресс у своїй колонці канадського видання «Le Journal de Montreal» коментує змінення політики президента США. Зокрема, він зазначає, що епоха «суперництва великих держав», яку сам Д. Трамп підтримував під час свого першого президентського терміну, тепер змінилася на дипломатію, засновану на оборудках, територіальних поступках і перегрупуваннях. За словами автора, традиційні союзники відходять на другий план на користь вільних двосторонніх відносин із Пекіном та країною-агресором. Як пише автор публікації, адміністрація Д. Трампа зараз підштовхує Україну до поступки всього Донбасу та розробляє мирний план із російською стороною, що супроводжується масштабною програмою економічного співробітництва: енергетика, інфраструктура, штучний інтелект, рідкісні метали. Тим часом Європа зі здивуванням та недовірою спостерігає за тим, як руйнується її статус привілейованого союзника. Колумніст пише, що ні Лондону, ні Парижу, ні Берліну не вдалося переконати американського президента особисто обговорити майбутнє України. На його думку, ще недоречніше те, що Вашингтон тепер відкрито підтримує європейські націоналістичні партії, пов'язані з MAGA, які найчастіше симпатизують російській владі.

***

Nun wird in Berlin verhandelt [Зараз у Берліні тривають переговори]. *Frankfurter Allgemeine*. Frankfurt am Main. 2025. Dezember 14. URL : https://www.faz.net/aktuell/politik/ukraine/ukraine-nun-wird-in-berlin-verhandelt-accg-200355158.html.

Газета «Frankfurter Allgemeine» публікує огляд щодо того, чого можна чекати від переговорів між представниками Сполучених Штатів – спеціальним представником президента США Стівом Віткоффом та і зятем Дональда Трампа Джаредом Кушнером – та України – Президентом України Володимиром Зеленським – про припинення російської агресивної війни, які проходять в Берліні. Він зауважує, що на переговорах у Берліні немає представників із російської сторони та країна-агресор уважно стежить за розвитком подій, особливо з огляду на плани, які підтримує канцлер Німеччини Фрідріх Мерц та запропонували деякі держави-члени ЄС, щодо використання мільярдів євро російських державних коштів, заморожених у Бельгії, для підтримки України. Країна-агресор, яка розпочала війну, порушуючи міжнародне право, у лютому 2022 р., звинувачує Ф. Мерца у розпалюванні війни, враховуючи потенційне фінансування подальших поставок зброї Україні.

***

Stacey, Kiran. Any Russia-Ukraine deal is doomed without security guarantees, says Starmer [Будь-яка угода між Росією та Україною приречена на провал без гарантій безпеки, зазначає Стармер]. *The Guardian*. London. 2025. December 15. URL : https://www.theguardian.com/world/2025/dec/15/russia-ukraine-deal-security-guarantees-starmer.

Кіран Стейсі, редактор політичного відділу газети «The Guardian», інформує, що прем'єр-міністр Великобританії Кір Стармер, виступаючи перед переговорами з

європейськими лідерами в Берліні, сказав, що він виступає проти будь-якої угоди, яка не містить достатніх військових гарантій для України, оскільки на Україну зростає тиск з боку США, щоб підписати план, який підтримує Дональд Трамп. К. Стармер зазначив, що європейська історія сповнена мирних угод, які провалилися, а інколи призводили до ще більших конфліктів, і тому так важливо приділяти цьому детальну увагу. Він переконаний, що «Путін знову і знову демонструє, що повернеться для нових конфліктів, якщо побачить таку можливість».

***

Stavrou, Athena. US hails ‘progress’ after five hours of peace talks with Zelensky in Berlin [США вітали «прогрес» після п’ятигодинних мирних переговорів із Зеленським у Берліні]. *The Independent*. London. 2025. December 15. URL : https://www.independent.co.uk/news/world/europe/ukraine-war-zelensky-nato-peace-talks-berlin-trump-starmer-b2884216.html.

Головна кореспондентка газети «The Independent» Афіна Ставру пише про зустріч у Берліні між Президентом України Володимиром Зеленським, спеціальним посланником Дональда Трампа Стівом Віткоффом, Джаредом Кушнером та делегаціями зі США та України, яка тривала понад п’ять годин. Як зазначає С. Віткофф, представники провели поглиблені дискусії щодо плану мирного врегулювання, економічних програм та інших питань. Було досягнуто значного прогресу, і завтра відбудеться повторна зустріч. Напередодні переговорів В. Зеленський відмовився від пропозиції України приєднатися до НАТО, назвавши це «компромісом» щодо припинення війни. Як вважає автор статті, згода українського лідера відмовитися від амбіцій України щодо НАТО знаменує серйозне зрушення для країни, яка прагнула приєднатися до Альянсу, як гарантії від російських атак, і це прагнення закріплене в Конституції України.

***

Stacey, Kiran. Any Russia-Ukraine deal is doomed without security guarantees, says Starmer [Стармер заявляє, що будь-яка угода між Росією та Україною приречена на провал без гарантій безпеки]. *The Guardian*. London. 2025. December 15. URL : https://www.theguardian.com/world/2025/dec/15/russia-ukraine-deal-security-guarantees-starmer.

Редактор відділу політики газети «The Guardian» Кіран Стейсі пише, що прем’єр-міністр Великобританії Кір Стармер, виступаючи перед переговорами з європейськими лідерами в Берліні, заявив депутатам парламенту, що він виступає проти будь-якої угоди, яка не включає достатніх військових гарантій для України, оскільки Київ перебуває під тиском з боку США з метою змусити його підписати план, який підтримує Дональд Трамп. Керівниця Таємної служби розвідки (MI6) Блейз Метревелі в окремому виступі в парламенті зазначила, що кремлівський диктатор затягує переговори щодо України, що відповідає давній оцінці розвідувального агентства про те, що російський диктатор несерйозно ставиться до припинення війни, за винятком випадків, коли це буде дуже йому вигідно. Керівниця спецслужби наполягає на тому, що підтримка з боку Великобританії України буде довгостроковою, оскільки вона має основне значення не лише для європейського суверенітету та безпеки, а й для глобальної стабільності.

***

U.S. dangles security guarantees for Ukraine but no deal on ‘painful’ territorial concessions [США обіцяють гарантії безпеки для України, але не домовилися про «болючі» територіальні

поступки]. *The Japan Times*. Tokyo. 2025. December 16. URL : https://www.japantimes.co.jp/news/2025/12/16/world/politics/us-ukraine-donetsk-peace-deal/.

В японській газеті «The Japan Times» подано інформацію, що Сполучені Штати запропонували Україні гарантії безпеки за зразком НАТО, в період, коли американські та європейські переговірники повідомили про прогрес у переговорах щодо припинення війни з країною-агресоркою, але угода про територіальні поступки залишається недосяжною. Посланці, направлені президентом США Дональдом Трампом, зробили безпрецедентну пропозицію на переговорах із Президентом України Володимиром Зеленським у Берліні, повідомили американські чиновники, але попередили, що така угода «не буде на столі вічно». Переговори в столиці Німеччини викликали певний оптимізм у європейських лідерів щодо шляху до припинення найсмертоноснішого конфлікту в Європі з часів Другої світової війни. Однак країна-терористка ще не погодилася на жодну зі змін, обговорених у Німеччині. Європейські лідери обережно привітали очевидну зміну курсу адміністрації Д. Трампа щодо гарантій безпеки для України.

***

Roth, Andrew. What did Ukraine peace talks in Berlin achieve – and what happens next? [Чого досягли мирні переговори щодо України в Берліні – і що буде далі?]. *The Guardian*. London. 2025. December 16. URL : https://www.theguardian.com/world/2025/dec/15/what-did-ukraine-peace-talks-in-berlin-achieve-and-what-happens-next.

Міжнародний кореспондент газети «The Guardian» Ендрю Рот аналізує підсумки дводенних переговорів у Берліні між делегаціями України та США про план завершення війни, які, за його словами, принесли позитивні результати щодо гарантій безпеки, проте найскладніші питання залишаються невирішеними. У публікації підкреслюється, що переговори були сфокусовані на гарантіях безпеки, які американці та європейці могли б запропонувати Україні в рамках майбутньої мирної угоди з російською стороною. Європейські лідери оприлюднили спільну заяву зі списком пропонованих гарантій безпеки і вкрай позитивно висловилися про ці пропозиції щодо захисту України.

***

Guerre en Ukraine: la France réclame des garanties ‘robustes’ pour Kiev avant toute discussion territoriale [Війна в Україні: Франція вимагає для Києва «надійних» гарантій перед будь-якими територіальними переговорами]. *Le Parisien*. Paris. 2025. Décembre 16. URL : https://www.leparisien.fr/international/ukraine/guerre-en-ukraine-la-france-reclame-des-garanties-robustes-pour-kiev-avant-toute-discussion-territoriale-16-12-2025-K4ROYA2RL5CGHOAOVYRKBT4BKM.php.

Французька газета «Le Parisien» інформує, що після переговорів у Берліні між США та Україною команда президента Франції Емманюеля Макрона закликала до «надійних гарантій безпеки» для України перед розглядом складного питання передачі українських територій, якого вимагає російська сторона. Йдеться, що радник Е. Макрона вважає, що завдяки роботі «коаліції охочих» і уточненню умов американської підтримки було досягнуто прогресу в питанні гарантій.

***

Doornbos, Caitlin. Zelensky thinks US would tighten screws on Russia if Moscow rejects Trump’s peace plan [Зеленський вважає, що США посилять тиск на Росію, якщо Москва відкине мирний план Трампа]. *New York Post*. New York. 2025. December 16. URL :

https://nypost.com/2025/12/16/world-news/us-could-issue-russian-sanctions-send-kyiv-weapons-if-kremlin-rejects-trump-peace-plan-zelensky/.

Репортерка газети «New York Post» Кейтлін Дорнбос інформує, що американські офіційні особи здебільшого уникають конкретних деталей того, що станеться, якщо російська сторона не піде на поступки американському плану, натомість зосередившись на просуванні мирного процесу, а не на інтенсивних, марафонських переговорах з українськими та російськими переговорниками. Директор Євразійського центру Атлантичної ради та колишній посол США в Україні Джон Хербст вважає, що поки посланці США підштовхують Україну до прийняття навіть раніше відхилених російських умов, а Сполучені Штати та їхні європейські союзники сперечаються щодо умов планів припинення війни, російська влада спостерігає, не маючи жодного стимулу йти на поступки для досягнення міцного миру.

***

Birnbaum, Michael. U.S. offers Ukraine security guarantee in bid to strike peace deal [США пропонують Україні гарантії безпеки у прагненні укласти мирну угоду]. *The Washington Post*. Washington. 2025. December 16. URL : https://www.washingtonpost.com/politics/2025/12/15/us-ukraine-security-guarantees/.

Кореспонденти американського видання «The Washington Post» Майкл Бірнбаум, Кейт Бреді та Девід Л. Стерн пишуть про зустрічі українських, американських і високопоставлених європейських чиновників у Берліні, які намагалися просунути мирну угоду на тлі російських бомбардувань українських міст. За словами Президента України Володимира Зеленського, за два дні переговорів були досягнуті успіху в спробах покласти край війні, зокрема Вашингтон запропонував гарантії безпеки, аналогічні тим, які надає оборонний альянс НАТО. Видання повідомляє, що американські офіційні особи заявили, що запропонували Україні «платинові» гарантії безпеки, для ухвалення яких буде потрібне голосування в Конгресі. Вони заявили, що вирішили 90 % проблем у відносинах між Україною та російською стороною, однак не надавши жодних подробиць про те, в якій формі будуть надані гарантії безпеки, за винятком того, що американських військ на території України не буде. Йдеться, що американські офіційні особи також заявили, що Україна та країна-агресор безпосередньо обговорюватимуть долю спірних територій на сході України, що свідчить про те, що вони не бачать негайного шляху компромісу шляхом переговорів.

***

Gabriel: Internationale Truppe in der Ukraine ohne Deutschland wäre ‘blamabel’ [Габрієль: Міжнародні сили в Україні без Німеччини були б «ганебними»]. *Focus*. Berlin. 2025. Dezember 18. URL : https://www.focus.de/politik/ausland/gabriel-internationale-truppe-in-der-ukraine-ohne-deutschland-waere-blamabel_a53ede35-8332-45e1-ad35-6d74d784a76f.html.

У редакційній статті німецького тижневика «Focus» йдеться, що колишній міністр закордонних справ Німеччини Зігмар Габрієль на можливій подальшій зустрічі між США та країною-агресором не очікує чіткої позиції президента США на підтримку європейців та їхніх ідей щодо миру в Україні. Щодо російського президента, З. Габрієль сказав, що той досі не зрушив ні на крок і немає жодних ознак того, що він був би готовий до миру. Щодо пропозиції Європи розгорнути багатонаціональні сили, З. Габрієль сказав, що спочатку необхідно буде домовитися про припинення вогню, однак, він вважає правильним, що

держави, які могли б передбачити таке розгортання, вже повинні готуватися до нього і це, звичайно, має включати найбільшу економіку Європи. За його словами, зробити щось подібне без Німеччини було б «ганьбою для нашої країни».

***

Doornbos, Caitlin. Rubio warns Ukraine war won't end in surrender, says talks only way out – as Putin demands capitulation [Рубіо попереджає, що війна в Україні не закінчиться капітуляцією, і заявляє, що єдиним виходом є переговори]. *New York Post*. New York. 2025. December 19. URL : https://nypost.com/2025/12/19/world-news/rubio-warns-ukraine-war-wont-end-in-surrender-says-diplomacy-is-only-option/.

Репортерка газети «New York Post» Кейтлін Дорнбос інформує, що держсекретар США Марко Рубіо заявив журналістам на тривалому брифінгу наприкінці 2025 р., що «ні Україна, ні Росія не є близькими до капітуляції, а це означає, що єдиним реалістичним способом зупинити кровопролиття є врегулювання шляхом переговорів». М. Рубіо виклав цю свою оцінку в той час, як російський диктатор на своїй чотиригодинній пресконференції наполягав на тому, що він не прийме нічого, окрім беззастережної капітуляції України, що посилило сумніви щодо серйозності його намірів про компроміс. Але, як пише авторка публікації, М. Рубіо зазначив, що мало звертає уваги на публічні заяви російського диктатора і натомість зосереджується на можливих результатах. На пресконференції М. Рубіо стверджував, що США залишаються єдиною країною, здатною навіть спробувати виступити посередником у припиненні війни, незважаючи на озброєння України та введення санкцій проти країни-агресора.

***

Telkes, András. Miért nem lesz (egyelőre) tartós béke Ukrajnában? [Чому в Україні (поки що) не встановиться міцний мир?]. *Népszava*. Budapest. 2025. December 20. URL : https://nepszava.hu/3305784_miert-nem-lesz-egyelore-tartos-beke-ukrajnaban.

Угорський журналіст Андраш Телькеш на шпальтах газети «Népszava» аналізує шляхи умов для тривалого миру в Україні. Автор констатує, що він не бачить таких шляхів так, як російська сторона продовжує наполягати на своїх вужчих і ширших військових цілях. Вона має намір повністю окупувати чотири області України, які вже анексовані, «згідно з російською конституцією: окупований у 2014 р. Кримський півострів, а також Херсонську, Луганську, Донецьку та Запорізьку області». Журналіст газети вважає, що справжній міцний мир в Україні зараз майже виключно в руках Європи та самої України, бо російську владу це зараз не цікавить, Дональда Трампа цікавить бізнес, Віктора Орбана цікавить власне переобрання. Автор називає Україну «перешкодою чи знаряддям в їхніх руках». Журналіст зазначає, що залишається побачити, чи вони «готові до дій» залишаться готовими до дій, чи вони перетворяться на «коаліцію, готову до дій».

***

U.S. says talks with Ukraine, Europe on ending war with Russia 'constructive' [США називають переговори з Україною та Європою щодо припинення війни з Росією «конструктивними»]. *Toronto Sun*. Toronto. 2025. December 21. URL : https://torontosun.com/news/world/russia-says-talks-on-u-s-peace-plan-for-ukraine-are-proceeding-constructively.

Канадська газета «Toronto Sun» інформує про переговори між представниками США, Європи та України, що тривали протягом останніх трьох днів у Флориді з метою припинення

війни в Україні. Йдеться, що переговори були зосереджені на узгодженні позицій. Спецпосланець США Стів Віткофф назвав ці зустрічі та окремі перемовини з російськими переговірниками «продуктивними». Після зустрічі з особливим посланцем російського правителя Кирилом Дмитрієвим С. Віткофф і радник Дональда Трампа Джаред Кушнер зустрілися з офіційними особами з України та Європи, а потім окремо з українською делегацією на чолі з секретарем РНБО Рустемом Умєровим.

***

Hammadi, Anissa. 'Nous entrons dans une nouvelle phase de la guerre': Macron et Poutine prêts à renouer le dialogue sur l'Ukraine, un signe de détente? [«Ми вступаємо до нової фази війни»: Макрон і Путін готові відновити діалог щодо України – ознака розрядки?]. *Le Parisien*. Paris. 2025. Décembre 21. URL : https://www.leparisien.fr/international/ukraine/nous-entrons-dans-une-nouvelle-phase-de-la-guerre-macron-et-poutine-prets-a-renouer-le-dialogue-sur-lukraine-un-signe-de-detente-21-12-2025-NMCUY2L6OJDGVDTQF4MFE2SOOA.php.

Журналісти газети «Le Parisien» Анісса Хаммаді й Анрі Верне інформують, що президент Франції Емманюель Макрон не виключає відновлення політичного діалогу з російським диктатором. Про це він заявив за кілька днів після того, як російський очільник публічно назвав європейських лідерів «підсвинками», а сам Е. Макрон називав диктатора «людожером». Попри це Е. Макрон заявив про готовність відновити політичний діалог із очільником країни-агресора після років її політичної ізоляції в Європі. Е. Макрон пропонує залучити ЄС та Україну до переговорів, якщо мирна ініціатива США не дасть результатів.

***

King, Ryan. Lindsey Graham warns Trump that Putin is acting like 'Lucy with the football' in Ukraine talks [Ліндсі Грем попереджає Трампа, що Путін поводиться як «Люсі з футбольним м'ячем» на переговорах щодо України]. *New York Post*. New York. 2025. December 21. URL : https://nypost.com/2025/12/21/us-news/lindsey-graham-warns-president-trump-that-vladimir-putin-is-acting-like-lucy-with-the-football-in-ukraine-talks/.

Журналіст американської газети «New York Post» Раян Кінг пише про заяву сенатора-республіканця Ліндсі Грема в ефірі програми «Meet the Press» на телеканалі «NBC News». За словами Л. Грема, Вашингтон намагається залучити російську сторону до переговорів, однак російський диктатор ігнорує ці зусилля. Сенатор вважає, що у разі відмови країни-агресора від мирної угоди президент Дональд Трамп повинен суттєво посилити тиск на країну-окупанта. Серед можливих кроків він назвав запровадження високих мит щодо країн, які купують російську нафту, визнання російської сторони державою-спонсоркою тероризму через депортацію українських дітей, а також затримання суден, що перевозять підсанкційну російську нафту. Окремо Л. Грем наголосив на необхідності надати Україні ракети «Tomahawk» для ураження російських підприємств із виробництва ракет і безпілотників. Сенатор також підкреслив, що підтримує укладення такої мирної угоди, яка унеможливить нове вторгнення в Україну. На його думку, цього можна досягти завдяки розміщенню європейських військ та наданню Україні чітких гарантій безпеки.

***

Négociation sur l'Ukraine: Washington et Kiev saluent des échanges 'productifs' en Floride [Переговори щодо України: Вашингтон та Київ вітають «продуктивні» переговори у Флориді]. *Le Journal de Montreal*. Montreal. 2025. Décembre 21. URL :

https://www.journaldemontreal.com/2025/12/21/pourparlers-a-miami-nouvelles-reunions-americano-ukrainienne-et-americano-russe.

Канадське видання «Le Journal de Montréal» пише про останній раунд мирних переговорів, що включав також окремі зустрічі американців і росіян у Флориді, який не призвів до якихось значних проривів, але всі сторони прагнули позитивно виглядати. Видання зазначає, що Сполучені Штати та Україна вітали «продуктивний та конструктивний» обмін думками між посланцями двох країн, які зустрілися в Майамі в присутності європейських переговорників з метою припинення війни в Україні. Американська сторона прийняла в Майамі російського посланця Дмитрієва, який також високо оцінив конструктивний характер переговорів.

***

Veser, Reinhard. Anreize für Putins Gewaltpolitik [Стимули для політики насильства Путіна]. ***Frankfurter Allgemeine*****. Frankfurt am Main. 2025. Dezember 21. URL : https://www.faz.net/aktuell/politik/ukraine/ukrainegespraeche-anreize-fuer-putins-gewaltpolitik-110806932.html.**

Політичний редактор німецької газети «Frankfurter Allgemeine» Ріхард Весер висловлює думку, що у всіх дискусіях щодо припинення війни проти України основне питання залишається одним і тим самим: хто може переконати американського президента, який насамперед зацікавлений у створенні образу власної величі? Він наголошує, що країна-агресор досягла певних успіхів у цьому відношенні, а червона доріжка для російського воєнного злочинця на Алясці стала попередньою кульмінацією. На думку автора, переговори щодо України стосуються не припинення війни, а того, хто може перемогти Дональда Трампа, а російська сторона спостерігає за розвитком європейсько-українсько-американських переговорів, не йдучи на жодні поступки. Р. Весер переконаний, що лише посилення тиску може спонукати російського диктатора до серйозних переговорів, а розбіжності між Європою та США, а також всередині ЄС, є стимулом для нього продовжувати свою політику насильства.

***

King, Ryan. JD Vance gets brutally honest about odds of resolving Ukraine War: ‘Good chance we won’t’ [Джей Ді Венс гранично відверто висловився про шанси мирного врегулювання війни в Україні: «Ймовірність того, що цього не станеться, дуже висока»]. ***New York Post*****. New York. 2025. December 22. URL : https://nypost.com/2025/12/22/us-news/jd-vance-gets-brutally-honest-about-odds-of-resolving-ukraine-war-good-chance-we-wont/.**

Журналіст американської газети «New York Post» Раян Кінг пише про відверту оцінку віцепрезидента США Джей Ді Венса, яку він дав у інтерв’ю «Unherd» щодо шансів на закінчення війни в Україні. Зокрема, він сказав, що зусилля адміністрації Дональда Трампа щодо мирного врегулювання кровопролитної війни в Україні можуть закінчитися як успіхом, так і провалом. Водночас він заявив, що було досягнуто прориву, який полягає в тому, що всі питання насправді винесені на поверхню. За його словами, на початку переговорів часто «спостерігалася гра в заплутування, приховування справжніх намірів та нерозкриття своїх карт».

***

Meheut, Constant. Zelenskyy opens way to demilitarized zone in eastern Ukraine to reach peace [Зеленський відкриває шлях до демілітаризованої зони на сході України для досягнення

миру]. *The Japan Times*. Tokyo. 2025. December 25. URL : https://www.japantimes.co.jp/news/2025/12/25/world/ukraine-talks-demilitarized-zone/.

Репортер газети «The New York Times», який висвітлює війну в Україні, Констант Мехеут на шпальтах японської газети «The Japan Times» повідомляє, що Президент України Володимир Зеленський готовий вивести свої війська з районів східної Донецької області, які все ще контролюються Україною, і перетворити ці райони на демілітаризовану зону в рамках можливої мирної угоди з країною-окупанткою. Пропозиція В. Зеленського щодо демілітаризованої зони була зроблена з умовою: країна-агресорка повинна буде вивести свої війська з еквівалентної ділянки землі в Донецькому регіоні. Поки що країна-окупантка не дала жодних ознак того, що вона готова погодитися на щось менше, ніж повний контроль над регіоном. Ця пропозиція є частиною переглянутого 20-и пунктного мирного плану, розробленого Україною та Сполученими Штатами протягом останніх кількох тижнів. План охоплює широкий спектр питань, від потенційних територіальних домовленостей до гарантій безпеки, яких хоче Україна, щоб запобігти майбутній російській агресії, а також плани щодо відбудови спустошеної війною країни.

***

Ritchie, Sarah. Carney, Zelenskyy speak as Ukrainian president prepares for peace talks in Florida [Карні та Зеленський обговорили останні події у ході мирних переговорів щодо війни в Україні]. *Toronto Sun*. Toronto. 2025. December 26. URL : https://torontosun.com/news/national/carney-zelenskyy-speak-as-ukrainian-president-prepares-for-talks-in-florida.

Провідна репортерка канадської телемережі новин «Global News» Сара Річі пише, що під час візиту Президента України Володимира Зеленського до Канади він разом із прем'єр-міністром Канади Марком Карні провели спільну онлайн-розмову з європейськими лідерами. Під час розмови обговорили найбільш принципові елементи проєктів ключових документів, про які говоритимуть президенти України і США. В заяві офісу М. Карні йдеться, що глава федерального уряду підтвердив відданість Канади підтримці України та наголосив на необхідності зберігати тиск на країну-агресора для продовження переговорів. Канада залишається активною у рамках «коаліції охочих» для спільних зусиль щодо безпеки та відновлення України.

***

Nelson, Steven. Trump tells Post there's a 'good shot' at reaching Russia-Ukraine peace during Zelensky's visit [Трамп заявив газеті «New York Post» про «хороші шанси» досягти мирного врегулювання російсько-українських відносин під час візиту Зеленського]. *New York Post*. New York. 2025. December 26. URL : https://nypost.com/2025/12/26/us-news/trump-tells-post-theres-a-good-shot-at-reaching-russia-ukraine-peace-during-zelenskys-visit/.

Вашингтонський кореспондент газети «New York Post» Стівен Нельсон повідомляє, що президент США Дональд Трамп висловив оптимізм щодо майбутніх переговорів із Президентом України Володимиром Зеленським, які мають відбутися у Мар-а-Лаго. В інтерв'ю виданню «New York Post» американський лідер заявив, що бачить хороші шанси на досягнення домовленості про припинення війни. За словами Д. Трампа, «і Україна, і Росія наразі виявляють зацікавленість у врегулюванні конфлікту, хоча їхні підходи суттєво відрізняються». Президент США зауважив, що головною проблемою залишається розсинхронізація сторін, бо кожного разу, коли одна сторона готова, інша – ні. Окремо глава

Білого дому підкреслив складність нинішньої ситуації, порівнявши її зі своїм попереднім досвідом, проте вкотре запевнив, що зможе довести справу до результату. Як зазначає кореспондент, упродовж кількох місяців президент США поперемінно відчував то оптимізм, то роздратування, часом визнаючи, що був на межі того, щоб опустити руки та дозволити східноєвропейським державам воювати між собою.

***

Zelensky still has cards to play in Trump's Ukraine poker game [У Зеленського все ще є тузи в рукаві в покерній грі Трампа з Україною]. *The Independent*. London. 2025. December 27. URL : https://www.independent.co.uk/voices/editorials/zelensky-trump-ukraine-russia-peace-deal-referendum-putin-us-politics-b2890944.html.

В редакційній статті газети «The Independent» йдеться, що в той час як Дональд Трамп веде переговори про мирні угоди, а російський диктатор дотримується жорсткої позиції, Президент України Володимир Зеленський веде більш тонку гру. Його пропозиція щодо референдуму про кордони України може змінити хід переговорів і показати, хто насправді серйозно налаштований на припинення війни. Д. Трамп може мати рацію щодо нинішнього скрутного становища України, яке значною мірою пояснюється припиненням значної частини раніше сильної підтримки Америки, але він помиляється, коли вважає В. Зеленського безнадійним прохачем без власних переваг. Видання пише, що В. Зеленський не може виграти війну, але поразка · знищення України – не є неминучою. В. Зеленський вміло розіграв ще одну карту – референдум в Україні щодо питання майбутнього територіального устрою. Видання зазначає, що це, звичайно, ризикований крок. Йдеться, що мирна угода, яку В. Зеленський вважає прийнятною, все ж може бути відхилена українським народом, а невелика поразка плану В. Зеленського була б особливо важким результатом для його країни та її майбутніх військових зусиль.

***

Toth, Mark. Ukraine gives Trump Christmas goodies – and Putin a lump of coal – ahead of peace meet [Україна зробила Трампу різдвяні подарунки, а Путіну – шматок вугілля напередодні мирної зустрічі]. *New York Post*. New York. 2025. December 27. URL : https://nypost.com/2025/12/27/opinion/ukraine-gives-trump-christmas-goodies-and-putin-a-lump-of-coal-ahead-of-peace-meet/.

Журналіст із питань безпеки видання «Kyiv Post» Марк Тот і полковник армії США у відставці Джонатан Світ у спільній публікації на шпальтах газети «New York Post» висловлюють переконання, що російський диктатор не прагне до миру, а навпаки, він хоче захопити кожен шматочок України. Автори вважають, що Президент України Володимир Зеленський, звичайно, «старається», зокрема напередодні Різдва, під час важливого поворота у своїй політиці, він сигналізував команді Дональда Трампа, що він готовий тимчасово, а не назавжди, поступитися українською територією для створення демілітаризованої зони на Донбасі. За словами авторів, «Путін, звичайно, хоче більшого, але в нього просто немає військової сили, щоб забрати все силою». Таким чином, як зазначає американський аналітичний центр «Інститут вивчення війни», йому явно не вистачає «людей або матеріальних ресурсів», щоб військовим шляхом «підкорити решту Донбасу». Дописувачі вважають, що Україна, зробивши російському диктатору приголомшливий різдвяний подарунок у вигляді «вугілля», повністю повернула собі стратегічно важливий Куп'янський залізничний вузол на сході країни, і це був принизливий «і нищівний удар для Кремля». Автори переконані, що для України найважливішою картою, яку вона має, є

золота, яка визначатиме, які гарантії безпеки Вашингтон надасть Україні, щоб запобігти післявоєнному російському вторгненню в Україну. В публікації йдеться, що дуже обнадійливим є переконання В. Зеленського щодо досягнення угоди з Білим домом про гарантії безпеки з боку США.

***

O'Grady, Siobhán. Trump and Zelensky strike hopeful tone after talks as hurdles remain [Трамп і Зеленський висловили надію після переговорів, хоча перешкоди зберігаються]. *The Washington Post*. Washington. 2025. December 28. URL : https://www.washingtonpost.com/politics/2025/12/28/trump-zelensky-meeting-ukraine-russia/.

Головна кореспондентка газети «The Washington Post» Сіобан О'Грейді, кореспондент Білого дому Ісаак Арнсдорф і репортерка видання Семмі Вестфолл коментують переговори в Мар-а-Лаго між президентом США Дональдом Трампом і Президентом України Володимиром Зеленським. В ході переговорів лідерів були вжиті заходи для узгодження пропозиції щодо припинення російського вторгнення, але залишаються складні питання, і незрозуміло, чи погодиться російська сторона на їхні рекомендації. Лідери заявили, що переговори за участю трьох країн продовжаться в січні. Д. Трамп, В. Зеленський і європейські лідери високо оцінили прогрес, досягнутий у переговорах, незважаючи на відсутність чіткого прориву. Д. Трамп заявив, що готовий виступити перед українським парламентом, визнавши, що мирний план щодо поступки території вимагатиме або парламентських дій, або народного референдуму.

***

King, Ryan. Trump willing to travel to Ukraine, pitch parliament on ceding land to Russia in bid to end war [Трамп готовий поїхати в Україну і переконати парламент поступитися землею Росії у спробі покласти край війні]. *New York Post*. New York. 2025. December 28. URL : https://nypost.com/2025/12/28/us-news/trump-willing-to-travel-to-ukraine-pitch-parliament-on-ceding-land-to-russia-in-bid-to-end-war/.

Журналіст американської газети «New York Post» Раян Кінг та старший репортер американського видання Кріс Несі пишуть про перемовини президентів США та України щодо припинення чотирирічної війни між українською та російською сторонами, яку Дональд Трамп назвав «найсмертоноснішою» війною з часів Другої світової війни. На пресконференції після саміту американський президент натякнув, що готовий вирушити в Україну, щоб переконати парламент поступитися частиною території у спробі покласти край війні. Як пишуть автори статті, протягом усього мирного процесу Президент України Володимир Зеленський стверджував, що не має права самостійно поступатися українською землею країні-агресору, що ставило під сумнів територіальні поступки. Йдеться, що в ході пресконференції український лідер пояснив, що Верховна Рада України може проголосувати або з цього питання, або винести його на референдум.

***

Harding, Luke. Trump says 'tough' issues remain for Ukraine peace deal after meeting Zelenskyy in Florida [Трамп заявив після зустрічі з Зеленським у Флориді, що у мирній угоді щодо України залишаються «складні» питання]. *The Guardian*. London. 2025. December 29. URL : https://www.theguardian.com/world/2025/dec/28/trump-zelenskyy-talks-amid-heavy-russian-airstrikes-on-ukraine.

Зарубіжний репортер газети «The Guardian» Люк Гардінґ прокоментував переговори Президента України Володимира Зеленського і президента США Дональда Трампа у Флориді. Він зазначив, що після переговорів Д. Трамп заявив, що угода про припинення війни в Україні «ближча, ніж будь-коли», але визнав, що «складні» питання щодо майбутнього східного Донбасу ще не вирішені. Президент США визнав наявність «одного або двох складних» невирішених питань щодо території та можливого припинення війни. Репортер зазначає, що незважаючи на позитивний імідж, було небагато ознак того, що справжня угода буде досягнута найближчим часом. На запитання про статус Запорізької АЕС, яка була окупована з початку повномасштабного вторгнення країни-агресора у 2022 р., Д. Трамп дав розгублену відповідь, сказавши, що «Путін її більше не бомбить».

***

Walker, Shaun. Is claim Ukraine deal is '95 % done' just another empty assertion from Trump? [Невже твердження про те, що угоду щодо України «завершено на 95 %», – це лише чергова порожня заява Трампа?]. *The Guardian*. London. 2025. December 29. URL : https://www.theguardian.com/world/2025/dec/29/ukraine-deal-trump-russia-zelenskyy.

Британський журналіст газети «The Guardian» з питань України та країни-агресора Шон Вокер аналізує результати мирних переговорів у Мар-а-Лаго. Він пише, що президент США Дональд Трамп після зустрічі з Президентом України Володимиром Зеленським заявив, що угода про припинення війни між країною-агресором та Україною «завершена на 95 %». Як вважає журналіст, ця заява Д. Трампа, схоже, є останньою у довгій низці надмірно оптимістичних заяв, що передвіщають швидке закінчення війни, бо російський диктатор не виявляє жодних ознак відмови від своїх максималістських цілей, а Д. Трамп не демонструє готовності чинити на нього тиск. На думку автора, поки не зміниться хоча б один із цих факторів, важко уявити, як може бути досягнута довгострокова угода. Журналіст наголошує, що дипломатична гра, яку розігрують європейські союзники України, зосереджена на підтримці діалогу Вашингтона з Києвом і на тому, щоб не дозволити Д. Трампу припинити американську допомогу, таку як обмін розвідувальною інформацією, яка залишається вкрай важливою для військових зусиль України. Автор прогнозує, що якщо ж припинення вогню та угоди не буде, перед Україною постануть два невтішні сценарії: в одному країна продовжить бойові дії та утримуватиме оборону доти, доки зміна політичного чи економічного клімату в країні-агресорі не змусять диктатора стати більш зговірливим на компроміс; в іншому випадку ситуація в Україні настільки погіршиться, що Київ, зрештою, буде змушений прийняти жорсткі умови російської сторони.

***

The winding path to a good Ukraine deal [Звивистий шлях до вигідної угоди з Україною]. *The Washington Post*. Washington. 2025. December 29. URL : https://www.washingtonpost.com/opinions/2025/12/29/ukraine-deal-trump-zelensky-putin-terms/.

В редакційній статті американського видання «The Washington Post» йдеться про зустріч Володимира Зеленського із президентом Дональдом Трампом. В. Зеленський прибув із великими надіями отримати схвалення Д. Трампа на мирний план, над яким українські та американські дипломати працювали кілька тижнів. Очікування високі, що може статися якийсь прорив, який покладе край кровопролитній війні. Але вкотре найскладніші питання було відкладено, тому видання вважає, що найкращий підхід полягає в тому, щоб підкріпити хиткі обіцянки багатими заходами щодо озброєння України, подібно до дикобраза,

допомагаючи їй будувати стіни з безпілотників та забезпечуючи її армію достатньою кількістю артилерії і ракет середньої дальності для стримування майбутнього російського реваншизму. Зазначається, що російська сторона вже дала зрозуміти про свій намір зірвати мирні переговори, заявивши, що Україна запустила безпілотники на одну з резиденцій російського диктатора – напад, який Київ заперечує. В редакційній статті зазначено, що, якщо диктатор знову відмовиться від мирних переговорів, то це буде не тому, що В. Зеленський відмовляється від умов справедливого та міцного миру. Йдеться, що українці платять величезну ціну, але готові продовжувати боротьбу.

***

Hergert, Paol. 'Seien Sie vorsichtig': EU-Chefs warnten Selenskyj vor Trump-Treffen [«Будьте обережні»: лідери ЄС застерегли Зеленського від зустрічі з Трампом]. *Focus*. Berlin. 2025. Dezember 30. URL : https://www.focus.de/politik/ausland/seien-sie-vorsichtig-eu-chefs-warnten-selenskyj-vor-trump-treffen_4de7f59a-7b7c-4f35-83c9-c9509f76c359.html.

Головний редактор німецького тижневика «Focus» Паол Гергерт пише, що Президент України Володимир Зеленський перш ніж полетіти до Флориди на зустріч із президентом США Дональдом Трампом для обговорення умов припинення війни, відвідав Канаду, де приватно поспілкувався з лідерами ЄС. Віртуальну зустріч провів канцлер Німеччини Фрідріх Мерц, у якій також взяли участь президент Франції Емманюель Макрон, прем'єр-міністр Данії Метте Фредеріксен, прем'єр-міністерка Італії Джорджа Мелоні, президентка Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн та генеральний секретар НАТО Марк Рютте. Згідно з протоколом зустрічі, лідери ЄС особливо прагнули, щоб В. Зеленський отримав чітке уявлення про очікування США та країни-агресора щодо мирної угоди. Ф. Мерц був відвертим і сказав, звертаючись до В. Зеленського, що йому важливо знайти способи координації з США щодо територіальних поступок, гарантій безпеки та реконструкції.

***

Novikov, Illia. Leaders from Europe and Canada discuss U.S.-led peace efforts as Russia-Ukraine tensions spike [Лідери європейських країн та Канади обговорюють мирні зусилля під проводом США на тлі загострення напруженості між Росією та Україною]. *Toronto Sun*. Toronto. 2025. December 30. URL : https://torontosun.com/news/world/leaders-discuss-us-led-peace-efforts-as-russia-ukraine-tensions-spike.

Журналісти агенції «Associated Press» Ілля Новіков та Кеті Марі Девіс пишуть на шпальтах канадської газети про переговори лідерів Європейського Союзу та Канади щодо підтримки України, її безпеки і відбудови. Як повідомив прем'єр-міністр Польщі Дональд Туск, у віртуальній зустрічі взяли участь лідери європейських країн, а також прем'єр-міністр Канади Марк Карні, глави європейських інститутів та генеральний секретар НАТО Марк Рютте. Зазначається, що це була перша зустріч європейських лідерів після перемовин президента США Дональда Трампа з Президентом України Володимиром Зеленським. Вашингтонський аналітичний центр «Інститут вивчення війни» заявив, що з тих пір, як Д. Трамп на початку 2025 р. розпочав дипломатичні зусилля з припинення війни, російська сторона прагнула затягувати і продовжувати мирні переговори, щоб безперешкодно продовжувати війну.

***

Doornbos, Caitlin. Ukraine desperate for Trump visit – hopes it would pause fighting and kick-start peace [Україна відчайдушно чекає на візит Трампа – сподівається, що він

призупинить бойові дії і дасть поштовх до миру]. *New York Post*. New York. 2025. December 30. URL : https://nypost.com/2025/12/30/world-news/ukraine-desperate-for-trump-visit-hopes-it-would-pause-fighting-and-kick-start-peace/.

Репортерка газети «New York Post» Кейтлін Дорнбос пише, що українці відчайдушно сподіваються, що президент США Дональд Трамп відвідає Україну, вважаючи, що це може змусити російську сторону призупинити бойові дії та започаткувати міцний мир. Після саміту з Президентом України Володимиром Зеленським Д. Трамп дав зрозуміти, що готовий відвідати Київ, щоб виступити на захист плану з припинення війни. За словами В. Зеленського, Д. Трамп скористається потенційним візитом, щоб домогтися формалізації мирного плану з боку України, для чого буде потрібний або всенародний референдум, або ратифікація українським парламентом. В. Зеленський також заявив, що очікує на продовження зустрічей між українськими, американськими та європейськими офіційними особами в січні 2026 р., окремі з яких можуть відбутися в Києві.

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

E-residendid elavdavad Eesti kaitsetööstust [Електронні резиденти стимулюють оборонну промисловість Естонії]. *Postimees*. Tallinn. 2025. December 11. URL : https://www.postimees.ee/8378228/e-residendid-elavdavad-eesti-kaitsetoostust.

Естонська газета «Postimees» інформує, що швидкозростаючий сектор оборонних технологій Естонії приваблює дедалі більше міжнародних гравців завдяки програмі електронного резидентства. Підприємець, генеральний директор «Xolo», компанії, що обслуговує глобальну спільноту фрілансерів, Аллан Мартінсон зазначив, що Естонія є однією з країн Європи, що найшвидше розвиваються в галузі оборонних технологій. Це пов'язано як з тісною співпрацею з Україною, так і з сильною міжнародною довірою, яка приваблює таланти та компанії з інших регіонів, допомагаючи естонській економіці зростати в стратегічно важливій галузі. Завдяки електронному резидентству розробники оборонних технологій можуть безпечно створити міцну основу для своєї компанії в правовому просторі Європейського Союзу та НАТО, де застосовуються міжнародно визнані правила та надійний захист інтелектуальної власності й цей досвід особливо важливий для українців. Йдеться, що електронні резиденти зареєстрували приблизно 50–60 компаній із усіх компаній, що діють у оборонному секторі, причому 30 із них були засновані українськими електронними резидентами.

***

Adrian, Peter. Die deutsche Wirtschaft kann von der Ukraine profitieren [Німецька економіка може отримати вигоду від України]. *Frankfurter Allgemeine*. Frankfurt am Main. 2025. Dezember 11. URL : https://www.faz.net/pro/weltwirtschaft/weltwissen/diese-chancen-bietet-die-ukraine-der-deutschen-wirtschaft-200337289.html.

Газета «Frankfurter Allgemeine» подає гостьовий пост від президента Асоціації німецьких промислових та торгових палат (DIHK) Петера Адріана, який пише, що Україна перетворюється на ключового гравця в майбутньому європейської політики безпеки, але вона також пропонує багато можливостей для співпраці з німецькою промисловістю – від сировини до технологій безпілотників. Він пропонує напередодні 8-го Німецько-українського бізнес-форуму 15 грудня 2025 р. уважніше розглянути дві теми, які можуть бути вирішальними для німецьких компаній: сировинні ресурси країни та зростаюча

співпраця у сфері безпеки і оборони. Співпраця між Німеччиною та Україною в оборонній промисловості, пише П. Адріан, суттєво змінилася за останні три роки і зараз з'являються спільні підприємства між німецькими компаніями та українськими партнерами, а також відкриваються нові сфери інновацій у сфері технологій безпілотних літальних апаратів та протиповітряної оборони. Він зазначає, що Україна – це країна з величезним потенціалом, який німецький бізнес також повинен використовувати та підтримувати і ті, хто діє сьогодні, не зважаючи на війну, роблять внесок у архітектуру європейської безпеки.

***

Ukrainā aizturēti 12 latviešu valodā runājoši telefonkrāpnieki [В Україні заарештували 12 телефонних шахраїв, які розмовляли латиською мовою]. *Diena*. Rīga. 2025. December 16. URL : https://www.diena.lv/raksts/latvija/kriminalzinas/ukraina-aiztureti-12-latviesu-valoda-runajosi-telefonkrapnieki-14345580.

Латвійська газета «Diena» інформує, що на початку грудня 2025 р. співробітники Департаменту запобігання кіберзлочинності Державної поліції разом із Прокуратурою Латвійської Республіки, Євроюстом, правоохоронними органами Чехії, Литви та України припинили діяльність організованої злочинної мережі, яка мала колцентри в Дніпрі, Києві та Івано-Франківську. До цієї мережі також входили 12 громадян Латвії, яких було затримано. Затримані свідомо поїхали до України працювати в колцентрах, щоб шахрайським шляхом виманювати гроші у мешканців Латвії. Порушено кримінальну справу, розслідування триває. Матеріальні збитки громадянам Латвії склали понад 2 млн євро, кількість жертв у Латвії встановлено.

***

Cousin, Victor. Guerre en Ukraine: 'des capacités impressionnantes', Kiev et Berlin vont produire 200 canons Bohdana pour 750 millions d'euros [Війна в Україні: «Вражаючі можливості», Київ і Берлін вироблять 200 гармат «Богдана» за 750 мільйонів євро]. *Le Parisien*. Paris. 2025. Décembre 19. URL : https://www.leparisien.fr/international/ukraine/guerre-en-ukraine-des-capacites-impressionnantes-kiev-et-berlin-vont-produire-200-canons-bohdana-pour-750-millions-deuros-19-12-2025-XMYUQSLF4VDKJLBNXKW3NZJMSU.php.

У статті журналіста французької газети «Le Parisien» Віктора Кузена повідомляється, що оборонна промисловість України у партнерстві з Німеччиною виготовить 200 самохідних артилерійських установок «Богдана» на шасі «Mercedes-Benz Zetros» за контрактом вартістю 750 млн євро. Автор посилається на заяву міністра оборони України Дениса Шмигаля про укладення низки угод із німецькими партнерами на суму понад 1,2 млрд євро та наводить технічні характеристики «Богдани» – калібр 155 мм, 4–6 пострілів за хвилину, автономність до 800 км і досяжність 40–60 км – підкреслюючи її адаптацію до стандартів НАТО і роль у посиленні артилерійних спроможностей України.

***

Scheffel, Sebastian. Mächtiges ukrainisches Artilleriesystem Bohdana fährt bald Mercedes [Потужна українська артилерійська система «Богдана» незабаром їздитиме на автомобілях «Mercedes»]. *Focus*. Berlin. 2025. Dezember 22. URL : https://www.focus.de/politik/ausland/mercedes-lkw-fuer-die-front-warum-selenskyj-fuer-dieses-artillerie-system-deutsche-technik-braucht_95b79f0a-ce1d-4e9e-b3fd-c1b4904b6832.html.

Редактор розділу «Політика» в німецькому журналі «Focus» Себастьян Шеффель інформує, що у Берліні канцлер Німеччини Фрідріх Мерц і Президент України Володимир

Зеленський підписали угоду про тіснішу співпрацю в оборонній сфері. Німеччина та Україна мають намір тісніше співпрацювати у проєктах озброєння, що вже реалізується щодо артилерійської системи «Богдана». Флагман української збройової промисловості будується на шасі «Mercedes» і Німеччина поставить 200 шасі, на які будуть встановлені артилерійські системи «Богдана» українського виробництва. За словами міністра оборони України Дениса Шмигаля, німецько-український проєкт коштуватиме 750 млн євро. Система «Богдана» коштує приблизно 3,75 млн євро. Ці витрати будуть оплачені за рахунок допомоги Німеччини, яка, як очікується, становитиме 11,5 млрд євро у 2026 р.

РЕАКЦІЯ СВІТОВИХ ПОЛІТИКІВ, ДІЯЧІВ ТА ОРГАНІЗАЦІЙ

Batka, Zoltán. Szalay-Bobrovniczky Kristóf: Oroszországban a politikai rendszer erős támogatottságot élvez, ami nem mondható el Ukrajnáról [Крістоф Салай-Бобровницький: Політична система в Росії користується сильною підтримкою, чого не можна сказати про Україну]. *Népszava*. Budapest. 2025. December 2. URL : https://nepszava.hu/3303622_szalay-bobrovniczky-kristof-meghallgatas-parlament-orosz-ukran-haboru.

В статті журналіста угорської газети «Népszava» Золтана Батки висвітлюється щорічне слухання міністра оборони Угорщини Крістофа Салая-Бобровницького в комітеті Державних Зборів з питань оборони та правопорядку. Міністр заявив, що політична система в країні-агресорі «користується сильною підтримкою», чого не можна сказати про Україну, і стверджував, що українська сторона вже «програла» цю війну у військовому сенсі, оскільки Сили оборони України мають лише 40 % комплектації, тоді як російські сили – 70 %, а також наголосив про наявність «системної корупції» в українській державі. К. Салай-Бобровницький звинуватив Європейський Союз у подвійних стандартах та веденні «воєнної стратегії», що спрямована на продовження війни та підрив американських «миротворчих намірів», вихваляючи при цьому позицію Угорщини, яка «стоїть на боці наративу миру». Міністр також згадав про завершення місії угорських Військово-повітряних сил у Балтійському регіоні в рамках Організації Північноатлантичного договору, де вони досі забезпечували безпеку повітряного простору «балтійських держав, що відчувають загрозу».

***

Macron heads to China for talks with Xi on trade ties and Russia's war in Ukraine [Макрон вирушив до Китаю для переговорів із Сі щодо торговельних зв'язків та війни Росії в Україні]. *The Asahi Shimbun*. Tokyo. 2025. December 3. URL : https://www.asahi.com/ajw/articles/16197800.

Японська газета «The Asahi Shimbun» інформує, що президент Франції Емманюель Макрон вирушає до Китаю з триденним державним візитом, присвяченим торгівлі та дипломатичним переговорам, оскільки президент Франції прагне залучити Пекін до тиску на країну-агресорку щодо припинення вогню з Україною. Е. Макрон виступатиме за співпрацю в економічних та торговельних питаннях, спрямовану на досягнення балансу, який забезпечить «стале, стабільне зростання, яке вигідне всім». Переговори Е. Макрона з Сі Цзіньпіном також стосуватимуться війни країни-окупантки в Україні, особливо після його зустрічі у Парижі з Президентом України України Володимиром Зеленським, на якій обговорювалися потенційні умови припинення вогню і Париж очікує, що Пекін утримається від надання країні-терористці будь-яких засобів для продовження війни.

***

Gutschker, Thomas. Drohungen aus Moskau, Ungewissheit in Brüssel [Загрози з Москви, невизначеність у Брюсселі]. *Frankfurter Allgemeine*. Frankfurt am Main. 2025. Dezember 3. URL : https://www.faz.net/aktuell/politik/ukraine/ukraine-verhandlungen-moskau-ist-fuer-amerika-wichtiger-als-bruessel-110796165.html.

Політичний кореспондент газети «Frankfurter Allgemeine» з питань Європейського Союзу, НАТО та країн Бенілюксу Томас Гутшкер і журналіст видання Фредерік Шмідт висловлюють думку, що американські переговірники з питань війни в Україні не бажають включати Європу в процес переговорів і навіть не повідомляють про їх хід. Йдеться, що адміністрація президента США Дональда Трампа надає пріоритет переговорам у країні-агресорі, а не зустрічі міністрів закордонних справ НАТО в Брюсселі, де вони намагаються домовитися про спосіб продовження закупівель зброї для України. Міністр закордонних справ Німеччини Йоганн Вадефуль сказав, що у Північній Атлантиці існує активний зв'язок і, що ця спільнота продовжує жити, незалежно від того, хто конкретно бере участь у цій зустрічі.

***

Hervouët, Vincent. Vincent Hervouët: 'Macron-Zelensky: Stand by Me' [Венсан Ервуе: «Макрон-Зеленський: Будьте поруч зі мною»]. *Le Journal du Dimanche*. Paris. 2025. Décembre 4. URL : https://www.lejdd.fr/International/vincent-hervouet-macron-zelensky-stand-by-me-164667.

Французький фахівець з міжнародних відносин Вінсент Ерве аналізує відносини між президентом Франції Емманюелем Макроном та Президентом України Володимиром Зеленським, які демонструють публічну близькість на тлі випробувань. Автор стверджує, що міцний і публічний прояв підтримки України з боку Е. Макрона приховує той факт, що європейські держави були відсунуті на другий план у врегулюванні українського питання, яке тепер вирішується переважно між Вашингтоном та кремлівською владою. Журналіст зазначає, що французький президент надав В. Зеленському знаки підвищеної уваги одразу після операції «Мідас», яка викрила корупційну мережу в найближчому оточенні президента України і дестабілізувала його режим. У статті також згадується укладення президентами двох країн символічної угоди про можливу купівлю винищувачів «Rafale» у майбутньому.

***

Ukraine: Emmanuel Macron juge 'indispensable' l'unité entre Européens et Américains et appelle à maintenir 'l'effort de guerre' [Україна: Емманюель Макрон вважає єдність між європейцями та американцями «невід'ємною» та закликає до збереження «воєнних зусиль»]. *Le Parisien*. Paris. 2025. Décembre 5. URL : https://www.leparisien.fr/international/ukraine/ukraine-emmanuel-macron-juge-indispensable-lunite-entre-europeens-et-americains-et-appelle-a-maintenir-leffort-de-guerre-05-12-2025-7URYDRB67ZDVLLPRU6WE6WRTOE.php.

Французька газета «Le Parisien» пише про візит президента Франції Емманюеля Макрона до Пекіна 4 грудня на 2025 р., під час якого він звернувся до голови Китаю Сі Цзіньпіна з проханням допомогти припинити війну в Україні. Зустріч віч-на-віч відбувається на тлі нових спроб США виступити посередником у припиненні майже чотирирічної війни. Е. Макрон, як пише видання, очолює боротьбу проти мирного плану США, який зазнає критики через повторення в ньому вимог російської сторони. Сі Цзіньпін заявив Е. Макрону, що «Китай підтримує всі зусилля, спрямовані на мир, і сподівається, що

всі сторони досягнуть справедливої, міцної та обов'язкової мирної угоди, прийнятної для всіх».

***

közelebb kerülhet hozzánk, ez néhány napon belül eldől [Віктор Орбан: Війна може наблизитися до нас, її результат вирішиться протягом кількох днів]. *Népszava*. Budapest. 2025. December 5. URL : https://nepszava.hu/3303975_orban-viktor-orosz-ukran-haboru-beketerv-oroszorszag-egyesult-allamok-ukrajna-europai-unio-korrupcio.

В статті газети «Népszava» подано коментар інтерв'ю, яке прем'єр-міністр Угорщини Віктор Орбан дав у своєму звичайному п'ятничному ранковому виступі у програмі «Доброго ранку, Угорщина!» на «Kossuth Rádió». Зокрема, він зазначив, що найближчими днями стане ясно, чи наблизиться війна до угорців, чи вони «погасять полум'я війни». В. Орбан наводить думку європейців, які переконані, що війну в Україні необхідно продовжувати, а ситуацію треба вирішувати на полі бою, і якщо ця позиція зміниться, то, на думку посадовця, загроза війни посилиться в Угорщині. У відповідь на дебати про звільнення російської нафти та природного газу від санкцій США прем'єр-міністр пояснив, що Європа також хоче запровадити санкції – повну заборону купівлі російських енергоносіїв. За його словами, це поверне Угорщину до ситуації, в якій вона перебувала до того, як було домовлено з президентом США про звільнення від санкцій. Прем'єр-міністр Угорщини щодо «репараційного кредиту» зазначив, що цим планом Євросоюз поставив бельгійські компанії в скрутне становище. На його думку, ліберальні ЗМІ Західної Європи «вводять людей в оману», стверджуючи, що ця війна, фінансована російськими багатствами, нічого не коштуватиме, і тому антивоєнні настрої не сильні в багатьох країнах.

***

Tassé, Loïc. Macron en Chine: naïf et cupide [Макрон у Китаї: наївний та жадібний]. *Le Journal de Montreal*. Montreal. 2025. Décembre 6. URL : https://www.journaldemontreal.com/2025/12/06/macron-en-chine-naif-et-cupide.

Канадський політолог і колумніст канадського тижневика «Le Journal de Montréal» Лоїк Тассе пиш про державний візит до Китаю Емманюеля Макрона, який в ході розмови з Сі Цзіньпінем безуспішно намагався послабити підтримку Китаєм російської сторони у війні України. В своїй статті Л. Тассе аналізує, чому Китай відмовляється допомагати Франції та іншим союзникам України проти російської сторони. На думку політолога, Китай дуже багато виграє від підтримки країни-агресора, купуючи російську нафту та газ за безпрецедентними цінами (хоча й у менших обсягах, ніж торік). Більше того, війна в Україні послаблює російську економіку. Вона підштовхує європейські країни до більш масштабного озброєння на шкоду своїм соціальним програмам та конкурентоспроможності бізнесу. Йдеться, що все це може дестабілізувати ці країни.

***

Ash, Timothy Garton. Whether using frozen Russian assets, ramping up defence production or deepening the relationship with the EU, it is up to us to secure Ukraine's future – and our own [Врятувати Україну від Путіна та Трампа може лише Європа – але чи зробить вона це?]. *The Guardian*. London. 2025. December 6. URL : https://www.theguardian.com/commentisfree/2025/dec/06/europe-ukraine-putin-trump-eu.

Історик, письменник та оглядач газети «The Guardian» Тімоті Гартон-Еш у статті розмірковує над питаннями, по-перше, чи зможе Європа разом із країнами-однодумцями,

такими як Канада, посилити Україну і послабити країну-агресора настільки, щоб перша зрештою взяла гору, і по-друге, чи зможе вона це зробити? На думку оглядача, відповідь на перше питання полягає в тому, що це буде дуже складно, але, якщо на саміті 18 грудня 2025 р. лідери ЄС узгодять спосіб використання заморожених російських активів, які утримуються в Бельгії, діра в бюджеті України може бути заповнена як мінімум на найближчі два роки. Оглядач зазначає, що незалежно від того, чи Європа використає заморожені російські активи, чи наростить виробництво військової продукції, чи поглибить відносини з ЄС, від «нас залежить, чи зможемо ми забезпечити майбутнє України – і наше власне». Автор статті вважає, що Україна сама має важливу домашню роботу, зокрема звільнення Андрія Єрмака, правої руки Президента України Володимира Зеленського, внаслідок великого корупційного скандалу, що відкриває для України можливість для сміливого внутрішнього перезавантаження, можливо, у формі створення справжнього уряду національної єдності.

***

The European Union's hypocrisies on Ukraine [Європейське лицемірство щодо України]. *The Washington Post*. Washington. 2025. December 7. URL : https://www.washingtonpost.com/opinions/2025/12/07/eu-ukraine-belgium-frozen-assets-macron/.

Думку редакційної колегії під назвою «Європейське лицемірство щодо України» оприлюднила газета «The Washington Post». В публікації журналісти фактично звинувачують європейських союзників України у подвійних стандартах. Йдеться, що, якщо війна розшириться, саме Європа першою опиниться під російським ударом. Це робить спроби європейських лідерів, пише газета, читати моралі США ще більш дивними. Редакційна колегія вважає, що це проблема всієї Європи, мовляв, лідери звично говорять про «непохитну підтримку та солідарність з Україною», але нібито лише у теорії. На практиці, зазначає видання, континент часто не здатний ані домовитися, ані діяти так, як цього потребує допомога сусіду. Зазначається, що ЄС лише зараз підходить до рішення про загальноєвропейську заборону на імпорт російського газу – і тільки з 2027 р. У статті йдеться, що американський президент має погану звичку часто ставиться до союзників менш прихильно, ніж до суперників, але він добре розуміє жорсткі правила, за якими працює сила.

***

Courea, Eleni. European leaders rally behind Ukrain in Downing Street talks [Європейські лідери згуртувалися навколо України на переговорах на Даунінг-стріт]. *The Guardian*. London. 2025. December 8. URL : https://www.theguardian.com/world/2025/dec/08/european-leaders-rally-behind-ukraine-in-downing-street-talks.

Політична журналістка газети «The Guardian» Елені Куреа, журналістка видання Дженніфер Ранкін і журналіст-міжнародник Пітер Бомонт на шпальтах газети «The Guardian» пишуть, що в Лондоні закінчилась спільна зустріч лідерів Британії, Франції, Німеччини та України. Європейські лідери в згуртувалися навколо Президента України Володимира Зеленського, сподіваючись, що їм нарешті вдасться досягти прориву і надати Україні доступ до мільярдів фунтів заморожених російських активів. Джерело в Єлисейському палаці повідомило журналістам «The Guardian», що зустріч у Лондоні «дала змогу продовжити спільну роботу» над мирним планом США і над тим, що «Європа може запропонувати».

***

Besk, Tamàs. Csalárd orbáni propaganda [Звичайна пропаганда Орбана]. *Népszava*. Budapest. 2025. December 8. URL : https://nepszava.hu/3304141_csalard-orbani-propaganda.

Угорський публіцист Тамаш Бек на шпальтах газети «Népszava» висловлює свою думку щодо позиції прем'єр-міністра Угорщини Віктора Орбана стосовно війни в Україні. На його думку, Європа прямує до війни і з цим твердженням важко сперечатися: збільшення інцидентів по всьому континенту, російські диверсії та інтенсивне шпигунство, спроби впливу з боку російської сторони. Т. Бек вважає, що стосовно атакованої України європейські демократії не роблять «помилки Чемберлена і Даладьє, які в тридцятих роках минулого століття, проводячи політику «невтручання», залишили республіканську Іспанію на милість держав Осі». За його словами, «коаліція охочих» озброюється та підтримує Україну грошима та технікою саме для того, щоб утримати кремлівську владу від війни. Т. Бек переконаний, що хитрі пропагандисти Віктора Орбана тихенько підмінюють причину наслідком: вони стверджують, що загроза війни існує виключно тому, що за цей час спрацювали рефлекси самооборони тих, хто приймає рішення в ЄС. Т. Бек наголошує, що українці, які неодноразово зазнавали нападів з боку режиму В. Орбана, жертвують своїми життями в окопах, втрачають кінцівки, психічне здоров'я і навіть життя саме заради миру й тому агітувати за агресора, який «прагне повернути всю радянську сферу впливу, використовуючи мільярди державних коштів, є чистою зрадою».

***

Chamberlain, Samuel. Trump warns Ukraine is 'losing' Russia war, calls for new elections despite wartime prohibition [Трамп попереджає, що Україна «програє» війну з Росією, і закликає до нових виборів, незважаючи на заборону воєнного часу]. *New York Post*. New York. 2025. December 9. URL : https://nypost.com/2025/12/09/us-news/trump-says-ukraine-should-hold-elections-despite-wartime-prohibition/.

Політичний редактор газети «New York Post» Семюель Чемберлен і вашингтонська кореспондентка видання Кейтлін Дорнбос, посилаючись на інтерв'ю Дональда Трампа виданню «Politico», пишуть, що президент США знову заявив, що в Україні слід провести президентські вибори. Він ствердно відповів на питання журналістки про те, чи «час Україні провести вибори». Президент США висловив думку, що влада України «використовує війну, щоб не мати виборів». В інтерв'ю Д. Трамп не виключив, що чинний Президент України Володимир Зеленський отримає перемогу в президентських перегонах. Журналісти нагадують, що раніше Д. Трамп уже закликав провести в Україні вибори і навіть називав В. Зеленського «диктатором», хоча згодом він не повторював цих тверджень.

***

Sedwill, Mark. It's no secret we are already at war with Russia – Putin must be hit with every trick in Britain's book [Ні для кого не секрет, що ми вже воюємо з Росією. Путіну потрібно дати відсіч усіма хитрощами, які є в арсеналі Британії]. *The Independent*. London. 2025. December 9. URL : https://www.independent.co.uk/voices/russia-war-putin-war-hybrid-cyber-b2880798.html.

На шпальтах газети «The Independent» колишній секретар кабінету міністрів Великої Британії Марк Седвілл розмірковує про роль Європи в подальшій підтримці України. Зокрема, він пише, що «Путін вважає Велику Британію найнепримиреннішим ворогом Росії». На його думку, Великобританія повинна очолити гібридну кампанію в Європі, адже британська розвідка, сили спеціального призначення та кібернетичні сили здатні завдавати стратегічного впливу за допомогою цілеспрямованих операцій. Екссекретар розуміє, що

ефективне стримування є наступальним, а не лише оборонним, яке вражає вразливі місця країни-агресора, змушуючи її захищатися всюди, ціною, яку важко передбачити. М. Седвілл переконаний, що Європі потрібна країна, готова її очолити і такою країною має бути Велика Британія.

***

Winfield, Nicole. Pope Leo criticizes Trump for trying to 'break apart' US-European alliance [Папа Римський Лев критикує Трампа за спробу «зруйнувати» американо-європейський альянс]. *The Independent*. London. 2025. December 9. URL : https://www.independent.co.uk/news/world/americas/pope-ukraine-deal-trump-european-alliance-b2881392.html.

Кореспондентка агенції «Associated Press», яка висвітлює події Ватикану, Ніколь Вінфілд на шпальтах британської газети пише про зустріч Папи Римського з Президентом України Володимиром Зеленським. Лев XIV виступив перед журналістами, заявивши, що вони обговорили необхідність припинення вогню та зусилля Ватикану зі сприяння поверненню українських дітей, яких незаконно депортувала країна-агресор. Папа Лев XIV наполягав на тому, що Європа має відігравати роль у будь-якій майбутній мирній угоді щодо України, одночасно критикуючи адміністрацію Дональда Трампа за її минулі спроби зруйнувати давній американо-європейський альянс. Святий Престол намагається залишатися нейтральним у війні, водночас пропонуючи солідарність і конкретну допомогу тим, кого він називає «мученицьким» народом України. Лев XIV уже тричі зустрічався з В. Зеленським і принаймні один раз говорив телефоном із російським диктатором.

***

Ministras J. Taminskas – apie atsaką į hibridines atakas, vežėjų situaciją ir technines apžiūras [Міністр Ю. Томінскас – про реагування на гібридні атаки, ситуацію з перевізниками та технічні огляди]. *Verslo žinios*. Vilnius. 2025. December 9. URL : https://www.vz.lt/verslo-aplinka/2025/12/09/ministras-j-taminskas-apie-atsaka-i-hibridines-atakas-vezeju-situacija-ir-technines-apziuras-577840.

Литовська газета «Verslo žinios» пише, що міністр транспорту та зв'язку Литви Юрас Томінскас у Брюсселі разом із представниками Канади, України та Швеції підписав декларацію про створення міжнародного фонду для підтримки реконструкції транспортної інфраструктури України. Очікується, що новий фонд почне діяти у 2026 р. Міністр переконаний, що реконструкцію України потрібно розпочати зараз, не чекаючи закінчення війни. Під час свого головування на Міжнародному транспортному форумі 2024 р. Литва разом із Канадою, Швецією та Україною створила спеціальну групу співробітництва «Групу спільних інтересів з питань транспорту в Україні» (CIG4U), яка сприяє проєктам реконструкції України в транспортному секторі. Йдеться, що одним із найважливіших пріоритетів міжнародного порядку денного міністра транспорту Ю. Томінскаса залишається підтримка України.

***

Cooke, Milli. Ukraine set to receive £100b in frozen Russian assets with deal 'imminent' [Україна отримає 100 мільярдів фунтів стерлінгів заморожених російських активів, угода «незабаром»]. *The Independent*. London. 2025. December 9. URL : https://www.independent.co.uk/news/world/europe/black-sea-drones-ukraine-navy-b2879911.html.

Політична кореспондентка газети «The Independent» Міллі Кук зазначає, що прем'єр Великої Британії Кір Стармер провів у Лондоні зустріч із Президентом України Володимиром Зеленським, президентом Франції Емманюелем Макроном і федеральним канцлером Німеччини Фрідріхом Мерцом. Лідери обговорили дипломатичну роботу з американською стороною та подальшу оборонну підтримку України. К. Стармер акцентував на ваижливості підтримки України й досягнення угоди, яка гарантуватиме справедливий і сталий мир. Е. Макрон висловив підтримку активної роботи на дипломатичному треку та акцентував, що важливо й надалі допомагати Україні. Ф. Мерц зазначив, що «наступні дні можуть бути вирішальними для всіх», і наголосив на продовженні підтримки України. Лідери наголосили: мирний план має передбачати забезпечення територіальної цілісності та суверенітету України, гарантії безпеки від партнерів і повне припинення вогню.

***

Guerre en Ukraine: plusieurs dirigeants européens, dont Emmanuel Macron, se sont entretenus avec Donald Trump [Війна в Україні: Декілька європейських лідерів, включаючи Емманюеля Макрона, поговорили з Дональдом Трампом]. *Le Parisien*. Paris. 2025. Décembre 10. URL : https://www.leparisien.fr/international/ukraine/guerre-en-ukraine-plusieurs-dirigeants-europeens-dont-emmanuel-macron-se-sont-entretenus-avec-donald-trump-10-12-2025-AJ4HV6FJM5DBFO2XETGMKOIVAA.php.

В редакційній статті газети «Le Parisien» йдеться, що президент Франції Емманюель Макрон оголосив, що провів телефонну розмову з президентом США Дональдом Трампом та іншими європейськими лідерами щодо України, «щоб спробувати досягти прогресу». За словами президента Франції, розмова тривала 40 хвилин, під час якої обговорювалися питання, які «хвилюють всіх». У бесіді також взяли участь прем'єр-міністр Великобританії Кір Стармер та канцлер Німеччини Фрідріх Мерц. Французька адміністрація президента поки що не прокоментувала зміст обговорень.

***

Gehrke, Christian. Ukraine-Expertin: Hinter Selenskyjs Wahl-Ansage steckt ein raffinierter Plan [Експерт із питань України: оголошення Зеленського про вибори – частина складного плану]. *Focus*. Berlin. 2025. Dezember 11. URL : https://www.focus.de/politik/ausland/ukraine-expertin-hinter-selenskyjs-wahl-ansage-steckt-ein-raffinierter-plan_8e4aca8e-ab31-412c-b87b-1cc8b5f22fb6.html.

Українсько-німецька політологиня Оксана Гусс в інтерв'ю тижневику «Focus» пояснює стратегію, яка лежить в основі рішення Президента України Володимира Зеленського про проведення президентських виборів, про які він заявив під час переговорів щодо мирного плану. В. Зеленський заявив про свою готовність організувати вибори і спростував звинувачення, що війна не закінчиться, тому що він «чіпляється» за президентство і не хоче йти з посади. Це сталося після того, як президент США Дональд Трамп раніше підтримав проведення виборів у охопленій війною країні. Вибори фактично все ще заборонені, але В. Зеленський хоче змінити закон через парламент і таким чином внести зміни до Конституції України. Політологиня вважає, що В. Зеленський має непогані шанси перемогти на президентських виборах.

***

Rónay, Tamás. Pápai hadüzenet Donald Trumpnak, szakítás az Orbán-kormánnyal [Папа оголошує війну Дональду Трампу та розриває відносини з урядом Орбана]. *Népszava*. Budapest.

2025. December 12. URL : https://nepszava.hu/3304670_xiv-leo-papa-donald-trump-orban-kormany-haduzenet-szakitas.

Журналіст угорської газети «Népszava» Тамаш Ронай пише, що перший американський глава церкви Лев XIV не став беззастережним прихильником республіканської адміністрації у Вашингтоні, а став однією з найважливіших моральних противаг Білому дому. За його словами, остаточний перелом стався останніми днями в італійському Кастель-Гандольфо, коли Лев XIV прийняв Президента України Володимира Зеленського в папській резиденції. Зустріч відбулася незабаром після того, як Дональд Трамп дав інтерв'ю виданню «Politico», в якому президент США назвав європейських лідерів «слабкими» і «занепалими», а ще раніше Д. Трамп окреслив мирний план, який фактично виключає ЄС з переговорів і йде на значні територіальні поступки російській стороні. Папа Римський дав однозначну оцінку планам президента США: після переговорів із В. Зеленським він заявив журналістам, що вести мирні переговори без участі Європи нереально і додав, що оновлена «Стратегія національної безпеки США» є «величезною зміною» в системі альянсів, які роками гарантували єдність Заходу. Тепер Лев XIV чітко дав зрозуміти: Ватикан не сприятиме миру, який досягається шляхом послаблення Європейського Союзу та в питанні України. Відстоюючи прийняття рішень на європейському рівні та необхідність гарантій безпеки, автор вважає, що Папа фактично вирубав ґрунт з-під ніг угорського уряду. За Папи Франциска угорське керівництво, можливо, вважало Святий Престол партнером у проросійській політиці миру, але реалізм Лева XIV диктує інше. Т. Ронай переконаний, що передбачуваний зовнішньополітичний альянс між Ватиканом та Угорщиною – у такому вигляді – остаточно припинив своє існування.

***

Hudson, John. Secret meetings between FBI and Ukraine negotiator spark concern [Таємні зустрічі між ФБР та переговірником з України викликають занепокоєння]. *The Washington Post*. Washington. 2025. December 12. URL : https://www.washingtonpost.com/national-security/2025/12/12/fbi-patel-bongino-ukraine-umerov/.

Політична кореспондентка агенції «PA Media» Софі Вінґейт пише на шпальтах американського видання, що, інформуючи свій кабінет міністрів про перебіг берлінських переговорів, прем'єр-міністр Кір Стармер заявив про досягнення прогресу, зазначивши, що шлях до миру не зовсім прямий, але зустріч у Берліні була продуктивною. За словами міністра оборони Великої Британії Джона Гілі, війна в Україні перебуває на важливому етапі, і прогрес у очолюваній США мирній кампанії «просунувся далі, ніж будь-коли» за час конфлікту. На засіданні Контактної групи з оборони України, яке Д. Гілі очолював разом із міністром оборони Німеччини Борисом Пісторіусом, він наголосив, що мають чітку місію – допомогти Україні в її сьогоднішній боротьбі та забезпечити мир завтра. Міністерка закордонних справ Великобританії Іветт Купер проінформувала членів Комітету з закордонних справ, що Велика Британія підтримує пропозиції Європейської комісії про «репараційний кредит», і продовжує обговорювати з іншими європейськими країнами їхню підтримку у забезпеченні можливості мобілізації російських суверенних активів для надання як військової, так і економічної допомоги.

***

Bolgár, György. A Szőlő utca hete [Тиждень Грейт-стріт]. *Népszava*. Budapest. 2025. December 13. URL : https://nepszava.hu/3304902_a-szolo-utca-hete.

Угорський теле- та радіо журналіст Дьордь Болгар на шпальтах газети «Népszava» аналізує допис міністра закордонних справ Петера Сіярто у фейсбук, написаний після виступу генсека НАТО в Берліні. П. Сіярто висловив думку, що в Брюсселі всі збожеволіли: «Марк Рютте сказав кілька різких речей: що ми є наступною мішенню для росіян, які можуть бути готові атакувати НАТО протягом п'яти років, і що безпека України є нашою безпекою». За словами автора, справа в тому, що не всі втратили здоровий глузд, і зовсім нещодавно, наприклад, на літньому саміті НАТО була прийнята резолюція, яка вважає за необхідне збільшити витрати на оборону до 5 % ВВП, насамперед, через загрозу з боку країни-агресора. Д. Болгар пише, що стосовно України було заявлено, що посилять підтримку цієї ініціативи, оскільки безпека України також сприяє безпеці НАТО.

***

Gurri, Martin. For Ukraine, winter is here, and with it hard choices that must be made [Для України настала зима, а разом із нею і непрості рішення, які необхідно ухвалити]. ***New York Post*****. New York. 2025. December 15. URL : https://nypost.com/2025/12/15/opinion/for-ukraine-winter-is-here-and-with-it-hard-choices-that-must-be-made/.**

Колишній аналітик ЦРУ, науковий співробітник у Центрі Меркатус в Університеті Джорджа Мейсона у Вірджинії Мартін Гуррі в статті для американського видання пише, що українці стикаються з політичним скандалом, який заплямував та послабив уряд, кривавим вторгненням та величезним тиском з боку американців, які вимагають піти на компроміс із країною-агресором. У відповідь Президент України Володимир Зеленський та його європейські шанувальники, залишаються в режимі непокори. Але, як зазначає автор, якщо для В. Зеленського непокора це акт фізичної хоробрості, то для європейців – це повна протилежність – боягузтво. Автор зазначає, що вони не запросять Україну до НАТО, бо це розлютить росіян, але вони з радістю різко засуджують план Д. Трампа, відмовляючись при цьому робити будь-які дії, крім групових обіймів на самітах. На думку М. Гуррі, якщо прихильники Д. Трампа справді хочуть врегулювання конфлікту шляхом переговорів, а не сподіваються, що Україна просто зникне з порядку денного президента, їм доведеться надати В. Зеленському необхідну допомогу, щоб Україна змогла пережити зиму.

***

Lietuva pasirašė Konvenciją dėl žalą Ukrainai vertinsiančios komisijos steigimo [Литва підписала Конвенцію про створення Комісії з оцінки збитків, завданих Україні]. ***Lietuvos rytas*****. Vilnius. 2025. December 16. URL : https://www.lrytas.lt/lietuvosdiena/aktualijos/2025/12/16/news/lietuva-pasirase-konvencija-del-zala-ukrainai-vertinsiancios-komisijos-steigimo-40628381#google_vignette.**

Литовська газета «Lietuvos rytas» повідомляє, що міністр закордонних справ Кястутіс Будріс підписав у Гаазі Конвенцію про створення Міжнародної компенсаційної комісії для України. Комісія буде відповідальна за оцінку шкоди, завданої російською агресією проти України, визначатиме розмір компенсації та забезпечення юридичної відповідальності за порушення міжнародного права. У заяві К. Будріса зазначено, що підписання Конвенції знаменує собою фундаментальний та необхідний етап колективної правової відповіді на російську агресію. Порушення міжнародного права, йдеться далі у заяві, не залишаться лише теоретичною оцінкою – вони матимуть конкретні наслідки, зокрема фінансові.

***

Doornbos, Caitlin. Bondi Beach hero helped disarm terrorist before police mistakenly shot him: report [Голова апарату адміністрації Білого дому Сьюзі Вайлз заявила, що Трамп вважає, що Путін хоче отримати всю Україну]. *New York Post*. New York. 2025. December 16. URL : https://nypost.com/2025/12/16/world-news/trump-thinks-russias-putin-wants-all-of-ukraine-wh-chief-susie-wiles/.

Репортерка газети «New York Post» Кейтлін Дорнбос інформує, що керівниця адміністрації Білого дому Сьюзі Вайлз заявила в інтерв'ю виданню «Vanity Fair», що президент США Дональд Трамп приватно вважає, що цілі російського диктатора в Україні передбачають набагато більше, ніж те, що обговорюється на переговорах щодо припинення російсько-української війни. Як повідомляє «Vanity Fair», Д. Трамп не самотній у своїх підозрах. Держсекретар США Марко Рубіо підозрював аналогічно – принаймні у жовтні – що навіть максималістська угода, яка передбачає передачу частини Донбасу, яку країні-агресору не вдалося захопити за більш як 11 років війни в цьому регіоні, не зможе зупинити російського диктатора. Старша наукова співробітниця та директора «Keystone Defense Initiative» Ребекка Л. Хайнріхс заявила, що Д. Трамп – «правий». На її думку, він має очолити процес і підштовхнути європейців до відновлення та закупівлі американської зброї для України, щоб утримати лінію оборони, одночасно зміцнюючи східний фронт НАТО для стримування подальшої агресії. Президентка американського благодійного фонду «RT Weatherman Foundation» Меган Моббс зазначила, що американський президент на 100 % правий – «Путін справді хоче всю Україну». Репортерка пише, що в той час як інші американські чиновники заявили, що, на їхню думку, російська сторона ухвалить мирний план із 20 пунктів, який розробляють США разом із Україною, російська влада не заявила, що схвалить цей план.

***

Pina, Marina. Sánchez aísla a España del futuro de Ucrania: 'Es una torpeza diplomática' [Санчес ізолює Іспанію від майбутнього України: «Це дипломатична помилка»]. *El Mundo*. Madrid. 2025. Diciembre 17. URL : https://www.elmundo.es/internacional/2025/12/16/6941aac9e4d4d867028b458d.html.

Журналіст іспанської газети «El Mundo» Деніел Віана та дипломатична кореспондентка видання Марина Піна повідомляють, що союзники Президента України Володимира Зеленського провели дві важливі зустрічі для майбутнього миру в Україні, а Іспанія була відсутня на обох зустрічах без пояснень. Перша зустріч відбулася у Берліні, де завершилася спільною заявою європейських лідерів. Тим часом прем'єр-міністр Іспанії Педро Санчес був у палаці Монклоа, представляючи річний звіт, який традиційно подається 30 вересня. Згодом міністри оборони зустрілися віртуально з Генеральним секретарем НАТО Марком Рютте, щоб координувати зусилля щодо підтримки України, а міністерка оборони Іспанії Маргарита Роблес у цей час вирушила до Лівану, щоб відвідати іспанські війська. Ці два кроки дипломати, з якими консультувалася газета «El Mundo», називають «незграбними». Йдеться, що небажання П. Санчеса витрачати на оборону значною мірою пояснює цю ситуацію. Крім того, вважають журналісти, додаючи нинішньому періоду значної внутрішньої слабкості, результатом цього стає скрутне становище, в якому опинилася Іспанія.

***

Juillet, Alain. Russie-Ukraine: Alain Juillet décrypte l'engrenage de la guerre [Росія-Україна: Ален Жюльє розшифровує спіраль війни]. *Le Journal du Dimanche*. Paris. 2025.

Décembre 17. URL : https://www.lejdd.fr/International/russie-ukraine-alain-juillet-decrypte-lengrenage-de-la-guerre-165091.

Експрезидент Академії економічної розвідки та Асоціації боротьби з незаконною торгівлею (ALCCI) Ален Жюльє в статті для тижневика «Le Journal du Dimanche» висловив думку, що нові президентські вибори в Україні дозволять новообраній посадовій особі, ким би він не був, зайняти сильнішу позицію на переговорах. До цієї думки він дійшов, аналізуючи стосунки України та країни-агресора з 2007 р., коли російський диктатор відмовився дозволити НАТО розмістити війська в країнах, що межують з країною-окупантом. Диктатор тоді зазначив, що Україну в результаті Помаранчевої революції 2004 р. та правління Юлії Тимошенко підштовхнули до підтримки Заходу. На думку А. Жюльє, ситуація загострилася, коли президенти Петро Порошенко і Володимир Зеленський почали прагнути «українізувати» російськомовну частину країни, і російська сторона скористалася ситуацією для анексії Криму. Він зазначає, що незважаючи на присутність посолки США Вікторії Нуланд, Мінські домовленості могли заспокоїти ситуацію, але насправді, за словами Ангели Меркель і Франсуа Олланда, вони дозволили союзникам підготуватися до війни, і країна-агресор змогла відчути перші ознаки санкцій як частину майбутньої політики Європейського Союзу.

***

Batka, Zòltan. Mohács békéje [Мир Мохача]. *Népszava*. Budapest. 2025. December 17. URL : https://nepszava.hu/3305168_mohacs-bekeje.

Журналіст угорської газети «Népszava» Золтан Батка зазначає, що сьогодні в Угорщині є військова сила, і це Віктор Орбан та партія «Фідес». Протягом багатьох років В. Орбан, використовуючи свій вплив, що залишився, боровся за те, щоб у російської імперії були гроші, щоб продовжувати свою нищівну війну, щоб окупувати сусідню Україну, фінансувати диверсійні операції спецслужб на Заході, які тривають роками, і діяти проти Польщі, Балтії чи навіть Румунії. Автор вважає, що під гаслом «хай буде мир» вони лобіюють дозвіл спостерігати, як російська влада розправляється з західноукраїнськими інтелектуалами, депортує частину населення, а потім, після років нарощування, починає витісняти НАТО з Центральної Європи. З. Батка, зазначає, що «саме такий мир, який пахне братською могилою, найефективніше проголошується з острова Мохач».

***

Szent-Iványi, István. ‘Nem tudom, hogy ez az össze-vissza beszélés a rossz mentális állapotnak a következménye vagy pedig kontrollt vesztett a miniszterelnök, és azt gondolja, hogy csak az számít, amit ő mond’ [«Я не знаю, чи є ця сварка результатом поганого психічного стану, чи прем’єр-міністр втратив контроль над собою і вважає, що тільки його слова мають значення»]. *Népszava*. Budapest. 2025. December 18. URL : https://nepszava.hu/3305490_orban-viktor-hazugsag-mentalis-allapot-szent-ivanyi-istvan.

Іштван Сент-Іваньї, колишній депутат Європарламенту, в інтерв’ю газеті «Népszava» висловився щодо заяви прем’єр-міністра Угорщини Віктора Орбана про нібито ухвалення рішення Європейського Союзу щодо виплати для України «репараційного кредиту». Зокрема, він сказав, що В. Орбан, можливо, неправильно зрозумів те, що Урсула фон дер Ляєн під час виступу в Європейському парламенті, окреслюючи варіанти, сказала, що бачить зростаючий опір кредитуванню заморожених російських активів Україні, тому вона вважає, що більш імовірно, що країни-члени візьмуть кредит разом, а не використають

заморожені російські активи. Дипломат підкреслює, що президентка Європейської комісії дала зрозуміти, що обидва варіанти все ще на столі, і мова про зняття питання з порядку денного не йде. Депутат вважає такі наративи прем'єра В. Орбана негативними як для внутрішньої, так і зовнішньої політики Угорщини.

***

Tassé, Loïc. 2025: une année de merde trumpiste [2025: рік повний лайна в стилі Трампа]. *Le Journal de Montreal*. Montreal. 2025. Décembre 21. URL : https://www.journaldemontreal.com/2025/12/20/2025-une-annee-de-merde-trumpiste.

Канадський політолог і колумніст канадського видання «Le Journal de Montréal» Лоїк Тассе в статті підводить підсумки року для міжнародної спільноти, вважаючи його воістину «трампівським» роком. На думку колумніста, одним із найважливіших досягнень року стало сприятливе ставлення до країни-агресора, яка перетворилася на авторитарну та експансіоністську державу. Тим не менш, зазначає він, Дональд Трамп мріє про Трамп-Тауер у російській столиці. Йдеться, що поки європейці та українці намагаються досягти перемир'я в Україні, Д. Трамп підтримує кремлівського диктатора, не говорячи про це прямо. Більше того, американські фінансисти працюють за лаштунками в російській столиці, щоб домовитися про інвестиції в енергетику та рідкісноземельні мінерали на постукраїнський період. Як вважає політолог, цей нездоровий потяг до країни-агресора можна помилково прийняти за грандіозну стратегію, але це далеко від істини – це просто опортуністичні ділові угоди та глибоке невігластво щодо потужних історичних зв'язків між Китаєм та країною-агресором.

***

Orbán Viktor: Brüsszel haditanácsot tartott [Віктор Орбан: У Брюсселі відбулася військова рада]. *Népszava*. Budapest. 2025. December 22. URL : https://nepszava.hu/3306011_orban-kormany-haboru-riogatas-tv2-tenyek.

Угорська газета «Népszava» пише, що ЄС прийняв рішення надати Україні кредит у розмірі 90 млрд євро, але без використання заморожених російських активів. Таке рішення ухвалили лідери ЄС під час переговорів у Брюсселі. саміту 2025 р. Віктор Орбан, прем'єр-міністр Угорщини виступив із різкою критикою ухваленого рішення, назвавши його «фінансовим божевіллям» та «грабунком майбутніх поколінь європейців». Оскільки лідери ЄС використали процедурні механізми, щоб обійти його вето, він зосередився на дискредитації самої моделі кредитування. В. Орбан заявив, що рішення забезпечити кредит за рахунок бюджету ЄС, а не самих активів країни-агресора, свідчить про слабкість Брюсселя. В. Орбан наголосив, що запозичення на ринках капіталу під гарантії бюджету ЄС знищують суверенітет національних держав. За його словами, угорці стали свідками народження боргової супердержави і кожен євро, взятий у борг сьогодні для України під заставу спільного бюджету Європи – це податок, який «наші діти будуть платити десятиліттями».

***

Tassé, Loïc. Mensonges et propagande contre l'Ukraine [Брехня та пропаганда проти України]. *Le Journal de Montreal*. Montreal. 2025. Décembre 22. URL : https://www.journaldemontreal.com/2025/12/22/mensonges-et-propagande-contre-lukraine.

Канадський політолог і колумніст канадського тижневика «Le Journal de Montréal» Лоїк Тассе в статті пише, що однією з тривожних особливостей російської пропаганди є її здатність із граничною впевненістю вимовляти найжахливіші брехливі твердження. На його думку саме такими «вправами» займався російський диктатор 19 грудня 2025 р. під час своєї великої щорічної конференції, на якій із усією серйозністю заявив, що «війну розпочали українці». Як вважає політолог, найбільші можливості для російської сторони пов'язані з проросійською позицією Дональда Трампа, який, схоже, прагне відносного миру в Україні, щоб полегшити реалізацію інвестиційних проєктів для своєї родини та друзів. Автор публікації зазначає, що за обставин, що склалися, зрозуміло, чому європейці хочуть надати Україні екстрене фінансування на відчайдушні заклики Президента України Володимира Зеленського, який прагне догодити Д. Трампу, намагаючись при цьому уникнути його жадібного гніву.

***

Ami az emberiesség elve alapján támogatás elvárható Ukrajna számára, azt az Orbán-kormány megtette [Уряд Орбана зробив все, що можна було очікувати для України щодо підтримки, заснованої на принципах гуманності]. *Népszava*. Budapest. 2025. December 23. URL : https://nepszava.hu/3306136_ami-az-emberiesseg-elve-alapjan-tamogatas-elvarhato-ukrajna-szamara-azt-az-orban-kormany-megtette.

Угорська газета «Népszava» пише, що глава адміністрації прем'єр-міністра Угорщини Гергей Гуйяш заявив, що уряд Віктора Орбана зробив все, що можна було очікувати для України щодо підтримки, заснованої на принципах гуманності. Міністр додав, що він не може сприяти крокам, які не служать миру. За словами Г. Гуйяша, партія «Тиса» не змогла б суперечити Брюсселю, навіть якби захотіла. Він заявив, що Європу нібито більше турбує не досягнення миру в Україні, а перемога над країною-агресором.

***

Farrell, Henry. Trump and Putin share a craving for status. That's why they both want to destroy Europe [Трампа та Путіна поєднує прагнення до високого статусу. Саме тому вони обоє хочуть знищити Європу]. *The Guardian*. London. 2025. December 23. URL : https://www.theguardian.com/commentisfree/2025/dec/23/donald-trump-vladimir-putin-europe-russia-us.

В статті британського видання «The Guardian» політолог, професор міжнародних відносин в Університеті Джонса Гопкінса Генрі Фаррелл та заслужений професор в Центрі Генрі А. Кісінджера при Школі передових міжнародних досліджень Університету Джонса Гопкінса Сергій Радченко розглядають відносини між Дональдом Трампом та російським диктатори, які «обоє, серед іншого, хочуть знищити Європу». Як зазначають автори публікації, є люди, які стверджують, що війна російського диктатора проти України мотивована не страхами чи імперськими амбіціями, а нестачею поваги з боку інших країн, адже колись країна-агресор користувалася авторитетом як одна з двох світових наддержав, але згодом втратила цей статус. На думку авторів, війна в Україні – це її спосіб відновитися. На думку професорів, можливо, дивно, але дії президента США Д. Трампа проти Європи мають схожі мотиви – наразі адміністрація Д. Трампа прагне зруйнувати старий порядок, замінивши його системою, заснованою на силі та національних інтересах. Йдеться, що оновлена «Стратегія національної безпеки США» проголошує бажання зберегти неперевершену «м'яку силу» США, але шлях до цього бачиться через визнання «вродженої величі та порядності Америки».

***

García, Beatriz. Sánchez, a las tropas en el exterior: «Sois lo mejor de España» [Санчес до військ за кордоном: «Ви найкращі з Іспанії»]. *La Razón*. Madrid. 2025. Diciembre 24. URL : https://www.larazon.es/espana/sanchez-tropas-exterior-sois-mejor-espana_20251224694bb7ecea66eb73531dd8e5.html.

Дописувачка іспанської газети «La Razón» Беатріс Гарсія повідомляє, що прем'єр-міністр Іспанії Педро Санчес провів традиційну відеоконференцію з військовими місіями, розгорнутими за кордоном, щоб відсвяткувати Різдво, та визнав їхню роль у надзвичайних ситуаціях національного масштабу, таких як великі лісові пожежі, що сталися минулого літа. Прем'єр-міністр хотів передати розгорнутим контингентам «повідомлення з привітаннями та глибокою вдячністю» від імені уряду та всього іспанського суспільства. Під час свого виступу П. Санчес наголосив, що, «на жаль», «загрози для Європи зберігаються», зосереджуючись головним чином на Україні, яка «продовжує привертати міжнародну увагу після чотирьох років невиправданого вторгнення та постійних страждань її населення». Тому він наголосив на важливості місій НАТО на східному фланзі, таких як місії у Словаччині, Латвії, Литві та Румунії, як демонстрації сили перед обличчям російського виклику.

***

Németh, Péter. Németh Péter: Békeháború [Петер Немет: Мир і війна]. *Népszava*. Budapest. 2025. December 24. URL : https://nepszava.hu/3305540_nemeth-peter-bekehaboru.

Петер Немет, головний редактор угорської газети «Népszava», зазначає, що відповідно до офіційної позиції уряду Угорщини, Україна «давно перестала бути суверенною державою, а можливо, й ніколи нею не була». Таким чином, вважає автор статті, спираючись на синтез різних думок, Угорщина проводить сепаратистську політику. Прем'єр-міністр Віктор Орбан перестав підтримувати Євросоюз відносно рано, тобто після перших днів війни в Україні, і служив російським інтересам, іноді відкрито, іноді в нечітких формулюваннях. П. Немет пише, що можна сказати й так: голова угорського уряду все більше сповзає в дихотомію війни та миру, майже довільно вибираючи, до якої групи належить той чи інший. П. Немет пише: він призначив себе захисником миру і його головним представником, до якого після його обрання можуть приєднатися Дональд Трамп, щось на зразок Ватикану, і Роберт Фіцо, який непереконливо проявив себе в інтересах Словаччини. Автор зазначає, що хотів би використати вислів, що В. Орбан довів звинувачення у війні до божевілля, але це було б неправильно, тому що він дуже свідомо будував цю риторику з самого початку, зовсім не піклуючись про те, що насправді представляють інші. Довгий час П. Немет думав, що В. Орбан готував цю суміш для внутрішнього ринку, але помилявся: він сміливо виводив її на міжнародний ринок.

***

XIV Leó pápa csalódott, hogy Vlagyimir Putyin karácsonykor is Ukrajnát lövi [Папа Лев XIV розчарований тим, що Володимир Путін продовжує обстрілювати Україну на Різдво]. *Népszava*. Budapest. 2025. December 24. URL : https://nepszava.hu/3306186_xiv-leo-papa-csalodas-orosz-ukran-haboru-tuzszunet.

Угорська газета «Népszava» зазначає, що Папа Римський Лев XIV у своєму різдвяному зверненні до вірян закликав поважати Різдво як день миру і припинити бойові дії. Папа висловив надію, що його заклик буде почутий і світ отримає хоча б коротку паузу

у війнах. Глава католицької церкви повідомив журналістам біля своєї резиденції в Кастель-Гандольфо, що засмучений відмовою російської сторони від різдвяного перемир'я у війні з Україною, яка триває вже майже чотири роки. Лев XIV, який став першим Папою Римським зі Сполучених Штатів, неодноразово виступав із закликами до припинення війни в Україні та досягнення миру шляхом діалогу.

***

Kirka, Danica. King Charles III calls for kindness and unity in Christmas message amid global conflicts [У різдвяному посланні король Карл III закликає до доброти та єдності на тлі глобальних конфліктів]. *Toronto Sun*. Toronto. 2025. December 25. URL : https://torontosun.com/news/world/king-charles-iii-picks-westminster-abbey-as-the-site-of-his-christmas-day-broadcast.

Журналістка агенції «Associated Press» Даніка Кірка на шпальтах канадської газети «Toronto Sun» пише про різдвяне послання короля Карла III, в якому він закликає до єдності у розділеному світі. У своєму різдвяному привітанні король Карл III наголосив на цінності доброти, співчуття та мужності, а звернення завершилося виступом українського хору «Пісні для України», який виконав «Щедрик», підкреслюючи надію та єдність на тлі світових викликів. На відео під час промови також були кадри візиту принцеси Анни до українських поранених воїнів, хоча сам король прямо не згадував Україну, зосередившись на загальнолюдських цінностях та допомозі. Авторка зазначає що промова прозвучала на тлі того, як європейські лідери мобілізують підтримку України, тоді як президент США Дональд Трамп втрачає терпіння до традиційних європейських союзників Америки.

***

Czene, Gábor. 'Nem szabad némának és tétlennek maradni, amikor a magyar kormány az agresszor pártját fogja egy szörnyű háborúban' [«Ми не повинні залишатися мовчазними та бездіяльними, коли уряд Угорщини стає на бік агресора у жахливій війні»]. *Népszava*. Budapest. 2025. December 26. URL : https://nepszava.hu/3305546_haboru-orban-kormany-magyarorszag-pszichozis-ivanyi-gabor-elemzes.

Журналіст угорської газети «Népszava» Габор Цене наводить думку політолога Даніеля Мікеца, що партія «Фідес» підвищує ставку в виборчій кампанії, намагаючись посилити сприйняття загрози війни в Україні, а також використовуючи це питання для розколу політичного простору. Політолог зазначає, що якою б складною не була ситуація для церкви, пастору Габору Івані не завадило доставити гуманітарну допомогу в Україну. Д. Мікец вважає, що прем'єр-міністр Віктор Орбана належить до табору, здатного досягти миру в Україні. Він наголошує, що якщо В. Орбану це вдасться, це буде для нього великим досягненням, але навряд чи це стане зрозуміло до виборів. Більш того, вважає політолог, немає впевненості, що він досягне успіху – в цій грі вони не хочуть роздавати карти Президенту України Володимиру Зеленському та Євросоюзу. Однак він вважає вкрай малоймовірним, що російський диктатор і Дональд Трамп зможуть створити міцний мир без Угорщини.

***

Le Sommier, Régis. Poutine-Macron: les dessous d'une reprise souhaitée du dialogue [Путін-Макрон: внутрішня історія бажаного відновлення діалогу]. *Le Journal du Dimanche*. Paris. 2025. Décembre 28. URL : https://www.lejdd.fr/International/poutine-macron-les-dessous-dune-reprise-souhaitee-du-dialogue-165362.

Французький журналіст проросійських поглядів, керівник ультраправого медіа «Omerta» Режі ле Сомм'є пише, що президент Франції Емманюель Макрон намагається відновити діалог із російським диктатором, зокрема виступаючи проти конфіскації активів країни-агресора задля посилення дипломатичної ваги Європи. Автор згадує попередні спроби зближення, ініційовані Е. Макроном, та його активні телефонні переговори з керівництвом російської влади напередодні повномасштабного вторгнення в Україну. Журналіст зазначає, що розрив відносин був поглиблений оприлюдненням змісту приватних розмов лідерів та демонстративною зневагою з боку російського президента під час зустрічі в російській столиці.

***

Guerre en Ukraine: Emmanuel Macron annonce une réunion des alliés de Kiev à Paris début janvier [Війна в Україні: Емманюель Макрон анонсує зустріч союзників Києва в Парижі на початку січня]. *Le Parisien*. Paris. 2025. Décembre 29. URL : https://www.leparisien.fr/international/ukraine/guerre-en-ukraine-emmanuel-macron-annonce-une-reunion-des-allies-a-kiev-a-paris-debut-janvier-29-12-2025-HOPVA3V3UBHJROQQLJFCZYCNII.php.

В статті за матеріалами газети «Le Parisien» йдеться, що президент Франції Емманюель Макрон у соціальній мережі «X» повідомив, що на початку січня в Парижі відбудеться зустріч країн «коаліції охочих», де планують фіналізувати конкретні внески кожної держави у систему безпекових гарантій для України. За словами Е. Макрона, він разом із іншими європейськими лідерами взяв участь у спільній розмові з Президентом України Володимиром Зеленським та президентом США Дональдом Трампом, після чого окремо поспілкувався з В. Зеленським. Е. Макрон зазначив, що сторони досягають прогресу в питанні безпекових гарантій, які він назвав центральним елементом для побудови справедливого та тривалого миру.

***

Nagy, Péter Tibor. Szlávok orbáni háborúja [Війна слов'ян Орбана]. *Népszava*. Budapest. 2025. December 30. URL : https://nepszava.hu/3306467_szlavok-orbani-haboruja.

Угорський історик, дослідник у галузі освіти, соціолог, історик освіти та університетський професор історії освіти Петер Тібор Надь на шпальтах газети «Népszava» пише, що позиція прем'єр-міністра Угорщини Віктора Орбана, який розглядає війну в Україні як виключно внутрішній слов'янський конфлікт, є історично та стратегічно помилковою. Автор підкреслює, що блокування В. Орбаном євроатлантичної інтеграції України несе ризик того, що Заходу згодом доведеться зупиняти російські окупаційні війська вже безпосередньо на угорській території, що стане катастрофою для країни. П. Т. Надь зазначає, що внаслідок збройної агресії російського диктатора українське суспільство остаточно обрало західний вектор розвитку, символічно розірвавши зв'язки з минулою моделлю існування. Експерт підсумовує, що підтримка української сторони необхідна не лише для захисту суверенітету, а й для запобігання перетворенню країни-агресора на азійський форпост проти Європи.

***

Smith, Helena. Cyprus pledges 'different mindset' as it assumes EU presidency [Кіпр обіцяє «інший спосіб мислення» у зв'язку з ухваленням головування в ЄС]. *The Guardian*. London.

2025. December 31. URL : https://www.theguardian.com/world/2025/dec/31/cyprus-pledges-different-mindset-as-it-assumes-eu-presidency.

Кореспондентка газети «The Guardian» у Греції, Туреччині та на Кіпрі Гелена Сміт інформує що з 1 січня 2026 р. Кіпр буде головувати у Раді Європейського Союзу, пообіцявши привнести новий підхід до переговорів, оскільки оборона, міграція та Україна продовжують бути пріоритетами. Журналістка зазначає, що шестимісячне перебування країни при владі починається з того, що питання оборони, міграції та України, як і раніше, залишаються в центрі уваги. Оскільки війна в Україні триває четвертий рік, міністр закордонних справ Константінос Комбос заявив, що увага ЄС, як і раніше, буде зосереджена на Україні і російській агресії. За його словами, кіпріоти дуже добре знали, що означають військові дії та окупація, оскільки 50 років тому в країну вторгнулася Туреччина і острів досі поділений на міжнародно визнаний греко-кіпрський південь та сепаратистську турецько-кіпрську північ. Г. Сміт зазначає, що згідно з словами міністра, якщо східно-середземноморська країна колись підтримувала тісні зв'язки з країною-агресором, і заможні росіяни, у тому числі союзники російського диктатора з-поміж олігархів, шукали на її берегах притулок, він сказав, що наразі Кіпр особливо чуйно ставиться до тяжкого становища України.

***

Freeland, Chrystia. Give Ukraine back its future [Поверніть Україні її майбутнє!]. *The Japan Times*. Tokyo. 2025. December 31. URL : https://www.japantimes.co.jp/commentary/2025/12/31/world/give-ukraine-back-future/.

Христя Фріланд, письменниця, журналістка і політична діячка, заступниця прем'єр-міністра Канади в 2019 р., міністерка фінансів Канади від 2020 р. до 2024 р., на шпальтах японської газети зазначає, що понад десять років більшість Заходу розмірковує про те, як упоратися з неминучим підпорядкуванням України російському агресору. Вона пише, що Захід говорив, що буде підтримувати Україну стільки, скільки буде потрібно, але все ж таки постійно не надавав Україні необхідної підтримки для перемоги. Х. Фріланд зауважує, що європейці не раз відмовляли Україну від максимально ефективного використання зброї. Політикиня вважає, що поразка Заходу почалася з вторгнення російської сторони до Криму в 2014 р. коли Захід закликав українців до бездіяльності та мовчазно визнав російський контроль над півостровом.

***

Ungar-Sargon, Batya. Lessons learned: How Trump must push his 'American reset' into 2026 [Уроки, зроблені з ситуації: як Трампу необхідно просунути своє «американське перезавантаження» до 2026 року]. *New York Post*. New York. 2025. December 31. URL : https://nypost.com/2025/12/31/opinion/how-trump-must-push-his-american-reset-into-2026/.

Американська журналістка і письменниця Батья Унгар-Саргон на шпальтах газети «New York Post» пише, що експерти сміялися, коли президент США Дональд Трамп заявив, що закінчить війну в Україні першого ж дня свого президентства. Журналістка зазначає, що була впевнена, що він має хороші шанси зробити це швидко, якщо не негайно, але це було помилкою. Наразі вона думає, що російський диктатор шукав вихід із ситуації, що насправді він хотів не поглинути всю Україну – завдання нездійсненне, враховуючи його ресурси, а отримати від Заходу гарантію того, що Україна не вступить до НАТО. Авторка пише, що Д. Трамп зробив саме це і навіть більше: він ясно дав зрозуміти, що питання про членство

України в НАТО зняте з порядку денного, заявивши, що Крим є частиною країни-агресора, і домагається від Президента України Володимира Зеленського ключових територіальних поступок.

РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАНЬ, ОЦІНОЧНИЙ АНАЛІЗ ТА РЕЙТИНГИ

Kuzmickaitė, Jurgita. Apklausa: pusė europiečių mano esant aukštą karo su Rusija riziką [Опитування: Половина європейців вважає високим ризик війни з Росією]. *Verslo žinios*. Vilnius. 2025. December 6. URL : https://www.vz.lt/verslo-aplinka/2025/12/06/apklausa-puse-europieciu-mano-esant-auksta-karo-su-rusija-rizika-577724.

Журналістка литовської газети «Verslo žinios» Юргіта Кузміцкайте повідомляє, що наприкінці листопада 2025 р. інститут дослідження громадської думки «Cluster 17» опитав 9553 респондентів із дев'яти країн ЄС – Бельгії, Хорватії, Франції, Німеччини, Італії, Нідерландів, Польщі, Португалії та Іспанії – з різних геополітичних питань. Результати опитування показують, що 51 % респондентів вважають, що ризик того, що їхня країна може бути змушена розпочати війну з країною-агресором в найближчі роки, є високим або дуже високим. Згідно з опублікованим останнім опитуванням французьким виданням «Le Grand Continent», майже дві третини респондентів вважають, що їхня країна не зможе захистити себе у разі нападу країни-агресора.

***

Chamberlain, Samuel. More Americans than ever want US to send weapons to Ukraine, key defense survey finds [За даними ключового оборонного дослідження, американці більше, ніж будь-коли, хочуть, щоб США відправили зброю в Україну]. *New York Post*. New York. 2025. December 5. URL : https://nypost.com/2025/12/05/us-news/more-americans-want-us-to-send-weapons-to-ukraine-key-defense-survey-finds/.

Політичний редактор газети «New York Post» Семюел Чемберлен знайомить читачів із восьмим щорічним опитуванням Інституту Рональда Рейгана щодо питань національної оборони, яке показало збільшення підтримки України у війні з російською стороною серед американців. Згідно з даними, майже дві третини американців хочуть, щоб США продовжували постачати зброю в Україну – навіть незважаючи на те, що адміністрація Дональда Трампа знову намагається домовитися про припинення майже чотирирічної війни. Опитування показало, що 64 % американців виступають за відправку летальної допомоги для підтримки уряду України, що на 9 % більше, ніж в 2024 р., і є найвищим показником з початку російського вторгнення у лютому 2022 р. Трохи більше – 65 % підтримують надання Україні крилатих ракет великої дальності, таких як «Tomahawk», щоб дозволити завдавати ударів у глибині російської території, тоді як 68 % підтримують продаж американської зброї європейським союзникам, які потім постачали б її Україні. Що стосується інших питань, пов'язаних із найбільш смертоносною війною в Європі з часів Другої світової війни, більшість американців – 45 % підтримують повне територіальне звільнення України, тоді як 23 % вважають, що Україна має поступитися територією в обмін на гарантії миру та безпеки. Як пише автор, прогнози американців щодо того, яким буде результат війни в Україні, показали значний розкол громадської думки – від повного захоплення України до відновлення її кордонів 1991 р.

***

Medián: A magyarok 83 százaléka tart elképzelhetőnek külső befolyást a választásokba, a többség Oroszország irányából [Medián: 83 % угорців вважають, що зовнішній вплив на вибори можливий, більшість із них – із Росії]. *Népszava*. Budapest. 2025. December 11. URL : https://nepszava.hu/3304646_median-valasztasokba-valo-esetleges-beavatkozas-megiteles-kutatas.

Угорська газета публікує дані опитування громадської думки компанією «Median», проведеного на початку листопада 2025 р., щодо сприйняття України серед угорців, зокрема результати свідчать про погіршення сприйняття угорцями України, тоді як ставлення їх до росіян покращилося. Видання пише, що урядова пропаганда досягла своєї мети: майже через чотирі роки після початку війни в Україні угорське суспільство тепер розглядає країну-сусіда, як більшу загрозу, ніж російський агресор, хоча до цього ситуація була прямо протилежна. Щодо впливу української чи російської сторони на майбутні парламентські вибори в Угорщині, то 83 % опитаних схиляються в бік країни-агресора, як ймовірного чинника втручання у виборчий процес. Лише чверть угорців побоюються спроб України маніпулювати виборами.

***

Latvijas iedzīvotāji netic ASV miera plānam Ukrainai [Латвійці не вірять у мирний план США для України]. *Neatkarīgā Rīta Avīze*. Rīga. 2025. December 14. URL : https://nra.lv/pasaule/508156-latvijas-iedzivotaju-viedoklis-par-asv-miera-planu-ukrainai.htm.

Латвійська газета «Neatkarīgā Rīta Avīze» повідомляє, що у програмі «900 секунд» на телеканалі TV3 було проведено опитування серед населення щодо того, чи може широко обговорюваний український мирний план призвести до припинення активних бойових дій в Україні найближчим часом. Згідно з опитуванням, 14 % жителів Латвії віком від 18 до 65 років вважають, що обговорюваний план допоможе найближчим часом припинити активні бойові дії. 59 % учасників опитування дотримуються протилежної думки. 14 % населення не поінформовані про мирний план США для України, тоді як 13 % – не надали конкретної відповіді з цього питання.

***

Hammadi, Anissa. Vols, pertes… Une partie des armes envoyées à l'Ukraine disparaît des radars [Крадіжки, втрати... Частина зброї, відправленої в Україну, зникає безвісти]. *Le Parisien*. Paris. 2025. Décembre 22. URL : https://www.leparisien.fr/international/vols-pertes-une-partie-des-armes-envoyees-a-lukraine-disparait-des-radars-22-12-2025-OUAAGCBHJRBNXOIPFRVDEBRKKA.php.

Журналістка газети «Le Parisien» Анісса Хаммаді зазначає, що в той час як ЄС щойно надав Україні кредит у розмірі 90 млрд євро, влада України подвоює зусилля щодо боротьби з корупцією та злочинними мережами. Вона пише, що хоча переважна більшість обладнання, доставленого до Києва, дійсно сприяє військовим зусиллям, значна частина його зникає до прибуття в пункті призначення. Відповідно до звіту швейцарської неурядової організації «Global Initiative Against Transnational Organized Crime» (GI-TOC) від червня 2024 р., з лютого 2022 р. було втрачено або вкрадено майже 600 000 одиниць зброї. Журналістка газети вважає, що зброя не обов'язково потрапляє на чорний ринок, але труднощі з її відстеженням викликають занепокоєння, особливо зараз, коли ЄС щойно надав Україні безвідсоткову позику.

***

Tyrimas: Lietuvos gyventojai gynybą ir saugumą įvardija svarbiausiu Europos Sąjungos prioritetu [Опитування: Литовці називають оборону та безпеку головним пріоритетом Європейського Союзу]. *Verslo žinios*. Vilnius. 2025. December 22. URL : https://www.vz.lt/verslo-aplinka/2025/12/22/tyrimas-lietuvos-gyventojai-gynyba-ir-sauguma-ivardija-svarbiausiu-europos-sajungos-prioritetu-578430.

Литовська газета «Verslo žinios» надає дані опитування «Eurobarometer», яке було проведене в жовтні 2025 р. Було опитано 1002 респонденти методом випадкової ймовірнісної вибірки по всій Литві. Опитування відображає думку всіх громадян Литви зі статистичною похибкою не більше 3,1 %. Жителі Литви називають оборону та безпеку головним пріоритетом Європейського Союзу на наступні п'ять років – так вважають аж 54 % опитаних і цей показник є найвищим у ЄС. Згідно з опитуванням, литовське суспільство залишається одним із тих, хто найбільше підтримує Україну: 77 % населення підтримує військову підтримку, 85 % – її фінансову підтримку, 82 % – економічні санкції проти країни-агресора, а 71 % – перспективу членства України в ЄС.

РОСІЙСЬКА ПРОПАГАНДА ТА ДЕЗІНФОРМАЦІЯ

Paas, Kadri. Kreml ründab Euroopat edasi, kuni see on odav ja mugav [Кремль продовжить атакувати Європу, доки це не стане дешевим і зручним]. *Postimees*. Tallinn. 2025. December 15. URL : https://arvamus.postimees.ee/8379702/rainer-saks-pettusega-vene-armeesse-ukrainlaste-katte-langes-vangi-keeniast-parit-sodur.

На шпальтах естонської газети «Postimees» журналістка та політикиня Кадрі Паас застерігає, що кремлівська верхівка використовує свої старі, часто повторювані методи, щоб вбити клин між Сполученими Штатами, Європою та Україною, сіяти плутанину та впроваджувати ворожу політику розколу. Вона зазначає, що розуміння кремлівської точки зору дозволяє зрозуміти, чому Європа ніколи не встигає вчасно зібратися з силами, коли готується чергова інформаційна атака з російського боку, і чому деякі європейці навіть продовжують вірити у хвастощі та погрози росіян. Одне зрозуміло, зазначає вона: країна-агресор розглядає пропаганду як засіб досягнення інформаційно-психологічних ефектів, і при цьому підходить будь-який метод, який бентежить і стривожує опонента – яким кремлівська влада вважає Захід в цілому – і змушує його приймати поспішні рішення, які можуть бути зовсім не вигідними для західних країн.

РОСІЙСЬКІ АТАКИ НА КРАЇНИ НАТО ТА ЄВРОПИ

Vene piirivalvurid ületasid Narva jõel ebaseaduslikult ajutist kontrolljoont. Selgituste saamiseks loodi kontakt Vene [Російські прикордонники незаконно перетнули тимчасову лінію контролю на річці Нарва. Для уточнення інформації встановлено зв'язок із прикордонною службою РФ]. *Postimees*. Tallinn. 2025. December 17. URL : https://www.postimees.ee/8381710/video-vene-piirivalvurid-uletasid-narva-joel-ebaseaduslikult-ajutist-kontrolljoont-selgituste-saamiseks-loodi-kontakt-vene-piiriesindusega.

Естонська газета «Postimees» повідомляє, що 17 грудня прикордонники Східної префектури за допомогою камер відеоспостереження зафіксували пересування російських прикордонників на судні на повітряній подушці по річці Нарва біля пристані Васкнарва. Судно зупинилося біля причалу, з нього вийшли троє прикордонників і пішли по причалу. В цей час прикордонники перетнули лінію контролю з російською стороною в Естонію та

повернулися на російську сторону причалу. Після цього прикордонники повернулися до свого судна на повітряній подушці та перейшли на бік російської території. Керівник прикордонного відділу Східної префектури Ерік Пургель повідомив, що на місце інциденту на кордоні прибули кілька прикордонних патрулів Естонії.

***

Veidemane, Elita. Ģenerālis Graube: Ar Krieviju šobrīd esam kara attiecībās; iespējami speciāli izraisīti sprādzieni un ugunsgrēki [Генерал Граубе: Ми зараз у стані війни з Росією; вибухи та пожежі могли бути спричинені навмисно]. *Neatkarīgā Rīta Avīze*. Rīga. 2025. December 21. URL : https://nra.lv/neatkariga/komentari/elita-veidemane/509668-generalis-graube-ar-krieviju-esam-kara-attiecibas.htm.

Латвійська журналістка і громадська діячка Еліта Вейдемане на шпальтах латвійської газети «Neatkarīgā Rīta Avīze» знайомить читачів із реакцію латвійських політиків на повідомлення про перетин кордону Естонії трьома росіянами. Депутат Сейму Ігорс Раєвс зазначив, що, схоже росіяни стають дедалі зухвалішими, що це частина гібридних атак. Він вважає, що не варто сильно хвилюватися з цього приводу, але потрібно вжити адекватних заходів, щоб запобігти ескалації таких дій. І. Раєвс попереджає, що ситуація може загостритися через те, що Європейський Союз ухвалив рішення надати Україні велику суму грошей, і це неодмінно викличе зустрічну реакцію з російського боку. Міністр закордонних справ Естонії Маргус Цахкна під час візиту до Вашингтона попередив американських законодавців, що загроза з російського боку не тільки реальна, але й швидко наближається до кордонів країн Балтії. За його словами, така «прогулянка» трьох російських прикордонників територією Естонії – це, звичайно, лише невелика провокація, мовляв, ми можемо спокійно пройтися вашою землею, і нам за це нічого не буде. Військові експерти закликають припинити політику «обережності й скромності» та почати готуватися до можливого масштабного конфлікту.

САНКЦІЇ ПРОТИ РОСІЇ

VDD rosina kriminālvajāšanu pret Latvijas pilsoni par aizliegtu darbu Krievijas uzņēmumu labā [СДБ порушила кримінальну справу проти громадянина Латвії за заборонену роботу на російські компанії]. *Diena*. Rīga. 2025. December 8. URL : https://www.diena.lv/raksts/latvija/kriminalzinas/vdd-rosina-kriminalvajasanu-pret-latvijas-pilsoni-par-aizliegtu-darbu-krievijas-uznemumu-laba-14345201.

Латвійська газета «Diena» інформує, що Служба державної безпеки (СДБ) Латвії звернулася до прокуратури з вимогою порушити кримінальну справу проти громадянина Латвії за заборонену роботу на компанії російської держави-агресора, що є порушенням санкцій, запроваджених Європейським Союзом. Департамент волонтерства та дільниць розпочав кримінальне провадження проти особи за підозрою у порушенні санкцій ЄС. Було встановлено, що громадянин Латвії укладав трудові договори з кількома компаніями, зареєстрованими в країні-агресорі, де обіймав посади генерального директора та директора і безпосередньо надавав заборонені консультації у сферах господарської діяльності, управління та оподаткування.

***

Žiniasklaida: ‘Jozita’ ir ‘Gazimpeksas’ Ukrainai tiekė rusiškus naftos produktus kaip lietuviškus [ЗМІ: Компанії «Jozita» та «Газимпек» постачали в Україну російські

нафтопродукти під виглядом литовської продукції]. *Verslo žinios*. Vilnius. 2025. December 16. URL : https://www.vz.lt/verslo-aplinka/2025/12/16/jozita-ir-gazimpeksas-ukrainai-tieke-rusiskus-naftos-produktus-kaip-lietuviskus-578180.

Литовська газета «Verslo žinios» інформує, що, згідно з розслідуванням журналістського дослідницького центру «Siena», литовська мережа автозаправних станцій «Jozita» та компанія з російським капіталом «Газимпекс» експортували до України тисячі тонн зрідженого нафтового газу виробництва країни-агресора, надавши неточні або підроблені сертифікати з нафтопереробного заводу «Orlen Lietuva», який підтвердив журналістам, що йому відомо про використання виданих нею сертифікатів для обходу українських санкцій проти країни-агресора, і стверджує, що передала всю інформацію українській митниці, щоб можна було перевірити сертифікати та визначити справжнє походження вантажу. Представники «Siena» повідомили, що «Jozita» та «Газимпекс» стверджують, що не порушували ні литовських законів, ні українських санкцій.

ТЕРОРИСТИЧНІ АКТИ, ДИВЕРСІЇ ТА ХАКЕРСЬКІ АТАКИ РОСІЇ

Zuloaga, Jesús María. Incremento de los ciberataques rusos contra instalaciones críticas europeas [Збільшення кількості російських кібератак проти критично важливих європейських об'єктів]. *La Razón*. Madrid. 2025. Diciembre 1. URL : https://www.larazon.es/internacional/incremento-ciberataques-rusos-instalaciones-criticas-europeas_20251201692d591d9261f37ec7378f55.html.

Журналіст іспанського видання «La Razón» Хесус Марія Сулоага повідомляє, що звіт Міжнародного інституту стратегічних досліджень (IISS) проливає світло на поточну нетрадиційну війну країни-агресорки проти Європи, зосереджуючись на диверсійних операціях, спрямованих на критично важливу інфраструктуру. Ці атаки, які посилилися після повномасштабного вторгнення в Україну в 2022 р., спрямовані на військові об'єкти, електромережі, системи зв'язку та підводні кабелі. Їх метою є дестабілізація європейських урядів, створення соціальної і економічної напруженості та підрив єдності НАТО й ЄС у реагуванні на російську агресію. У звіті IISS детально описано децентралізовану диверсійну російську кампанію, яка використовувала слабкі місця в європейських правових та безпекових системах, включаючи залежність від громадян третіх країн, завербованих онлайн.

***

Cyberattack disrupts France's postal service and banking during Christmas rush [Кібератака порушила роботу французької поштової служби та банківської системи напередодні Різдва]. *Toronto Sun*. Toronto. 2025. December 22. URL : https://torontosun.com/news/world/cyberattack-disrupts-frances-postal-service-and-banking-during-christmas-rush.

Канадське видання «Toronto Sun» пише про кібератаку, яка вивела з ладу національну поштову службу Франції «La Poste» за три дні до Різдва, заблокувавши доставку посилок та онлайн-платежі. Це сталося через тиждень після того, як уряд Франції зазнав кібератаки, яка порушила роботу Міністерства внутрішніх справ, яке відповідає за національну безпеку. Як зазначає видання, Франція та інші європейські союзники України стверджують, що російська сторона веде проти них «гібридну війну», використовуючи диверсії, вбивства, кібератаки, дезінформацію та інші ворожі дії, які найчастіше важко швидко відстежити.

ФІНАНСОВА ТА ЕКОНОМІЧНА ДОПОМОГА УКРАЇНІ

Lietuva pateikė prašymą EK gauti 6,3 mlrd. Eur pusšimčiui gynybos projektų [Литва подала до Європейської комісії запит на 6,3 мільярда євро на півдюжини оборонних проєктів]. *Verslo žinios*. Vilnius. 2025. December 1. URL : https://www.vz.lt/verslo-aplinka/2025/12/01/lietuva-pateike-prasyma-ek-gauti-63-mlrd-eur-pussimciui-gynybos-projektu-577459.

Литовська газета «Verslo žinios» інформує, що заступник міністра національної оборони Кароліс Алекса під час засідання Європейської ради у Брюсселі повідомив, що Литва планує отримати 6,375 млрд євро від програми Європейського фонду дій у сфері безпеки (SAFE) та подала до Європейської комісії запит на 6,3 млрд євро для фінансування близько 50 оборонних проєктів. Після цього Європейська комісія оцінить їх, щоб перші виплати могли бути здійснені вже у 2026 р. Литва також планує виділити частину коштів від програми на підтримку України. Передбачаються різні заходи – спільні закупівлі з Україною, придбання військової техніки в України або постачальників ЄС для потреб України.

***

Stiglitz, Joseph E. Stiglitz: az EU-nak Oroszország pénzéből kellene támogatni Ukrajnát a háborúban [Стіглiц: ЄС має використовувати російські гроші для підтримки України у війні]. *Portfolio*. Budapest. 2025. December 2. URL : https://www.portfolio.hu/gazdasag/20251202/stiglitz-az-eu-nak-oroszorszag-penzebol-kellene-tamogatni-ukrajnat-a-haboruban-803290.

В публікації лауреата з економіки, професора Колумбійського університету Джозефа Стігліца йдеться про роль Європейського Союзу в мирному врегулюванні війни в Україні. Автор наголошує, що Європейський Союз має скористатися найсильнішим кроком для підтримки України, надавши їй «репараційний кредит» за рахунок заморожених активів країни-агресора, незалежно від участі Сполучених Штатів Америки. Автор стверджує, що, попри заяви критиків, використання цих коштів, більша частина яких знаходиться у бельгійській фінансовій установі «Euroclear», не несе ризику та є морально правильним, оскільки країна-агресор своїми діями в Україні спричинила найтяжчу кризу безпеки в Європі з часів Другої світової війни, а її активи користуються захистом європейських інституцій. Підкреслюється, що фінансова підтримка вкрай необхідна Україні, оскільки, за оцінками, їй знадобиться близько 140 млрд дол. лише протягом наступних двох років, навіть якщо війна закінчиться у 2026 р. На думку автора, захист України є захистом Європи, і ЄС повинен подолати свій страх застосування сили для протистояння очевидній і смертельній загрозі з боку кремлівської влади.

***

Labutytė-Atkočaitienė, Inga. ES viltys panaudoti įšaldytą Rusijos turtą dūžta į griežtą ECB poziciją [Сподіваючись використовувати заморожені російські активи, ЄС зруйнував жорстку позицію ЄЦБ]. *Verslo žinios*. Vilnius. 2025. December 2. URL : https://www.vz.lt/verslo-aplinka/2025/12/02/es-viltys-panaudoti-isaldyta-rusijos-turta-duzta-i-griezta-ecb-pozicija-577506.

Журналістка, яка є членом редакційної команди литовської газети «Verslo žinios», Інга Лабутіте-Аткокайтієне пише, що план Європейського Союзу щодо залучення великого кредиту для України, забезпеченого замороженими російськими активами, зіткнувся з серйозною перепоною. Згідно з планом Європейської комісії, країни ЄС нададуть державні гарантії та розділять ризики, щоб забезпечити погашення кредиту в розмірі 140 млн євро. Ця сума потім буде використана для потреб України. Як повідомляє газета «Financial

Times», Європейський центробанк (ЄЦБ) дійшов висновку, що запит Європейської комісії порушує договори ЄС та відмовив. Але, повідомляє «Financial Times», Європейська комісія почала розглядати альтернативні варіанти, які б забезпечили тимчасову ліквідність для підтримки кредиту в розмірі 140 млн євро.

***

Cook, Lorne. Belgium rejects EU plan to use frozen Russian assets for Ukraine, saying the move is too risky [Бельгія відкинула план ЄС щодо використання заморожених російських активів для України, заявивши, що цей крок є надто ризикованим]. *The Independent*. London. 2025. December 3. URL : https://www.independent.co.uk/news/belgium-ukraine-brussels-european-commission-japan-b2877020.html.

Журналіст агенції «Associated Press» Лорн Кук на шпальтах газети «The Independent» повідомляє, що Європейський центробанк (ЄЦБ) відмовився надавати гарантію щодо виплати Україні «репараційного кредиту» в 140 млрд євро. За даними газети, в ЄЦБ визнали, що пропозиція Єврокомісії виходить за межі його мандата. Зокрема, зазначено, що рішення створює додаткові складнощі для Брюсселя, який намагається залучити «репараційний кредит» під забезпечення заморожених російських активів, розміщених у бельгійському депозитарії «Euroclear». Міністр закордонних справ Бельгії Максим Прево заявив, що його країна вважає «варіант репараційного кредиту найгіршим із усіх, оскільки він ризикований». Прем'єр країни Барт де Вевер наполягає на тому, щоб уряди ЄС надали Бельгії фінансові гарантії, що перевищують 140 мдрд євро, які можна було б виплатити протягом кількох днів. Він також хоче, щоб термін дії цих гарантій перевищував термін дії санкцій ЄС проти російської сторони. Європейські країни відкинули як надмірну вимогу Бельгії надати їй «гарантії бланкового чека» для виділення Україні «репараційного кредиту» за рахунок заморожених активів країни-агресора.

***

Passifiume, Bryan. Canada sends an additional $200 million to Ukraine [Канада спрямує Україні додатково 200 мільйонів доларів]. *Toronto Sun*. Toronto. 2025. December 3. URL : https://toronto.com/news/national/ukraine_funding_200million.

Національний політичний репортер газети «Toronto Sun» Брайян Пасіфіум пише про заяву міністра національної оборони Девіда Макгінті та міністерки закордонних справ Аніти Ананд щодо додаткової допомоги Україні в розмірі 200 млн дол. на фінансування війни, що триває вже майже чотири роки. Допомога складатиметься з критично важливої військової техніки, виробленої у США та закупленої за списком пріоритетних потреб НАТО для України (PURL). Це вже вдруге, коли Канада купує техніку для України за програмою PURL, яка є ініціативою США і НАТО, що дозволяє забезпечувати Україну критично необхідними озброєннями через цілеспрямоване фінансування постачань американського виробництва. У серпні 2025 р. прем'єр-міністр Марк Карні оголосив про постачання в Україну військової техніки, закупленої США, на суму 680 млн дол. Репортер зазначає, що в опублікованій заяві також йдеться, що загальна сума податкових надходжень та допомоги, спрямованих в Україну з лютого 2022 р., сягнула 22 млрд дол. Автор вважає, що цей внесок відображає непохихтну відданість Канади Україні.

***

Wadephul warnt: 'Putin will uns spalten' – Deutschland erhöht Druck auf Russland mit Militärhilfe [Вадефуль попереджає: «Путін хоче нас розділити» – Німеччина посилює тиск на

Росію військовою допомогою]. *Focus*. Berlin. 2025. Dezember 3. URL : https://www.focus.de/politik/ausland/wadephul-warnt-putin-will-uns-spalten-deutschland-erhoeht-druck-auf-russland-mit-militaerhilfe_b7bb19a3-81c1-4f19-b832-41155b6feac1.html.

На шпальтах німецького тижневика «Focus» йдеться про те, що міністр закордонних справ Німеччини Йоганн Вадефуль оголосив про виділення Україні 200 млн дол. через, так званий, механізм PURL, ще 25 млн євро буде виділено до трастового фонду НАТО на такі цілі, як зимове спорядження та медикаменти. Він також застерігає від стратегії російського диктатора щодо послаблення НАТО. Й. Вадефуль попереджає, що російський диктатор хоче продовжувати підривати європейську та євроатлантичну безпеку, «хоче розділити нас, щоб послабити наш альянс, однак йому це не вдасться». В статті йдеться, що партнери по НАТО мають намір ще більше посилити тиск на країну-окупанта.

***

Sasvári, Marcell. A végletekig megy Ursula von der Leyen, az amerikaiak is üdvözölték az orosz pénzek felhasználását [Урсула фон дер Ляєн вдається до крайнощів, американці також вітають використання російських грошей]. *Portfolio*. Budapest. 2025. December 3. URL : https://www.portfolio.hu/unios-forrasok/20251203/a-vegletekig-megy-ursula-von-der-leyen-az-amerikaiak-is-udvozoltek-az-orosz-penzek-felhasznalasat-803874.

У статті журналіста угорської газети «Portfolio» Марцеля Шашварі йдеться про оновлену пропозицію президентки Європейської комісії Урсули фон дер Ляєн щодо використання заморожених активів країни-агресора для підтримки України, яку вітає американська сторона. Автор зазначає, що Європейська комісія оголосила про нові гарантії на випадок спроб російської сторони повернути кошти, а Європа готова взяти на себе фінансування 2/3 потреб України на суму 90 млрд євро протягом 2026–2027 рр., тоді як решту суми можуть покрити Сполучене Королівство, Канада та Японія. Журналіст наводить слова У. фон дер Ляєн про те, що фінансування можна забезпечити через загальносоюзне запозичення або через «репараційний кредит», який передбачає використання готівкових залишків заморожених російських активів як покриття, при цьому українська сторона поверне кредит лише в разі виплати репарацій країною-окупантом. Підкреслюється, що У. фон дер Ляєн вважає, що російський диктатор «розуміє лише сильну позицію», і демонструючи серйозність у фінансуванні оборони України, Європейський Союз змусить його сісти за стіл переговорів на прийнятних для України умовах.

***

Le Canada annonce une nouvelle aide de 325 M$ à l'Ukraine [Канада оголосила про нову допомогу Україні в розмірі 325 млн доларів]. *Journal de Montreal*. Montreal. 2025. December 3. URL : https://www.journaldemontreal.com/2025/12/03/le-canada-annonce-une-nouvelle-aide-de-325-m-a-lukraine.

Канадське видання «Journal de Montreal» пише, що міністри закордонних справ НАТО почали зустріч у Брюсселі через день після нових переговорів між російською стороною та Сполученими Штатами в столиці агресивної держави. На засіданні Норвегія, Польща та Німеччина оголосили, що закуплять для потреб України озброєння США на суму близько 1 млрд євро. Закупівлі здійснюватимуться в рамках програми оснащення України американською зброєю PURL, що фінансується європейськими країнами, за якою вже зібрано близько 6,5 млрд євро. Канада також пообіцяла виділити 325 млн дол., а Нідерланди оголосили про надання 250 млн євро.

***

Kazlauskaitė, Monika. Smūgis ir ES planui, ir Ukrainai: Ž. Mauricas atviras – krypstama link vieno scenarijaus [Удар як по плану ЄС, так і по Україні: Ж. Маурікас відкритий – рухається до одного сценарію]. *Lietuvos rytas*. Vilnius. 2025. December 5. URL : https://www.lrytas.lt/verslas/rinkos-pulsas/2025/12/05/news/smugis-ir-es-planui-ir-ukrainai-z-mauricas-atviras-krypstama-link-vieno-scenarijaus-40490592.

Журналістка литовської газети «Lietuvos rytas» Моніка Казлаускайте пише, що Європейський центральний банк (ЄЦБ) надіслав погані новини Україні, відмовившись надати гарантії щодо отримання «репараційного кредиту» в розмірі 140 млрд євро, який мав бути забезпечений замороженими російськими коштами. За словами авторки, Європа вже деякий час намагається знайти консенсус щодо використання заморожених російських активів. Відомий експерт «Luminor Bank» Жигімантас Маурікас, спостерігаючи, як повільно просувається це питання, вважає, що позиція ЄС виглядає «ганебною». Він також зазначає, що на деяких інших «фронтах» ЄС демонструє «менталітет невдахи».

***

Frangos, Sabrina. Bundeskanzler Friedrich Merz (CDU) hat sein Gespräch mit Belgiens Premierminister Bart de Wever und EU-Kommissionspräsidentin Ursula von der Leyen über die Nutzung der in Europa eingefrorenen russischen Vermögenswerte für die Ukraine als 'konstruktiv' bez [Канцлер Німеччини Фрідріх Мерц (ХДС) назвав свої переговори з прем'єр-міністром Бельгії Бартом де Вевером та президенткою Європейської комісії Урсулою фон дер Ляєн щодо використання заморожених російських активів у Європі для України «конструктивними»]. *Frankfurter Allgemeine*. Frankfurt am Main. 2025. Dezember 6. URL : https://www.faz.net/aktuell/politik/ukraine/ukraine-liveticker-putin-spricht-mit-modi-ueber-ukraine-krieg-faz-110683325.html.

Газета «Frankfurter Allgemeine» публікує повідомлення німецької журналістки Сабріни Франгос щодо надання Україні «репараційного кредиту». В цьому контексті канцлер Німеччини Фрідріх Мерц назвав свої переговори з прем'єр-міністром Бельгії Бартом де Вевером та президенткою Європейської комісії Урсулою фон дер Ляєн щодо використання заморожених російських активів у Європі для України «конструктивними». Канцлер заявив, що особлива вразливість Бельгії є «беззаперечною» і має бути вирішена «таким чином, щоб усі європейські держави несли однаковий ризик». За словами речника уряду Штефана Корнеліуса, учасники погодилися, що час має вирішальне значення в поточній геополітичній ситуації. Крім того, Ф. Мерц, Б. де Вевер і У. фон дер Ляєн заявили, що фінансова підтримка України має вирішальне значення для безпеки Європи. Вони домовилися продовжити обговорення надання позики Україні з метою пошуку взаємоприйнятного рішення на засіданні Європейської ради 18 грудня 2025 р.

***

Kalmus, Teet. Teet Kalmus: Gerassimovi esitletud kaardil on Venemaa edusammud, mida reaalsuses ei eksisteeri [Теет Калмус: Карта, представлена Герасимовим, показує російські досягнення, яких насправді не існує]. *Eesti Päevaleht*. Tallinn. 2025. December 8. URL : https://epl.delfi.ee/artikkel/120422248/sojaraport-teet-kalmus-gerassimovi-esitletud-kaardil-on-venemaa-edusammud-mida-reaalsuses-ei-eksisteeri.

Естонський воєнний оглядач Теет Калмус на шпальтах естонської газети «Eesti Päevaleht» відзначає, що Європейський Союз знайшов рішення щодо надання Україні кредиту за рахунок заморожених російських активів, що дозволить Україні продовжувати

боротьбу з агресором. За його словами, це повідомлення є важливим стримуючим фактором для російської сторони, яка сподівалася, що Україна буде змушена капітулювати в ситуації, коли фінансові ресурси для війни можуть бути недоступні на початку нового року. В контексті триваючих переговорів про припинення вогню це важливе повідомлення як для країни-агресора, так і для Сполучених Штатів. Водночас, акцентує воєнний оглядач, країна-агресор стикається з серйозними бюджетними проблемами. За прогнозами аналітиків, дефіцит бюджету зріс до 5,7 трлн руб. замість запланованих 1,2 трлн руб., але попереду ще грудень, коли традиційно будуть здійснені більші витрати, тоді як доходи від нафти ще більше зменшаться. Т. Калмус оцінює, що наступний рік буде останнім, коли країна-агресор зможе економічно підтримувати воєнні зусилля.

***

Septynių ES šalių, įskaitant Lietuvą, lyderiai ragina pritarti reparacijų paskolai Ukrainai [Лідери семи країн ЄС, включаючи Литву, закликають до схвалення «репараційного кредиту» для України]. *Verslo žinios*. Vilnius. 2025. December 8. URL : https://www.vz.lt/verslo-aplinka/2025/12/08/septyniu-es-saliu-iskaitant-lietuva-lyderiai-ragina-pritarti-reparaciju-paskolai-ukrainai-577826.

Литовська газета «Verslo žinios» повідомляє, що лідери семи країн-членів Європейського Союзу, включаючи Литву, закликали спільноту швидко відреагувати на пропозицію про надання Україні кредиту з використанням заморожених російських активів. Лист до президента Європейської ради Антоніу Кошти та президентки Європейської комісії Урсули фон дер Ляєн підписали лідери Литви, Польщі, Естонії, Фінляндії, Ірландії, Латвії та Швеції. У листі щодо «репараційного кредиту» зазначається, що така позика надає можливість зміцнити оборону України та покращити її позицію в переговорах щодо справедливого і тривалого миру.

***

Sasvári, Marcell. Orbán Viktor vétója előtt betonozhatják be az USA tervét is keresztbehúzó ukrán hitelt [Український кредит, який також підриває план США, може бути узгоджений до того, як Віктор Орбан накладе на нього вето]. *Portfolio*. Budapest. 2025. December 10. URL : https://www.portfolio.hu/unios-forrasok/20251210/orban-viktor-vetoja-elott-betonozhatjak-be-az-usa-tervet-is-keresztbehuzo-ukran-hitelt-805212.

Журналіст угорської газети «Portfolio» Марцель Шашварі пише про намір держав-членів Європейського Союзу, використовуючи статтю 122 Договору про функціонування ЄС, прискорити безстрокове заморожування російських державних активів на суму до 210 млрд євро, щоб використати їх як заставу для надання Україні «репараційного кредиту», попри можливе вето прем’єр-міністра Віктора Орбана. Автор зазначає, що це дозволить профінансувати діяльність та оборону України протягом п’яти років, а його затвердження до саміту ЄС 18–19 грудня 2025 р. мінімізує ризики, пов’язані з правом вето Угорщини. Угорська влада, в особі речника уряду Золтана Ковача, рішуче відкидає цю пропозицію, стверджуючи, що вона «перетинає всі червоні лінії» та матиме негативні наслідки для міжнародного фінансового авторитету Європи. Автор підкреслює, що цей європейський план також загрожує американському «мирному плану», який передбачав витрачання 100 млрд дол. із заморожених активів на відбудову України.

***

Rendkívüli jogkört kap az Európai Bizottság, Orbán Viktor nem vétózhatja meg többé az Oroszországot sújtó szankciókat [Європейський Союз наділений надзвичайними повноваженнями, Віктор Орбан більше не може накладати вето на санкції проти Росії]. *Népszava*. Budapest. 2025. December 12. URL : https://nepszava.hu/3304765_orban-viktor-oroszorszag-szankcio-veto-europai-unio-rendkivuli-jogkor.

Угорська газета «Népszava», посилаючись на видання «Politico», інформує, що Данія, яка головує в ЄС, заявила, що посли ЄС надали надзвичайні повноваження Європейській комісії як квазінадзвичайний захід, дозволивши заморозити російські державні активи на суму 210 млрд євро, доки російська сторона не виплатить компенсацію Україні після війни. Це рішення, яке вигідне Україні, значно зменшує ймовірність того, що проросійські європейські країни, такі як Угорщина чи Словаччина, повернуть російському режиму заморожені активи. Положення про надзвичайний стан по суті скасовує чинні правила, які все ще вимагають одностайного рішення кожні шість місяців для відновлення санкцій. Це означає, що країни-члени ЄС, включаючи Угорщину, від імені якої Віктор Орбан зазвичай представляє позиції, узгоджені з інтересами країни-агресора, більше не зможуть просто скасувати заморожування активів, проголосувавши «проти».

***

Rankin, Jennifer. EU to freeze €210bn in Russian assets indefinitely [ЄС заморозить російські активи на невизначений термін у сумі 210 млрд євро]. *The Guardian*. London. 2025. December 12. URL : https://www.theguardian.com/world/2025/dec/12/eu-to-freeze-210bn-in-russian-assets-indefinitely.

Кореспондентка газети «The Guardian» в Брюсселі Дженніфер Ранкін інформує, що посли країн ЄС погодили безстрокове замороження російських активів, фактично усунувши ризик вето з боку Угорщини та забезпечивши стабільність санкційного режиму, який має стати основою для майбутніх репарацій Україні. Віцепрем'єр Бельгії Вінсент Ван Петегем заявив, що заморожені російські активи доведеться використати для України «в певний момент», додавши, що проте Бельгія «не піде на жодні необдумані компроміси», перш ніж погодиться на будь-яку угоду з цього питання. Загалом наразі у «Euroclear» накопичилось понад 175 млрд євро готівки від заморожених російських активів, яка може бути використана для забезпечення нової позики. Але перш ніж ЄС погодить надання «репараційного кредиту», він захоче погасити позику «Групи Семи» для України у розмірі 45 млрд євро (50 млрд дол.), узгоджену минулого року, яка мала б погашатися за рахунок прибутків від заморожених російських активів.

***

Sasvári, Marcell. Átnyúlnak Orbán és Fico feje felett – feltörhetik a 200 milliárdos brüsszeli perselyt [Вони тягнуться далі, ніж Орбан та Фіцо, – вони можуть розкрити 200 мільярдів брюссельської казни]. *Portfolio*. Budapest. 2025. December 12. URL : https://www.portfolio.hu/unios-forrasok/20251212/atnyulnak-orban-es-fico-feje-felett-feltorhetik-a-200-milliardos-brusszeli-perselyt-805684.

В публікації журналіста угорської газети «Portfolio» Марцеля Шашварі йдеться про підготовку Європейським Союзом до безстрокового закріплення заморожених російських активів на суму 210 млрд євро з метою їх використання як застави для надання Україні «репараційного кредиту», незважаючи на вето Угорщини та Словаччини. Зазначається, що Єврокомісія, очолювана Урсулою фон дер Ляєн, отримала надзвичайні повноваження для використання статті 122 Договору про функціонування ЄС, що дозволяє обійти вимогу

одностайності при продовженні санкцій кожні шість місяців. Автор повідомляє, що Угорщина та Словаччина надіслали листи, засуджуючи це рішення. Угорщина критикує обхід принципу одностайності та наголошує на намірі проголосувати проти та ініціювати розслідування законності цього кроку. Прем'єр-міністр Словаччини Роберт Фіцо надіслав лист, що ґрунтується на моральних засадах, відмовившись підтримати фінансування військових витрат України, хоча він поважає право інших членів ЄС робити це. Автор зазначає, що приблизно 90 % російських активів заморожено у Бельгії, тому схвалення кредиту зменшить ризики для цієї країни, натомість для ЄС це продемонструє здатність до вагомих кроків для підтримки України.

***

Agressori raha saatus [Доля грошей агресора]. *Postimees*. Tallinn. 2025. December 12. URL : https://www.postimees.ee/8378228/e-residendid-elavdavad-eesti-kaitsetoostust.

В редакційній статті естонської газети «Postimees» йдеться про те, що Європейський Союз вирішив назавжди заморозити російські кошти, що зберігаються в європейській фінансовій системі і вони не будуть повернуті країні-агресору, доки не закінчиться війна та не буде узгоджено компенсацію за воєнні збитки Україні. Редакція висловлює думку, що це рішення є правильним і необхідним, але треба рухатися далі, щоб ці активи могли бути негайно та повністю передані Україні, що допомогло б українцям купувати зброю, підтримувати функціонування економіки країни та таким чином протистояти продовженню жорстокої агресії з російського боку. Видання наголошує, що країна, яка порушила міжнародні правила гри, не має морального права вимагати глобальної недоторканності своїх активів, а Європа має спільно вирішити це питання, зокрема, надаючи Бельгії правові та безпекові гарантії.

***

Poul, Maxime. Guerre en Ukraine: 'Un cadeau pour', un mystérieux donateur offre 4 millions d'euros de matériel militaire à Kiev [Війна в Україні: «Подарунок для Путіна»: таємничий донор пропонує Києву військову техніку на 4 мільйони євро]. *Le Parisien*. Paris. 2025. Décembre 16. URL : https://www.leparisien.fr/international/ukraine/guerre-en-ukraine-un-cadeau-pour-poutine-un-mysterieux-donateur-offre-4-millions-deuros-de-materiel-militaire-a-kiev-16-12-2025-SIP4TSJRUFC5RPZKQAE5QZDVPY.php.

В статті журналіст французької газети «Le Parisien» Поль Максим зазначає, що анонімний благодійник із Чеської Республіки надав понад 4 млн євро на підтримку України через громадську ініціативу під назвою «Подарунок для Путіна». Автор повідомляє, що ці фінансові ресурси будуть використані для термінової закупівлі різних типів безпілотних літальних апаратів, вибухівки та іншого спорядження з метою посилення оборони України. П. Максим підкреслює, що згадана організація акумулює кошти для протидії збройній агресії країни-окупанта ще з травня 2022 р. Крім того, в статті вказується на дотримання Чеською Республікою графіку постачання боєприпасів великого калібру для потреб української сторони.

***

Elgot, Jessica. UK gives Abramovich final warning to transfer £2.5bn to Ukraine fund [Велика Британія зробила Абрамовичу останнє попередження щодо переказу 2,5 мільярда фунтів стерлінгів до українського фонду]. *The Guardian*. London. 2025. December 17. URL :

https://www.theguardian.com/world/2025/dec/17/uk-will-transfer-abramovich-cash-from-sale-of-chelsea-to-ukraine-fund-starmer-says.

Заступниця політичного редактора газети «The Guardian» Джессіка Елгорт пише про заяву прем'єр-міністра Великої Британії Кіра Стармера, яку він зробив, виступаючи в Палаті громад, про те, що уряд Великої Британії готує офіційні інструкції щодо передачі 2,5 млрд фунтів стерлінгів, отриманих від продажу футбольного клубу «Челсі», на гуманітарні потреби України. Російському мільярдеру Роману Абрамовичу висунули ультиматум: або він погоджується на переказ коштів, або на нього чекає судовий позов. За словами голови уряду, видача ліцензії на переказ коштів – це останній шанс для підсанкційного олігарха виконати свої обіцянки перед початком юридичних процедур. Гроші планують спрямувати до спеціально створеного фонду для України. Як зазначає авторка, урядовці підкреслили, що протягом багатьох років намагалися узгодити умови з Р. Абрамовичем та домогтися його співробітництва у переказі коштів.

***

Rankin, Jennifer. What is the row about the EU using frozen Russian assets to support Ukraine? [У чому суть суперечки щодо використання ЄС заморожених російських активів для підтримки України?]. *The Guardian*. London. 2025. December 17. URL : https://www.theguardian.com/world/2025/dec/17/arguments-frozen-russian-assets-support-ukraine.

Брюссельська кореспондентка газети «The Guardian» Дженніфер Ранкін у статті аналізує, в чому суть суперечки щодо використання ЄС заморожених російських активів для підтримки України, чому Бельгія виступає проти цієї ідеї, чи є альтернатива і що станеться, якщо угоди не буде досягнуто. Як пише кореспондентка, відповідно до цього складного плану, ЄС візьме кредит у «Euroclear», щоб надати Україні первинну позику в розмірі 90 млрд євро, що становить близько двох третин потреб України у фінансуванні на 2026–2027 рр. ЄС очікує, що решту кредиту нададуть інші союзники України. Україна поверне гроші ЄС лише в тому випадку, якщо російська сторона погодиться виплатити репарації за колосальні збитки, завдані під час війни. Після цього ЄС поверне гроші «Euroclear». Бельгія, яка володіє левовою часткою активів, назвала план ЄС «фундаментально неправильним». Авторка пише, що теоретично існує план Б: держави-члени ЄС могли б використати нерозподілені кошти у бюджеті ЄС як заставу для кредиту Україні – перевірений метод залучення коштів, запропонований Європейською комісією цього місяця. Бельгія, за підтримки Італії, Болгарії та Мальти, стверджує, що це безпечніший з юридичного погляду спосіб допомогти Україні, залишивши російські мільярди незайманими для відновлення України.

***

The Guardian view on the EU and Ukraine: a moment of truth for Brussels and Kyiv [Думка газети «The Guardian» про ЄС та Україну: момент істини для Брюсселя та Києва]. *The Guardian*. London. 2025. December 18. URL : https://www.theguardian.com/commentisfree/2025/dec/18/the-guardian-view-on-the-eu-and-ukraine-a-moment-of-truth-for-brussels-and-kyiv.

Редакційна стаття газети «The Guardian» присвячена долі заморожених у Європі російських активів на суму 184 млрд фунтів стерлінгів, які мають бути мобілізовані для фінансування України. Британське видання вважає, що надання Україні кредиту для багатьох стало б незаперечним доказом того, що Європа все ще може бути потужним

гравцем. ЄС доклав чималих зусиль для розробки плану фінансування України, який мобілізує вартість активів, не просто передаючи їх Україні, а запропонований ними кредитний план є геніальним і, на думку його прихильників, є водночас законним і необхідним. Як зазначає видання, арешт активів, безперечно, зіткнеться з юридичними проблемами. Йдеться, що цьому також затято чинить опір Дональд Трамп, який хоче, щоб розморожування активів стало ключовою частиною його проросійського мирного плану. На думку видання, без активації російських сил Захід не зможе довго продовжувати фінансувати війну в Україні, й «саме тому зараз настав момент істини з багатьох напрямів».

***

Francis, Ellen. E.U. agrees to loan $105bn to Ukraine after bid to use Russian assets fails [ЄС погодився надати Україні кредит у розмірі 105 млрд доларів після того, як спроба використати російські активи провалилася]. *The Washington Post*. Washington. 2025. December 18. URL : https://www.washingtonpost.com/world/2025/12/18/european-union-summit-ukraine-belgium-russia-frozen-assets/.

Керівниця брюссельського бюро газети «The Washington Post» Еллен Френсіс і репортерка видання Беатріс Ріос пишуть, що європейські лідери досягли угоди про надання Україні кредиту в розмірі майже 105 млрд дол., забезпеченого бюджетом блоку після провалу останньої спроби використати заморожені російські активи для фінансування Укріни. Авторки підкреслюють, що несподіване рішення пройшло за більш ніж 16 годинами переговорів на саміті Європейського Союзу, які тривали до світанку. Коли лідери 27 країн блоку зібралися, головні прихильники України заприсяглися не їхати, доки не знайдуть рішення, яке б дозволило продовжувати фінансування України. Президент Європейської ради Антоніу Кошта, який головує на саміті, заявив на пресконференції, що це дозволить задовольнити нагальні фінансові потреби України. Старша наукова співробітниця Європейської ради з міжнародних відносин в Лондоні Агата Демаре повідомила, що європейські лідери також розглядали російські активи як спосіб послати сигнал американцям у надії на те, що до них, можливо, ставитимуться серйозніше після того, як Вашингтон опублікував «Стратегію національної безпеки США», яка критикує Європейський Союз.

***

Cook, Lorne. EU leaders agree on 90 billion-euro loan to Ukraine after a plan to use Russian assets unravels [Лідери ЄС домовилися про кредит Україні у розмірі 90 мільярдів євро після того, як зірвався план використання російських активів]. *Toronto Sun*. Toronto. 2025. December 19. URL : https://torontosun.com/news/world/eu-leaders-agree-on-90-billion-euro-loan-to-ukraine.

Репортери агенції «Associated Press» Лорн Кук та Анджела Чарльтон на шпальтах канадської газети «Toronto Sun» пишуть, що лідери Європейського Союзу домовились надати Україні кредит у розмірі 90 млрд євро після того, як не змогли дійти згоди щодо використання заморожених російських активів. Угоду, яка, за словами лідерів, задовольнить військові та економічні потреби України протягом наступних двох років, уклали після більш ніж дня переговорів на саміті в Брюсселі. Йдеться, що лідери ЄС уникнули «хаосу та розколу» завдяки рішенню надати Україні гроші шляхом позики, а не використання заморожених російських активів.

***

Scheffel, Sebastian. Nach ‘krachender Niederlage’ bei EU-Gipfel muss Merz eine Sache lernen [Після «розгромної поразки» на саміті ЄС Мерц має засвоїти один урок]. *Focus*. Berlin. 2025. Dezember 19. URL : https://www.focus.de/politik/ausland/nach-krachender-niederlage-bei-eu-gipfel-muss-merz-eine-sache-lernen_b3c283de-05dd-4521-a41a-c3ca97ac1d30.html.

Редактор розділу «Політика» в німецькому журналі «Focus» Себастьян Шеффель пише, що канцлер Німеччини Фрідріх Мерц рішуче виступав за використання заморожених російських коштів, називаючи це «єдиним варіантом», однак він не зміг переконати Брюссель цим аргументом, а натомість кредит Україні буде забезпечено спільним боргом ЄС. Експерт із безпеки Йоахім Вебер бачить негативний результат саміту. Він спостерігає повторювану закономірність у Ф. Мерца, який робить грандіозні заяви, але зрештою лише частина з них матеріалізується. Тим не менш, політолог визнає, що Ф. Мерц, із його далекосяжною вимогою щодо використання російських активів, є одним із найпалкіших прихильників України і таким чином бере на себе провідну роль у Європі. Політолог визнає, що без цього зобов’язання пакет допомоги у розмірі 90 млрд євро міг би взагалі не бути реалізований.

***

‘Als wären wir eher Getrieben’: Wolfgang Ischinger sieht Glaubwürdigkeit der EU beschädigt [«Ніби нами керують події»: Вольфганг Ішингер вважає, що довіра до ЄС постраждала]. *Focus*. Berlin. 2025. Dezember 19. URL : https://www.focus.de/politik/ausland/als-waeren-wir-eher-getriebene-wolfgang-ischinger-sieht-glaubwuerdigkeit-der-eu-beschaedigt_055342f2-9395-4a69-addc-37f71567bf71.html.

Редакційна стаття німецького тижневика «Focus» знайомить читачів із думкою нинішнього голови Мюнхенської конференції з безпеки Вольфганга Ішингера щодо наданих Україні 90 млрд євро. Він вітає те, що Україна отримує терміново необхідні гроші від ЄС, проте, що стосується результату, вважає, що «мета» досягнута, але «значною ціною». Дипломат розглядає компроміс щодо фінансування України без прямого використання заморожених російських активів як втрату довіри до ЄС. За його словами, саме ціна довіри, рішучості, здатності Європейського Союзу діяти як надійний, міжнародно шанований гравець дещо втрачені. В. Ішингер зазначає, що ЄС продовжує створювати враження, що просто реагує на події, а потім шукає альтернативні рішення.

***

Mussler, Werner. Friedrich Merz, der Dauerumfaller [Фрідріх Мерц – вічний перевертень]. *Frankfurter Allgemeine*. Frankfurt am Main. 2025. Dezember 19. URL : https://www.faz.net/aktuell/wirtschaft/nach-dem-eu-gipfel-zur-ukraine-friedrich-merz-der-dauerumfaller-110806216.html.

Кореспондент із питань ЄС німецької щоденної газети «Frankfurter Allgemeine» Вернер Мюсслер зазначає, що саміт ЄС пройшов не так, як уявляв канцлер Німеччини Фрідріх Мерц. Глави держав та урядів ЄС вирішили взяти на себе спільний борг для фінансування допомоги Україні. За словами, В. Мюсслера, саме це канцлер Німеччини Фрідріх Мерц виключив, він неодноразово заперечував існування плану Б, тобто альтернативи використанню резервів російського центрального банку, що зберігаються в Бельгії. На початку саміту канцлер пояснив чому план Б неможливий: тому що він складається з єврооблігацій, спільного боргу, який він раніше критикував. В. Мюсслер зауважує, що чим категоричніше канцлер щось виключає заздалегідь, тим певніше, що згодом це буде вирішено: ця схема, знайома з Берліна, тепер застосовується і в Брюсселі.

***

Szabó, Dániel. Uniós csúcs: a kecske is beteges, a káposzta is összefonnyadt, de született egy veszélyes megállapodás [Саміт ЄС: коза хвора, капуста зів'яла, але небезпечної угоди досягнуто]. *Portfolio*. Budapest. 2025. December 19. URL : https://www.portfolio.hu/unios-forrasok/20251219/unios-csucs-a-kecske-is-beteges-a-kaposzta-is-osszefonnyadt-de-szuletett-egy-veszelyes-megallapodas-807082.

Журналіст угорської газети «Portfolio» Даніель Сабо повідомляє, що за підсумками саміту в Брюсселі лідери ЄС погодили надання Україні 90 млрд євро через механізм спільного запозичення на 2026–2027 рр., при цьому очільниця Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн та Голова Європейської ради Антоніу Кошта сприяли компромісу, який дозволив прем'єр-міністру Угорщини Віктору Орбану, прем'єр-міністру Чехії Андрею Бабішу та прем'єр-міністру Словаччини Роберту Фіцо утриматися від фінансової участі. Автор зазначає, що Президент України Володимир Зеленський наголошував на критичності цієї допомоги, а президент Франції Емманюель Макрон висловив думку про необхідність перехоплення Європою ініціативи у президента США Дональда Трампа, навіть якщо це вимагатиме контактів із російським диктатором. Д. Сабо додає, що прем'єр-міністр Бельгії Барт де Вевер відстояв фінансову безпеку своєї країни щодо заморожених активів країни-агресора, а прем'єр-міністерка Данії Метте Фредеріксен назвала гарантування підтримки України головним досягненням зустрічі.

***

Rònay, Támas. Mentőöv Ukrajnának [Рятувальна лінія для України]. *Népszava*. Budapest. 2025. December 20. URL : https://nepszava.hu/3305660_mentoov-ukrajnanak.

Журналіст угорської газети «Népszava» Тамаш Ронай зазначає, що лідери Європейського Союзу досягли домовленості про фінансування України в розмірі 90 млрд євро на період 2026–2027 рр. Для Віктора Орбана саміт був єдиною можливістю хоча б на короткий час відвернути увагу від серії скандалів вдома, хоча наскільки він був успішним, залишається під питанням. Він стверджує, що російські активи не будуть розблоковані і що Словаччина і Чехія не братимуть участі у спільних запозиченнях, а отже, фінансовій підтримці Києва, як перемогу. Однак прем'єр-міністр Чехії Андрей Бабіш дав зрозуміти, що його країна залишається на боці України. З іншого боку, пише автор, пропаганда навряд чи буде це афішувати: важлива для України угода була досягнута завдяки «конструктивному утриманню» В. Орбана та Р. Фіцо, тобто вони не наклали вето на рішення в обмін на законне надання їм фінансової недоторканності.

***

Ukrainian leader thanks Japan for additional financial aid [Український лідер дякує Японії за додаткову фінансову допомогу]. *The Japan Times*. Tokyo. 2025. December 21. URL : https://www.japantimes.co.jp/news/2025/12/21/japan/ukraine-leader-financial-aid/.

В японській газеті «The Japan Times» подано інформацію, що Японія ухвалила рішення про додаткову фінансову підтримку України на наступний рік. Загальна сума допомоги становитиме майже 6 млрд дол. Про це повідомив у соцмережі «X» Президент України Володимир Зеленський. Він висловив вдячність уряду Японії за надання фінансової допомогу і наголосив, що Україна високо цінує те, що Японія займає лідерську позицію не лише в Індо-Тихоокеанському регіоні, а й у всьому світі, адже підтримка – це значний внесок у стійкість України, а через неї – у міжнародний порядок, заснований на правилах. Він також

додав, що міжнародний порядок є важливим для запобігання продовженню викривленої воєнної політики країни-терористки.

***

Latvija ik gadu iemaksās 17 000 eiro Ukrainas enerģētikas atbalsta fondā [Латвія щорічно вноситиме 17 000 євро до Фонду підтримки енергетики України]. *Neatkarīgā Rīta Avīze*. Rīga. 2025. December 22. URL : https://nra.lv/pasaule/509854-latvija-stiprina-ukrainas-energetikas-drosibu.htm#google_vignette.

Латвійська газета «Neatkarīgā Rīta Avīze» повідомляє, що уряд Латвії планує робити щорічні внески, які становитимуть 17 000 євро, до Фонду підтримки енергетики України, створеного Міжнародним енергетичним співтовариством для підтримки енергетичного сектору України, за рахунок коштів, виділених згідно з Законом про Державний бюджет на 2025 р. та бюджетних рамках на 2025, 2026 та 2027 рр. у бюджетній програмі Міністерства закордонних справ, яка стосується внесків до міжнародних організацій.

***

Sasvári, Marcell. Jövőre 77 400 milliárd forint sorsáról döntenek Brüsszelben – mutatjuk, hova ömlenek az uniós pénzek! [Наступного року в Брюсселі вирішуватиметься доля 77 400 мільярдів форинтів – ми показуємо, куди йдуть гроші ЄС!]. *Portfolio*. Budapest. 2025. December 28. URL : https://www.portfolio.hu/unios-forrasok/20251228/jovore-77-400-milliard-forint-sorsarol-dontenek-brusszelben-mutatjuk-hova-omlenek-az-unios-penzek-807748.

Журналіст угорської газети «Portfolio» Марцель Шашварі детально аналізує бюджет Європейського Союзу на 2026 р., загальний обсяг якого сягає майже 200 млрд євро, при цьому на підтримку України через механізм «Ukraine Facility» виділено близько 3,9 млрд євро. Автор зазначає, що крім цих коштів, ЄС планує залучити 90 млрд євро кредитних ресурсів, що потягне за собою щорічні виплати з бюджету блоку в розмірі 3–4 млрд євро починаючи з 2035 р. М. Шашварі підкреслює, що попри пріоритетність аграрної політики та регіонального розвитку, на які припадає левова частка витрат, зростає значення видатків на безпеку та оборону, зокрема на підтримку збройної промисловості континенту виділено 620 млн євро. Журналіст також вказує на скорочення адміністративних витрат інституцій ЄС на 200 млн євро, як сигнал готовності до економії в складних економічних умовах.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Логотип	Назва джерела	Короткий опис
DIENA	**Diena** (Латвія)	Латвійська щоденна газета, яка є одним з з найбільших видань країни за кількістю передплатників. Diena публікує статті про політику, економіку, культуру, освіту, соціальні проблеми та інші сфери щодо суспільно-політичних процесів у Латвії та світі. На шпальтах часопису публікують гострі думки, ексклюзивні інтерв'ю, актуальні репортажі та ґрунтовну аналітику. Політична належність газети – ліберальна. Видання публікує матеріали латвійською мовою. Головний офіс – Рига. Вебсайт: https://www.diena.lv/.
Eesti Päevaleht	**Eesti Päevaleht** (Естонія)	Естонська щоденна газета, яка має третій за величиною тираж серед щоденних друкованих видань країни. Часопис щодо проблематики є загальнотематичним. Eesti Päevaleht на своїх сторінках представляє різноманітність стосовно авторів: експерти з зовнішньої політики, іноземні журналісти та інші лідери громадської думки за межами Естонії. У п'ятничному випуску газети друкуються об'ємні матеріали: портрети, інтерв'ю, репортажі та розважальний контент. Політична спрямованість видання – незалежна. Газета доступна естонською мовою. Головний офіс – Таллінн. Вебсайт: https://epl.delfi.ee/.
EL MUNDO	**El Mundo** (Іспанія)	Іспанська щоденна газета, яка є одним з найбільш популярних та авторитетних видань країни. Часопис публікує новини та статті на різні теми, включаючи політику, економіку, культуру, спорт та інші. Видання відоме публікаціями актуальних новин, аналітики, коментарів та репортажів. El Mundo відрізняється від своїх конкурентів більш критичним підходом та полемічним стилем. Газета дотримується ліберальної та правоцентристської редакційної політики, зокрема критикує Соціалістичну партію Іспанії та регіональних націоналістів і демонструє віддаленість від консервативних принципів. Видання виходить іспанською мовою. Головний офіс – Мадрид. Вебсайт: https://www.elmundo.es/.

	Focus (Німеччина)	Німецький інформаційно-політичний тижневик, який входить до політичних журналів Німеччини, що найбільше продаються. Focus в онлайн-версії, як популярна в Німеччині редакційна новинна платформа, протягом дня супроводжує космополітичних людей індивідуальним та надійним контентом і рішеннями. Завдяки широкому розмаїттю тем, швидкому висвітленню та орієнтованій на попит пропозиції, користувачі Focus завжди добре поінформовані. Видання дотримується критичних стосовно влади та ліберальних поглядів на економіку. Вважається журналом ліберально-консервативної спрямованості, орієнтований на середній клас німецького суспільства. Часопис публікує матеріали німецькою мовою. Головний офіс – Берлін. Вебсайт: https://www.focus.de/.
	Frankfurter Allgemeine (Німеччина)	Німецька міжрегіональна газета, яка виходить щодня та має окремий недільний випуск Frankfurter Allgemeine Sonntagszeitung. Видання є одним з найбільш тиражних серед усієї щоденної якісної преси Німеччини та має найбільше розповсюдження за кордоном. Зміст газети орієнтований на політичну та економічну еліту. Часопис позиціонує себе як правоцентристське, ліберально-консервативне видання. У той же час газета не є прихильником жодної з політичних сил Німеччини і є форумом для коментаторів із різними точками зору. Матеріали видання публікуються німецькою мовою. Головний офіс – Франкфурт-на-Майні. Вебсайт: https://www.faz.net/aktuell/.
	La Razón (Іспанія)	Іспанська популярна щоденна газета, яка є провідним джерелом інформації про політичне, соціальне та економічне життя країни. Цільова аудиторія видання – консервативні верстви іспанського суспільства. Конкурентами La Razón у цьому сегменті ринку є щоденні газети ABC та El Mundo, які також випускаються у Мадриді. З моменту свого заснування вона залишається вірною своїм цінностям і принципам. La Razón виступає на захист централістської держави та монархії. Редакційна позиція часопису переважно неоліберальна в економічному плані та консервативна у соціальному. Газета видається іспанською мовою. Головний офіс – Мадрид. Вебсайт: https://www.larazon.es/.

	Le Journal de Montréal (Канада)	Канадська щоденна таблоїдна газета, яка є найпоширенішим франкомовним виданням Квебеку поряд з Le Devoir, Le Soleil та La Presse. Крім новин Квебеку часопис висвітлює ключові суспільні та політичні події Канади й світу. Газета має авторську колонку, де фахівці видання висловлюють власну думку щодо актуальних подій в країні та за кордоном. Монреальська газета позиціонує себе політично правоцентристською, віддаючи перевагу консервативній редакційній лінії, яка відображає позиції її видавця. Вона схильна просувати праву політику та ідеї, як з економічних, так і з соціальних питань. Газета публікує матеріали французькою мовою. Головний офіс – Монреаль. Вебсайт: https://www.journaldemontreal.com.
	Le Journal du Dimanche (Франція)	Французька щотижнева недільна газета, яка є єдиним загальнонаціональним інформаційними тижневиком у Франції. Видання на своїх шпальтах проводить дебати, які пожвавлюють основні проблеми суспільства, пропонуючи своїм читачам безкомпромісний аналіз. Часопис щотижня пропонує понад мільйону читачів викриття, ексклюзивні інтерв'ю, розслідування тощо, як ключі до розуміння світу сьогоднішнього та завтрашнього дня. Le Journal du Dimanche став частиною публіцистики, виступаючи за ідеї ідентичності та об'єднання правоцентристів. Матеріали видання публікуються французькою мовою. Головний офіс – Париж. Вебсайт: https://www.lejdd.fr/.
	Le Parisien (Франція)	Французька ранкова щоденна газета, що видається в Парижі, одна з найбільших і найвпливовіших у Франції. Видання охоплює міжнародні та національні новини, а також новини про життя Парижа і його передмість. Le Parisien – це ЗМІ, яке пропонує своїм читачам орієнтири, що дозволяють кожному сформувати власну думку, що можливо завдяки редакційній політиці, яка щодня прагматично висвітлює всі теми, щоб без упереджень надати всім ключі до розуміння сучасного світу. Наразі часопис дотримується правого чи правоконсервативного політичного спрямування, хоча в минулому був більш консервативним. Газета публікує матеріали французькою мовою. Головний офіс – Париж. Вебсайт: http://www.leparisien.fr/.

lrytas.lt	**Lietuvos Rytas** (Литва)	Литовська загальнонаціональна суспільно-політична газета, яка свого часу вважалася найвпливовішою щоденною газетою Литви, проте нині її друкована версія переживає чималі труднощі і з початку 2024 року виходить лише раз на тиждень. Видання висвітлює питання економіки, політики, історії, спорту, мистецтва, культурного життя у Литві та за кордоном. Часопис має ліберальну політичну спрямованість. Газета публікує матеріали литовською мовою. Головний офіс – Вільнюс. Вебсайт: https://www.lrytas.lt/.
nra.lv	**Neatkarīgā Rīta Avīze** (Латвія)	Латвійська загальнонаціональна ранкова онлайн-газета, яка виходить п'ять разів на тиждень – з понеділка по п'ятницю. Газета висвітлює останні політичні, економічні, ділові та культурні події у Латвії. Часопис є одним із лідерів латвійської журналістики-розслідувачів, в його дослідні статті, думки та інтерв'ю – одні з найбільш читаних у латвійському та світовому медіапросторі. Політична орієнтація газети характеризується як націоналістична. Видання публікує статті латиською та англійською мовами. Головний офіс – Рига. Вебсайт: https://nra.lv/.
NÉPSZAVA	**Népszava** (Угорщина)	Угорська найстаріша щоденна газета, яка є лідером інформаційного ринку серед політичних медіа, як всередині країни, так і за рубежем. Népszava з її гострими редакційними статтями та пильною увагою до європейських подій, є єдиною із трьох існуючих загальнонаціональних газет, що критикує націонал-популізм угорської влади. Редакція часопису проводить лінію, близьку до лівоцентристського курсу спрямування Угорської соціалістичної партії, що перебуває в опозиції. Видання публікує матеріали угорською мовою. Головний офіс – Будапешт. Вебсайт: https://www.nepszava.hu/.

NEW YORK POST	**New York Post** (США)	Одна з найстаріших та найвпливовіших щоденних газет США, яка є четвертим за величиною тиражу виданням країни. Часопис висвітлює світові новини щодо політики, економіки, охорони здоров'я, культури, спорту тощо. New York Post розкриває проблеми своєї спільноти, використовуючи «загальний підхід, заснований на здоровому глузді». Наразі New York Post перетворилася на національну цифрову присутність, один із найпровокаційніших, найвпливовіших і улюблених новинних брендів країни. Газета відома своїм консервативним ухилом та часто публікує статті, які підтримують консервативні політичні погляди. Видання публікує статті англійською мовою. Головний офіс – Нью-Йорк. Вебсайт: https://nypost.com/.
POLITICO	**POLITICO** (Бельгія)	Бельгійський щотижневик американської новинної організації Politico, який висвітлює політичні події в ЄС. Видання надає журналістику про політику та формування політичного курсу, яка за своєю глибиною та неупередженістю перевершує будь-яке інше джерело. Більшість статей часопису присвячені повсякденній діяльності Європейської комісії, Європейського парламенту, Ради ЄС та взаємодії ЄС у внутрішніх та міжнародних справах. POLITICO також публікує профілі важливих чи впливових громадських діячів ЄС. Часопис має помірно ліберальну спрямованість. Журнал видає статті англійською мовою. Головний офіс – Брюссель. Вебсайт: https://www.politico.eu/.
Portfolio	**Portfolio** (Угорщина)	Угорська провідна фінансова онлайн-газета, яка увійшла до десятки найбільш читаних та 15-и найбільш відвідуваних видань в Угорщині. Portfolio приділяє особливу увагу бізнесу, економічним та фінансовим новинам. Часопис публікує аналітичні матеріали, думки відомих фахівців, коментарі, економічні прогнози, експертні оцінки, інтерв'ю та подкасти. Видання вважається незалежним від влади засобом масової інформації. Газета видає матеріали угорською та англійською мовами. Головний офіс – Будапешт. Вебсайт: https://www.portfolio.hu/.

Postimees	**Postimees** (Естонія)	Естонська найбільша і найстаріша суспільно-політична газета країни, яка виходить п'ять днів на тиждень – з вівторка по суботу. Видання містить достовірні новини з Естонії та світу, аналітичні статті з політичних, економічних, соціальних і культурних питань. Висвітлення нагальних проблем естонського народу забезпечили газеті велику популярність. Postimees має консервативне політичне спрямування. Часопис публікує матеріали естонською мовою. Головний офіс – Таллінн. Вебсайт: https://www.postimees.ee/.
RZECZPOSPOLITA	**Rzeczpospolita** (Польща)	Одна з найбільших польських газет, яка вважається лідером думок в країні. Видання виходить шість днів на тиждень – з понеділка по суботу. На шпальтах Rzeczpospolita публікується інформація про поточні політичні події в Польщі та світі, коментарі та публіцистичні тексти, думки експертів, а також новини про культуру, науку, спосіб життя, спорт. В суботу виходить випуск Plus Minus, що складається з цивілізаційних, літературних, моральних та метаполітичних текстів, есе, доповідей та інтерв'ю. Редакція газети, яка, як правило, вважається правоцентристською, дотримується консервативно-ліберальних поглядів. Видання публікує матеріали польською мовою. Головний офіс – Варшава. Вебсайт: https://www.rp.pl/.
The Asahi Shimbun Asia & Japan Watch	**The Asahi Shimbun** (Японія)	Японська загальнонаціональна щоденна газета, яка є однією з найстаріших часописів та найавторитетнішою в Японії. Порівняно з іншими газетами, крім новин, має великі рубрики присвячені науці, культурі та історії Японії. The Asahi Shimbun вважається газетою лівого спрямування і називається інтелектуальним флагманом лівого політичного руху Японії з давньою традицією висвітлювати великі політичні скандали частіше, ніж її консервативні колеги. Видання публікує матеріали японською, англійською та китайською мовою. Головний офіс – Токіо. Вебсайт: https://www.asahi.com/ajw/.

The Brussels Times	**The Brussels Times** (Бельгія)	Бельгійський англомовний журнал, який виходить раз на два місяці, і безкоштовно розповсюджується в Європейській комісії, Європейському парламенті, понад 150 посольствах і багатьох представництвах в ЄС. Журнал зосереджується на історії про Брюссель та Бельгію, висвітлюючи політику, економіку, мистецтво, історію, спорт та інші питання. The Brussels Times не має політичної приналежності та прагне представляти новини неупереджено, а також пропонувати широкий спектр аналітичних та авторських статей. Видання публікує матеріали англійською мовою. Головний офіс – Брюссель. Вебсайт: https://www.brusselstimes.com/.
The Guardian	**The Guardian** (Велика Британія)	Британська національна щоденна газета, онлайн-версія якої є найбільш відвідуваною серед британських газет. The Guardian виходить шість разів на тиждень – з понеділка по суботу, а в неділю виходить її версія вихідного дня – тижневик The Observer. У наукових колах газету характеризують як впливову, престижну та якісну, а також як одну з найшанованіших газет у світі. В основі журналістики The Guardian, що задає порядок денний, лежить незалежна структура власності, що відрізняється від інших міжнародних медіа новин. Видання дотримується лівоцентристської орієнтації, має попит серед ліберальних читацьких кіл Великої Британії і велику читацьку аудиторію по всьому світові. Видання публікує матеріали англійською мовою. Головний офіс – Лондон. Вебсайт: https://www.theguardian.com/international.
The INDEPENDENT	**The Independent** (Велика Британія)	Британське щоденне інтернет-видання (до 2016 р. щоденна газета), яке стало першим широкоформатним таблоїдом в країні. Видання зарекомендувало себе як джерело якісної журналістики, приділяючи увагу як внутрішнім, так і міжнародним новинам. Газета часто публікує аналітичні матеріали, які допомагають читачам краще зрозуміти складні події та процеси. The Independent отримала визнання критиків за розкриття джерел статей та точну вказівку посилань на інші газети й інформаційні агенції при використанні запозичених матеріалів. The Independent зазвичай описується як центристська, лівоцентристська, ліберальна та ліволіберальна. Часопис публікує матеріали англійською мовою. Головний офіс – Лондон. Вебсайт: https://www.independent.co.uk/.

the japan times	**The Japan Times** (Японія)	Японська щоденна газета, яка є першим і найстарішим англомовним виданням країни. Незалежна The Japan Times славиться своєю унікальною аудиторією як вітчизняною, так і зарубіжною. Часопис, що видається з неупередженої, космополітичної та практичної точки зору, завоював довіру понад 400 000 лідерів громадської думки в Японії та за кордоном. Газета публікує вітчизняні та світові новини, вітчизняні та закордонні ділові новини, редакційні статті та авторські дописи. The Japan Times зазвичай вважається помірно-ліберальною газетою, хоча вона прагне надавати об'єктивні новини, її редакційна позиція та вибір тим часто схиляються до ліберальних поглядів. Газета публікує матеріали англійською мовою. Головний офіс – Токіо. Вебсайт: http://www.japantimes.co.jp/.
The Washington Post Democracy Dies in Darkness	**The Washington Post** (США)	Американська найстаріша та найвпливовіша щоденна газета столиці Сполучених Штатів, яка користується великим попитом. Видання містить актуальні новини, повідомлення про національні та міжнародні проблеми, нариси і коментарі. Особливу увагу газета приділяє питанням внутрішньої політики США, зокрема роботі Білого дому та Конгресу. Матеріали The Washington Post можуть впливати на політичні процеси в США. Газета має лівоцентристську позицію. Матеріали в часописі публікуються англійською мовою. Головний офіс – Вашингтон. Вебсайт: http://www.washingtonpost.com/.
TORONTO SUN	**Toronto Sun** (Канада)	Канадська таблоїдна газета, що видається шість разів на тиждень – з понеділка по суботу. Toronto Sun – для англомовної Канади те саме, що New York Post для США та The Sun для Великобританії. Видання бере за взірець журналістику британських таблоїдів. Toronto Sun – це надійне джерело місцевих новин, політики, спорту, розваг, а також останніх актуальних новин з усього світу. В своїх редакційних статтях газета часто підтримує позицію традиційного канадського/британського консерватизму та неоконсерватизму в США з економічних питань. Часопис публікує матеріали англійською мовою. Головний офіс – Торонто. Вебсайт: https://torontosun.com/.

	Verslo žinios (Литва)	Литовський тижневик для ділових людей, який є єдиним виданням в країні, що спеціалізується на економічній тематиці. Verslo žinios пише про новини литовського та світового бізнесу, сегменти бізнесу, тенденції та прогнози розвитку компаній, ринки, економічні й політичні події. Видавці стверджують, що видання призначене для освіченого, активного, цікавого та інтелігентного литовського читача середнього класу. Політична спрямованість тижневика – економічний лібералізм. Видання публікує матеріали литовською мовою. Головний офіс – Вільнюс. Вебсайт: https://www.vz.lt/.
	Wprost (Польща)	Польський суспільно-політичний онлайн-тижневик, що входить в трійку найбільш популярних журналів Польщі поруч із Newsweek і Polytyka. Wprost висвітлює ключові події та проблеми країни й зарубіжжя. Часопис славиться своїми обкладинками, які влучно перегукуються із поточним реаліями. Онлайн-видання асоціюється з правою орієнтацією, хоча в ньому публікувались і публікуються багато авторів, які ідентифікують себе з лівим чи центристськими політичними поглядами. Сам тижневик ідентифікує себе як центристський. Журнал публікує матеріали польською мовою. Головний офіс – Варшава. Вебсайт: https://www.wprost.pl/.